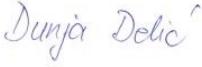
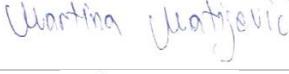
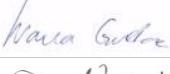

Strateška studija utjecaja na okoliš Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine

Naziv dokumentacije:	Strateška studija utjecaja na okoliš Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine
Nositelj izrade:	Upravni odjel za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti Trg kralja Tomislava 1 22320 Drniš
Predstavnik nositelja izrade:	Ivana Sučić, dipl. oec.
Izrađivač studije:	Ires ekologija d.o.o. za zaštitu prirode i okoliša, Prilaz baruna Filipovića 21 10000 Zagreb
Voditelja izrade studije:	Mirko Mesarić, dipl. ing. biol.
Koordinator izrade studije:	Igor Ivanek, prof. biol.

STRUČNI TIM IRES EKOLOGIJE d.o.o.

Autor/ica	Sastavnica okoliša
Petra Peleš, mag. oecol. et prot. nat. mag. ing. agr.	 Gospodarske značajke
Boris Božić, mag. oecol. et prot. nat.	
Igor Ivanek, prof. biol.	 Odnos Strategije s drugim nacionalnim planovima, programima i strategijama; Metodologija procjene utjecaja; Priroda
Dunja Delić, mag. oecol.	
Mateja Leljak, mag. ing. prosp. arch.	
Martina Matijević, mag. geog.	 Stanovništvo
Mario Mesarić, mag. ing. agr.	
Edin Lugić, dipl. ing. biol.	 Korištenje zemljišta
Ivana Šimunović, mag. oecol. et prot. nat.	 Kvaliteta zraka i klimatske značajke
Ivana Gudac, mag. ing. geol.	 Geološke značajke;
Danijel Stanić, mag. ing. geol.	 Površinske i podzemne vode
Mirko Mesarić, dipl. ing. biol.	 Kontrola kvalitete

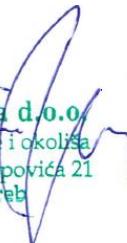
VANJSKI SURADNICI

Autor/ica	Sastavnica
Amelio Vekić, dipl. arheolog	 Kulturna baština

ODGOVORNA OSOBA IZRAĐIVAČA

IRES EKOLOGIJA d.o.o. za zaštitu prirode i okoliša

mr. sc. Marijan Gredeļ

ires ekologija d.o.o.
za zaštitu prirode i okoliša
Prilaz baruna Filipovića 21
10000 Zagreb

Ovaj proizvod izrađen je pod nadzorom BUREAU VERITAS CROATIA odobrenog sustava upravljanja kvalitetom koji je sukladan:

- normi ISO 9001 - broj certifikata: CRO20168Q
- normi ISO 14001- broj certifikata: CRO19455E

Sadržaj

1	Uvod	1
1.1	Strateška procjena utjecaja na okoliš	1
1.1.1	Utvrdjivanje sadržaja Studije	2
1.1.2	Provedene konzultacije tijekom izrade Studije	3
1.2	Svrha i ciljevi izrade Strategije	3
2	Odnos Strategije s drugim nacionalnim planovima, programima i strategijama	14
3	Podaci o postojećem stanju okoliša i mogući razvoj okoliša bez provedbe Strategije.....	20
3.1	Geološke značajke	20
3.2	Površinske i podzemne vode	21
3.2.1	Stanje vodnih tijela	22
3.2.2	Zone sanitарне заštite izvorišta	23
3.2.3	Opasnost i rizik od poplava	24
3.3	Priroda	26
3.3.1	Bioraznolikost	26
3.3.2	Zaštićena područja	33
3.3.3	Ekološka mreža	34
3.3.4	Krajobraz	35
3.4	Korištenje zemljišta	36
3.4.1	Tlo	36
3.4.2	Poljoprivreda	37
3.4.3	Šumsko područje	39
3.5	Kvaliteta zraka i klimatske značajke	40
3.5.1	Kvaliteta zraka	40
3.5.2	Klimatske značajke	41
3.6	Kulturna baština	42
3.7	Gospodarske značajke	50
3.7.1	Turizam i ugostiteljstvo	50
3.7.2	Poduzetništvo	51
3.7.3	Lovstvo	52
3.8	Infrastruktura	52
3.8.1	Promet	52
3.8.2	Energetski sustavi	54
3.8.3	Vodoopskrbni sustav	55
3.8.4	Kanalizacioni sustav	56
3.8.5	Otpad	56
3.9	Stanovništvo	56

3.9.1	Migracije stanovništva	57
3.9.2	Zdravlje ljudi i socijalna skrb.....	57
3.10	Mogući razvoj okoliša bez Provedbe Strategije	58
4	Okolišne značajke područja na koja provedba Strategije može utjecati	60
5	Postojeći okolišni problemi koji su važni za Strategiju.....	61
6	Ciljevi zaštite okoliša uspostavljeni po zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma, koji se odnose na Strategiju	62
7	Utjecaji Strategije na okoliš	64
7.1	Procjena utjecaja Strategije na okoliš.....	65
7.2	Opis utjecaja na sastavnice okoliša	81
7.2.1	Površinske i podzemne vode.....	81
7.2.2	Priroda.....	82
7.2.3	Korištenje zemljišta	83
7.2.4	Kvaliteta zraka i klimatske značajke	84
7.2.5	Kulturna baština	85
7.2.6	Gospodarske značajke	85
7.2.7	Stanovništvo.....	87
7.3	Procjena utjecaja na strateški cilj.....	89
8	Mjere zaštite okoliša.....	90
9	Zaključak	93
10	Varijantna rješenja.....	96
11	Praćenje stanja okoliša.....	97
12	Izvori podataka	98
12.1	Znanstveni i stručni radovi	98
12.2	Internetske baze podataka	98
12.3	Zakoni, pravilnici, uredbe, direktive i odluke	99
12.4	Konvencije, protokoli, sporazumi	100
12.5	Planovi, programi, strategije	101
12.6	Izvješća.....	102
13	Sažetak	103
13.1	Uvod	103
13.2	Okolišne značajke područja na koja provedba Strategije može utjecati	104
13.3	Utjecaji Strategije na okoliš.....	105
13.3.1	Procjena utjecaja Strategije na okoliš	106
13.3.2	Opis utjecaja na sastavnice okoliša	122
13.3.3	Procjena utjecaja na strateški cilj	129
13.4	Mjere zaštite okoliša	130

13.5	Zaključak	133
14	Prilozi.....	136
14.1	Prilog 1 - Odluka o sadržaju Strateške studije utjecaja na okoliš	136
14.2	Prilog 2 – Odluka o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine.....	144
14.3	Prilog 3 - Rješenje MZOIP-a o prihvatljivosti za ekološku mrežu.....	151
14.4	Prilog 4 - Suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša	154

Popis kratica

CITES	<i>Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora</i>
CLC	CORINE Land Cover (baza podataka o stanju i promjenama zemljišnog pokrova i namjeni korištenja zemljišta)
CORINE	<i>Coordination of Information on the Environment</i> (koordinacija informacija o okolišu i prirodnim resursima)
DV	Dalekovod
EU	Europska unija
FN	Fotonaponska
GJ	Gospodarska jedinica
HAOP	Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
IUCN	<i>International Union for Conservation of Nature</i>
IVO	Izbjegavanje – vrednovanje – odlaganje
JPP	Javnog i privatnog poduzetništva
MZOIP	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
NN	Narodne novine
NP	Nacionalni park
OCD	Organizacija civilnog društva
OIE	Obnovljivi izvori energije
OPG	Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
PPUG	Prostorni plan uređenja grada
RCGO	Regionalni centar za gospodarenje otpadom
RH	Republika Hrvatska
SEA	<i>Strategic Environmental Assessment</i>
SE	Sunčana elektrana
TZ	Turistička zajednica
VE	Vjetroelektrana

Popis slika

Slika 1.1 Odnos vizije i strateških ciljeva	4
Slika 3.1 Isječak iz Osnovne geološke karte, list Drniš (Ivanović, A. i dr. 1967-1972) s prikazom granice Grada Drniša	20
Slika 3.2 Vodna tijela na području Grada Drniša (Izrađivač: IRES EKOLOGIJA d.o.o.)	21
Slika 3.3 Zone sanitарне заštite na području Grada Drniša (Izvor: JU Zavod za prostorno uređenje Šibensko-kninske županije).....	24
Slika 3.4 Područja potencijalno značajnog rizika od poplava na području Grada Drniša (Izvor: Karta opasnosti od poplava)	24
Slika 3.5 Karta opasnosti od poplava (Izvor: Hrvatske vode)	25
Slika 3.6 Karta rizika od poplava (Izvor: Hrvatske vode)	26
Slika 3.7 Staništa na području Grada Drniša (Izrađivač: IRES EKOLOGIJA d.o.o.)	32
Slika 3.8 Zaštićena područja Grada Drniša (Izrađivač: IRES EKOLOGIJA d.o.o.).	33
Slika 3.9 Područja ekološke mreže u Drnišu (Izrađivač: IRES EKOLOGIJA d.o.o.).....	34
Slika 3.10 Pokrov zemljista na području Grada Drniša (Izrađivač: IRES EKOLOGIJA d.o.o.)	36
Slika 3.11 Minski sumnjiva područja na području Grada Drniša (Izvor: Podaci ustupljeni od Hrvatskog centra za razminiranje; Izrađivač: IRES EKOLOGIJA d.o.o.).....	37
Slika 3.12 Površine pokrivene šumama na području Grada Drniša (Izrađivač: IRES EKOLOGIJA d.o.o.)	40
Slika 3.13 Klimadijagram Drniša (razdoblje 1978.-2008.) (Izvor: Državni hidrometeorološki zavod, Zagreb, 2010)	41
Slika 3.14 Željeznički i zračni promet na području Grada Drniša (Izvor: PPUG Drniša).....	54
Slika 7.1 Omjer pozitivnih/neutralnih i negativnih utjecaja Strategije na okoliš i prirodu	89
Slika 13.1 Omjer pozitivnih/neutralnih i negativnih utjecaja Strategije na okoliš i prirodu	129

Popis tablica

Tablica 1.1 Koraci postupka strateške procjene utjecaja na okoliš	1
Tablica 3.1 Stanje vodnih tijela na području Grada Drniša (Izvor: Hrvatske vode).	22
Tablica 3.2 Osnovni podaci o grupiranom vodnom tijelu podzemne vode na području planiranog zahvata (Izvor: Plan upravljanja vodnim područjima).....	23
Tablica 3.3 Stanje grupiranog vodnog tijela podzemne vode Krka (Izvor: Hrvatske vode)	23
Tablica 3.4 Popis faune potencijalno rasprostranjene na području Grada Drniša (Izvor: HAOP)	27
Tablica 3.5 Popis biljnih vrsta potencijalno rasprostranjениh na području Grada Drniša (Izvor: HAOP).....	28
Tablica 3.6 Broj OPG-ova koji se bave stočarstvom i broj stočnih grla na području Grada Drniša (Izvor: Plan upravljanja razvojem i marketingom turizma drniškog područja, 2016)	38
Tablica 3.7 Podaci o gospodarskim jedinicama na području Grada Drniša (Izvor: http://javni-podaci-karta.hrsume.hr)....	39
Tablica 3.8 Popis pokretnih kulturnih dobara Grada Drniša (Izvor: Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske).....	42
Tablica 3.9 Popis nepokretnih kulturnih dobara Grada Drniša (Izvor: Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske)	43
Tablica 3.10 Kulturna baština koja se štiti Prostorno planskom dokumentacijom	48
Tablica 3.11 Popis zaštićenih arheoloških lokaliteta Grada Drniša (Izvor: PPUG Drniša)	48
Tablica 3.12 Popis lovišta na području Grada Drniša (Izvor: www.lovistarh.mps.hr)	52
Tablica 3.13 Prijenosni sustavi na području Grada Drniša (Izvor: PPUG Drniša)	54
Tablica 4.1 Potencijalni očekivani utjecaji na komponente okoliša	60
Tablica 13.1 Potencijalni očekivani utjecaji na komponente okoliša	104

1 Uvod

1.1 Strateška procjena utjecaja na okoliš

Strateška procjena utjecaja na okoliš je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom strategije, plana ili programa. Strateškom procjenom stvara se osnova za promicanje održivog razvijanja kroz objedinjavanje uvjeta za zaštitu okoliša u strategiji, planove i programe pojedinog područja. Time se omogućava da se mjerodavne odluke o prihvaćanju strategija, plana i programa donose uz poznavanje mogućih značajnih utjecaja koje bi strategija, plan i program svojom provedbom mogao imati na okoliš, a nositeljima zahvata pružaju se okviri djelovanja i daje se mogućnost uključivanja bitnih elemenata zaštite okoliša u donošenju odluka (Zakon o zaštiti okoliša NN 80/13, 78/15).

Izrađivač Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine (u dalnjem tekstu: Strategija) je WYG savjetovanje d.o.o., Ulica grada Vukovara 269/IV, Zagreb, a koordinator Strategije je Grad Drniš, Trg kralja Tomislava 1, Drniš. Postupak strateške procjene prema Odluci o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine (Službeni glasnik Grada Drniša 02/16) provodi Upravni odjel za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti Grada Drniša u koordinaciji s Upravnim odjelom za prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalno gospodarstvo i zaštitu okoliša Grada Drniša. Postupak strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju provodi se temeljem odredbi Zakona o zaštiti okoliša, Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/08, u dalnjem tekstu: Uredba), Pravilnika o povjerenstvu za stratešku procjenu (NN 70/08) i Uredbe o informirajući i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08). Ovim postupkom se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom Strategije.

Za Strategiju je proveden postupak prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13) za koji je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode donijelo Rješenje (KLASA: UP/I 612-07/15-71/199, URBROJ: 517-07-2-1-16-4) od 19. veljače 2016. godine da je Strategija prihvatljiva za ekološku mrežu te stoga nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti. Iz tog razloga Strateška studija utjecaja na okoliš Strategije (u dalnjem tekstu: Studija) ne uključuje poglavlje Glavna ocjena. Rješenje MZOIP-a nalazi se u poglavljiju Prilozi (Prilog 3 - Rješenje MZOIP-a o prihvatljivosti za ekološku mrežu).

Postupak strateške procjene utjecaja na okoliš sastoji se od koraka navedenih u tablici u nastavku (Tablica 1.1).

Tablica 1.1 Koraci postupka strateške procjene utjecaja na okoliš

Korak	Svrha
Analitički pregled	Odrediti je li strateška procjena obvezna prema odredbama Zakona o zaštiti okoliša.
Mišljenje tijela nadležnog za prirodu	Pronođenje prethodne ocjene prihvatljivosti Strategije za ekološku mrežu.
Mišljenje tijela	Ishođenje mišljenja nadležnog tijela za zaštitu okoliša o strateškoj procjeni.
Određivanje sadržaja Studije	Definiranje opsega i razine detalja koji će se obraditi u procjeni.
Izrada Studije i ocjena njezine cjelovitosti i stručne utemeljenosti	Procjena vjerojatno značajnih utjecaja na okoliš kao rezultata provedbe Strategije.
Javna rasprava	Rasprava o nacrtu Strategije i Studiji.
Ocjena dobivenih primjedbi o Nacrtu Strategije i Studiji	Razmatranje pristiglih komentara i primjedbi te ugrađivanje prihvaćenih dijelova u konačni tekst studije.
Izvješće o provedenoj strateškoj procjeni utjecaja na okoliš	Prikaz načina na koji su u konačni prijedlog Strategije integrirane sljedeće stavke: uvjeti zaštite okoliša utvrđeni strateškom procjenom, način praćenja stanja okoliša vezano za provedbu Strategije te način provjere provedbe mjera zaštite okoliša koje su postale sadržajem Strategije.

Studija je stručna podloga koja se prilaže uz Strategiju te obuhvaća sve potrebne podatke, obrazloženja i opise u tekstualem i grafičkom obliku. Studijom se opisuju i procjenjuju utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom Strategije te se za procijenjene moguće značajne utjecaje propisuju mjere njihovog ublažavanja. Namjera je osigurati da posljedice po okoliš budu ocijenjene za vrijeme pripreme Strategije, prije utvrđivanja konačnog prijedloga i upućivanja u postupak donošenja.

Postupak provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš također pruža priliku dionicima da sudjeluju u postupku, a osigurava se i informiranje i sudjelovanje javnosti za vrijeme postupka donošenja odluka. Nositeljima zahvata pružaju se okviri djelovanja i daje se mogućnost uključivanja bitnih elemenata zaštite okoliša u donošenje odluka prilikom izrade projektne dokumentacije.

Direktiva 2001/42/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš (SEA direktiva) je na snazi od 2001. godine. U RH zakonski okvir za izradu strateških studija usklađen sa SEA direktivom čini sljedeća legislativa: Zakon o zaštiti okoliša, Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš i Pravilnik o povjerenstvu za stratešku procjenu. Navedeni propisi su u skladu i s Konvencijom o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (Espoo, 1991), koja obvezuje države da obavještavaju i konzultiraju se u svim velikim projektima koji bi mogli imati utjecaj na okoliš preko državnih granica te s Protokolom o strateškoj procjeni okoliša (Kijev, 2003). Konvencija o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica usvojena je Odlukom o proglašenju Zakona o potvrđivanju Konvencije o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (NN 06/96), a Protokol o strateškoj procjeni okoliša usvojen je Odlukom o proglašenju Zakona o potvrđivanju Protokola o strateškoj procjeni okoliša uz Konvenciju o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (NN 07/09).

U slučaju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju, za njezinu je provedbu, prema Zakonu o zaštiti okoliša, nadležan Upravni odjel za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti Grada Drniša. Upravni odjel proveo je postupak analitičkog pregleda te je gradonačelnik Grada Drniša 16. ožujka 2016. godine donio Odluku o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine (KLASA: 351-01/15-10/9; URBROJ: 2182/06-16-5). Odluka se nalazi u poglavljju Prilozi (Prilog 2 – Odluka o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine).

1.1.1 Utvrđivanje sadržaja Studije

MZOIP je postupkom prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine, 19. veljače 2016. godine donijelo Rješenje (Klasa: UP/I 612-07/16-71/32, URBROJ: 517-07-2-1-16-4), da je Strategija razvoja Grada Drniša do 2020. godine prihvatljiva za ekološku mrežu (Prilog 3 - Rješenje MZOIP-a o prihvatljivosti za ekološku mrežu).

Upravni odjel za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti Grada Drniša je proveo postupak određivanja sadržaja Studije, sukladno članku 7. Uredbe, na način da je pribavio mišljenja tijela određenih posebnim propisima o sadržaju Studije i razini obuhvata podataka koji se moraju obraditi u Studiji, vezano na područje iz djelokruga toga tijela. Pristigla su mišljenja sljedećih tijela:

- Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Područni ured za zaštitu i spašavanje Šibenik od 20.04.2016
- Ministarstvo gospodarstva, Uprava za energetiku i ruderstvo, Sektor za ruderstvo od 25.04.2016.
- Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva od 25.04.2016.
- Ministarstvo poljoprivrede od 28.04.2016.
- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode od 28.04.2016.
- Hrvatske ceste d.o.o., Sektor za razvoj i strateško planiranje, Odjel za razvoj i planiranje od 29.04.2016
- HŽ Infrastruktura d.o.o. od 03.05.2016.
- Ministarstvo obrane, Uprava za materijalne resurse, Sektor za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša, služba za graditeljstvo i zaštitu okoliša od 03.05.2016.

- Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Šibensko-kninska, Služba upravnih i inspekcijskih poslova, Inspektorat unutarnjih poslova od 03.05.2016.
- Ministarstvo turizma od 03.05.2016.
- Ministarstvo poduzetništva i obrta, Uprava za međunarodnu suradnju, investicije i inovacije od 06.05.2016.
- Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Uprava cestovnog i željezničkog prometa i infrastrukture od 06.05.2016.
- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom, Sektor za procjenu utjecaja na okoliš i industrijsko onečišćenje od 06.05.2016.
- Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Sektor za razvoj, investicije i izgradnju od 09.05.2016.
- Ministarstvo zdravlja od 09.05.2016.
- HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o., Elektra Šibenik od 13.05.2016
- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode od 13.05.2016.
- Gradska čistoća Drniš d.o.o. od 16.05.2016.
- JU Zavod za prostorno uređenje Šibensko-kninske Županije od 17.05.2016.
- Ministarstvo poljoprivrede od 23.05.2016.
- Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Šibeniku od 25.05.2016.
- Hrvatska agencija za prirodu i okoliš od 07.06.2016.

U svrhu informiranja javnosti, informacija o provedbi postupka određivanja sadržaja Studije objavljena je na internetskoj stranici Grada Drniša (www.drnis.hr).

Odluka o sadržaju strateške studije utjecaja na okoliš donesena je 01. srpnja 2016. godine (KLASA: 351-01/15-10/9, URBROJ: 2182/06-16-49), a nalazi se u poglavlju Prilozi (Prilog 1 - Odluka o sadržaju Strateške studije utjecaja na okoliš). Sukladno navedenoj Odluci o sadržaju Studije i odredbama Zakona o zaštiti okoliša, obrađene su sastavnice okoliša na koje provedba Strategije može imati utjecaj:

- Geološke značajke
- Površinske i podzemne vode
- Priroda (bioraznolikost, zaštićena područja, ekološka mreža, krajobraz)
- Korištenje zemljišta (tlo, poljoprivreda, šumsko područje)
- Kvaliteta zraka i klimatske značajke
- Kulturna baština
- Gospodarske značajke (turizam i ugostiteljstvo, poduzetništvo, lovstvo)
- Infrastruktura (promet, energetski sustavi, vodoopskrbni sustav, sustav odvodnje, otpad)
- Stanovništvo (migracije stanovništva, zdravlje ljudi i socijalna skrb).

1.1.2 Provedene konzultacije tijekom izrade Studije

S ciljem što preciznije i kvalitetnije izrade Studije u više navrata su provedene konzultacije s predstvincima Upravnog odjela za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti Grada Drniša te predstvincima Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalno gospodarstvo i zaštitu okoliša Grada Drniša.

1.2 Svrha i ciljevi izrade Strategije

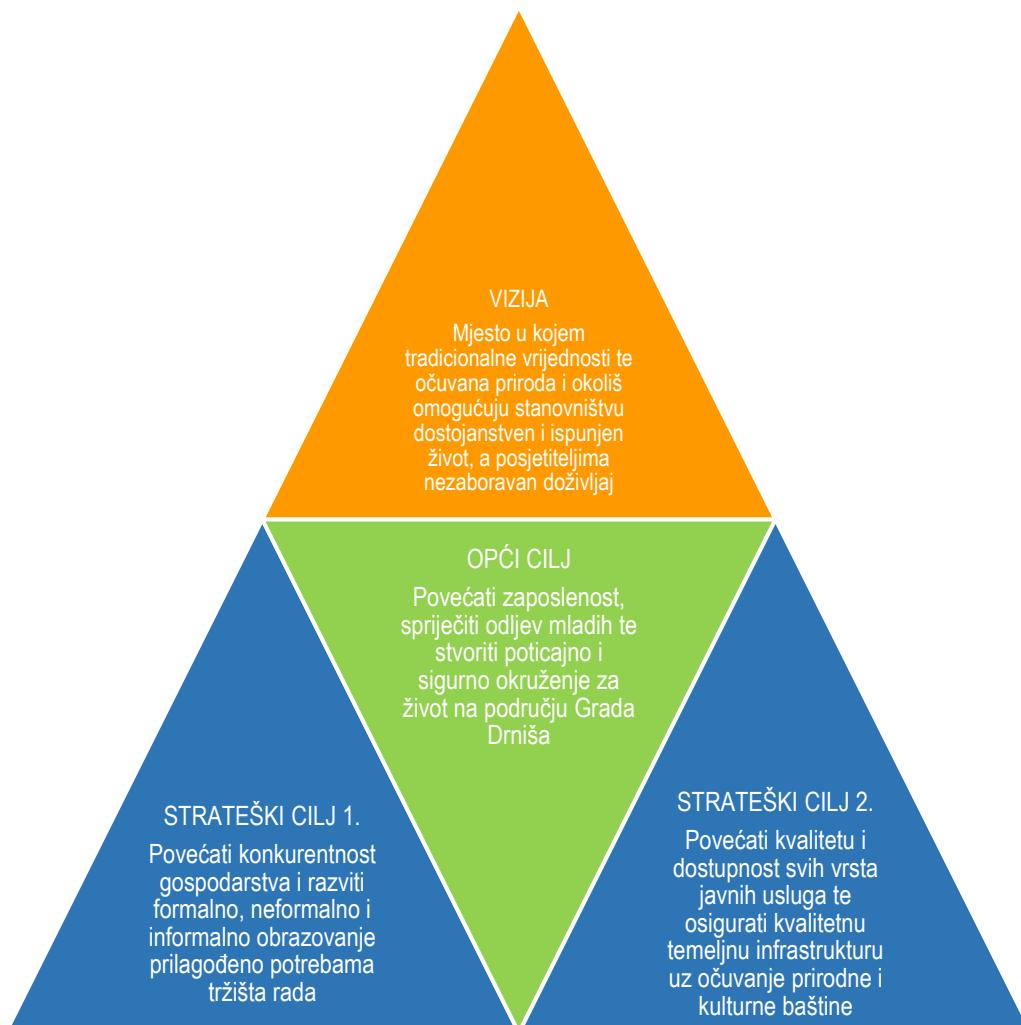
Strategija predstavlja ključni strateški dokument kojim se definira smjer ukupnog gospodarskog i društvenog razvoja na administrativnom području Grada Drniša u razdoblju do 2020. godine te su njime obuhvaćeni procesi koji izravno doprinose razvoju Grada Drniša kroz nekoliko ključnih područja - poticanje razvoja poljoprivrede, poticanje razvoja turizma, razvoj

poduzetništva, društveno-kulturni razvoj i razvoj društvene infrastrukture, kao i razvoj komunalne i okolišne infrastrukture. Zbog definiranja ciljeva za razdoblje od 5 godina, Strategija predstavlja srednjoročni strateški dokument.

Svrha Strategije je postići da Grad Drniš postane grad u kojem će građani živjeti u povoljnom gospodarskom, infrastrukturnom i društvenom okruženju. Izrađena je kako bi se odredio smjer razvoja Grada Drniša i drniškog kraja te u svrhu nalaženja najboljeg mogućeg načina kojim se može doprinijeti njegovu rastu i razvoju.

Vizija po kojoj je izrađena Strategija je da Grad Drniš bude mjesto u kojem tradicionalne vrijednosti te očuvana priroda i okoliš omogućuju stanovništvu dostojanstven i ispunjen život, a posjetiteljima pruža nezaboravan doživljaj. Opći cilj Strategije, obzirom na viziju, je povećati zaposlenost, spriječiti iseljavanje mladih te stvoriti poticajno i sigurno okruženje za život na području Grada Drniša. Opći cilj bi se ostvario ispunjavanjem dvaju strateških ciljeva koji su:

- 1. Povećati konkurentnost gospodarstva i razviti formalno, neformalno i informalno obrazovanje prilagođeno potrebama tržišta rada**
- 2. Povećati kvalitetu i dostupnost svih vrsta javnih usluga te osigurati kvalitetnu temeljnu infrastrukturu uz očuvanje prirodne i kulturne baštine.**

Slika 1.1 Odnos vizije i strateških ciljeva

Za svaki definirani strateški cilj određeni su prioriteti koji predstavljaju određene komponente pri ispunjenju ciljeva. Pojednostavljeno, prioriteti su specifični ciljevi na koje se strateški ciljevi dijele, od kojih je svaki jednako važan bez obzira na redoslijed pojavljivanja. Za svaki prioritet određene su mјere preko kojih će se prioriteti ostvariti.

STRATEŠKI CILJ 1.

PRIORITET I.: Razviti atraktivnu turističku ponudu temeljenu na jedinstvenoj povijesnoj, kulturnoj i prirodnoj baštini Drniša

Mjera I.1.: Obnoviti i urediti građevine kulturno-povijesne baštine

SADRŽAJ:

- Revitalizacija ostataka tvrđave „Gradina“ u Drnišu
- Revitalizacija doma kulture u Siveriću – Muzej ruderstva u Siveriću i višenamjenska dvorana
- Revitalizacija starog kina – Centar za posjetitelje
- Obnova materijalne kulturno-povijesne baštine (srednjovjekovne utvrde, sakralni objekti, spomenici kulture)
- Uređivanje, izgradnja staza i cesta do lokaliteta kulturno-povijesne baštine
- Izrada natječajne dokumentacije za revitalizaciju kulturno-povijesnih objekata

POKAZATELJI:

- Broj obnovljenih građevina kulturno povijesne baštine
- Broj km uredenih pristupnih staza/cesta
- Broj izrađene tehničke dokumentacije

Mjera I.2.: Jačati kvalitetu i sadržajnost postojeće turističke ponude u skladu s turističkim trendovima i selektivnim oblicima turizma (eno-gastro, aktivni, sportski, avanturistički i ciklo turizam)

SADRŽAJ:

- Izgradnja recepcionsko-informativnog punkta „Kružine“ u NP „Krka“
- Biciklističko-poučna staza „Tragom Ivana Meštrovića“ kroz vinogorje Petrova polja
- Obnova i uređenje kongresne dvorane u funkciji turističkih edukativnih radionica u Gradu Drnišu
- Pršutarske ceste – Za mirisima i okusima Drniškog pršuta
- Međunarodni festival pršuta Drniš
- Uređenje zapuštenih rudarskih staza od Siverića preko Promine do Trbounja i Oklaja u smislu stvaranja bolje podloge za uspješniji razvoj športa, rekreacije, turizma te uzgoja ljekovitog bilja
- Stazama proizvodnje kreča – od „klačina“ do moderne tvornice
- Proširenje usluge kapaciteta tematskih parkova „Na krilima kulturne baštine u svijetlu budućnosti“
- Eno-gastro manifestacije
- Vinske i ostale tematske turističke staze
- Pješačka staza sa solarnom (led) rasvjetom dužine 600 m – Križni put u Pokrovniku
- Ulaganja u manju turističku infrastrukturu (zip line, viseći most, vidikovci)
- Stalni postav Gradskog muzeja Drniš Dislokacija fontane „Vrelo života“ Ivana Meštrovića
- Projekt uređenja Pećine – izvor vode u Pokrovniku
- Provjeda Strategije razvoja turizma na rubnim dijelovima NP „Krka“

POKAZATELJI:

- Broj km i vrsta uredenih staza (pješačke, biciklističke)
- Broj km i vrsta otvorenih tematskih turističkih cesta (vinske, mirisne, pršutarske)
- Broj izgrađene, postavljene, uredene manje turističke infrastrukture (vidikovci, zip line, viseći most)

Mjera I.3.: Povećati i unaprijediti smještajne kapacitete

SADRŽAJ:

- Prenamjena bivšeg đačkog dorma u hostel
- Povećanje kategorije smještajnih objekata
- Mini kamp na rubnim krajevima NP „Krka“

POKAZATELJI:

- Broj kreveta u proširenim/novosagrađenim smještajnim kapacitetima
- Broj smještajnih objekata koji su podigli kategoriju

Mjera I.4.: Jačati kompetencije i umreženost dionika u turizmu

SADRŽAJ:

- Osmišljavanje edukacija i treninga

- Centar za razvoj kompetencija u ruralnom turizmu
- Održavanje okruglih, stolova i rasprava
- Organiziranje studijskih putovanja i prezentiranja najbolje prakse iz RH i inozemstva
- Osmišljavanje modela zajedničke suradnje

POKAZATELJI:

- Broj održanih treninga
- Broj educiranih osoba
- Broj studijskih putovanja
- Broj projekata inicijativa povezivanja dionika u turizmu

Mjera I.5.: Povezati, promovirati i brendirati cijelokupnu turističku ponudu drniškog kraja

SADRŽAJ:

- Virtualni turistički vodič za cijelo područje Grada
- Odlazak na turističke sajmove
- Postavljanje turističke signalizacije
- Osmišljavanje marketinške strategije i promocije Osmišljavanje vizualnog identiteta
- Osmišljavanje atraktivnih, prepoznatljivih suvenira
- Jačanje kapaciteta TZ Drniša

POKAZATELJI:

- Izrađen virtualan turistički vodič
- Broj novih marketinških aktivnosti
- Izrađen vizualni identitet destinacije
- Broj nastupa na sajmovima i drugim promotivnim događanjima
- Broj novih suvenira
- Broj projekata koji objedinjavaju turističku ponudu

PRIORITET II.: Stvoriti uvjete za konkurentniju poljoprivrednu proizvodnju baziranu na znanju i inovacijama

Mjera II.1.: Poticati interesno udruživanje poljoprivrednih proizvođača i unaprijediti distribuciju i prodaju

SADRŽAJ:

- Izgradnja i stavljanje u funkciju otkupnih stanica
- Provodenje aktivnosti direktnog marketinga
- Potpora poljoprivrednicima pri osnivanju klastera, udruga, zadruga i ostalih interesnih udruženja
- Uspostavljanju kratkih opskrbnih lanaca radi izravnijeg povezivanja proizvođača i krajnjeg kupca
- Izgradnja hladnjače u Poslovnoj zoni Drniš

POKAZATELJI:

- Izgrađena hladnjača
- Broj izgrađenih otkupnih stanica
- Broj interesnih udruženja

Mjera II.2.: Povećati kompetencije poljoprivrednih proizvođača, pružiti im odgovarajuće usluge te poticati proizvodnju isplativih poljoprivrednih proizvoda (ljekovito bilje)

SADRŽAJ:

- Osmišljavanje edukacija i treninga o razvoju i provedbi projekata, zakonodavnom okviru, novim tehnologijama, korištenju OIE u poljoprivredi, dodanoj vrijednosti u proizvodnom procesu
- Promovirati bavljenje poljoprivredom
- Educirati poljoprivrednike početnike o isplativim kulturama
- Promovirati sadnju ljekovitog i mirodijskog bilja

POKAZATELJI:

- Broj provedenih treninga
- Broj educiranih osoba
- Broj održanih savjetovanja
- Broj prijavljenih projekata za EU fondove, nacionalna sredstva
- Broj sufinciranih projekata

Mjera II.3.: Stvoriti uvjete za održivu i učinkovitu obradu poljoprivrednih površina

SADRŽAJ:

- Nova izmjera zemljista
- Sustav navodnjavanja „Torak“ Miljevci
- Pilot projekt okrupnjanja/komasacije poljoprivrednih parcela u Petrovu polju
- Ulaganje u rješenja za navodnjavanje poljoprivrednih površina
- Projekt ulaganja u infrastrukturu za navodnjavanje i odvodnju u funkciji razvoja i prilagodbe poljoprivrede – Mini akumulacije na rijeci Čikoli u visini korita rijeke
- Sufinanciranje istražnih radova i izrade bušotina za navodnjavanje
- Projekt čišćenja poljoprivrednih područja kontaminiranih minama na području Grada Drniša

POKAZATELJI:

- Broj okrupnjenih parcela
- Poljoprivredna površina s mogućnošću navodnjavanja (ha)
- Dostupna površina za poljoprivrednu proizvodnju (ha)

Mjera II.4.: Kontinuirano raditi na brendiranju i promociji Drniškog pršuta i ostalih poljoprivrednih proizvoda

SADRŽAJ:

- Završetak certificiranja hrvatskog pršuta
- Podizanje svijesti kod krajnjih potrošača o važnosti certifikacije proizvoda s naglaskom na oznake zaštite hrvatskog pršuta
- Brendiranje ostalih poljoprivrednih i prehrabnenih proizvoda
- Osmišljavanje vizualnog identiteta proizvedeno u Drnišu
- Osmišljavanje Drniškog dućana u većim hrvatskim gradovima gdje bi se mogli kupiti tradicionalni prehrabeni proizvodi
- Uspostavljanje sustava kvalitete
- Umrežavanje gradova poznatih po proizvodnji pršuta (Slovenija, Italija, Francuska, Španjolska, Portugal)

POKAZATELJI:

- Certificiran hrvatski pršut
- Broj brendiranih poljoprivredno-prehrabnenih proizvoda
- Osmišljen vizualni identitet „proizvedeno u Drnišu“
- Broj lokacija „Drniškog dućana“

PRIORITET III.: Stvoriti nužne preduvjete za poticajno poslovno okruženje i konkurentno poduzetništvo i obrtništvo

Mjera III.1.: Jačati ljudske kapacitete i promovirati samozapošljavanje i zajednički tržišni nastup gospodarstvenika

SADRŽAJ:

- Edukacije za zaposlenike potpornih institucije
- Projekt „I ja sam poduzetnik“
- Izgradnja infrastrukture u poslovnoj zoni Drniš
- Savjetovanje i educiranje poduzetnika o dostupnim poticajima, otvorenim natječajima, poticajima za zapošljavanje
- Pružanje pomoći u razvoju i provedbi projekta
- Pomoć prilikom udruživanja u klastere, zadruge
- Promoviranje korištenja mjera aktivne politike zapošljavanja

POKAZATELJI:

- Broj provedenih edukacija
- Broj educiranih
- Broj interesnih udruživanja
- Broj poduzetnika koji koriste neki oblik mjera aktivne politike zapošljavanja
- Broj fizičkih osoba koje su se uključile u mjeru aktivne politike zapošljavanja

Mjera III.2.: Razviti poduzetničku infrastrukturu i aktivno raditi na privlačenju ulagača

SADRŽAJ:

- Izgradnja i opremanje poslovnih zona
- Projekt izgradnje komunalne infrastrukture u Poslovnoj zoni Radonić

- Projekt gradnje 3 trafostanice u Poslovnoj zoni Radonić
- Projekt izgradnje i infrastrukturnog uređenja prehrambene industrijske zone u Brištanima
- Osnivanje odjela za privlačenje ulagača i osposobljavanje zainteresiranih građana za ulaganje
- Pružanje podrške u razradi i provedbi ulagačkih projekata

POKAZATELJI:

- Broj izgrađenih/opremljenih poslovnih zona
- Izgrađena trafostanica u zoni Radonić
- Osnovan odjel za privlačenje ulaganja i podršku ulagačima
- Broj prijavljenih projekata
- Broj odobrenih projekata za sufinanciranje

PRIORITET IV.: Unaprijediti sustav obrazovanja, osposobljavanja i volontiranja na području Drniša

Mjera IV.1.: Jačati kvalitetu predškolskog i školskog obrazovanja i stručnost kadra na svim razinama (vrtić, osnovna škola i srednja škola) u gradu

SADRŽAJ:

- Opremanje vrtića, osnovne škole i srednje škole (namještaj, pametne ploče, ICT)
- Od Gradine do grada – Edukativni program za djecu predškolske i osnovnoškolske dobi u svrhu osvještavanja djece o važnosti poznавanja povijesti i kulturne baštine svojega kraja te podizanja svijesti o potrebi odgovornog odnosa prema baštini
- Edukacija profesora, učitelja, odgajatelja
- Promovirati mobilnost učenika i nastavnika
- Stipendiranje učenika
- Osiguravanje pomoćnika u nastavi
- Razvoj izvannastavnih aktivnosti
- Modernizacija i razvoj novih kurikuluma usklađenih s potrebama gospodarstva

POKAZATELJI:

- Broj opremljenih učionica u školama, vrtiću
- Broj educiranih nastavnika
- Broj mobilnosti nastavnika/učenika
- Broj stipendiranih učenika
- Broj moderniziranih/novorazvijenih kurikuluma
- Broj djece s osiguranim asistentom u nastavi
- Broj novih izvannastavnih aktivnosti

Mjera IV.2.: Raditi na povezivanju i osmišljavanju modela suradnje između obrazovanja, gospodarstva, javnog i civilnog sektora

SADRŽAJ:

- Osigurati praksi, posjete poduzećima, OPG-ovima
- „Budućnost je na selu – vratimo ranjive skupine mladih modernoj, inovativnoj i održivoj poljoprivredi u Šibensko - kninskoj županiji“
- Obrazovanje za poduzetništvo – promocija pršuta i drugih autohtonih proizvoda ruralnog područja
- Pratiti i analizirati potrebe gospodarstva za radnom snagom
- Educirati o poduzetništvu kroz predškolsko i školsko obrazovanje
- Projekti između obrazovnih institucija i udrug

POKAZATELJI:

- Broj projekata obrazovnog i civilnog sektora
- Broj učenika na praksi u poduzećima

Mjera IV.3.: Razviti održive programe osposobljavanja odraslih i promovirati volontiranje i cjeloživotno učenje

SADRŽAJ:

- Razviti programe osposobljavanja za osobe s invaliditetom, bivše branitelje
- Volonterski centar Drniš

- Promicati volonterske primjere dobre prakse iz drugih EU zemalja
- Osvijestiti stanovništvo o važnostima cjeleživotnog učenja

POKAZATELJI:

- Broj novo razvijenih programa za nezaposlene
- Broj osoba uključenih u volontiranje

STRATEŠKI CILJ 2

PRIORITET V.: Povećati kvalitetu i dostupnost društvenih sadržaja i razviti primjerene socijalno-zdravstvene usluge

Mjera V.1.: Izgraditi i poboljšati društvenu infrastrukturu

SADRŽAJ:

- Starački dom u Drnišu
- Izgradnja, rekonstrukcija škola i školskih igrališta
- Izgradnja Dječjeg vrtića u Drinovcima
- Natkrivanje zelene tržnice u Drnišu
- Izgradnja i obnova sportsko rekreativske infrastrukture
- Izgradnja nove zgrade Narodne knjižnice Drniš
- Uređenje prostora u prizemlju Doma kulture za kulturno umjetnički amaterizam
- Nabavka razglosa za potrebe raznih nastupa i manifestacija na drniškom području
- Opremanje kompjutorske učionice
- Projekt izgradnje kupališno-rekreativskog centra Drniš (bazen u Fenčevini)
- Projekt izgradnje kuglane u Drnišu
- Obnova društvenih domova (prostori za mlade, umirovljenike)

POKAZATELJI:

- Izgrađen starački dom
- Natkrivena zelena tržnica
- Broj novoozgrađenih/rekonstruiranih škola
- Broj novoozgrađenih sportsko rekreativnih sadržaja
- Broj izgrađenih/rekonstruiranih/opremljenih dječjih igrališta
- Broj obnovljenih društvenih domova

Mjera V.2.: Razviti nove izvaninstitucionalne socijalne i zdravstvene usluge i stvoriti uvjete za veću društvenu uključenost osoba u nepovoljnem položaju

SADRŽAJ:

- Savjetovalište za sigurno provođenje slobodnog vremena i korištenje modernih medija
- Osnivanje centara za pomoć u kući
- Razviti poludnevne boravke za djecu / starije
- Razviti mobilne medicinske timove

POKAZATELJI:

- Broj novoosmišljenih izvaninstitucionalnih usluga socijalne i zdravstvene skrbi
- Broj osoba korisnika izvaninstitucionalnih usluga

Mjera V.3.: Promovirati zdravlje i zdrav način života u svim dobnim skupinama

SADRŽAJ:

- Promocija svjetskog dana sporta, dana hrane, dana srca, dana šećerne bolesti, dana zdravlja i drugih važnih javnozdravstvenih datuma
- Promocija rekreativne
- Poticanje mladih na bavljenje sportom
- Razvoj športa na području Grada Drniša i mala škola tenisa
- Promocija pravilne prehrane
- Uspostava polivalentnog zdravstvenog savjetovališta
- Organizacija sportskih događanja u gradu

POKAZATELJI:

- Broj organiziranih događanja povezanih sa sportom
- Broj promotivnih kampanja

Mjera V.4.: Jačati kapacitete organizacija civilnog društva i poticati njihovu veću uključenost i angažiranost u razvoju Grada

SADRŽAJ:

- Educirati članove OCD, o mogućim izvorima financiranja za OCD, o zakonodavnom okviru, o pisanju projekata financiranih iz EU fondova
- Osigurati infrastrukturne kapacitete za udruge
- Razviti prihvatljiv model financiranja OCD-ova
- Poticati na osmišljavanje i provedbu projekata socijalne inkluzije, sporta, zdravlja
- Klub mladih „ENTER“
- Bratimljenje gradova i umrežavanje gradova
- Umrežavanje OCD-ova

POKAZATELJI:

- Broj organiziranih edukacija/treninga
- Broj educiranih osoba
- Osigurani prostori za OCD (m²)
- Razvijen model i kriteriji financiranja OCD
- Broj organizacija civilnoga društva koje su prijavile projekte/programe
- Broj usluga koje pružaju organizacije civilnoga društva
- Broj prijavljenih/odobrenih projekata/programa OCD na natječaje iz EU fondova ili nacionalne natječaje
- Broj zajedničkih projekata/inicijativa OCD-ova Broj volonterskih programa

PRIORITET VI.: Sustavno raditi na očuvanju, razvijanju i promoviranju kulturnih sadržaja Grada

Mjera VI.1.: Povećati kvalitetu, raznolikost i dostupnost kulturnih sadržaja

SADRŽAJ:

- Unutarnje uređenje polivalentne dvorane u Domu kulture Drniš
- Jačati kapacitete zaposlenika u kulturi
- Promovirati kulturne sadržaje
- Povezati dionike iz područja kulture
- Razviti nove kulturne sadržaje prilagođene mladima
- Organiziranje tematskih izložbi, novih postava u muzeju
- Promicati značaj knjižnice, čitanja i informatičke pismenosti
- Promovirati mujejsku građu
- Uvođenje IKT u promociji kulturnih sadržaja

POKAZATELJI:

- Broj novih zbirki
- Broj novih mujejskih postava
- Broj posjetitelja muzeja
- Broj provedenih edukacija zaposlenika u kulturi
- Broj educiranih osoba
- Broj partnerskih projekata s drugim institucijama

Mjera VI.2.: Očuvati nematerijalnu kulturnu baštinu drniškog kraja

SADRŽAJ:

- Održavanje kulturnih manifestacija
- Festival ojkavice- Miljevci
- Tiskanje materijala koji promoviraju tradicionalnu kulturnu baštinu
- Poticati mlade na bavljenje folklorom

POKAZATELJI:

- Broj manifestacija
- Broj posjetitelja
- Broj tiskanih materijala promocije drniške tradicije

PRIORITET VII.: Razviti kvalitetnu prometnu, plinsku i informatičku infrastrukturu i osigurati veću energetsku učinkovitost Grada

Mjera VII.1.: Unaprijediti cestovnu infrastrukturu i promet u mirovanju

SADRŽAJ:

- Uređenje infrastrukture u naselju Meterizi (Ulica Ključica i Ulica Put Knezova)
- Projekt sanacije i modernizacije nerazvrstane ceste Sedramić- Brnade
- Projekt sanacije i modernizacije nerazvrstane ceste Lišnjak- Velušić
- Projekt sanacije i modernizacije nerazvrstane ceste Siverić- Tepljuh duljine 5 km
- Projekt nerazvrstanih cesta na području Grada Drniša
- Prometnica Pazar- priprema kompletne infrastrukture za stambene parcele
- Uvođenje naplate parkiranja
- Izgradnja pješačkih i biciklističkih traka uz prometnice
- Postavljanje prometne signalizacije

POKAZATELJI:

- Broj km obnovljenih/uređenih nerazvrstanih cesta
- Broj km izgrađenih uređenih gradskih/županijskih/državnih prometnica

Mjera VII.2.: Izgraditi zračnu luku Pokrovnik

SADRŽAJ:

- Aerodrom Pokrovnik (air park ili mali sportski aerodrom)
- Projekt hrvatskog zrakoplovnog turizma- FLY CROATIA – mreža letjelišta

POKAZATELJI:

- Izgrađena zračna luka

Mjera VII.3.: Osigurati širokopojasni Internet na području cijelog Grada

SADRŽAJ:

- Okvirna analiza mogućnosti provedbe projekta i izrada nacrta plana razvoja širokopojasne infrastrukture za Grad Drniš
- Uvođenje širokopojasnog interneta za sva kućanstva

POKAZATELJI:

- Broj kućanstava s pristupom internetskim brzinama od 30 Mbit/s

Mjera VII.4.: Plinofikacija Drniša

SADRŽAJ:

- Izgradnja plinofikacijske mreže na području Grada Drniša duljine 8000 m
- Okvirna analiza mogućnosti provedbe projekta i izrada nacrta plana razvoja širokopojasne infrastrukture za Grad Drniš

POKAZATELJI:

- Broj km izgrađene plinske mreže
- Broj kućanstava s pristupom prirodnom plinu
- Broj poduzetnika s pristupom prirodnom plinu

Mjera VII.5.: Promovirati korištenje OIE i povećati energetsku učinkovitost u svim sektorima

SADRŽAJ:

- Pokretanje JPP obnova svinjogojske farme s kogeneracijskim/trigeneracijskim postrojenjem ili (ispomoći privatnom ulagaču)
- Pokretanje JPP solarna termoelektrana ili FN elektrana
- Izrada elaborata o energetskom pregledu javne rasvjete
- Poticanje energetske učinkovitosti obiteljskih kuća
- Poticanje energetske učinkovitosti stambenih zgrada
- Projekt energetske obnove javnih objekata na području grada
- Projekt energetske obnove poslovnih objekata na području grada
- Projekt termo-solarne energane
- Sunčana elektrana u poljoprivrednoj proizvodnji

POKAZATELJI:

- Troškovi energije javnih objekata
- Broj kućanstva koja su koristila poticaje namijenjene energetskoj učinkovitosti
- Broj javnih objekata kojima je povećana energetska učinkovitost
- Broj gospodarskih objekata kojima je povećana energetska učinkovitost
- Broj stambenih zgrada kojima je povećana energetska učinkovitost
- Izrađen elaborat o energetskom pregledu javne rasvjete

PRIORITET VIII.: Zaštiti i adekvatno vrednovati prirodu i okoliš

Mjera VIII.1.: Zaštiti i obnoviti biološku, krajobraznu i okolišnu raznolikost te unaprijediti upravljanje zaštićenim područjem Grada Drniša

SADRŽAJ:

- Projekt uređivanja zapuštenih suhozida na cijelom području Grada Drniša
- Projekt obnove zapuštenih lokvi te njihova zaštita na cijelom području Grada Drniša
- Projekt čišćenja i uređivanja bunara na cijelom području Grada Drniša
- Projekt čišćenja i uređenja javnih gusterni iz doba Austro-ugarske (Širitovci, Kaočine, Drinovci, Nos Kalik)
- Sadnja drvoreda uz zaobilaznicu u Drnišu
- Botanički vrt u Kadinoj Glavici kod crkve sv. Josipa Radnika
- Projekt vraćanja raka i žaba u Čikolu - suradnja s Hrvatskim centrom za autohtone vrste riba i rakova krških voda - Otočac
- Projekt obnove i hortikulturnog uređenja drniškog parka

POKAZATELJI:

- Broj projekata zaštite/obnove biološke (biljke, životinje, njihovo stanište) raznolikosti
- Broj projekata obnove krajobrazne (geomorfološki oblici, tlo, minerali, vodotoci, stajaćice, vegetacija) raznolikosti
- Broj km obnovljenih suhozida
- Broj uređenih/očišćenih bunara
- Broj uređenih javnih cisterni iz Austro-ugarske
- Uređen botanički vrt u Kadinoj Glavici
- Uređen Drniški park

Mjera VIII.2.: Razminirati tlo onečišćeno minama

SADRŽAJ:

- Razminiranje poljoprivrednog zemljišta
- Razminiranje ostalih površina

POKAZATELJI:

- Broj ha razminiranog zemljišta

Mjera VIII.3.: Poboljšati kvalitetu vodoopskrbe i odvodnje

SADRŽAJ:

- Projekt vodoopskrbe naselja Štikovo
- Vodoopskrbi cjevovod Kalun- industrijska zona Drniš (2596 m)
- Rekonstrukcija cjevovoda Čikola - Drniš
- Izgradnja fekalne kanalizacije naselja Badanj
- Kanalizacija dijela grada Drniša i industrijske zone Drniš
- Izrada tehničke dokumentacije za projekte odvodnje i navodnjavanja

POKAZATELJI:

- Postotak stanovništva priključenih na vodoopskrbu mrežu
- Postotak stanovništva priključenih na kanalizacijski sustav
- Broj km izgrađenog/obnovljenog vodoopskrbnog sustava
- Broj km izgrađenog/obnovljenog kanalizacijskog sustava
- Broj izrađene tehničke dokumentacije
- Smanjenje gubitaka vode u vodoopskrbi u %

Mjera VIII.4.: Povećati kvalitetu gospodarenja otpadom

SADRŽAJ:

- Uređenje lokacija na kojima se nalaze spremnici otpada za više stambene zgrade
- Izgradnja i opremanje mini sortirnice komunalnog otpada kapaciteta do 1000 tona godišnje
- Odlaganje zelenog i bio otpada
- Uređenje lokacija na kojima se nalaze zeleni otoci i njihovo obilježavanje
- Razvoj sustava prikupljanja komunalnog otpada nabavkom podzemnih i polupodzemnih sustava spremnika te njihovog pražnjenja odgovarajućim tipom kamiona smećara podizača
- Razvoj sustava prikupljanja komunalnog otpada „Od vrata do vrata“ nabavkom komunalne opreme spremnika 80l, 120l, 240l s dodatnim identifikacijskim sustavom za praćenje količine pražnjenja posuda
- Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta za područje Grada Drniša
- Reciklažno dvorište za građevinski otpad
- Sanacija divljih odlagališta

POKAZATELJI:

- Broj uređenih spremnika otpada za više stambene zgrade
- Uređeno odlagalište zelenog i biootpada
- Izgrađeno reciklažno dvorište za građevinski otpad
- Broj postavljenih i označenih zelenih otoka
- Broj saniranih odlagališta otpada

PRIORITET IX.: Zaštiti ljudske živote i otkloniti ili umanjiti rizike proizašle djelovanjem elementarnih nepogoda

Mjera IX.1.: Jačati kapacitete civilne zaštite i uspostaviti učinkovit sustav zaštite od elementarnih nepogoda i ostalih opasnosti

SADRŽAJ:

- Osporobiti sve strukture u Drnišu za pravodoban i kvalitetan odgovor na elementarne nepogode
- Projekt sigurnost turista i domicilnog stanovništva
- Mali Točak na Promini – akumulacija vode sa popratnim sadržajima (protupožarna zaštita, napajanje životinja i sl.)
- Projekt izgradnje vatrogasnog doma u Poslovnoj zoni Drniš
- Središnji centar za zaštitu ljudi i imovine

POKAZATELJI:

- Izgrađen vatrogasnji dom
- Oformljen centar za zaštitu ljudi i imovine
- Akumulacija vode Mali Točak

2 Odnos Strategije s drugim nacionalnim planovima, programima i strategijama

U ovom poglavlju navodi se pregled strateških i planskih (strategije, planovi i programi) dokumenata Republike Hrvatske, Šibensko-kninske županije (u dalnjem tekstu: Županija) i Grada Drniša koji su povezani s provedbom Strategije. Navedeni su njihovi ciljevi i svrha te međusobni odnos sa Strategijom. Za strateške i planske dokumente navedeni su samo oni ciljevi koji su vezani za sadržaj Strategije.

Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine kao glavni cilj razvoja turizma postavila je povećanje njegove atraktivnosti i konkurentnosti, što bi trebalo rezultirati ulaskom u vodećih 20 turističkih destinacija u svijetu po kriteriju konkurentnosti. Strateški ciljevi turističkog razvoja su orijentirani ka ostvarenju glavnog cilja i oni uključuju poboljšavanje strukture i kvalitete smještaja, novo zapošljavanje, investicije i povećanje turističke ponude.

Prioritet I. Strategije odnosi se na razvijanje atraktivne turističke ponude temeljene na jedinstvenoj povijesnoj, kulturnoj i prirodnoj baštini, što je u suglasnosti s glavnim ciljem razvoja hrvatskog turizma i s načelom razvoja kontinentalnog turizma.

Predviđeno razvijanje i komercijaliziranje međunarodno konkurentnih sustava turističkih doživljaja (kulturni turizam, cikloturizam, pustolovni i sportski turizam, ekoturizam, golf turizam te zdravstveni i ruralni turizam) i rebranding Hrvatske koji valja temeljiti na interpretiranju središnjeg identiteta Hrvatske kao 'zemlje ljepote i ispunjenosti, odnosno identitetskim i vrijednosnim obilježjima kao što su raznolikost, sadržajnost, autentičnost, očuvanost okoliša, bogatstvo vode te dobre hrane i vina, gostoljubivost i ljepota se podudaraju s Mjerom I.2. Strategije koja nalaže jačanje kvalitete i sadržajnosti postojeće turističke ponude u skladu s turističkim trendovima i selektivnim oblicima turizma (eno-gastro, aktivni, sportski, avanturistički i cikloturizam).

Načelo razvoja hrvatskog turizma koje se odnosi na stvaranje partnerstva na međuresornom i nacionalno-regionalno-lokalnom nivou, ostvarivanje suradnje nositelja javne vlasti s privatnim i civilni sektorom te institucijama u sferi zaštite okoliša, kulture, prometa i sl. te povezivanje hrvatskih proizvođača s turističkim sektorom kako bi se kvalitetni domaći proizvodi predstavili međunarodnoj potražnji sukladno je s Mjerom I.4. Strategije kojom je predviđeno jačanje kompetencija i umreženosti dionika u turizmu. Kako bi turizam u Hrvatskoj postao što konkurentniji planirano je uvođenje programa cjeloživotnog učenja za različite kategorije djelatnika uposlenih u turizmu što je uočeno i u Strategiji te je sadržano unutar Mjere I.4.

Mjera I.5. koja se odnosi na povezivanje, promoviranje i brendiranje cjelokupne turističke ponude drniškog kraja doprinijet će diferenciranju Hrvatske od konkurenčkih destinacija.

Prioritet I. s Mjerom I.1. je u skladu sa **Strateškim planom ministarstva kulture 2015. – 2017.** čiji je jedan od općih ciljeva zaštićena i očuvana kulturna baština koji sadržava posebni cilj osiguranja optimalnog modela zaštite i upravljanja kulturnim dobrima Republike Hrvatske. Kao pokazatelj učinka ovog posebnog cilja navedeno je povećanje postotka zaštićenih i obnovljenih kulturnih dobara stavljenih u funkciju, što se planira ostvariti kroz aktivnosti koje uključuju zaštitne radove na nepokretnim spomenicima kulture.

Strategijom razvoja klastera u Republici Hrvatskoj od 2011. do 2020. godine klasteri i klasterske organizacije su prepoznati kao alat za jačanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva. Opći ciljevi su: unapređenje upravljanja hrvatskom klasterskom politikom, jačanje klastera i klasterskih udruženja, poticanje inovacija i transfera novih tehnologija, osvajanje novih tržišta i internalizacija klastera i jačanje znanja i vještina za razvoj klastera. Klasteri i njihove asocijacije trebaju potporu u obliku financiranja, informiranja, obuke i savjetovanja kao pomoć u procesu formiranja i uspostavljanja što je dio Prioriteta II. Strategije sadržan u Mjeri II.1. kojom je predviđeno poticanje interesnog udruživanja poljoprivrednih proizvođača i unaprjeđenje distribucije i prodaje.

Programom ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014. – 2020. postavljeni su opći ciljevi koji se odnose na: restrukturiranje i modernizaciju poljoprivrednog i prehrambenog sektora, promicanje okolišno učinkovitog poljoprivrednog

sustava, poboljšanu učinkovitost resursa te pomak ka klimatski elastičnoj poljoprivredi, prehrambenoj industriji i šumarstvu, smanjenje ruralne depopulacije i povećanje kvalitete života te gospodarski oporavak i doprinos prioritetima EU za ruralni razvoj. Programom ruralnog razvoja je predviđeno poticanje ulaganja za korištenje solarne energije u poljoprivredi što je dijelom predviđeno i Mjerom II.2. Strategije. U skladu s ruralnim razvojem Hrvatske do 2020. godine, ta mjera predviđa pružanje poljoprivrednicima znanja i informacija o novim trendovima, tehnologijama, izvorima financiranja i povećanje njihovih apsorpcijskih kapaciteta za korištenje EU fondova i nacionalnih programa.

Korištenje vode u poljoprivredi za navodnjavanje je nedovoljno jer se samo oko 1,1% poljoprivrednog zemljišta trenutačno navodnjava, što je znatno niže od prosjeka EU. Kako bi se riješila potreba restrukturiranja i modernizacije poljoprivrednog i prehrambenog sektora, Programom ruralnog razvoja predviđene su mjere za poboljšanje gospodarske učinkovitosti i konkurentnosti, koje uključuju infrastrukturu za navodnjavanje, obnovu poljoprivrednog potencijala s naglaskom na razminiranje poljoprivrednog zemljišta, okrupnjavanje zemljišta, poticanje generacijske obnove te razvoj malih i održivih konkurentnih gospodarstava, što je obuhvaćeno u Prioritetu II, Mjeri II.3. Strategije.

Osim prethodno navedenim suglasjem Prioriteta II. s dokumentom višeg reda, on se očekivano podudara i s postavljenim ciljem **Nacionalnog projekta navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u Republici Hrvatskoj**, kojim je zadano da se do kraja 2020. godine organiziranim navodnjavanju privede 65 000 ha dajući prioritet poljoprivrednom zemljištu sa visokom ili vrlo visokom pogodnošću za navodnjavanje. Time bi se udio navodnjivanih površina od ukupno obradivih povećao sa sadašnjih 0,86% na 6%, a dugoročni cilj ovog nacionalnog projekta je izgradnja infrastrukture za sustavnu primjenu navodnjavanja.

Zavod za melioracije Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu 2006. godine izradili su **Plan navodnjavanja za područje Šibensko-kninske županije** u kojem se navodi da je izostanak navodnjavanja na predmetnom području za gotovo sve intenzivno uzgajane biljne kulture jedno od glavnih proizvodnih ograničenja. Najkvalitetnije površine s racionalnim rješenjem navodnjavanja nalaze se u Petrovom polju. Navodnjavanje bi se omogućilo izgradnjom akumulacije na rijeci Čikoli. Na ovaj način osigurala bi se potrebna količina vode za navodnjavanje planiranih površina.

Mjera II.4. Strategije navodi kako je potrebno kontinuirano raditi na brendiranju i promociji drniškog pršuta i ostalih poljoprivrednih proizvoda što bi doprinijelo ispunjenju specifičnog strateškog cilja **Akcijskog plana razvoja ekološke poljoprivrede u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2011.-2016. godine** koji je usmjeren ka razvijanju stabilnog i dobro informiranog nacionalnog tržišta za certificirane ekološke poljoprivredne i prehrambene proizvode, uključujući turizam i ugostiteljstvo te olakšavanje pristupa hrvatskim ekološkim proizvodima na tržište EU i druga izvozna tržišta kroz poboljšanje sigurnosti i kvalitete certificiranih proizvoda i povećanje količine proizvoda.

Glavna zadaća Prioriteta III. I dijelom Prioriteta IV. Strategije je stvaranje nužnih preduvjeta za poticajno poslovno okruženje i konkurentno poduzetništvo i obrtništvo što doprinosi ispunjenju glavnog cilja **Strategije razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020.** koji je osigurati povećanje konkurentnosti hrvatskoga maloga gospodarstva tijekom razdoblja od 2013. do 2020. godine. Strateški ciljevi važni za razvoj poduzetništva u Hrvatskoj su:

- unapređenje ekonomske uspješnosti maloga gospodarstva u sektorima prerađivačke industrije i usluga većim ulaganjem u istraživanje i razvoj, višim stupnjem inovacija, rastom izvoza te daljnjim razvojem poslovnih mreža i povezanosti
- razvijanje različitih finansijskih mogućnosti za subjekte maloga gospodarstva te uklanjanje finansijskog jaza za malo gospodarstvo
- pružanje potpore osnivanju novih poduzeća, povećanje broja aktivnih poduzeća i jačanje institucija koje pružaju potporu poduzetnicima kako bi se na taj način pridonijelo ravnomernijem i uravnoteženom razvoju hrvatskih regija
- pružanje potpore većem razvoju subjekata maloga gospodarstva jačanjem njihove uprave, uvođenjem i djelovanjem većeg broja visokokvalificiranih zaposlenika te pružanjem potpore cijeloživotnom učenju zaposlenih u subjektima maloga gospodarstva
- nadgradnja ostvarenog napretka uklanjanjem administrativnih opterećenja i olakšavanjem poslovanja u Hrvatskoj.

Hrvatska prepoznaće obrazovanje i znanost kao razvojne prioritete koji jedini mogu donijeti dugoročnu društvenu stabilnost, ekonomski napredak i osiguranje kulturnog identiteta. Prioritet IV. Strategije je unaprijediti sustav obrazovanja, osposobljavanja i volontiranja na području Drniša kroz jačanje kvalitete predškolskog i školskog obrazovanja i stručnost kadra na svim razinama (vrtić, osnovna škola i srednja škola) u gradu, kroz povezivanje i osmišljavanje modela suradnje između obrazovanja, gospodarstva, javnog i civilnog sektora te razvijanje održivih programa osposobljavanja odraslih i promoviranje volontiranja i cjeloživotnog učenja. Ciljevi ovog prioriteta su sadržani u ciljevima **Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije** koji su vezani za rani i predškolski, osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje, obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje.

Mjera IV.3. Prioriteta IV. koja se dijelom odnosi na promoviranje volontiranja podudara se s nekim od mjeru koje su predviđene **Nacionalnom strategijom stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016. godine**. Kako bi se ostvarilo poticajno okruženje potreban je razvoj volonterstva u Republici Hrvatskoj, što uključuje poboljšanje djelotvornosti postojećih i uspostavljanje novih institucionalnih oblika i modela potpore razvoju civilnoga društva na nacionalnoj i lokalnim razinama, uvođenje odgojno-obrazovnih sadržaja usmjerjenih stjecanju znanja, stavova i vrijednosti u vezi s volontiranjem u obrazovni sustav te poticanje i razvijanje volonterskih programa u organizacijama/ustanovama pružateljima socijalnih usluga. Jedan od provedbenih pokazatelja mjera ove Nacionalne strategije uključuje povećanje broja lokalnih i regionalnih volonterskih centara te njihovo umrežavanje i povećan broj građana koji su putem volonterskih centara uključeni u volonterske programe pojedinih organizatora volontiranja.

Prioritet V. odnosi se na povećanje kvalitete i dostupnosti društvenih sadržaja i razvijanje primjerene socijalno-zdravstvene usluge. Ciljevi ovog prioriteta se podudaraju s općim ciljem prostornog razvoja navedenim u **Strategiji prostornog razvoja Republike Hrvatske**. Kako bi se ostvario ovaj opći cilj potrebno je: osnažiti gradove subregionalnog i lokalnog značaja u područjima ugroženim depopulacijom, poticati prirodno obnavljanje stanovništva i stvarati preduvjete privlačnosti za mlađu populaciju, očuvati identitet hrvatskog prostora, koristiti prednosti geoprometnog položaja, jačati razvoj sustava željezničkog, pomorskog, riječnog i zračnog prometa, poboljšati mreže cestovnih prometnih poveznica te jačati kapacitete hrvatskog prostora i sustava prostornog uređenja.

2016. godine donesen je **Plan upravljanja razvojem i marketingom turizma drniškog područja** prema kojem je osnovni cilj definiranje turističkih proizvoda i operativnih strategija drniškog područja te kreiranje novih turističkih projekata temeljenih na konkurentnosti i segmentaciji tržišta na osnovi postojećih resursa. Sam uspjeh realizacije projekata uvelike će ovisiti o aktivnoj sinergiji javnog i privatnog sektora i njihovim zajedničkim djelovanjem u realizaciji investicija u nove turističke proizvode (koristeći inovativni pristup), kako bi se u konačnici organizirala moderna, proizvodno različita turistička destinacija. Planom upravljanja razvojem i marketingom turizma drniškog područja predloženo je više operativnih strategija:

- razvoj turističke ponude – turistički proizvodi
- razvoj smještajnih kapaciteta
- razvoj infrastrukture i investicije
- razvoj ljudskih i organizacijskih potencijala
- organizacija upravljačke strukture

Ostvarenju osnovnog cilja i ovog Plana upravljanja razvojem i marketingom turizma drniškog područja doprinijet će i mjeru koje su predviđene Prioritetima I. i VI. ove Strategije.

Kao jedna od mjeru razvoja turizma na drniškom području navodi se i razvoj sportskog zrakoplovstva organizacijom aerodroma Pokrovnik kao sportskog aerodroma koja je sadržana u Mjeri VII.2 Strategije.

Opći cilj **Strategije prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. - 2030. godine** je postizanje učinkovitog i održivog prometnog sustava na teritoriju Republike Hrvatske, uzimajući u obzir novu ulogu nakon njezina pristupanja Europskoj uniji u srpnju 2013. godine. Jedna od mjeru Strategije prometnog razvoja RH koja se odnosi na razvoj infrastrukture u gradskom, prigradskom i regionalnom prometu nalaže da će se odgovarajućom analizom postojeće situacije i očekivanog razvoja prometnog sustava i socijalno-ekonomskog konteksta u gradskim i regionalnim područjima u perspektivi Održivih planova gradske mobilnosti/integriranih prometnih planova identificirati potrebe rekonstrukcije

postojeće infrastrukture ili izgradnje nove tamo gdje razina mobilnosti to dozvoljava. To se podudara s Mjerom VII.1. Strategije koja nalaže unaprjeđenje cestovne infrastrukture i prometa u mirovanju a doprinijet će i povećanju razine sigurnosti u cestovnom prometu za sve korisnike cestovne infrastrukture (uključujući pješake i bicikliste) kako bi se učinkovito smanjio broj nesreća i ograničile negativne posljedice istih, što je jedan od glavnih ciljeva Strategije prometnog razvoja RH.

Iako se Prioritet VII. gotovo u potpunosti podudara sa Strategijom prometnog razvoja RH koja je dokument višeg reda, zračna luka na području Grada Drniša nije uvrštena među strateške razvojne prioritete Republike Hrvatske, međutim u **Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske** se navodi Pokrovnik kao lokacija u razmatranju za zračnu luku 2C kategorije.

Obzirom na Prioritet VII. u **Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske** se navodi da treba u skladu s nacionalnim i državnim interesima, čvrsto, kvalitetno i djelotvorno međusobno prometno povezati sva područja, razvojna žarišta i središta u zemlji, kao preduvjet potpunoj integraciji hrvatskog državnog teritorija, te da postupci modernizacije i odgovarajućeg opremanja cesta ne zahtijevaju značajnije proširenje cestovnog koridora, što znači da se na taj način čuva i štiti prostor i okoliš. Mjerom VII.4. predviđena izgradnja plinskog sustava na području Grada Drniša za opskrbu plinom potrošača široke potrošnje koja se podudara sa Strategijom prostornog uređenja u kojoj je navedeno da postojeće energetske i prijenosne sustave treba osvremenititi i/ili proširiti jer osvremenjivanje/proširenje ne postavlja značajnije nove prostorne zahtjeve.

Prema **Operativnom programu Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.** jedan od investicijskih prioriteta je daljnji razvoj širokopojasnog pristupa i iskorak prema mrežama velikih brzina i podrška prihvaćanju novih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo. Europa 2020. ističe važnost korištenja širokopojasnog pristupa u svrhu promicanja socijalne uključenosti i konkurentnosti u EU. Jedan od glavnih prioriteta koji promiče Digitalna agenda za Europu je smanjenje digitalnog jaza. Kako je navedeno u Prijedlogu Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata, Hrvatska zaostaje za projektom Europske unije s obzirom na razinu širokopojasnog pristupa, a hrvatsko gospodarstvo imalo bi korist od poboljšanog pristupa mrežama sljedeće generacije. Ostvarenju ovog cilja doprinijet će Mjera VII.3. kojom se predviđa osiguranje širokopojasnog interneta na području cijelog Grada Drniša.

Prema **Strategiji razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016. do 2020. godine**, suvremeno gospodarstvo sve više se oslanja na poslovanje putem električnih komunikacijskih usluga i usluga informacijskog društva. Uvođenje novih informacijsko-komunikacijskih tehnologija te usluga za koje su potrebne velike brzina pristupa nezamislive su bez razvijenog širokopojasnog pristupa internetu i izgrađene širokopojasne infrastrukture koje omogućuju uvođenje mnogobrojnih električnih komunikacijskih usluga javnog i privatnog sektora, na dobrobit potrošača i društva općenito. Isključenost Republike Hrvatske kao cjeline, odnosno pojedinih regija unutar nje, iz procesa razvoja digitalnog gospodarstva, dugoročno ugrožava ravnomjerni gospodarski razvoj Hrvatske. Temeljni ciljevi istaknuti u ovom dokumentu su:

- pokrivenost pristupnim mrežama sljedeće generacije (NGA – Next Generation Access Networks), koje omogućuju pristup internetu brzinama većim od 30 Mbit/s za sve stanovnike RH
- najmanje 50% kućanstava u RH trebaju imati pristup internetu brzine od 100 Mbit/s ili većom.

Mjera VII.3. koja se odnosi na razvoj širokopojasnog interneta je u skladu s ovim dokumentom jer će doprinijeti ostvarenju zadanih ciljeva.

Cilj **Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2020. godine** je izgradnja sustava uravnoteženog razvoja odnosa između sigurnosti opskrbe energijom, konkurenčnosti i očuvanja okoliša, koji će hrvatskim građanima i hrvatskom gospodarstvu omogućiti kvalitetnu, sigurnu, dostupnu i doстатну opskrbu energijom.

Neke od razvojnih smjernica elektroenergetskog sustava su: iskorištavanje obnovljivih izvora energije u proizvodnji električne energije i poticanje distribuirane proizvodnje električne energije revitalizacija, osvremenjivanje i razvoj distribucijske mreže što se podudara s Mjerom VII.5. Strategije kojom je predviđeno promoviranje korištenja OIE i povećanje energetske učinkovitosti u svim sektorima. Prema Strategiji energetskog razvoja RH, Republika Hrvatska će poticati

povećanje energetske učinkovitosti u svim segmentima energetskog sektora, posebice u neposrednoj potrošnji energije. Energetska učinkovitost promatra se kao dodatni izvor energije i kao temeljno trajno načelo u skladu s kojim će raditi i razvijati se energetski sustav.

Postavljeni cilj na državnoj razini je da se u razdoblju do 2020. godine udio proizvodnje električne energije iz velikih hidroelektrana i obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji električne energije održava na postojećoj razini te da u 2020. godini iznosi 35 %.

Kao Prioritet VIII. Strategije navedena je zaštita i adekvatno vrednovanje prirode i okoliša što je sadržano i u općim strateški ciljevima **Strategije i akcijskog plana zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske**:

- očuvati sveukupnu biološku, krajobraznu i geološku raznolikost kao temeljnu vrijednost i potencijal za daljnji razvitak Republike Hrvatske
- ispuniti sve obveze koje proizlaze iz procesa pridruživanja Europskoj uniji i usklađivanja zakonodavstva s relevantnim direktivama i uredbama EU (Direktivom o staništima, Direktivom o pticama, CITES uredbama)
- ispuniti obveze koje proizlaze iz međunarodnih ugovora na području zaštite prirode, biološke sigurnosti, pristupa informacijama i dr.
- osigurati integralnu zaštitu prirode kroz suradnju s drugim sektorima
- utvrditi i ocijeniti stanje biološke, krajobrazne i geološke raznolikosti, uspostaviti informacijski sustav zaštite prirode s bazom podataka povezanom u informacijski sustav države
- poticati unaprjeđivanje institucionalnih i izvaninstitucionalnih načina obrazovanja o biološkoj raznolikosti i sudjelovanje javnosti u postupcima odlučivanja
- razvijati mehanizme provedbe propisa kroz jačanje zakonodavnih i institucionalnih kapaciteta, obrazovanjem, razvojem znanstvenih resursa, obavlješćivanjem, razvojem mehanizama financiranja.

Održivi razvitak je razvitak koji zadovoljava potrebe današnjice, a pritom ne ugrožava potrebe budućih generacija. Održivi razvitak ostvaruje ravnotežu između zahtjeva za unapređivanjem kvalitete života (ekonomski sastavni), za ostvarivanjem socijalne dobrobiti i mira za sve (socijalna sastavna) te zahtjeva za očuvanjem sastavnica okoliša kao prirodnog dobra o kojima ovise i sadašnja i buduće generacije.

Jedna od mjera predviđenih **Strategijom održivog razvijanja Republike Hrvatske** uključuje što brže razminiranje miniranih područja što je usuglašeno s Mjerom VIII.2. Strategije.

Prema **Strategiji upravljanja vodama** temeljni cilj upravljanja vodama je postizanje cijelovitog i usklađenog vodnog režima na teritoriju RH te je potrebno osigurati dovoljno kvalitetne pitke vode za javnu vodoopskrbu stanovništva, osigurati potrebnu količinu vode odgovarajuće kakvoće za različite gospodarske namjene, zaštiti ljudi i materijalna dobra od štetnoga djelovanja voda, postići i očuvati dobro stanje voda zbog zaštite vodnih i o vodi ovisnih ekosustava što je sadržano u Mjeri VIII.3. Strategije čiji je cilj izgradnja i modernizacija sustava vodoopskrbe, kanalizacije i sustava pročišćavanja otpadnih voda.

Mjera VIII.4. nalaže povećanje kvalitete gospodarenja otpadom što je propisano i **Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske** čiji je cilj razvitak infrastrukture za cijeloviti sustav gospodarenja otpadom i smanjivanje rizika od otpada. Kako bi se postigle glavne zadaće za unapređivanje cijelovitog sustava gospodarenja otpadom potrebno je organizirati mrežu sabirnih mjesta za odvojeno skupljanje otpada – zeleni otoci i mrežu oporabišta/reciklažnih dvorišta. Sanacija odlagališta sastavni je dio unapređivanja sustava gospodarenja otpadom (IVO) u okviru kojega se:

- uspostavljaju kontrolirana i uređena odlagališta kao dio mreže postrojenja i građevina nužnih za funkcioniranje sustava gospodarenja otpadom
- postupno zatvaraju druga odlagališta, uz prethodno saniranje njihova utjecaja na okoliš, ljudsko zdravlje i krajobraz
- saniraju lokacije onečišćene otpadom („crne točke“, „divlja“ odlagališta).

Provedbom Mjere VIII.4. doprinijet će se ostvarenju ciljeva koji se planiraju postići provedbom **Plana gospodarenja otpadom Grada Drniša za razdoblje 2016. – 2022. godine**, a ciljevi su sljedeći:

- uspostava sustava cjelovitog gospodarenja otpadom Grada Drniša,
- uspostava potpunog sustava odvojenog prikupljanog otpada postavljanjem preostalih zelenih otoka i izgradnjom reciklažnog dvorišta
- razvijanje svijesti stanovništva o odvojenom sakupljanju otpada,
- smanjenje udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu,
- smanjenje količina otpada koji se odlaže na odlagalištu,
- provedba akcija prikupljanja otpada

Posljednji strateški Prioritet XI. je zaštiti ljudske živote i otkloniti ili umanjiti rizike proizašle djelovanjem elementarnih nepogoda koji je usuglašen sa **Nacionalnom strategijom zaštite od požara za razdoblje od 2013. do 2022. godine** prema kojoj su glavni ciljevi razvoja sustava zaštite od požara i prioriteti kroz preventivno i operativno djelovanje:

- smanjiti broj nastalih požara
- smanjiti broj stradalih osoba
- smanjiti materijalnu štetu nastalu uslijed posrednog i neposrednog djelovanja požara
- unaprijediti sustav vatrogastva te redefinirati status vatrogasaca.

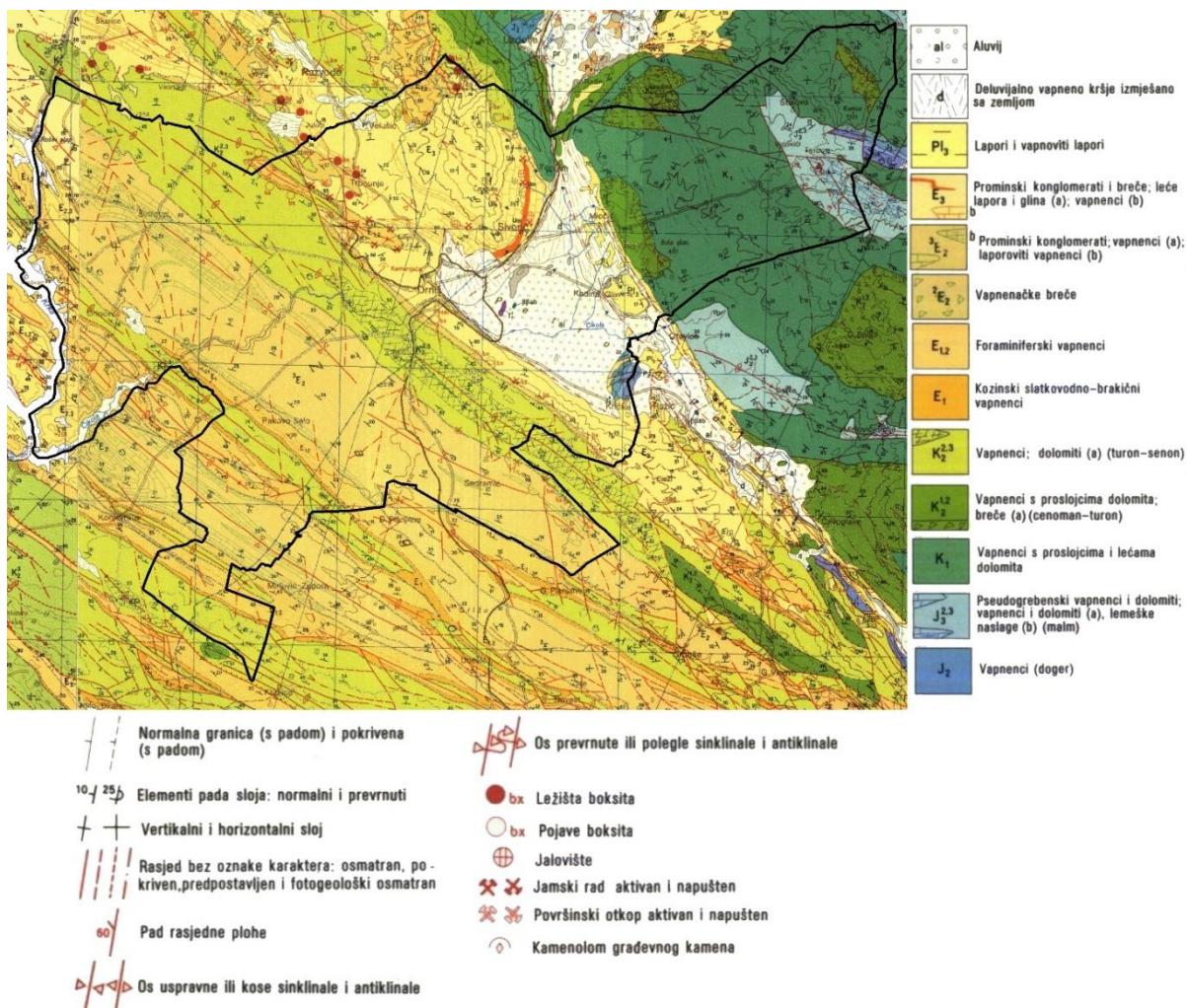
Uvidom u **Prostorni plan Šibensko-kninske županije**, **Prostorni plan uređenja Grada Drniša**, **Urbanistički plan uređenja Grada Drniša**, **Urbanistički plan uređenja gospodarske zone Radonić** i **Urbanistički plan uređenja gospodarske zone Brištane** zaključeno je kako se Strategija u glavnini podudara sa njima izuzev sadržaja Mjere VIII.3. koja se odnosi na Projekt vodoopskrbe naselja Štikovo i sadržaja Mjere IX.1. koja se odnosi na akumulaciju vode – Mali Točak na Promini koji nisu predviđeni odgovarajućim prostornim planom.

Planovi, programi i strategije obrađeni su u ovom poglavljvu kako bi se definirao odnos tih dokumenata i Strategije. S obzirom na gore navedeno, može se zaključiti kako je Strategija usuglašena sa svim navedenim strateškim i planskim dokumentima izuzev sadržaja Mjere VIII.3. koja se odnosi na Projekt vodoopskrbe naselja Štikovo i sadržaja Mjere IX.1. koja se odnosi na akumulaciju vode – Mali Točak na Promini koji nisu predviđeni odgovarajućim prostornim planom.

3 Podaci o postojećem stanju okoliša i mogući razvoj okoliša bez provedbe Strategije

3.1 Geološke značajke

Područje Grada Drniša izgrađeno je većinom od karbonatnih naslaga jurske do pliocenske starosti te od aluvijalnih i deluvijalnih naslaga kvarterne starosti (Slika 3.1). Vapnenci i dolomiti jurske i kredne starosti izgrađuju istočni dio Grada Drniša te manji dio središnjeg dijela. Naslage eocenske starosti pokrivaju najveći dio Grada Drniša te njih čine foraminiferski vapnenci, vapnenačke breče kao i prominski konglomerati i breče. Promina naslage su na svim lokalitetima transgresivne na krednoj i starijoj paleogenskoj podlozi i čine krovinu boksitima koji su nastali u fazi emerzije. Naslage gornjeg pliocena čine manji dio Grada Drniša uz rijeku Čikolu i ispunjavaju recentne depresije laporom. Deluvijalne naslage se nalaze sjeverno od rijeke Čikole te su izgrađene od vapnenačkog krša izmiješanog sa zemljom. Najmlađe naslage su naslage aluvija rijeke Čikole te su predstavljene naplavnim materijalom - pijeskom, muljem, pretaloženim ilovačama te drugim produktima trošenja.

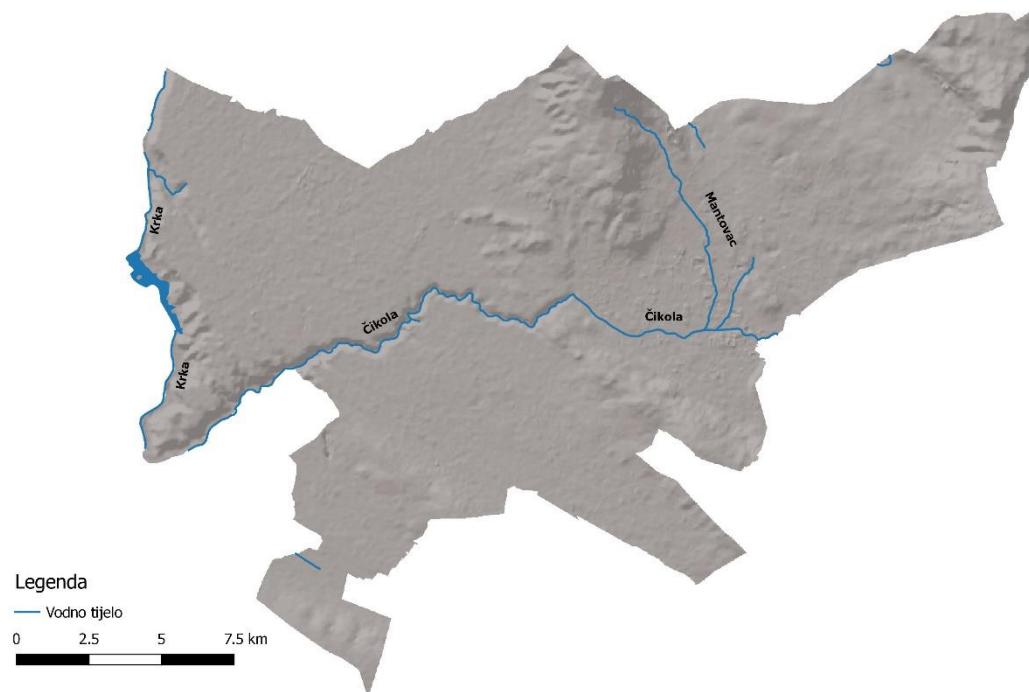
Slika 3.1 Isječak iz Osnovne geološke karte, list Drniš (Ivanović, A. i dr. 1967-1972) s prikazom granice Grada Drniša

S obzirom da se Grad Drniš većinom nalazi na karbonatnim stijenama koje su podložne trošenju, područje Grada Drniša većinom je krškog karaktera. Krš je tip reljefa nastao uslijed kemijskog trošenja topivih stijena kojeg karakteriziraju tipični krški oblici.

Posljedica osobite geološke raznolikosti rezultirala je bogatstvom mineralnih sirovina, prvenstveno boksita i ugljena, koji su se desetljećima eksplorativno istraživali. Brojna napuštena rudarska okna korištena su kao divlja odlagališta otpada pa se otpad još uvek može pronaći na njihovom dnu, kao i eksplorativni predmeti (Plan upravljanja razvojem i marketingom turizma drniškog područja, 2016). Izuzev prethodno navedenog, nesanirana eksploracijska polja se nerijetko urušavaju što predstavlja opasnost za ljudsko zdravlje. Tijekom 2012. godine došlo je do urušavanja tla kao posljedice ekstremnih oborina i djelovanja podzemnih voda na području nesaniranih podzemnih prostora preostalih nakon rudarenja. Česta urušavanja zabilježena su i 2006. godine na području Kaluna. Prema evidenciji Hrvatskoga geološkog instituta na području Drniša na približno 355 km² ima 16 površinskih kopova, 72 podzemna kopa i sedam kombiniranih kopova boksita. Najdublji je podzemni kop Kalun, koji je dosegao dubinu od 350 m, a ujedno jedan od najdubljih rudnika boksita na svijetu (Izvješće o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj, 2014). Najpoznatiji rudarski lokalitet nalazio se u Siveriću. Eksploracija smeđeg ugljena napuštena je početkom 70-ih godina 20. stoljeća, uslijed pojave naftnih derivata kao temeljnog industrijskog i pogonskog goriva, čime je uporaba ugljena marginalizirana i potisnuta. Današnji ulaz u rudnik nalazi se u neposrednoj blizini naselja, u potpunosti je zarastao raslinjem, a pristup rudarskom oknu nije preporučljiv zbog intenzivnog mirisa sumpornih plinskih para.

3.2 Površinske i podzemne vode

Drniški kraj prima znatno više padalina od priobalnog dijela Županije. Posljedica toga su brojni izvori vode i površinski tokovi, od kojih su najvažniji rijeke Krka i Čikola. Rijeka Krka izvire kod sela Topolja na sjeveroistočnom dijelu Kninskog polja podno Dinare. Njezino glavno vrelo nalazi se pod 22 m visokom i 40 m dugom sedrenom barijerom Topoljskog buka. Rijeka Čikola izvire podno planine Svilaje kod Mirlović Polja, ukupne dužine 46 km.

Slika 3.2 Vodna tijela na području Grada Drniša (Izrađivač: IRES EKOLOGIJA d.o.o.)

Ukupna duljina rijeke Krke je 72,5 km od kojih je 49 km slatkvodni dio, a ostalih 23,2 km je bočata voda. U svome slatkvodnom dijelu toka rijeka Krka ima nekoliko pritoka i to Krčić, Kosovčicu, Orašnicu, Butišnicu i Čikolu s Vrbom te rijeku Goduču koja se nalazi u potopljenom dijelu ušća. Sliv rijeke Krke veličine je od 2500 do 2650 km² te njemu, osim prethodno navedenih pritoka, pripadaju i porne vode jugoistočno od Grahova u Bosni i Hercegovini kao i podzemne vode uzvodnog dijela doline rječice Vrbe.

Slivno područje Krke okarakterizirano je planinama, poljima i zaravnima. Planine čine sjeveroistočni dio sliva dok polja obuhvaćaju središnji dio sliva. Veća polja na slivnom području rijeke Krke su Plavno, Kninsko, Kosovo i Petrovo polje, od kojih je Kninsko polje najbogatije vodom te u njemu rijeka Krka prima glavninu svojih pritoka. Prvi znatniji lijevi pritoci su rijeke Krčić i Kosovčica, a desni rijeka Orašnica. Nizvodno od ušća Orašnice, nakon što napusti Kninsko polje, s desne strane u Krku utječe njezina najizdašnija pritoka, Butišnica. Petrovim poljem protječe rijeka Čikola, posljednja pritoka u slatkovodnom toku Krke, čije se ušće nalazi iznad Skradinskog buka. Najizdašniji izvori uzduž kanjona rijeke Krke jesu Miljacka i Jaruga, a u kanjonu rijeke Čikole izvor Torak. Izvor Miljacka, na desnoj obali Krke, izravna je veza između Zrmanje i Krke i jedinstven hidrogeološki fenomen. Nizvodno od Skradinskog buka tok Krke pod utjecajem je mora, a izvori su bočati.

Nakon mirnog, ravniciarskog toka kroz Petrovo polje, rijeka Čikola kod Drniša ulazi u duboko usječen kanjon dugačak 14 km te se kod jezera Torak ulijeva u rijeku Krku. Iako ljeti gotovo potpuno presuši te dozvoljava istraživanje svojim suhim koritom, u zimskim mjesecima, posebice nakon obilnih kiša, teče cijelom duljinom svog toka.

Kanjon Čikole zaštićen je od 1968. godine. Prema podacima iz Upisnika zaštićenih područja, dio Čikole, koji je zaštićen kao značajni krajobraz, proteže se od mosta u Drnišu do ušća u Krku.

Posebnu prijetnju značajnom krajobrazu predstavljaju kanalizacioni ispusti Grada Drniša koji se bez ikakvih filtera i pročišćivača izljevaju u rijeku Čikolu, dovodeći u opasnost brojna prirodna staništa životinjskih i biljnih vrsta.

3.2.1 Stanje vodnih tijela

Ukupna ocjena stanja pojedinog vodnog tijela određena je njegovim ekološkim i kemijskim stanjem za tijela površinske vode, ovisno o tome koja je od dviju ocjena lošija.

Stanje vodnih tijela u Drnišu, kao i grupiranih vodnih tijela podzemne vode daje se u sljedećim tablicama (Tablica 3.1, Tablica 3.2 i Tablica 3.3).

Tablica 3.1 Stanje vodnih tijela na području Grada Drniša (Izvor: Hrvatske vode)

Šifra vodnog tijela	Ukupno stanje po kemijskim i fizikalno kemijskim i hidromorfološkim elementima	Kemijsko stanje
JKRN035025	dobro	dobro
JKRN035029	dobro	dobro
JKRN030002	dobro	dobro
JKRN035055	dobro	dobro
JKRN030001	dobro	dobro
JKRN035021	vrlo dobro	dobro
JKRN035012	vrlo dobro	dobro
JKRN035030	vrlo dobro	dobro
JKRN035010	vrlo dobro	dobro
JKRN035047	vrlo dobro	dobro
JKRN035016	vrlo dobro	dobro

Grupirana vodna tijela podzemne vode izdvojena su na temelju brojnih utjecajnih elemenata, kao što su geološka građa, poroznost, smjerovi i brzine toka podzemnih voda i dr. Za ocjenu stupnja prirodne ranjivosti krških vodonosnika korištene su tri skupine hidrogeoloških parametara: (1) geološka građa vodonosnika izražena preko stupnja vodopropusnosti stijena i nasлага, od površine terena preko nesaturirane do saturirane zone, (2) stupanj okršenosti, izražen preko koncentracija vrtača, jama s vodom i stalnih i povremenih ponora, te (3) nagib terena i količina oborina. Na temelju rezultata prostorne analize utjecajnih parametara, područje krša u Hrvatskoj podijeljeno je u pet kategorija ranjivosti, u rasponu od vrlo slabe do vrlo velike.

Tablica 3.2 Osnovni podaci o grupiranom vodnom tijelu podzemne vode na području planiranog zahvata (Izvor: Plan upravljanja vodnim područjima)

Ime grupiranog vodnog tijela podzemne vode	Poroznost	Površina (km ²)	Prosječni godišnji dotok podzemne vode (*10 ⁶ m ³ /god)	Prirodna ranjivost
Krka	Pukotinsko-kavernoza, međuzrnska	2703,13	1630	Uglavnom niska do osrednja, na pojedinim mjestima visoka

Procjena stanja grupiranog vodnog tijela podzemne vode dobiva se na temelju njihovog kemijskog i količinskog stanja koje se ocjenjuje kao dobro ili loše. Prema podacima Hrvatskih voda za grupiranog vodnog tijela podzemne vode Krka procijenjeno je bez rizika po kemijsko i količinsko stanje.

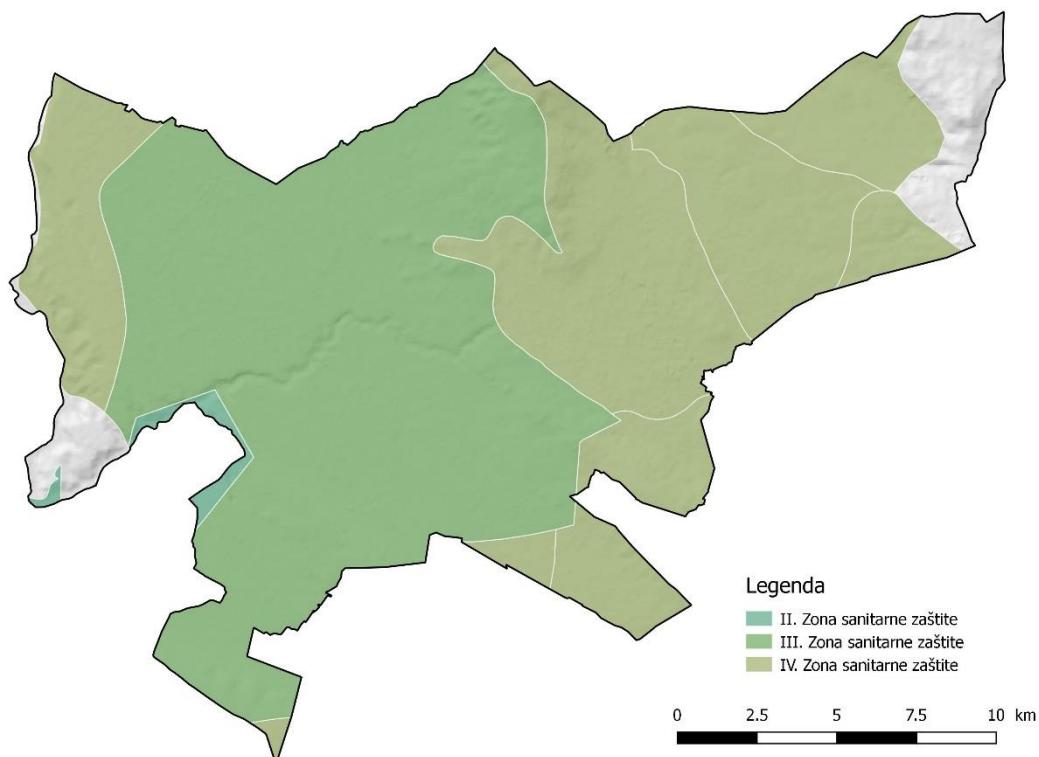
Tablica 3.3 Stanje grupiranog vodnog tijela podzemne vode Krka (Izvor: Hrvatske vode)

Stanje	Procjena stanja
Kemijsko stanje	dobro
Količinsko stanje	dobro
Ukupno stanje	dobro

Iako na području Grada Drniša postoji pritisak na površinske i podzemne vode uslijed ispuštanja otpadnih voda u prirodne recipijente, ekološko i kemijsko stanje vodnih tijela je zadovoljavajuće.

3.2.2 Zone sanitарне заštite izvorišta

Zone sanitарне заštite izvorišta uspostavljaju se radi zaštite izvorišta ili drugog ležišta vode koja se koristi ili je rezervirana za javnu vodoopskrbu. Uvjeti za utvrđivanje zona sanitарне zaštite izvorišta, te ograničenja i mјere koja se u njima provode, propisani su Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitарne zaštite izvorišta (NN 66/11, 47/13). Zone sanitарne zaštite utvrđuju se prema tipu vodonosnika posebno za podzemne, a posebno za površinske vode. Izvorišta sa zahvaćanjem podzemne vode posebno se utvrđuju za vodonosnike s međuzrnskom poroznosti, a posebno za vodonosnike s pukotinskom i pukotinsko-kavernoza poroznosti. Vodonosnik na području Grada Drniša je pukotinsko i pukotinsko-kavernoza poroznosti. Za ovaj tip vodonosnika određuju se IV. zone sanitарne zaštite. Za izvorišta Jaruga i Torak Odluka o zonama sanitарne zaštite donesena je 1997. godine (Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije 4/97) i ista je napravljena prema tada važećem Pravilniku o zaštitnim mјerama i uvjetima za određivanje zona sanitарne zaštite voda za piće (NN 22/86) kojim nije definirana IV. zona sanitарne zaštite. Međutim, 2012. godine Zavod za hidrotehniku Geotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu izradio je elaborat „Hidrogeološki istražni radovi za izradu prijedloga zona sanitарne zaštite izvorišta Jaruge i Torka“ kojim su utvrđene nove granice zona sanitарne zaštite izvorišta Jaruga i Torak. Odluka o zaštiti izvorišta rijeke Čikole donesena je 2013. godine (Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije 4/13) prema važećem Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitарne zaštite izvorišta. Odluka o zaštiti izvorišta Miljacka još uvijek nije donesena, međutim 2012. godine tvrtka GEO-CAD d.o.o. je izradila elaborat „Vodoistražni radovi za utvrđivanje prijedloga zona sanitарne zaštite izvora Miljacka – dopuna“ kojim su određene granice zona sanitарne zaštite ovog izvorišta. Položaj zona sanitарne zaštite unutar Grada Drniša prikazan je na slici dolje (Slika 3.3).

Slika 3.3 Zone sanitarne zaštite na području Grada Drniša (Izvor: JU Zavod za prostorno uređenje Šibensko-kninske županije)

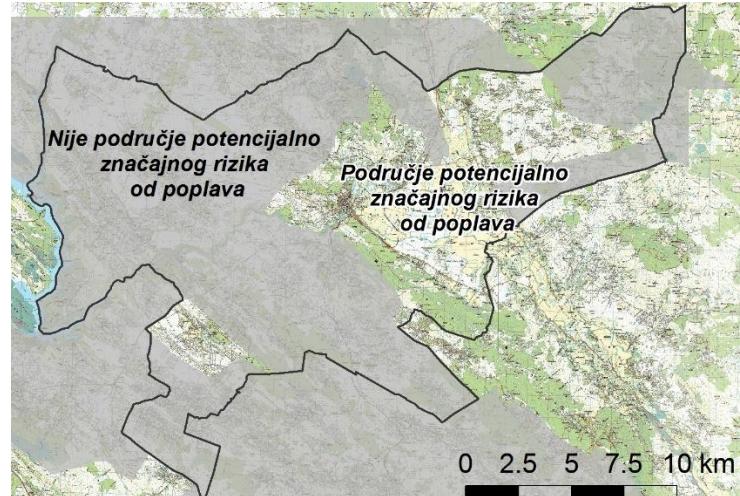
Na području Grada Drniša nalaze se II., III. i IV. zona sanitarne zaštite uspostavljene u svrhu zaštite izvorišta Jaruga i Torak, IV. zona sanitarne zaštite izvorišta Čikola i IV zona sanitarne zaštite izvorišta Miljacka.

3.2.3 Opasnost i rizik od poplava

Na području Grada Drniša evidentirana su područja pod potencijalno značajnim rizikom od poplava, unutar kojih, prema Karti opasnosti od poplava, postoji velika, srednja ili mala vjerojatnost pojavljivanja poplava.

Na slici desno, sivom bojom označena su područja koja nisu pod potencijalnim rizikom od poplava te ista zauzimaju veći dio Grada Drniša (Slika 3.4).

Karte opasnosti od poplava ukazuju na moguće obuhvate tri specifična poplavna scenarija, a izrađene su u mjerilu 1 : 25 000 za ona područja koja su u Prethodnoj procjeni rizika od poplava određena kao područja sa potencijalno značajnim rizicima od poplava. Analize su provedene na ukupno oko 30 000 km², što je više od polovice državnog kopnenog teritorija.

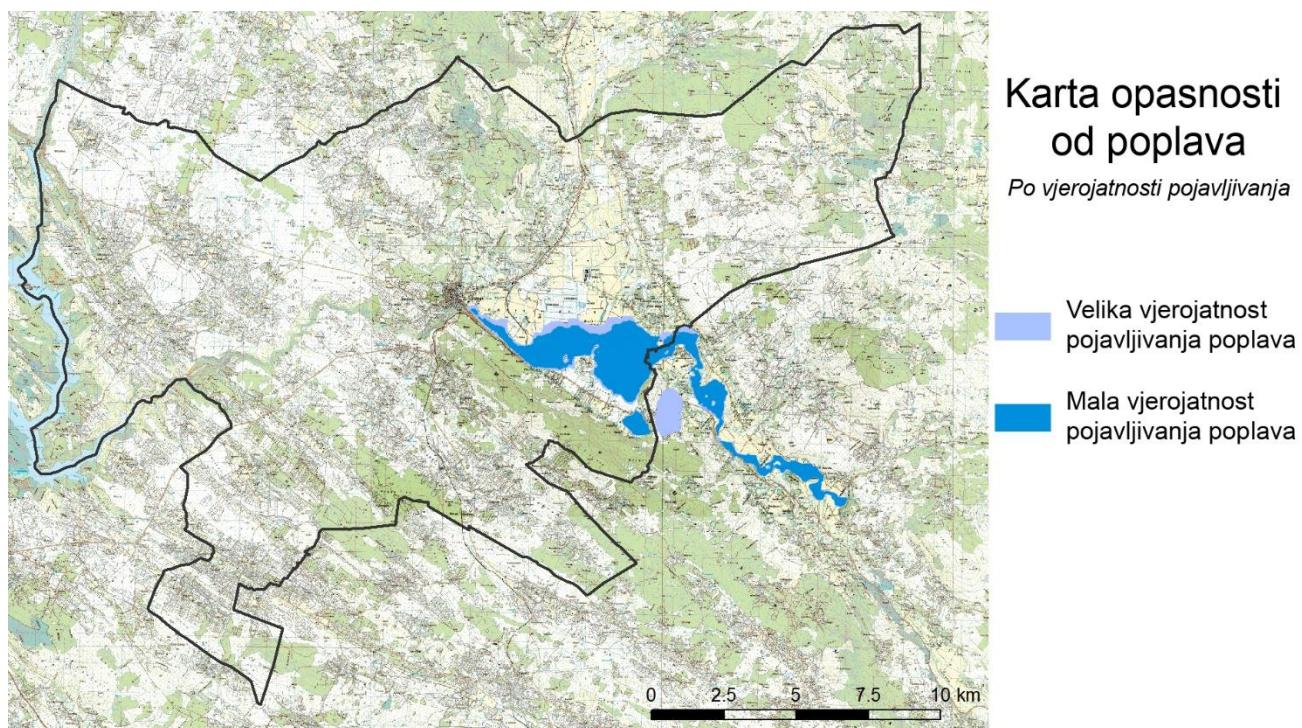
Slika 3.4 Područja potencijalno značajnog rizika od poplava na području Grada Drniša (Izvor: Karta opasnosti od poplava)

Analizirani su sljedeći poplavni scenariji:

- poplave velike vjerojatnosti pojavljivanja
- poplave srednje vjerojatnosti pojavljivanje (povratno razdoblje 100 godina),
- poplave male vjerojatnosti pojavljivanja uključujući poplave uslijed mogućih rušenja nasipa na većim vodotocima te rušenja visokih brana (umjetne poplave),

za fluvijalne (riječne) poplave, bujične poplave i poplave mora. Jedinstvene poplavne linije za pojedine scenarije određene su kao anvelopne poplavne linije različitih izvora plavljenja.

Na području Grada Drniša, uz rijeku Čikolu postoji vjerojatnost pojavljivanja poplava (Slika 3.5). Rijeka Čikola u gornjem i srednjem toku, od izvora do grada Drniša teče Petrovim poljem. Neposredno nizvodno od Izvora Čikole u nju se ulijeva bujični vodotok Vrba, kojim se iz područja Svilaje i Moseća u Čikolu donose značajne količine nanosa, ali i plave plodne površine krške doline polja Tjesna Vrba, kojim protječe. Na dijelu toka kroz Petrovo polje Čikola prima brojne pritoke iz okolnih viših bujičnih područja, čije su vode, donoseći značajne količine nanosa, ugrožavale poljoprivredne površine u polju.

Slika 3.5 Karta opasnosti od poplava (Izvor: Hrvatske vode)

Pojavu poplava u Gradu Drnišu karakterizira relativno dug proces saturiranja tla, odnosno tek kod koncentriranih oborina u uvjetima potpunog saturiranja dolazi prvo do provala manjih bujičnih vodotoka što kasnije izaziva pojавu velikih voda u većim vodotocima. Područje Grada Drniša ima specifičnu problematiku obrane od poplava koja je prvenstveno karakterizirana velikim oscilacijama protoka unutar vodotoka kao i kratkoćom vremena širenja poplavnih valova.

Prema Provedbenom planu obrane od poplava branjenog područja 27, korito rijeke Čikole je regulirano gotovo na cijeloj dionici njenog toka kroz Petrovo polje. Regulirano korito Čikole izvedeno je s prosječnom širinom dna korita od 15,0 m, nagibom pokosa obala 1:2,5, te prosječnim padom dna korita duž reguliranog toka od 1 %. Regulirano korito Čikole dimenzionirano je na protok od $120 \text{ m}^3/\text{s}$ koji je prema izvedbenom projektu regulacije rijeke Čikole usvojen kao protok 20-godišnjeg povratnog razdoblja.

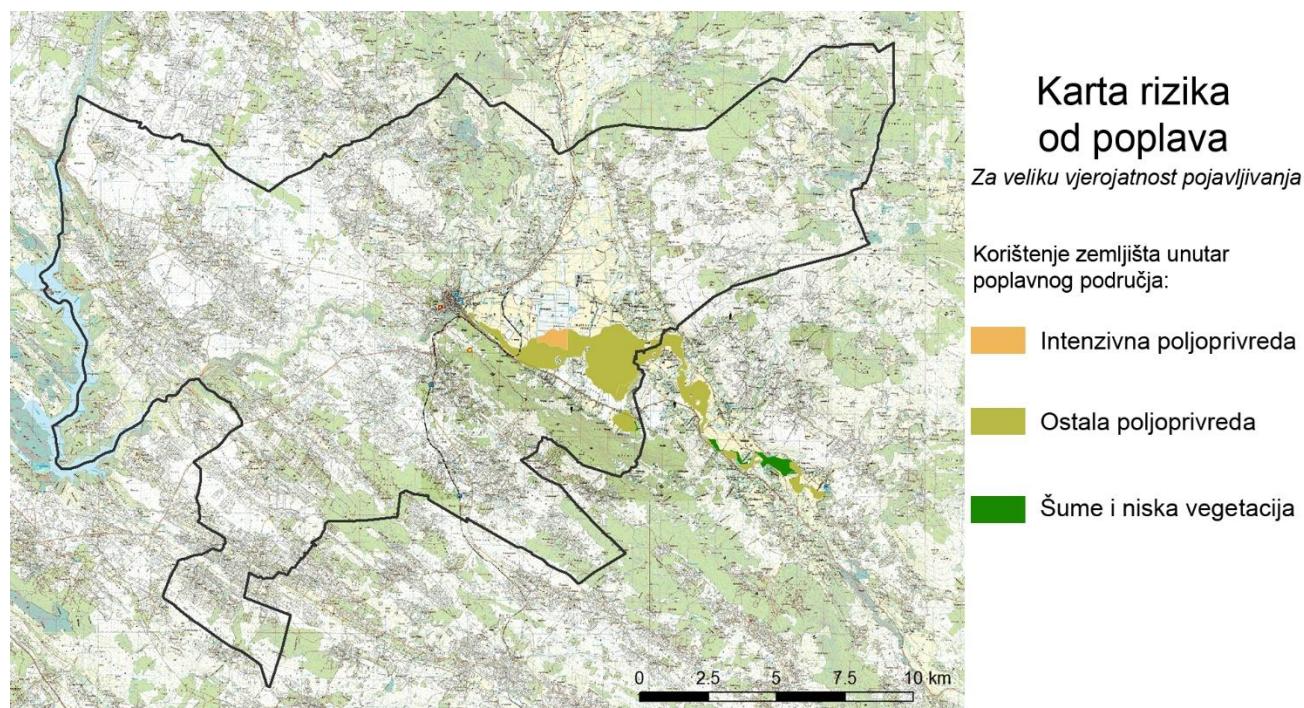
Zaštita Petrovog polja od brdskih voda, odnosno poplavnih voda s neregulirane dionice gornjeg toka bujice Mahnitaš (uzvodno od ušća lateralnog kanala) ostvarena je izgradnjom Lateralnog kanala kojim se te vode prevode u regulirano korito Mahnitaša i dalje u Čikolu. Trasa kanala je izvedena tako da prati trasu postojeće ceste, koja ujedno predstavlja poprati

nasip uz kanal s krunom koja nadvisuje velike vode u kanalu za 0,5 m. Lateralni kanal je izведен u duljini od 1.874,97 m i ima tri karakteristične dionice s parametrima poprečnih profila i padom dna korita određenim za dotok s pripadajućih podslivova:

Karte rizika od poplava prikazuju potencijalne štetne posljedice na područjima za koja su prethodno izrađene karte opasnosti od poplava za analizirane scenarije (poplave velike, srednje i male vjerovatnosti pojavljivanja) uzimajući u obzir sljedeće:

- indikativni broj potencijalno ugroženog stanovništva
- vrstu gospodarskih aktivnosti koje su potencijalno ugrožene na području
- postrojenja i uređaje koji mogu prouzročiti akcidentna zagađenja u slučaju poplave i potencijalno utjecati na zaštićena područja te
- druge informacije

Karte rizika od poplava sadrže prikaz mogućih štetnih posljedica razvoja scenarija prikazanih na karti opasnosti od poplava. Na području Grada Drniša, pod rizikom od poplava velike vjerovatnosti pojavljivanja su intenzivna i ostala poljoprivreda te malim dijelom cesta D56 (Slika 3.6).

Slika 3.6 Karta rizika od poplava (Izvor: Hrvatske vode)

3.3 Priroda

3.3.1 Bioraznolikost

Zahvaljujući biogeografskom položaju, reljefnoj i klimatskoj varijabilnosti, krškoj geomorfologiji i hidrologiji područje Grada Drniša bogato biljnim i životinjskim svojstama, uključujući rijetke i ugrožene biljne vrste.

Područje Grada Drniša odlikuje se raznolikošću stanišnih tipova tipičnih za submediteransko podneblje Dalmatinske zagore. U ovom području nalaze se rijetki stanišni tipovi primorske, termofilne šume i šikare medunca te stanišni tip submediteranskih suhih travnjaka.

Florno bogatstvo drniškog područja čine biljne svojte koje tipično pridolaze u sklopu suhih submediteranskih travnjaka, dračika, submediteranskih šikara medunca i bjelograba te na obrađenim površinama, uz suhozide i slična staništa.

Fauna Drniša izrazito je bogata rijetkim i ugroženim vrstama, uključujući endemične divlje vrste. U narednoj tablici (Tablica 3.4) prikazuju se vrste faune potencijalno rasprostranjene na području Drniša.

Tablica 3.4 Popis faune potencijalno rasprostranjene na području Grada Drniša (Izvor: HAOP)

Skupina	Latinsko ime	Hrvatsko ime	Kategorija ugroženosti*
Gmazovi	<i>Emys orbicularis</i>	barska kornjača	NT - gotovo ugrožene
	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	četveroprugi kravosas	NT - gotovo ugrožene
	<i>Podarcis melisellensis</i>	krška gušterica	LC - najmanje zabrinjavajuće
	<i>Platyceps najadum</i>	šilac	NT - gotovo ugrožene
	<i>Podarcis siculus</i>	primorska gušterica	LC - najmanje zabrinjavajuće
	<i>Telescopus fallax</i>	ljuta crnokrpica	NT - gotovo ugrožene
	<i>Testudo hermanni</i>	kopnena kornjača	NT - gotovo ugrožene
	<i>Zamenis situla</i>	pjegava crvenokrpica	NT - gotovo ugrožene
Kopneni puževi	<i>Delima pachystoma suginacia</i>	drniška zaklopica	CR - kritično ugrožena
Leptiri	<i>Euphydryas aurinia</i>	močvarna riđa	NT - gotovo ugrožene
	<i>Glaucopsyche alexis</i>	zelenokrili plavac	NT - gotovo ugrožene
	<i>Proterebia afra dalmata</i>	dalmatinski okaš	NT - gotovo ugrožene
	<i>Pieris brassicae</i>	kupusov bijelac	DD - nedovoljno poznate
	<i>Papilio machaon</i>	lastin rep	NT - gotovo ugrožene
	<i>Polyommatus thersites</i>	grahorkin plavac	NT - gotovo ugrožene
	<i>Pseudophilotes vicrama</i>	istočni plavac	NT - gotovo ugrožene
	<i>Scolitantides orion</i>	žednjakov plavac	NT - gotovo ugrožene
	<i>Thymelicus acteon</i>	Rottemburgov debeloglavac	DD - nedovoljno poznate
	<i>Zerynthia polyxena</i>	uskršnji leptir	NT - gotovo ugrožene
	<i>Parnassius mnemosyne</i>	crni apolon	NT - gotovo ugrožene
Ptice	<i>Actitis hypoleucus</i>	mala prutka	VU - osjetljive
	<i>Aquila chrysaetos</i>	suri orao	EN - ugrožene
	<i>Circaetus gallicus</i>	zmijar	VU - osjetljive
	<i>Circus pygargus</i>	eja livadarka	EN - ugrožene
	<i>Clamator glandarius</i>	afrička kukavica	EN - ugrožene
	<i>Falco biarmicus</i>	krški sokol	CR - kritično ugrožena
	<i>Falco columbarius</i>	mali sokol	EN - ugrožene
	<i>Falco peregrinus</i>	sivi sokol	VU - osjetljive
	<i>Muscicapa striata</i>	muharica	
	<i>Hieraetus fasciatus</i>	prugasti orao	CR - kritično ugrožena
	<i>Hipolais olivetorum</i>	voljić maslinar	DD - nedovoljno poznate
	<i>Melanocorypha calandra</i>	velika ševa	EN - ugrožene
Slatkovodne ribe	<i>Aulopyge huegelii</i>	oštrulja	EN - ugrožene
	<i>Barbus plebejus</i>	mren	EN - ugrožene
	<i>Gasterosteus gymnurus</i> (syn. <i>Gasterosteus aculeatus</i>)	koljuška	EN - ugrožene
	<i>Phoxinellus dalmaticus</i>	dalmatinska gaovica	VU - osjetljive
	<i>Salaria fluviatilis</i>	riječna babica	VU - osjetljive
	<i>Gambusia holbrookii</i>	gambuzija	
	<i>Salmo fariooides</i>	primorska pastrva	EN - ugrožene
	<i>Salmo marmoratus</i>	glavatrica	CR - kritično ugrožena

Skupina	Latinsko ime	Hrvatsko ime	Kategorija ugroženosti*
	<i>Salmo trutta</i>	potočna pastrva	VU - osjetljive
	<i>Sqalius illyricus</i>	ilirski klen	VU - osjetljive
	<i>Telestes turskyi</i> (syn. <i>Squalius turskyi</i>)	turski klen	CR - kritično ugrožena
Sisavci	<i>Canis lupus</i>	vuk	NT - gotovo ugrožene
	<i>Eliomys quercinus</i>	vrtni puh	NT - gotovo ugrožene
	<i>Lepus europaeus</i>	zec	NT - gotovo ugrožene
	<i>Lutra lutra</i>	vidra	DD - nedovoljno poznate
	<i>Miniopterus schreibersii</i>	dugokrilji pršnjak	EN - ugrožene
	<i>Myotis bechsteinii</i>	velikouhi šišmiš	VU - osjetljive
	<i>Myotis capaccinii</i>	dugonogi šišmiš	EN - ugrožene
	<i>Myotis emarginatus</i>	ri i šišmiš	NT - gotovo ugrožene
	<i>Myotis myotis</i>	veliki šišmiš	NT - gotovo ugrožene
	<i>Myoxus glis</i>	sivi puh	LC - najmanje zabrinjavajuće
	<i>Plecotus kolombatovici</i>	Kolombatovićev dugoušan	DD - nedovoljno poznate
	<i>Rhinolophus blasii</i>	Blazijev potkovnjak	VU - osjetljive
	<i>Rhinolophus euryale</i>	južni potkovnjak	VU - osjetljive
	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	veliki potkovnjak	NT - gotovo ugrožene
Slatkovodni puževi	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	mali potkovnjak	NT - gotovo ugrožene
	<i>Iglica (Iglica) elongata</i>		LC - najmanje zabrinjavajuće
Vodozemci	<i>Bombina variegata kolombatovici</i>	dalmatinski žuti mukač	NT - gotovo ugrožene

* Kategorije ugroženosti sukladno IUCN-u (Međunarodna unija za očuvanje prirode i prirodnih resursa)

U bogatoj fauni Drniša brojne su rijetke i ugrožene vrste koje su zaštićene Pravilnikom o strogo zaštićenim vrstama (NN 144/13, 75/16) čiji statusi ugroženosti, definirani sukladno IUCN kategorijama ugroženosti, ne smiju biti pogoršani uslijed provedbe Strategije.

Ranije navedene značajke prostora Grada Drniša, poput zahvalnog biogeografskog položaja, rezultirale su razvojem velike raznolikosti flore, odnosno vrsta vrlo različitog podrijetla i starosti. U sljedećoj tablici (Tablica 3.5) daje se popis biljnih vrsta potencijalno rasprostranjenih na području Grada Drniša.

Tablica 3.5 Popis biljnih vrsta potencijalno rasprostranjenih na području Grada Drniša (Izvor: HAOP)

Latinsko ime	Hrvatsko ime	Kategorija zaštite
<i>Achillea ligustica</i> All.		
<i>Agrostis canina</i> L.	pasja rosulja	NT - gotovo ugrožene
<i>Aira caryophyllea</i> L.	karanfilska metlača	DD - nedovoljno poznate
<i>Ajuga genevensis</i> L.	ledinska ivica	
<i>Ajuga reptans</i> L.	puzajuća ivica	
<i>Alliaria petiolata</i> (M. Bieb.) Cavara et Grande	ljekovita češnjača	
<i>Allium amethystinum</i> Tausch		
<i>Allium ampeloprasum</i> L.	veliki luk	
<i>Allium pallens</i> L.	divja ljutika	
<i>Allium subhirsutum</i> L.	trepavičavi luk	
<i>Alopecurus rendlei</i> Eig	mješinasti repak	VU - osjetljive
<i>Anethum graveolens</i> L.	kopar	
<i>Anthemis segetalis</i> Ten.	usjevni jarmen	
<i>Anthericum ramosum</i> L.	razgranjena vesika	

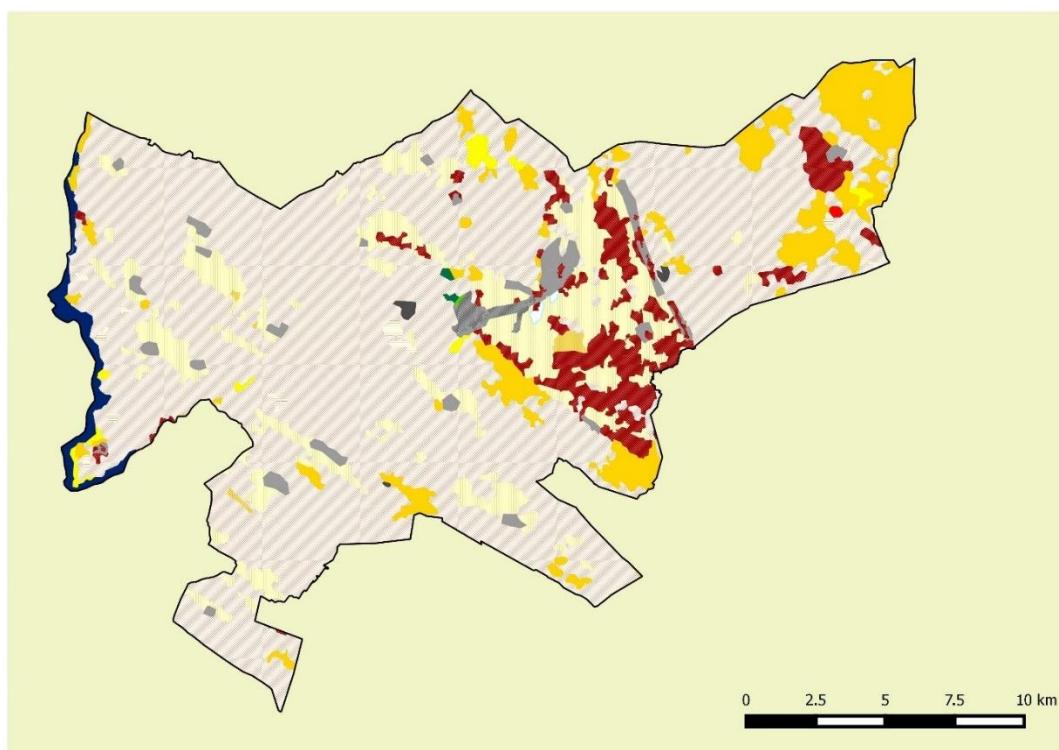
Latinsko ime	Hrvatsko ime	Kategorija zaštite
<i>Anthriscus caucalis</i> M. Bieb.	obična krasuljica	
<i>Arabis glabra</i> (L.) Bernhardt	gola gušarka	
<i>Aristolochia clematitis</i> L.	žuta vučja stopa	
<i>Artemisia verlotiorum</i> Lamotte		
<i>Avena fatua</i> L.	štura zob	DD - nedovoljno poznate
<i>Avena sativa</i> L.	zob	
<i>Barbarea vulgaris</i> R. Br.	obična repnica	
<i>Berteroa mutabilis</i> (Vent.) DC.	promjenjiva sivka	
<i>Bidens subalternans</i> DC.		
<i>Bidens tripartita</i> L.	trodijelni dvozub	
<i>Bifora radians</i> M.Bieb.	zrakasta smrdulja	
<i>Brachypodium pinnatum</i> (L.) P.Beauv.	perasta kostrika	
<i>Briza maxima</i> L.	velika treslica	
<i>Bromus arvensis</i> L.	poljski ovsik	
<i>Bromus madritensis</i> L.	sredozemni ovsik	
<i>Bupleurum lancifolium</i> Hornem.	kopljastolisni zvinčac	CR - kritično ugrožene
<i>Bupleurum rotundifolium</i> L.	okruglolisni zvinčac	
<i>Campanula bononiensis</i> L.	pustenasta zvončika	
<i>Campanula fenestrellata</i> Feer ssp. <i>fenestrellata</i>		
<i>Cardaria draba</i> (L.) Desv.	streličasta grbica	
<i>Carex caryophyllea</i> Latourr.	proljetni šaš	
<i>Carex muricata</i> L.		
<i>Chenopodium murale</i> L.	loboda kamenjarka	DD - nedovoljno poznate
<i>Chenopodium urbicum</i> L.	gradska loboda	DD - nedovoljno poznate
<i>Chouardia litardierei</i> (Breistr.) Speta	livadski procjepak	NT - gotovo ugrožene
<i>Chrysopogon gryllus</i> (L.) Trin.	primorski kršin	
<i>Cirsium acaule</i> Scop.	prizemni osjak	
<i>Clematis viticella</i> L.	primorska pavitina	
<i>Clinopodium vulgare</i> L.	čepić	
<i>Colchicum visianii</i> Parl.	Visianihev mrazovac	
<i>Conium maculatum</i> L.	pjegava velika kukuta	
<i>Consolida brevicornis</i> (Vis.) Soo	kratkostrugasti kokotić	CR - kritično ugrožene
<i>Conyza canadensis</i> (L.) Cronquist	kanadska hudoljetnica	
<i>Conyza sumatrensis</i> (Retz.) E.Walker	sumatranska hudoljetnica	
<i>Crocus biflorus</i> Mill. ssp. <i>weldenii</i> (Hoppeet Fürnr.) K.Richt.	prugasti podlesak	
<i>Cynosurus cristatus</i> L.	livadni krestac	
<i>Cynosurus echinatus</i> L.	bodljasti krestac	
<i>Cyperus flavescens</i> L.	žućkasti oštrik	VU - osjetljive
<i>Cyperus fuscus</i> L.	smeđi šilj	VU - osjetljive
<i>Dactylis glomerata</i> L. ssp. <i>hispanica</i> (Roth) Nyman		
<i>Dipsacus laciniatus</i> L.	krpasta češljugovina	
<i>Echinops ritro</i> L.	dvostrukorasperana sikavica	
<i>Elymus caninus</i> (L.) L.	pasja pirika	
<i>Equisetum palustre</i> L.	močvarna preslica	
<i>Equisetum ramosissimum</i> Desf.	razgranjena preslica	
<i>Equisetum telmateia</i> Ehrh.	velika preslica	
<i>Eragrostis minor</i> Host	mala kosmatka	

Latinsko ime	Hrvatsko ime	Kategorija zaštite
<i>Erica herbacea</i> L.	proljetna crnjuša	
<i>Eryngium amethystinum</i> L.	ljubičastomodri kotrljan	
<i>Eryngium creticum</i> Lam.	sredozemni kotrljan	
<i>Falcaria vulgaris</i> Bernhardt	obična srpica	
<i>Festuca pratensis</i> Huds.	mavra	
<i>Galinsoga parviflora</i> Cav.	sitna konica	
<i>Globularia cordifolia</i> L.	srcolika glavulja	
<i>Glyceria fluitans</i> (L.) R.Br.	plivajuća pirevina	VU - osjetljive
<i>Hordeum secalinum</i> Schreb.	klasulja	EN - ugrožene
<i>Isatis tinctoria</i> L.	bojadisarski vrbovnik	
<i>Juncus bulbosus</i> L.	tratinski sit	
<i>Koeleria macrantha</i> (Ledeb.) Schult.	nježna smilica	
<i>Leucojum aestivum</i> L.	ljetni drijemovac	
<i>Ligustrum vulgare</i> L.	obična kalina	
<i>Lilium candidum</i> L.	žlij	
<i>Lithospermum incrassatum</i> Guss.	odebljala biserka	
<i>Lophochloa cristata</i> (L.) Hyl.	jednogodišnja smilica	
<i>Odontites vulgaris</i> Moench	kasna crnica	
<i>Onopordum acanthium</i> L.	obični kravačac	
<i>Ornithogalum comosum</i> L.	kitnjasto ptičje mlijeko	
<i>Ornithogalum narbonense</i> L.	narbonsko ptičje mlijeko	
<i>Peltaria alliacea</i> Jacq.	mrežasta lukica	NT - gotovo ugrožene
<i>Peucedanum carvifolia</i> Vill.	kuminska pukovica	
<i>Phleum pratense</i> L.	livadna mačica	
<i>Phleum pratense</i> L. ssp. <i>bertolonii</i> (DC.) Bornm.		
<i>Pinus nigra</i> Arnold	crni bor	
<i>Plantago media</i> L.	srednji trputac	
<i>Poa compressa</i> L.	stegnuta vlasnjača	
<i>Poa pratensis</i> L.	livadna vlasnjača	
<i>Potamogeton nodosus</i> Poir.	plutajući mrijesnjak	
<i>Psilurus incurvus</i> (Gouan) Schinz et Thell.	bodljasti ščetinac	
<i>Ranunculus ophioglossifolius</i> Vill.	jednolistni žabnjak	EN - ugrožene
<i>Rapistrum rugosum</i> (L.) All.	ognjica	
<i>Rubia tinctorum</i> L.	bojadisarski broć	
<i>Rumex conglomeratus</i> Murray	skupljena kiselica	
<i>Rumex patientia</i> L.	vrtna kiselica	
<i>Salix fragilis</i> L.	krhkva vrba	
<i>Salvia argentea</i> L.	pustica	
<i>Salvia bertolonii</i> Vis.	Bertolonijeva kadulja	
<i>Satureja montana</i> L.	primorski čubar	
<i>Scilla autumnalis</i> L.	jesenski procjepak	
<i>Senecio jacobaea</i> L.	Jakobov staračac	
<i>Seseli montanum</i> L.	devesiljka	
<i>Seseli tortuosum</i> L.	vijugavo devesilje	
<i>Sesleria autumnalis</i> (Scop.) F.W.Schultz	jesenska šašika	
<i>Stachys cretica</i> L. ssp. <i>salviifolia</i> (Ten.) Rech. f.		
<i>Stachys germanica</i> L.	germanski čistac	

Latinsko ime	Hrvatsko ime	Kategorija zaštite
<i>Stachys obliqua</i> Waldst. et Kit.		
<i>Sternbergia colchiciflora</i> Waldst. et Kit.	dugocvjetna lužarka	DD - nedovoljno poznate
<i>Syringa vulgaris</i> L.	obični jorgovan	
<i>Thalictrum foetidum</i> L.	smrdljiva metiljka	
<i>Thalictrum minus</i> L.	mala metiljka	
<i>Thesium divaricatum</i> Jan. ex Mert. et Koch	raskrećeni lanak	
<i>Thlaspi arvense</i> L.	poljska čestika	
<i>Tordylium maximum</i> L.		
<i>Urtica dioica</i> L.	dvodomna kopriva	
<i>Valerianella dentata</i> (L.) Pollich	ljetni matovilac	
<i>Valerianella eriocarpa</i> Desv.	proljetni matovilac	
<i>Valerianella rimosa</i> Bastard	brazdasti matovilac	
<i>Verbascum chaixii</i> Vill. ssp. <i>austriacum</i> (Schott ex Roem. et Schult.) Hayek	austrijska divizma	DD - nedovoljno poznate
<i>Verbascum phoeniceum</i> L.	modroglavac	
<i>Verbascum pulverulentum</i> Vill.	prašnjava divizma	
<i>Veronica beccabunga</i> L.	potočna čestoslavica	
<i>Veronica chamaedrys</i> L.	dvorednoplakava čestoslavica	
<i>Veronica persica</i> Poir.	perzijska čestoslavica	

Grad Drniš nalazi se pod utjecajem submediteranske klime te na tom području posljedično dominira i submediteranska vegetacija.

Od stanišnih tipova dominiraju travnjaci i šikare od čega su najzastupljenija mozaična staništa submediteranskih i epimediteranskih suhih travnjaka i dračici (Slika 3.7).

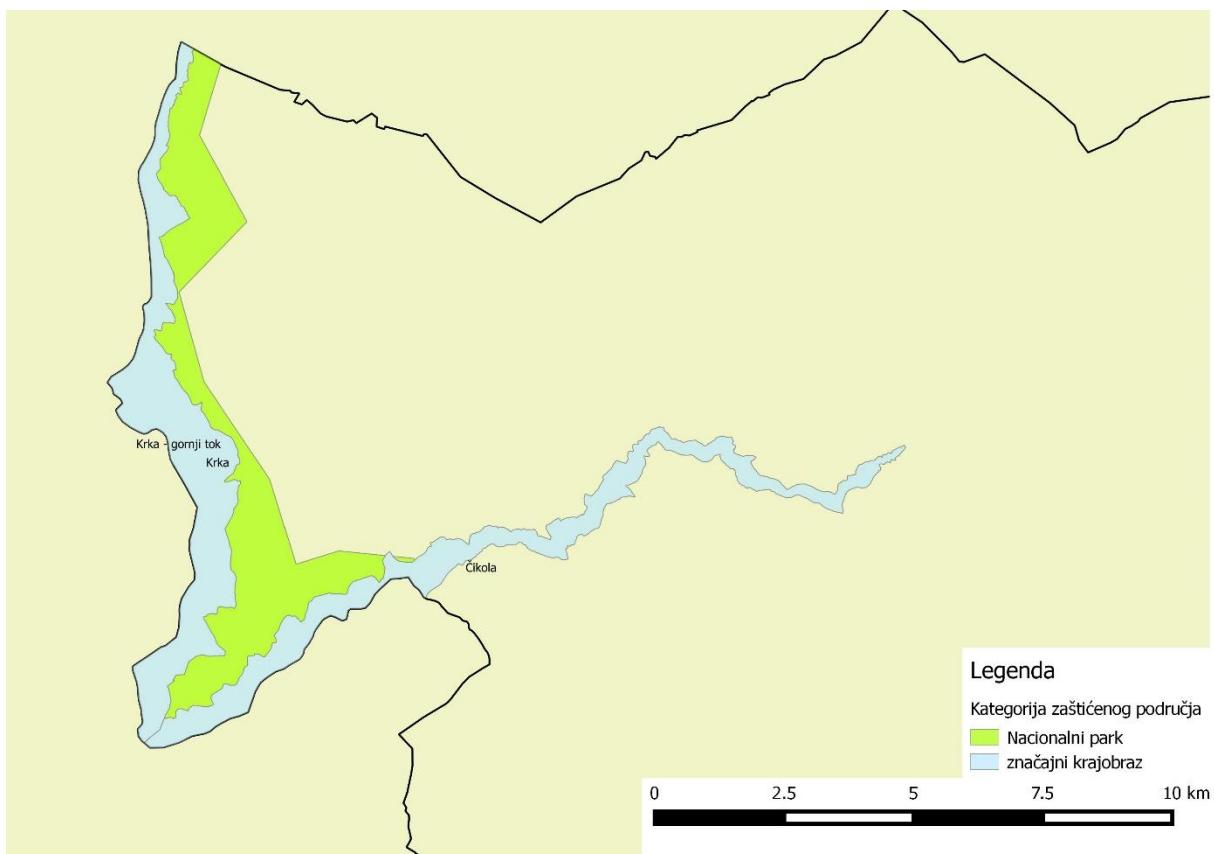
Legenda

 Grad Drniš	E35/C35, Primorske, termofilne šume i šikare medunca
Staništa (NKS)	Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci
 A11, Stalne stajačice	E74, Šume običnog i crnog bora na dolomitima
 A11/A23, Stalne stajačice	E74/E35, Šume običnog i crnog bora na dolomitima
Stalni vodotoci	Primorske, termofilne šume i šikare medunca
 A23, Stalni vodotoci	E82, Stenomediteranske čiste vazdazelene šume i makija crnike
 C22, Vlažne livade Srednje Europe	E92, Nasadi četinjača
 C22/C34, Vlažne livade Srednje Europe	I21, Mozaici kultiviranih površina
Europske suhe vrštine i travnjaci trave tvrdića	Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci
 C25, Vlažne livade submediteranske vegetacijske zone	I21/C35, Mozaici kultiviranih površina
 C35, Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci	I21/C35/D34, Mozaici kultiviranih površina
 C35/C25, Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci	Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci
Vlažne livade submediteranske vegetacijske zone	Bušći
 C35/C36, Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci	I21/D34, Mozaici kultiviranih površina
Kamenjarski pašnjaci i suhi travnjaci eu- i stenomediterana	Bušći
 C35/D31, Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci	I21/J11/I81, Mozaici kultiviranih površina
Dračici	Aktivna seoska područja
 C35/D34, Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci	Javne neproizvodne kultivirane zelene površine
Bušći	I31, Intenzivno obrađivane oranice na komasiranim površinama
 C35/E35, Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci	I51/I52, Voćnjaci
Primorske, termofilne šume i šikare medunca	Maslinici
 D31, Dračici	I53, Vinogradri
 D31/C35, Dračici	I81, Javne neproizvodne kultivirane zelene površine
Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci	I81/C36, Javne neproizvodne kultivirane zelene površine
 E11/E12, Poplavne šume vrba	Kamenjarski pašnjaci i suhi travnjaci eu- i stenomediterana
Poplavne šume topola	J11, Aktivna seoska područja
 E35, Primorske, termofilne šume i šikare medunca	J11/J13, Aktivna seoska područja
Subatlantski mezofilni travnjaci i brdske livade na karbonatnim tlima	Urbanizirana seoska područja
 E35/C33, Primorske, termofilne šume i šikare medunca	J13, Urbanizirana seoska područja
	J43, Površinski kopovi

Slika 3.7 Staništa na području Grada Drniša (Izrađivač: IRES EKOLOGIJA d.o.o.)

3.3.2 Zaštićena područja

Na području Grada Drniša nalaze se sljedeća područja zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode: Nacionalni park „Krka“, Značajni krajobraz „Krka – gornji tok“ te Značajni krajobraz „Čikola“. Također, jedno područje predviđeno je za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode, a to je Značajni krajobraz „Promina“.

Slika 3.8 Zaštićena područja Grada Drniša (Izrađivač: IRES EKOLOGIJA d.o.o.)

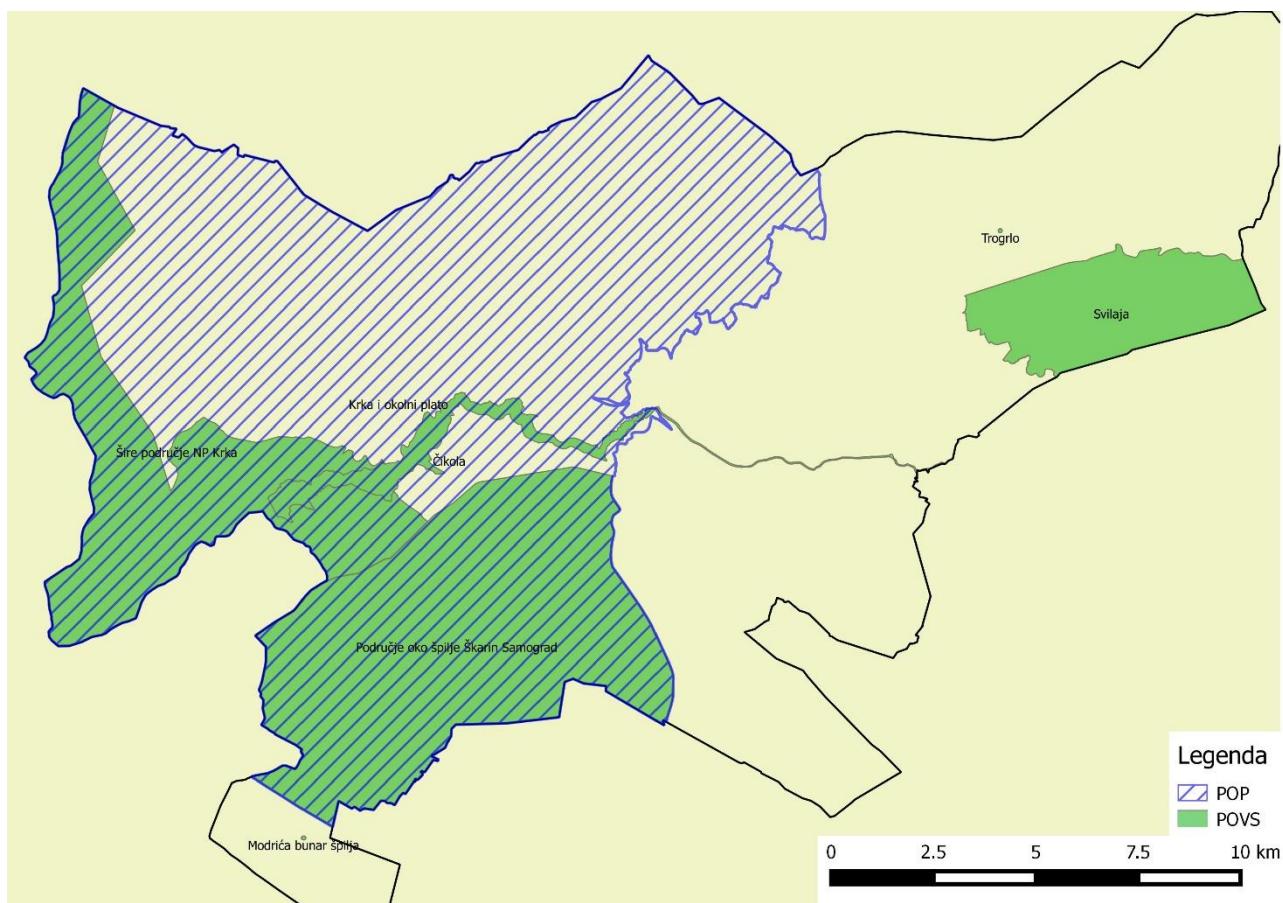
Nacionalni park „Krka“ obuhvaća površinu oko 110 km² najljepšeg toka rijeke Krke i donji tok rijeke Čikole. Nacionalnim parkom „Krka“ upravlja Javna ustanova u nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša i prirode RH. Djelatnost Ustanove uključuje zaštitu, održavanje i promicanje Nacionalnog parka u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirodnih dobara te nadzor nad provođenjem uvjeta i mjera zaštite prirode na zaštićenom području.

Prema upisniku zaštićenih područja značajni krajobraz „Krka – gornji tok“ zauzima rijeku Krku od slapa Krčića do podnožja Skradinskog buka sa priobalnim pojasom u širini od 100 metara, a u kanjonskom dijelu do njegovog grebena.

Prema podacima iz Upisnika zaštićenih područja, značajni krajobraz „Čikola“ proteže se od mosta u Drnišu do ušća u Krku. Ovo područje odlikuje se vrlo dubokim i strmim kanjonom koji predstavlja geomorfološki fenomen. Kanjon je na pojedinim mjestima usječen i do 150 metara u okolnu vapnenačku zaravan. Zaravan je izgrađena najvećim dijelom od vapnenaca paleogene i kredne starosti, dok je kanjon Čikola usjekla u pleistocenu. Od geomorfoloških zanimljivosti važne su i brojni denudacioni oblici koji se javljaju na padinama kanjona. Periodični tok Čikole odlikuje se brojnim brzacima i slapovima.

3.3.3 Ekološka mreža

Osim zakonski zaštićenih područja, na teritoriju Grada Drniša nalaze se i područja zaštićena unutar sustava Ekološke mreže Republike Hrvatske, područja značajna za divlje vrste i staništa (POVS): HR2000918 Šire područje NP „Krka“, HR2000919 Čikola, HR2000919 Čikola, HR2000132 Područje oko špilje Škarin Samograd, HR2001208 Modrića bunar špilja, HR2000175 Trogrlo, HR2000922 Svilaja te područje značajno za ptice (POP) HR1000026 Krka i okolni plato (Slika 3.9).

Slika 3.9 Područja ekološke mreže u Drnišu (Izrađivač: IRES EKOLOGIJA d.o.o.)

HR1000026 Krka i okolni plato

Unutar ovog područja zastupljeno je 6,7 % ukupne populacije orla zmijara (*Circaetus gallicus*) u Hrvatskoj, 4 % populacije surog orla (*Aquila chrysaetos*) te 3,7 % populacije sivog sokola (*Falco peregrinus*).

Krški plato koji okružuje rijeku Krku i njene pritoke bogat je otvorenim staništima unutar kojih je zastupljeno 75 % ukupne populacije velike ševe (*Melanocorypha calandra*), 15 % populacije kratkoprstne ševe (*Calandrella brachydactyla*) te 3,3 % populacije čukavice (*Burhinus oedicnemus*).

Vodna tijela, posebno Prokljansko jezero, predstavljaju staništa važna za zimovanje mnogih vrsta selica. Također, ovo područje značajno je za zimovanje kormorana (*Phalacrocorax carbo*).

HR2000918 Šire područje NP „Krka“

Ovo područje predstavlja važno stanište za vrstu *Barbus plebejus*, a u njemu je rasprostranjen najveći dio te populacije u Hrvatskoj (30 – 45 %). Također, najveći dio populacije vrste *Aulopyge huegelii* nalazi se na ovom području (45 – 60 %).

Zajedno s Nacionalnim parkom Plitvička jezera, ovo je najznačajnije područje za stanišni tip 32A0 Sedrene barijere krških rijeka Dinarida. Osim toga, područje je važno za stanišni tip 91F0 Poplavne miješane šume *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* ili *Fraxinus angustifolia*. Šire područje NP „Krka“ predstavlja važno područje za veliki broj vrsta šišmiša (*Miniopterus schreibersii*, *Rhinolophus euryale*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Miniopterus schreibersii*, *Myotis blythii*, *Myotis emarginatus*, *Myotis capaccinii*, *Rhinolophus blasii*, *Rhinolophus hipposideros*).

HR2000919 Čikola

Područje ekološke mreže HR2000919 Čikola predstavlja duboki kanjon rijeke Čikole, koji doseže dubinu i do 170 m. Čikola je najveća pritoka rijeke Krke i predstavlja važno stanište za nekoliko slatkovodnih ribljih vrsta.

HR2000132 Područje oko špilje Škarin Samograd

Lokalitet se nalazi u mediteranskom dijelu Hrvatske, u blizini grada Drniša. Važno je mjesto za tri vrsta šišmiša koje nastanjuju pećinu Škarin Samograd. Na području su zastupljeni suhi travnjaci, oranice, makija i garig.

HR2001208 Modrića bunar špilja

Ovo područje ekološke mreže značajno je za stanišni tip 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost. Predstavlja tipski lokalitet za vrstu *Troglohyphantes svilajensis noctiphilus*.

HR2000175 Trogrlo

Ovaj lokalitet nalazi se pored grada Drniša. Špilja je 12 m duboka te 23 m dugačka te ima dva ulaza (špilja i jama). Predstavlja tipski lokalitet za vrstu *Neotrichus ganglbaueri* svircevi.

HR2000922 Svilaja

Područje uključuje dalmatinsku planinu Svilaju koja je dio Dinarida, a koja se proteže u dužini od oko 30 km s najvišim vrhom od 1508 m. Planina je prekrivena mozaicima submediteranskih travnjaka i šuma, od kojih se za neke prepostavlja da su prašume. Područje je najjužnija poznata lokacija modre sase (*Pulsatilla grandis*). Suhe, travnate površine djelomično obrasle borovicama (*Juniperus spp.*) važna su staništa dalmatinskog okaša (*Protoerebia afra dalmata*).

3.3.4 Krajobraz

Prema Krajobraznoj regionalizaciji Hrvatske s obzirom na prirodna obilježja (Bralić, 1995), područje Grada Drniša proteže se kroz krajobrazne jedinice Dalmatinske zagore i Sjeverno-dalmatinske zaravni.

Krajobraznu jedinicu Dalmatinske zagore čini heterogen prostor kojem glavna obilježja daju tri reljefna elementa: krške depresije (polja, uvale, doci, ponikve), vapnenačke zaravni oko polja i planinski vijenci. Među planinama ističu se Dinara, Svilaja, Biokovo i Mosor, a od ostalih elemenata identiteta i vrijednosti pojavljuje se dolina Cetine (s poljima i kanjom) te hidrografsko-morfološki fenomen Imotskog jezera.

Krajobraznu jedinicu Sjeverno-dalmatinske zaravan karakterizira slaba orografska razvedenost, tako da unutrašnji dio čini tipična vapnenačka zaravan, krajnje oskudna vegetacijom i plodnom zemljom, dok bliže moru dolazi do smjene blagih uzvišenja i udolina – krških polja (Ravni kotari). Glavne krajobrazne vrijednosti i identitet daju rijeke Krka i Zrmanja, zatim Vransko jezero te Novigradsko i Karinsko more.

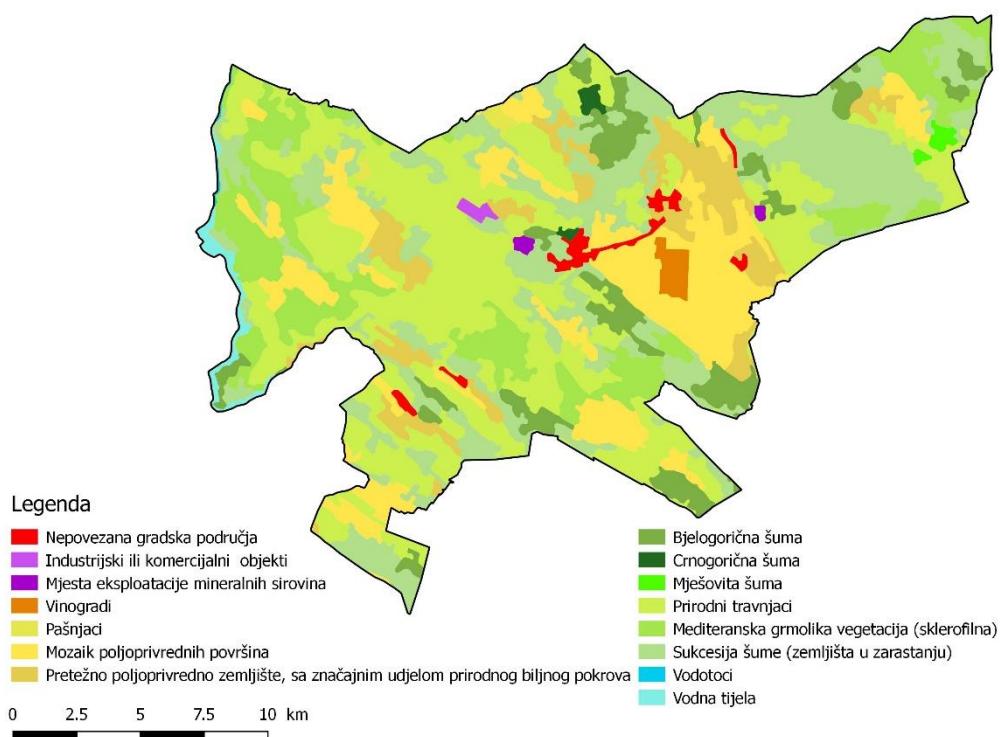
Reljefna razvedenost dinarskog krša uvjetovala je različite geomorfološke oblike i pojave počevši od dolca, vrtača, škrapa pa do kamenica. Značajni planinski lanci Svilaje, Moseća i Promina omeđuju ovo relativno malo područje sa karakterističnim hidrogeološkim oblicima izvora, lokvi i povremenih vodotoka. Nasuprot spomenutoj hidrografiji planina do izražaja dolazi kanjon rijeke Krke i Čikole koje čine upečatljivi linearni element u krajobrazu.

Suhozidne strukture čine važan krajobrazni element i identitet naselja unutar područja Grada Drniša. Za sebe vežu nekadašnju stočarsku djelatnost i raštrkana stočarska naselja. Veća naselja u svojoj su osnovi varoši zbijenog tipa s otvorenim trgom oko sakralnog objekta (crkve, raspelo, kapelica). Ona su međusobno povezana mrežom lokalnih puteva. Važni cestovni i željeznički pravci prolaze jedinom urbanom cjelinom koja je od velikog značaja za šire područje, a to je grad Drniš. Iako se radi o području s izuzetnom kompleksnom suhozidnom strukturu, ona je nečitljiva zbog napuštanja poljoprivrede i sukcesije vegetacije. Vizualna asocijacija na područje je prirodnost i razgiban teren. Unutrašnjost područja karakteriziraju kratke vizure dok se poseban doživljaj pruža sa kanjonskih obala rijeka Čikole i Krke. Panoramske vizure se otvaraju s vrhova od kojih je karakteristični pogled sa starih gradina.

3.4 Korištenje zemljišta

3.4.1 Tlo

Na slici ispod (Slika 3.10) prikazan je pregled pokrovnosti zemljišta na području Grada Drniša. Zastupljenost poljoprivrednih i šumskih površina predočena je putem podataka iz baze podataka CORINE Land Cover (CLC). CLC predstavlja digitalnu bazu podataka o stanju i promjenama zemljišnog pokrova i namjeni korištenja zemljišta RH. Baza CLC je konzistentna i homogenizirana s podacima pokrova zemljišta cijele EU. Baza CLC izrađena je prema programu za koordinaciju informacija o okolišu i prirodnim resursima pod nazivom CORINE (COordination of INformation on the Environment), prihvaćenom od strane EU i na razini EU ocijenjena je kao temeljni referentni set podataka za prostorne i teritorijalne analize. Baza se ažurira svakih šest godina, a trenutno su najnoviji podaci iz 2012. godine. Prema CLC-u, najzastupljenije kategorije zemljišta na području Grada Drniša su: Prirodni travnjaci (30,21%) i sukcesija šume u zarastanju (24,17%).

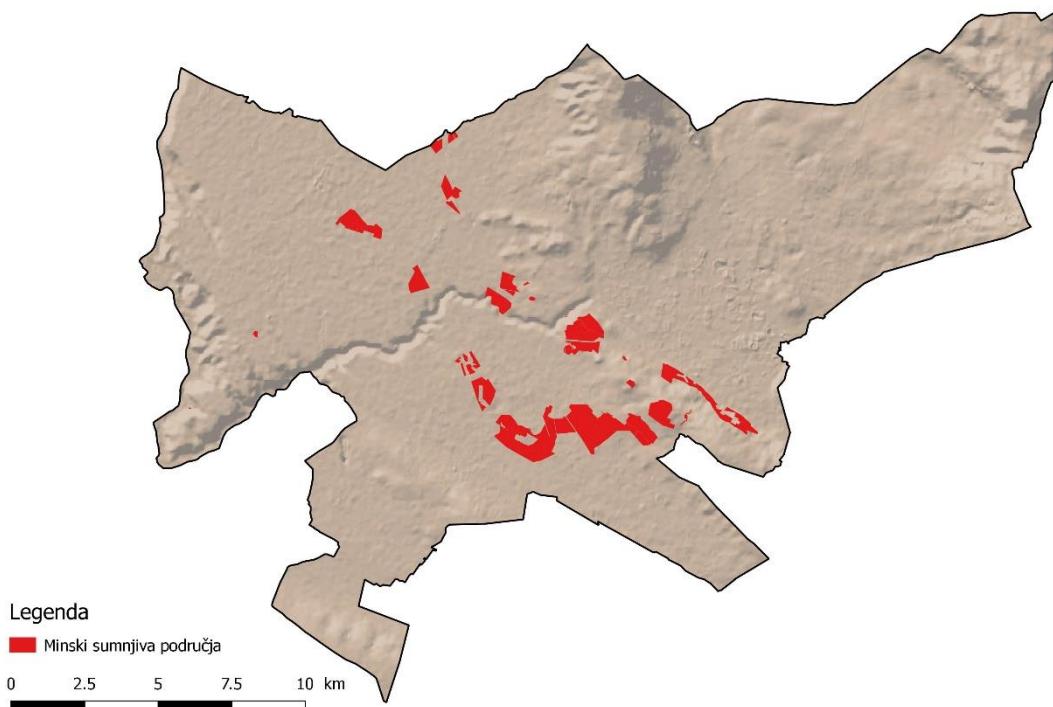

Slika 3.10 Pokrov zemljišta na području Grada Drniša (Izdavač: IRES EKOLOGIJA d.o.o.)

Prema podacima Izvješća o stanju okoliša Šibensko-kninske županije iz 2009. godine, najveći evidentirani pritisci na tlo su:

- erozija tla vodom
- dehumizacija
- trajni gubitak zemljišta (i tla na njemu) prenamjenom
- onečišćenje tala štetnim tvarima
- onečišćenje minama.

Na području Grada Drniša poseban problem predstavlja onečišćenje tla minama (Slika 3.11), osobito u jugozapadnom dijelu gdje je prolazila cesta bojišnice. Infrastrukturni objekti i koridori uglavnom su razminirani, a preostali teren zagađen minama uglavnom je teže pristupačan kamenjar koji je poznat i označen oznakama koje upozoravaju na minsku opasnost. Minirana područja označena su s 427 tabli, no svakako treba nastaviti aktivnosti čišćenja i saniranja.

Slika 3.11 Minski sumnjiva područja na području Grada Drniša (Izvor: Podaci ustupljeni od Hrvatskog centra za razminiranje; Izrađivač: IRES EKOLOGIJA d.o.o.)

3.4.2 Poljoprivreda

Klimatske i pedološke karakteristike područja Grada Drniša pružaju veliki potencijal poljoprivrednoj proizvodnji. Mikroklimatski uvjeti i tlo su pogodni za vinogradarstvo i tradicionalno stočarstvo pa je područje poznato po svojim tradicionalnim specijalitetima: drniškom pršutu, srevima i vinu. Kvalitetna agrarna površina pogodna za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju je Petrovo polje kroz koje protječe rijeka Čikola. Petrovo polje ima 5700 ha od kojih se 3500 ha nalazi na području Grada Drniša, a obrađeno je tek oko 15 – 20 %. Veliki dio Petrovog polja danas se ne obrađuje i iskorštava, a glavni razlog tomu je nedostatak vode i raseljavanje stanovništva nakon rata, osobito mladih. Ostale poljoprivredne površine, iako značajne po prostiranju, sačinjavaju tako zvana suha polja i gotovo bezvodna krška područja.

Zbog loše poljoprivredne infrastrukture, usitnjenosti zemljišta, neriješenih imovinsko-pravnih odnosa, nepostojanja prerađivačkih i otkupnih kapaciteta za voće i povrće, slabe organiziranosti proizvođača, kao i njihove needuciranosti poljoprivredna djelatnost je nerentabilna pa veliki broj proizvođača na području Grada Drniša ne koristi poljoprivredu kao isključivi izvor prihoda.

Osnovne grane biljne proizvodnje su:

- vinogradarstvo
- voćarstvo
- ratarstvo
- povrtlarstvo i krmne kulture
- ljekovito i aromatično bilje.

Vinogradarstvo se smatra i najpogodnjom biljnom kulturom za uzgoj na ovom području. Na području Grada Drniša u periodu od 2011. do 2013. godine evidentirano je 39 proizvođača vina. Od voćarstva se najviše sade jabuke, kruške i trešnje, koje proizvođači ne prerađuju nego ih kao završni proizvod prodaju na vlastitim domaćinstvima ili tržnicama. Nasadi maslina veličinom ne prelaze 2 ha, ali postoji niz proizvođača pa ukupna površina zemljišta zauzeta maslinicima iznosi 56,43 ha. U Petrovom polju osim manjih vinograda, postoji značajan broj oranica na kojima su se nekad sijale ratarske kulture (pšenica, ječam, kukuruz), a i dalje pokrivaju ukupno gotovo najveću površinu Petrovog polja. Proizvodnje namijenjene tržištu u ovom slučaju nema i radi se o zadovoljavanju vlastitih kućanskih potreba te eventualne prodaje na gospodarstvu. Sadašnje stanje uzgoja povrtarskih kultura na ovom području je loše. Postoji nekoliko malih proizvođača u Petrovom polju uz samu Čikolu, međutim veći obujam proizvodnje namijenjen prodaji i preradi ne postoji.

U posljednje vrijeme sve veći broj poljoprivrednika okreće se sadnji i uzgoju aromatičnog i ljekovitog bilja, osobito smilja, ali tu se javljaju dva problema, nedostatka znanja poljoprivrednika i kvaliteta ulja uzgojenog smilja.

Stočarstvo je na ovom području prisutno dugi niz godina pa su i poznati proizvodi tradicionalnog uzgoja svinja, ovaca, koza i krava. U tablici niže nalazi se broj evidentiranih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (OPG) i stočnih grla na području Grada Drniša (Tablica 3.6). Najpoznatiji proizvod ovog područja je drniški pršut, specifičnih karakteristika zbog čistog zraka, bure, miješanja kontinentalne i mediteranske klime i primjene tradicionalne tehnologije prerade i čuvanja mesa. Zbog tradicije i specifične mikroklime u dijelu Dalmatinske zagore, pršut je jedan od proizvoda koji je cijenjen od davnina. Problemi u proizvodnji pršuta najviše se odnose na sirovinu, koja se većinom uvozi pa nije adekvatna za dobivanje proizvoda sa oznakom zaštite podrijetla. Najveći udio poljoprivrednih površina u vlasništvu je OPG-ova kojih je 380, a zauzimaju površinu 836,97 ha.

Osnovne grane stočarstva razvijene na području drniške regije su:

- svinjogoštvo
- govedarstvo
- ovčarstvo
- kozarstvo
- peradarstvo

Tablica 3.6 Broj OPG-ova koji se bave stočarstvom i broj stočnih grla na području Grada Drniša (Izvor: Plan upravljanja razvojem i marketingom turizma drniškog područja, 2016)

Vrsta						Ukupno	
Krave		Ovce		Koze			
OPG	Grla	OPG	Grla	OPG	Grla	OPG	Grla
150	1186	111	6336	52	439	313	7961

3.4.3 Šumsko područje

Šume drniškog područja su još od davnina bile iskorištavane i izlagane sjeći, krčenju i paleži od strane stanovništva koje je moralo zadovoljiti svoje potrebe za drvetom te za obradivim i pašnjakačkim površinama. Iskorištavanje šuma se dodatno pojačalo s povećanjem broja stanovnika od 18. stoljeća do početka druge polovice 20. stoljeća. Od sedamdesetih godina 20. stoljeća, opadanjem broja stanovnika, elektrifikacijom i korištenjem plina, a time i smanjenjem sječe i ispaše, šumsko raslinje naglo se obnavlja, a procesi reforestacije zahvaćaju sve veće površine.

Područje Grada Drniša nalazi se u obuhvatu Uprave šuma Podružnice Split, Šumarije Drniš, a obuhvaća 8 gospodarskih jedinica:

- GJ Kozjak
- GJ Radonić Kremenovo
- GJ Svilaja I
- GJ Mideno brdo
- GJ Moseć
- GJ Prominski Plato
- GJ Miljevački Plato
- GJ Promina

Osnovni podaci gospodarskih jedinica navedeni su u tablici niže (Tablica 3.7).

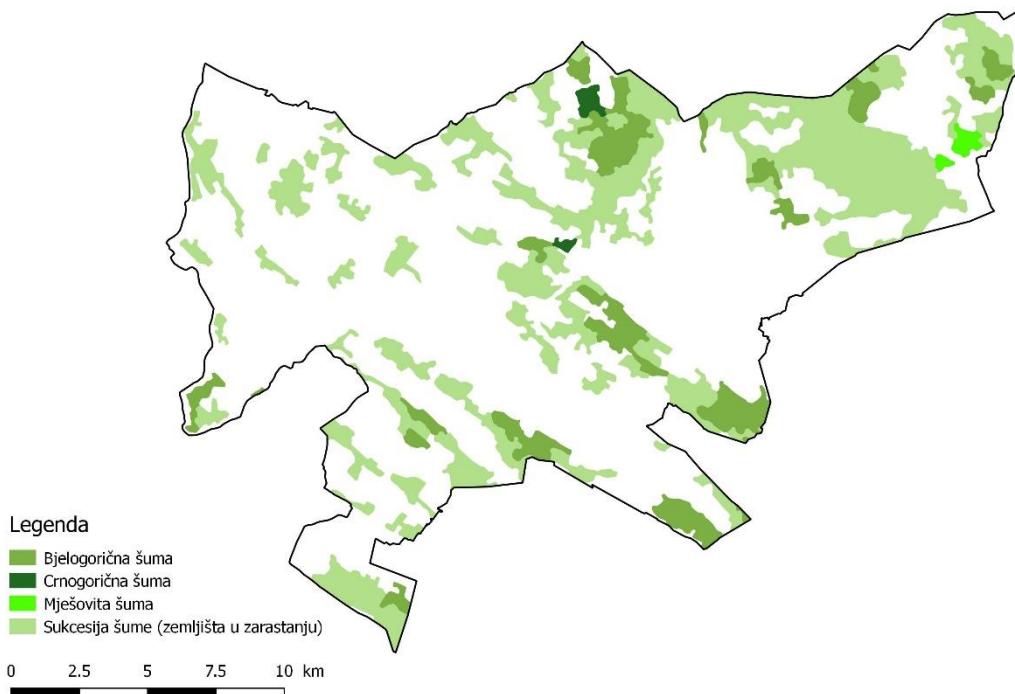
Tablica 3.7 Podaci o gospodarskim jedinicama na području Grada Drniša (Izvor: <http://javni-podaci-karta.hrsume.hr>)

Gospodarska jedinica	Vrste drveća	Ukupna površina (ha)	Obraslo (ha)	Neobraslo (ha)	Neplodno (ha)	Ukupna drvna zaliha (m ³)
Kozjak	<i>Quercus cerris</i> , <i>Q. pubescens</i> , <i>Fagus sylvatica</i> , <i>Ostrya carpinifolia</i> i <i>Pinus nigra</i>	3282,98	2016,01	1258,58	8,39	16 697
Gospodarska jedinica je razdijeljena na 67 odjela s prosječnom površinom od 48,99 ha i 125 odsjeka s prosječnom površinom od 26,26 ha. Šume ove gospodarske jedinice svrstane su u gospodarske i zaštitne šume .						
Radonić Kremenovo	<i>Q. pubescens</i> , <i>P. nigra</i> , <i>Pinus halepensis</i> , <i>Pinus pinaster</i> i ostala crnogorica	5537,91	5164,66	348,83	24,42	1598
Šume ove gospodarske jedinice svrstane su u gospodarske šume .						
Svilaja I*	<i>Quercus cerris</i> , <i>Q. pubescens</i> , <i>Fagus sylvatica</i> , <i>Ostrya carpinifolia</i> i <i>P. nigra</i>	3692,65	1347,43	2338,04	7,18	768
Gospodarska jedinica je razdijeljena na 73 odjela s prosječnom površinom od 50,58 ha i 127 odsjeka s prosječnom površinom od 29,08 ha. Šume ove gospodarske jedinice svrstane su u gospodarske šume .						
Mideno brdo	<i>Picea abies</i> i <i>P. nigra</i>	2540,63	2199,90	327,7	13,25	139
Gospodarska jedinica je razdijeljena na 53 odjela i 77 odsjeka. Šume ove gospodarske jedinice prema namjeni su svrstane u gospodarske šume .						
Moseć	<i>P. nigra</i> , <i>P. halepensis</i> i ostala crnogorica	6628,78	4785,35	1827,99	15,44	481
Gospodarska jedinica je razdijeljena na 124 odjela s prosječnom površinom od 53,46 ha i 221 odsjek s prosječnom površinom od 29,99 ha. Šume ove gospodarske jedinice svrstane su u gospodarske šume .						
Prominski Plato	-	4929,91	4536,50	373,24	20,17	99
Šume ove gospodarske jedinice svrstane su u gospodarske šume .						
Miljevački Plato	-	2568,44	795,34	1762,26	10,84	-
Šume ove gospodarske jedinice svrstane su u gospodarske šume .						

Gospodarska jedinica	Vrste drveća	Ukupna površina (ha)	Obraslo (ha)	Neobraslo (ha)	Neplodno (ha)	Ukupna drvna zaliha (m³)
Promina	<i>Q. pubescens</i> , <i>P. nigra</i> i <i>Cupressus sempervirens</i>	6269,18	4903,75	1356,53	8,90	26 073
Gospodarska jedinica je razdijeljena na 133 odjel s prosječnom površinom od 47,14 ha i 164 odsjeka s prosječnom površinom od 38,23 ha. Šume ove gospodarske jedinice svrstane su u gospodarske šume .						

*zbog nedostupnosti novih javnih podataka za gospodarsku jedinicu Svilaja I., navedeni podaci su preuzeti iz Programa gospodarenja za G.J. Svilaja I koji je bio valjan do 31.12.2014.

Na slici ispod (Slika 3.12) dan je pregled zemljišta pokrivenog šumama na području Grada Drniša. Zastupljenost šumskih površina predočena je putem podataka iz baze podataka CORINE Land Cover (CLC).

Slika 3.12 Površine pokrivene šumama na području Grada Drniša (Izradivač: IRES EKOLOGIJA d.o.o.)

3.5 Kvaliteta zraka i klimatske značajke

3.5.1 Kvaliteta zraka

Uredbom o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 117/12) određene su granične i ciljne vrijednosti s obzirom na zaštitu zdravlja ljudi.

Sukladno obavljenim analizama kvalitete zraka tijekom 2012. godine utvrđeno je da je zrak na području Grada Drniša I. **kategorije te** da ne postoji prekoračenje granične vrijednosti niti za jednu onečišćenu tvar (Strategija razvoja Grada Drniša do 2020. godine).

Prema analizama kakvoće zraka u 2014. godini za zonu HR 5, kojoj pripada Županija, nisu prekoračene granične vrijednosti za SO₂ i NO₂, odnosno s obzirom na ta dva parametra zrak je bio **I. kategorije** (Agencija za zaštitu okoliša, 2015.).

Na području Grada uspostavljena je mjerna postaja za ispitivanje kakvoće zraka (Strategija razvoja Grada Drniša do 2020. godine).

3.5.2 Klimatske značajke

Blizina Jadranskog mora Dinare uzrokuju miješanje kontinentalnih i maritimnih klimatskih prilika te drniškom području daju obilježja submediteranske klime. Njezina obilježja visoke su ljetne temperature sa sušnim razdobljima, a zime su u prosječno relativno blage, s mnogo kiše zbog jakih ciklonalnih aktivnosti.

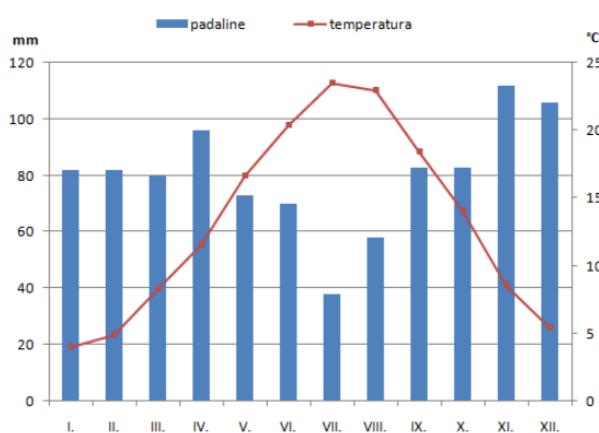
Zimi je vrijeme promjenljivo jer se češće smjenjuju zračne mase, smjer vjetrova, temperature, vlaga i naoblaka nego u ljetnim mjesecima, kad je vrijeme mnogo stabilnije. Najviše je oborina u jesen i zimi, što je karakteristika maritimnog oborinskog režima.

Srednja godišnja temperatura zraka iznosi 12,9 °C, temperaturni je minimum u siječnju, a maksimum u lipnju. Prosječna godišnja količina oborine iznosi 1262 mm, što ovom području daje humidna obilježja.

Mjesec s najvećom količinom oborina u svih pet postaja je studeni, a tijekom hladnjeg dijela godine (od listopada do ožujka) padne oko 60% ukupne količine oborina. Najmanje količine oborina zabilježene su tijekom srpnja i kolovoza, kad su temperature zraka najviše, što bitno povećava isparavanje.

Takov odnos temperature zraka i količine oborina nepovoljno djeluje na brojne ekonomске djelatnosti. Zbog neadekvatnog sustava navodnjavanja, u ljetnim mjesecima dolazi do znatnih šteta na agrarnim kulturama, prouzrokovanih sušom. Negativne posljedice suše izravno se odražavaju i na razvoj turizma.

Najveći udio oborina čini kiša, a manji se dio odnosi na snijeg i tuču, čiji je voden i ekvivalent malen, ali njihov mehanički utjecaj može također prouzrokovati štete u pojedinim gospodarskim sektorima. Snijeg redovito pada zimi od prosinca do ožujka, a katkad padne i u travnju. U području iznad 800 metara snijeg je znatno češći (Svilaja), snježni pokrov dulje se zadržava, nerijetko i do mjesec dana dulje.

Slika 3.13 Klimadijagram Drniša (razdoblje 1978.-2008.) (Izvor: Državni hidrometeorološki zavod, Zagreb, 2010)

Značenje insolacije i naoblake bilo je važno tijekom prošlosti u poljoprivrednoj proizvodnji, posebice za uzgoj vinove loze, pojedinih povrtnih kultura i žitarica. Insolacija je, uz geološku podlogu, također imala značajan utjecaj na nastanak i

razmještaj naselja i gradnju stambenih objekata na prisojnim padinama, a predstavlja temeljni preduvjet za ugodan boravak turista i razvoj turističke djelatnosti na širem drniškom području.

Vjetar je, uz temperaturu zraka i količinu oborina, najvažniji klimatski element koji utječe na organizaciju svakodnevnih društveno-gospodarskih aktivnosti. Lokalni čimbenici koji određuju smjer i brzinu vjetra su reljefni oblici te ekspozicija padina. U Drnišu bura i jugo podjednako pušu, a po čestini zatim slijedi istočnjak. Važno je napomenuti da u Drnišu gotovo i nema razdoblja tišina, odnosno da svaki dan puše vjetar. Ovo svakako može imati i svojevrsne turističke vrijednosti posebice u adrenalinskim sportovima i aktivnostima.

3.5.2.1 Djelovanje klimatskih promjena na okoliš i prirodu

Promjene u kvaliteti okoliša postaju sve dinamičnije, između ostalog i zbog klimatskih promjena koje se očituju u porastu srednje godišnje temperature zraka, promjenama u količini oborina (u nekim dijelovima do razmjera poplave, a u drugim dijelovima kao smanjenje količina oborina), a ekstremne vremenske prilike postaju sve učestalije. Ove promjene utječu na usluge ekosustava, ali i na nacionalnu i globalnu ekonomiju.

S obzirom na to da klimatske promjene utječu na energetiku i industriju, hidrologiju i vodne resurse, poljoprivredu i ribarstvo, šumarstvo, bioraznolikost, obalu i obalno područje, turizam i ljudsko zdravlje, nužno je procijeniti njihov utjecaj i donijeti mjere prilagodbe.

U Hrvatskoj, kao i u Europi, primjećuje se utjecaj klimatskih promjena na biljne i životinjske vrste. Uslijed ekstremnih klimatskih prilika evidentan je porast trenda oštećenja drvne mase, ali i skraćivanje vegetacijskog razdoblja određenih gospodarski važnih biljaka. Također, bilježe se vrste koje nisu autohtone, a neke od njih su i invazivne te pojave bolesti. Povišene temperature i toplinski valovi također mogu utjecati na produljenje turističke sezone. Konkretni finansijski i drugi gubici u gospodarskome sektoru te zdravstveni problemi izazvani klimatskim promjenama za sada se ne prate.

3.6 Kulturna baština

Drniš se smjestio na rubu Petrovog polja, uz kanjon rijeke Čikole, a između obronaka planina Promine i Moseća. Povijesna gradska jezgra današnjeg Drniša svoje obrise dobiva u 18. stoljeću za mletačke vlasti, a malobrojne sačuvane građevine toga razdoblja nose barokne stilske karakteristike. Jačanje gospodarske osnovice u 19. i početkom 20. stoljeća, donosi i Drnišu izrazitiju urbanizaciju u smislu oblikovanja uličnih poteza i stilski definiranih građevnih sklopova. Novi dio grada nastaje oko središnjeg trga Poljane gdje se formiralo upravno, kulturno i političko središte Drniša. Uključuje i pojedinačna nepokretna kulturna dobra: Kuća Divinić, Kuća Kulušić, sklop Nakić-Vojnović, zgrada Gradskog muzeja Drniš, zgrada hotela „Danica“. U tablicama niže (Tablica 3.8, Tablica 3.9 i Tablica 3.10) su navedena i opisana pokretna i nepokretna kulturna dobra Grada Drniša.

Tablica 3.8 Popis pokretnih kulturnih dobara Grada Drniša (Izvor: Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske)

Naziv	Vrsta kulturnog dobra	Klasifikacija	UNESCO zaštita	Mjesto smještaja
Dokumentacijske zbirke arhivskog gradiva u posjedu franjevačkog samostana Majke od Milosti na Visovcu	Zbirka	Arhivska građa	ne	Drinovci
Arhivsko gradivo nastalo od 1618. do 1986. godine, u posjedu Franjevačkog samostana Majke od Milosti na Visovcu, 22324 Drinovci, sadrži jedinstveno arhivsko gradivo koje ima osobitu vrijednost ne samo kao izvor za povijesna i druga društvena istraživanja, nego i kao nenadomjestiv dio ukupnog povijesnog i kulturnog naslijeđa Republike Hrvatske u cijelini.				
Gradski muzej Drniš - muzejska građa	Muzejska građa	Muzejska građa	ne	Drniš
Gradski muzej Drniš smješten je u kući koju je za potrebe budućega gradskog muzeja oporučno ostavio Nikola Adžija (1875. - 1972.), političar i kulturni djelatnik te dugogodišnji načelnik drniške općine. Muzej je osnovan 1970. g. Inicijalni fundus Muzeja bila je privatna zbirka Nikole Adžije, s Meštrovićevim djelima koja mu je darovalo slavni kipar. Početkom 1980-ih godina, u povodu 100. obljetnice rođenja Ivana Meštrovića (1883. - 1962.), u dvorištu Muzeja sagrađen je novi izložbeni prostor za izlaganje Meštrovićevih djela. Tijekom Domovinskog rata muzejska zgrada i fundus devastirani su, a velik broj Meštrovićevih djela i druge muzejske građe ukraden				

je. Obnovljeni je Muzej otvoren za javnost 1996. g., a broj predmeta u njegovu fundusu višestruko je povećan. Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine donijela je rješenje o utvrđivanju svojstva kulturnoga dobra za Zbirku Ivana Meštrovića i Zbirku suvremene umjetnosti.				
Etnografska zbirka u Pakovu Selu, Oštarija 9	Zbirka	Etnografska građa	ne	Pakovo Selo
Etnografska zbirka nalazi se u Pakovu Selu na adresi Oštarija 9, a u sklopu ugostiteljsko-turističkoga kompleksa „Etnoland Dalmati“. Središnji objekt koji predstavlja tradicijski život ovoga kraja i u kojem je smještena većina etnografskih predmeta jest Didova kuća, novoizgrađena prostrana kamena kuća prekrivena tradicijskim pokrovom od škrilja. U Didovoj kući tematski je raspoređen etnografski postav stare spavaće sobe, tkalačkoga stana (babin tkalački stan), blagovaonice, otvoreno ogњišta (crna kužina), sušionice pršuta i mesa zvane čeranj te konobe s priborom potrebnim za izradu i čuvanje vina.				
Orgulje u crkvi Gospe od Ružarija	Pojedinačno	Glazbeni instrument	ne	Drniš
Orgulje su sagrađene 1897. godine u radionici braće Zupan iz Slovenije. Orgulje su srednje veličine, dvomanualne. Tipološki pripadaju srednjoeuropskom koncertnom tipu s mehaničkim prijenosom.				
Orgulje u crkvi Gospe od Anđela	Pojedinačno	Glazbeni instrument	ne	Brištanji
Manje orgulje talijansko-dalmatinskog tipa s jednim manualom i pedalom. Vjerojatno potječu iz 1777. godine, a pripisuju se Nakićevoj školi.				
Inventar crkve i Franjevačkog samostana na Visovcu	Zbirka	Sakralni/religijski predmeti	ne	Brištanji
Predmeti koji se nalaze u crkvi i na samostanskoj zbirci datiraju od 15. do prve polovice 20. stoljeća. Zbirka se sastoji od slika, metalnih i drvenih predmeta, knjiga i oružja.				
Ikone iz crkve Uspenja Bogorodice	Pojedinačno	Sakralni/religijski predmeti	ne	Drniš
Ikone iz crkve Uspenja Bogorodice u Drnišu i crkve sv. Georgija u Velušiću, sveukupno 35 komada, pripadaju vremenskom razdoblju od početka 15. do kraja 19. st. Naročito se ističe ikona sv. Trojstva u obliku Prijestolja milosti sa samog početka 15. st. koja se ubraja među kvalitetnija ostvarenja gotičkog slikarstva na našoj obali. Ikone iz Velušića također se odlikuju velikom umjetničkom i kulturnom vrijednošću.				

Tablica 3.9 Popis nepokretnih kulturnih dobara Grada Drniša (Izvor: Registr kulturnih dobara Republike Hrvatske)

Naziv	Vrsta kulturnog dobra	Klasifikacija	UNESCO zaštita	Mjesto smještaja
Kuća Skelin na Roškom slapu	Pojedinačno	Profana graditeljska baština	ne	Bogatić
Kuća Skelin nalazi se na Roškom slaru južno od mosta na sedrenim barijerama uz samu rijeku Krku. Objekt je prizemnica kvadratnog tlocrta, građena od sedre sa završno žbukanim fasadama. Na glavnom pročelju, koje je orijentirano prema sjeverozapadu, nalaze se pravokutna vrata s lučnim nadvojem, a lijevo i desno od vrata je po jedan pravokutni prozor. Lijeko od glavnih ulaznih vrata je latinski natpis: <i>Parva Domus Avum</i> . Krovište objekta je drveno s rogovima koji prelaze preko strehe i s pokrovom od crijeva (izvorno dijagonalne salonitne ploče). U unutrašnjosti je objekt zadржao izvorni raspored prostorija. Kuća Skelin, sagrađena za tadašnjeg načelnika Drniša Ivana Skelina početkom 20. stoljeća, služila je ladanju obitelji Skelin. Sagrađena je zajedno s hotelom koji predstavlja začetak turističkog poduzetništva na Roškom slaru. Kuću Skelin, koja ima elemente historicističke gradnje onog vremena, treba zaštititi kao povjesnu uspomenu početaka turizma na Roškom slaru.				
Zgrada Gradskog muzeja u Drnišu	Pojedinačno	Profana graditeljska baština	ne	Drniš
Zgrada Gradskog muzeja u Drnišu sagrađena je 1872. godine. Prvotno je služila kao hotel, a nakon toga kao obiteljska kuća Nikole i Božidara Adžije. Početkom 20. st. čest gost i stanar kuće bio je i Ivan Meštrović, rodbinski vezan za obitelj Adžija. Od 1960. godine zgrada je po želji Nikole Adžije prenamijenjena u gradski muzej. Povodom 100. godišnjice Meštrovićeva rođenja nadograđene su izložbene dvorane koje zajedno s temeljnom zgradom oblikuju pravokutno unutarnje dvorište. Temeljna zgrada troetažna je građevina s potkovljem, a nadograđene tri izložbene dvorane imaju samo jednu prizemnu etažu. Prva etaža u potpunosti služi za izložbene aktivnosti. Tri su izložbene dvorane predodređene za stalni muzejski postav, a četvrta (koja se nalazi u prizemlju temeljne zgrade) služi kao dvorana za povremene izložbe. Dvorišni prostor također je poslužio kao izložbeni, u njemu je smješten lapidarij. Prvi kat (druga etaža) temeljne muzejske zgrade sastoji se od tri prostorije s predprostorom, u njima se nalazi dio stalnoga postava, muzejski depo u cijelosti ispunjen građom i velika knjižnica. Na trećoj etaži (drugome katu) nalazi se manja knjižnica, restauratorska radionica i uredi. U potkovlju se nalazi pomoćni dio restauratorske radionice, muzejski depo i sanitarni čvor. Vrhnji kat (treti kat) je u potpunosti izložbeni i služi za izložbe i događaje. Muzej je otvoren za javnost 1996. godine.				
Pećina - vrelo pitke vode	Pojedinačno	Ostalo	ne	Pokrovnik
Vrelo Pećina u Pokrovniku nalazi se u sjeverozapadnom podnožju brda Gradina, pored prometnice što iz Pokrovnika vodi u pravcu Mirlović Zagore. Radi se o nepresušnom izvoru pitke vode, vjerojatno dijelu podzemne tekućice, koja zadržava uglavnom istu razinu. Iznad vode, koja se zadržava među gredama manje špilje, ili pećine (odatle zasigurno i naziv Pećina), podignuto je kameni zdanje pravokutnoga tlorisa, dimenzija: d = 6,30 m, š = 3,00 m, v = 2,25 m, s ulazom na jugozapadnoj i otvorom na sjeverozapadnoj strani.				

Naziv	Vrsta kulturnog dobra	Klasifikacija	UNESCO zaštita	Mjesto smještaja
Na ulazu je nekoliko stepenica što vode u unutrašnjost, a potom slijedi stubište kojim se silazi do vode. Otvor na sjeverozapadu zdanja (poput prozora u razini tla s vanjske strane), osim što služi prirodnom osvjetljavanju unutrašnjosti, omogućuje i izljevanje vode u metalno korito za napajanje stoke. Na sjeveroistočnom zidu je manji otvor, koji dodatno omogućuje prodor svjetla za osvjetljavanje stubišta. Vrata su oblikovana pravokutno. Stanovnici Pokrovnika su se sve do izgradnje vodovoda šezdesetih godina prošloga stoljeća snabdijevali vodom isključivo s Pećine i ona je razlogom što u Pokrovniku gotovo i nije bilo bunara i gusterni. K tomu, stanovništvo okolnih sela (Brnjica, Pakovo Selo, Radonić, Mirlović Zagora) je za sušnih razdoblja također po vodu dolazio na Pećinu.				
Zgrada bivšeg kina	Pojedinačno	Profana graditeljska baština	ne	Drniš
Zgrada bivšeg kina (ex Kino Biograd) nalazi se u centru povijesne jezgre Drniša. Zgrada kina je longitudinalna jednokatnica, nekoć ožbukane fasade bez vidljivih stilskih obilježja. Građena je od kamena različite kvalitete i strukture. Imala je dvostrešni krov, drvene konstrukcije s pokrovom od kupe kanalice. Na sjevernom i južnom zidnom platu nalaze se prozorski otvori od kojih su neki izvorni manjih dimenzija s kamenim pragovima zazidani. Interijer zgrade u potpunosti je devastiran uslijed ratnih razaranja, a nakon toga djelovanjem oborinskih voda zbog djełomično urušenog krova. Zgrada bivšeg kina sagrađena je u doba kasne Venecije (krajem 18. stoljeća), a u prvoj polovini 20. stoljeća adaptirana je u kino.				
Zgrada bivšeg Doma kulture	Pojedinačno	Profana graditeljska baština	ne	Siverić
Zgrada bivšeg Doma kulture nalazi se u centru Siverića u sklopu rudarskog naselja koje nastaje nakon što 1877. godine talijansko dioničko društvo "Monte Promina" počinje s iskopavanjem ugljena u Siveriću. Sama zgrada bivšeg Doma kulture sagrađena je sredinom 20. stoljeća kao javna građevina namijenjena održavanju različitih društvenih i kulturnih događanja. Izdužena je longitudinalan građevina s dvije etaže (podrum i prizemlje).				
Utvrdna Kamičak	Pojedinačno	Profana graditeljska baština	ne	Brištanji
Srednjovjekovna utvrdna Kamičak smještena je na lijevoj obali Krke, između Roškog slapa i Visovačkog jezera, nekoliko stotina metara uzvodno od tjesnaca "Među gredama" uz kraj sela Brištanje. Teren na kojem je utvrda izgrađena je krajnje nepristupačan. U povijesnim se izvorima spominje već 1345. godine kao Kamichch. Bila je u posjedu Nelipića, zatim Utješinovića, Mišljenovića. U temeljima Kamička su sačuvani obrambeni zidovi i temelji četvrtastе kule građeni od nepravilnog klesanog kamenja. Pristupni put na utvrdu je bio uzak i udubljen u prirodnoj stijeni. Provalom Turaka na ove prostore i njihovim zaposjedanjem čitavog kraja, Kamičak je izgubio značaj i od tada je napušten.				
Kulturno-povijesna cjelina Drniš	Povijesna cjelina	Kulturno-povijesna cjelina	ne	Drniš
Drniš se smjestio na rubu Petrovog polja, uz kanjon rijeke Drniš se smjestio na rubu Petrovog polja, uz kanjon rijeke Čikole, a između obronaka planina Promine i Moseća. Povijesna gradska jezgra današnjeg Drniša svoje obrise dobiva u 18. stoljeću za mletačke vlasti, a malobrojne sačuvane građevine toga razdoblja nose barokne stilске karakteristike. Jačanje gospodarske osnovice u 19. i početkom 20. stoljeća, donosi i Drnišu izrazitiju urbanizaciju u smislu oblikovanja uličnih poteza i stilski definiranih građevnih sklopova. Novi dio grada nastaje oko središnjeg trga Poljane gdje se formiralo upravno, kulturno i političko središte Drniša.				
Arheološko nalazište Trbounje	Pojedinačno	Arheološka baština	ne	Trbounje
Ranokršćanska arhitektura nastala je na rubu antičke građevine, vjerovatne vile rustike. Sastoji se od centralne lađe sa svetištem, krstionice koja ima oblik pačetvorinaste prostorije s apsidom, katekumeja, cisterne, narteksom, diakonikona, te niza prostorija nepoznate namjene. Prepostavlja se da je najstariji dio kompleksa oratorij s narteksom izgrađen u 4./5. st., a ostali dio u 6. st.				
Crkva sv. Luke	Pojedinačno	Sakralna graditeljska baština	ne	Štikovo
Crkva sv. Luke nalazi se na groblju u naselju Štikovo. Jednobrodna je longitudinalna građevina s polukružnom apsidom. Pravilne je orientacije. Brod je prekriven krovistem na dvije vode s pokrovom od kupe kanalice, a apsida ima polukalotu s pokrovom od kamenih ploča. Na pročelju se nalazi jednostavni pravokutni glavni portal uokviren kamenim pragovima. Crkva sv. Luke u Štikovu prostornom koncepcijom i detaljima izvorni je srednjovjekovni romanički objekt koji je u postturskom periodu doživio adaptaciju u kasnobaroknom duhu da bi recentnim preinakama bio devastiran izvorni ambijent.				
Crkva Bogorodičinog Pokrova	Pojedinačno	Sakralna graditeljska baština	ne	Kričke
Grkokatolička crkva u Kričkama posvećena Bogorodičnom Pokrovu podignuta je početkom 19. stoljeća prema projektu poznatog friulanskog klasicističkog graditelja Valentina Presanija. Smještena je na blagoj uzvisini u Petrovom polju u selu Kričke. Do danas su joj sačuvani vanjski zidovi, a dva zvonika crkve uništena su miniranjem od strane srpskog okupatora tijekom Domovinskog rata. Unutrašnjost crkve gotovo je u cijelosti urušena u Drugom svjetskom ratu, tako da crkva danas nije u funkciji. Longitudinalna je trobrodna građevina s polukružnom apsidom na istočnom zidu glavnog broda. Na glavnom zapadnom pročelju dominira središnji zabatni rizalit, koji je raščlanjen s četiri plitka toskanska pilastra. Iznad glavnog ulaza je posvetna ploča.				
Starohrvatska nekropolja	Pojedinačno	Arheološka baština	ne	Drniš

Naziv	Vrsta kulturnog dobra	Klasifikacija	UNESCO zaštita	Mjesto smještaja
Starohrvatska nekropola u Drnišu otkrivena je na položaju Fenčevina pred više od 30 godina, za vrijeme pripreme terena za gradnju osnovne škole. Tom prigodom je istražena, materijal pokupljen, dokumentiran i pohranjen u drniški Muzej, a na njezinu mjestu je sagrađena škola.				
Most kod Mrđenovih mlinica	Pojedinačno	Profana graditeljska baština	ne	Žitnič
Korito rijeke Čikole kod Drniša premošteno je masivnim kamenim mostom s četiri otvora polukružnog oblika i tri riječna pilona. Most je građen od lomljenog kamena različite veličine i oblika rustične obrade, dok su piloni i klijunovi trouglastog oblika bili zidani uslojenim kamenom. Kolnik je bio izrađen od kamena različitih dimenzija stvarajući polja koja su ispunjena sitnim riječnim oblutkom.				
Migalov most	Pojedinačno	Profana graditeljska baština	ne	Žitnič
Korito rijeke Čikole kod Drniša premošteno je kamenim mostom s tri otvora polukružnog oblika. Građen je od lomljenog kamena. Most je u ruševnom stanju. Jedan luk je potpuno nestao, a s uzvodne strane se vide ostaci kamenih pilona trouglastog oblika.				
Portal i ostaci sklopa Nakić-Vojnović, Ulica Nakića-Vojnovića	Pojedinačno	Profana graditeljska baština	ne	Drniš
Sklop Nakić-Vojnović se nalazi na Gradini u Drnišu. Portal je okrenut prema ulici i sastavni je dio ogradnog zida napravljenog od lomljenog kamena. Glavni objekt je dvokatna kamera zgrada, više puta dogradjivana i nadograđivana, danas u ruševnom stanju bez krovišta i međukatnih konstrukcija. Na istočnom pročelju u visini drugog kata nalazi se natpis s godinom gradnje tog dijela objekta 1762. Na fasadama objekta se vide strijelnice jer je objekt služio i u obrambene svrhe.				
Ostatak turskog minareta	Pojedinačno	Sakralna graditeljska baština	ne	Drniš
Ostatak turskog minareta nalazi se u povijesnoj jezgri Drniša ispod tvrđave na Gradini. Minaret je ostatak džamije koja je uz njega bila sagrađena. Od minareta je sačuvan samo donji dio (visine 12 metara), bez kamenog balkona – šerefe i vrha nad njim. Iz kvadratnog postolja koje služi kao postament cijelom objektu, uzdiže se trup glavnog dijela minareta koji preko zakošenih uglova prelazi u osmerostrani poligon, a zatim u dvanaestostrani trup stabla minareta. Minaret je najvjerojatnije sagrađen u 16. stoljeću za vrijeme turske vladavine Drnišom, a na grafici Drniša iz 1708. godine, minaret je već bio porušenog vrha kao posljedica mletačko-turskih ratova.				
Crkva Gospe od Ružarija	Pojedinačno	Sakralna graditeljska baština	ne	Drniš
Župna crkva Gospe od Ružarija je trobrodna građevina s polukružnom apsidom. Na glavnom pročelju građenom u kamenu, koje je raščlanjeno istaknutim pilastrima, na sredini su vrata lučnog završetka sa strehom. Iznad vrata je rozeta. Na istočnom i zapadnom ožbukanom pročelju raščlanjenom kamenim pilastrima, koji završavaju slijepim arkadama, su lučni prozori i vrata sa strehom. U unutrašnjosti je crkva podijeljena na tri broda masivnim kamenim stupovima kvadratne osnove koji su povezani širokim lukovima. Projekt za crkvu je napravio arhitekt Emilius Gospa od Ružarija je neoromanika crkva sagrađena u drugoj polovini 19. stoljeća.				
Zgrada hotela "Danica", Poljana 1	Pojedinačno	Profana graditeljska baština	ne	Drniš
Hotel "Danica" je monumentalna dvokatnica s istaknutim rizalitima. Južno pročelje je reprezentativno i u prizemlju ima sedam vrata, od kojih središnja imaju istaknute pilastre sa secesijskim ukrasom dok je zid raščlanjen širokim fugama koje imitiraju kamen. Središnji dio južnog pročelja ima na prvom i drugom katu po pet prozora i na prvom katu u sredini balkon sa snažnim konzolama i kovanom ogradom. Iznad otvora su profilirani vijenci, dok je središnji dio istaknut i pilastrima, kao i uglovi rizalita koji imaju skromni secesijski ukras. Hotel "Danica" sagrađen je početkom 20. stoljeća sa stilskim oznakama historicizma i secesije i najreprezentativniji je objekt u tadašnjem Drnišu.				
Kuća Kulušić, Trg kralja Tomislava 24	Pojedinačno	Profana graditeljska baština	ne	Drniš
Kuća Kulušić je jednokatnica polukružne tlocrte osnove, dvoslivnog krovista s pokrovom od kupe kanalice. Ima samo ulično pročelje, a ostala su uklopljena u blok kuća. Nastala je povezivanjem dviju manjih kuća koje su stvorile sadašnju tlocrtnu osnovu. Građena je sitnim pritesanim kamenom s mnogo žbuke. Na fasadi okrenutoj prema ulici su vrata sa širokim lukom kroz koja se ulazi u nasvođeni prolaz za dvorište te dvoja vrata za konobu. Na zapadnim vratima na nadvratniku su inicijali vlasnika i godina: "1815 F C". U dvorišnom dijelu je vanjsko kamenno stubište koje vodi na prvi kat.				
Crkva sv. Ante	Pojedinačno	Sakralna graditeljska baština	ne	Drniš
Crkva sv. Ante izvorno je bila džamija iz 16. stoljeća s kupolom na trompama. U 18. stoljeću pretvorena je u katoličku crkvu. Od nekadašnje džamije ostao je samo srednji dio s trompama bez kupole. Na taj glavni prostor sa zapadne i istočne strane u 18. stoljeću dozidana su još dva prostora koja su u unutrašnjosti spojena s prvobitnim prostorom pomoću dva otvora na luk. Na pročelju crkve su sačuvani izvorni turski prozori s lucima na šiljak, vijenac od kamena i zazidana turska vrata, a u unutrašnjosti ispod trompa vidljivi su stalaktiti bogato obrađeni na tursko-maurski način. Uz jugozapadni dio crkve je dozidan četverokutni zvonik s prizemljem, katom i lođom s piridalnim završetkom.				
Ostaci tvrđave	Pojedinačno	Profana graditeljska baština	ne	Drniš

Naziv	Vrsta kulturnog dobra	Klasifikacija	UNESCO zaštita	Mjesto smještaja
Tvrđava se uzdiže na kamenitom briježu u dijelu grada zvanom "Gradina" iznad kanjona rijeke Čikole na dominantnom položaju. Sagrađena je u 14. stoljeću vjerojatno u doba Nelipića, kasnije je pregradivana i nadograđivana za vrijeme vladavine Turaka. Zidovi su postavljeni u dva pojasa prstenasto jedni oko drugih i s jednom visokom okruglom kulom u sredini. Sačuvan je sjeverni obrambeni zid. Kula je imala prizemlje i tri kata. Mlečani su u 18. stoljeću znatno proširili i dogradili tvrđavu tako da je njen srednjovjekovni i turski dio uklopljen u novo utvrđenje postavši njen jugoistočni dio.				
Tvrđava Ključica	Pojedinačno	Profana graditeljska baština	ne	Ključ
Tvrđava Ključica je sagrađena na desnoj obali Čikole na strmoj hridi. Sagrađena je u 14. stoljeću od velikaške obitelji Nelipića s ciljem kontrole prolaza prema Kninu i Drnišu. Ključica je utvrda pačetvorinastog tlocrta s podgrađem djelomično sačuvanim na jugu s kruništem. Tvrđava je građena od raznolikog kamena, nejednakih dimenzija. Glavni je ulaz na zapadnoj strani. Stambeni dio tvrđave je palača na sjevernoj strani s tri reda prozora zidana krupnim kamenom. Na sjeveru, ispred palače, je i visoka okrugla petokatna kula s tragovima svodne konstrukcije. Unutar tvrđave su postojali i objekti za posadu, gradske tamnice i cisterne za vodu od čega se danas malo sačuvalo.				
Crkva Uspenja Presvete Bogorodice	Pojedinačno	Sakralna graditeljska baština	ne	Drniš
Crkva Uspenja Presvete Bogorodice nalazi se u središtu grada Drniša. Trobrodna je građevina bazilikalnog tipa s transeptom, pravokutnim oltarnim prostorom i polukružnom apsidom. Nepravilne je orientacije s apsidom prema sjeverozapadu. Na jugoistočnoj strani je narteks čiji je središnji dio rizalitno izbačen i uz koji je prislonjen zvonik s ulazom u crkvu u prizemlju. Crkva je građena od klesanog kamena dok su plohe bočnih zidova završno žbukane. Crkva je sagrađena 1908. godine u duhu eklektističkog historijskog stila neoromanike prema projektu arhitekte Ćirila Ivezovića.				
Crkva sv. Roka	Pojedinačno	Sakralna graditeljska baština	ne	Drniš
Crkva sv. Roka je jednobrodna pravokutna građevina s pravokutnom apsidom. Nepravilne je orientacije okrenuta svetištem prema jugozapadu. Crkva je građena od kamena. Na pročelju crkve su jednostavna pravokutna vrata s kamenim pragovima i profiliranim kamenim vijencem iznad nadvratnika. Iznad vrata je okrugli prozor iznad kojeg je kamera ploča s posvetnim natpisom. Vrh zabata pročelja nalazi se betonska preslica za dva zvona. Crkva je podignuta kao zavjetna kapela 1731. godine kada Drniš i okolicu zahvaća velika epidemija kuge.				
Kuća Divnić	Pojedinačno	Profana graditeljska baština	ne	Drniš
Kuća Divnić u Drnišu je dvokatnica kvadratnog tlocrta. Katovi su istaknuti plitkim razdjelnim vijencem u žbuci u kojoj je i cijela vanjsčina kuće, dok su na uglovima plitki pilastri. Na zapadnom reprezentativnom pročelju su ulazna vrata, a na katovima po tri prozora. Iznad profiliranog vijenca je četverosливни krov s luminarom. Kuća je najvjerojatnije pripadala obitelji Divnić i sagrađena je krajem 19. stoljeća u historicističkom stilu.				
Sklop kuća Divnić	Pojedinačno	Profana graditeljska baština	ne	Drniš
Sklop kuća Divnić nalazi se u centru povijesne jezgre Drniša. Sklop se sastoji od dva dvokatna kamena, izvana žbukana objekta spojena sa sjeveroistočne strane ogradnim zidom dvorišta na kojem je ulazni portal. Oba objekta imaju ujednačeni i simetrični raspored otvora na pročeljima s iznimkom recentnih preinaka na vrtnom pročelju zapadnog objekta koje narušavaju simetriju. Istočni, manji objekt u osnovi je kvadratnog tlocrta s pravokutnim aneksom s južne strane. Zapadni, veći objekt je izduženog, pravokutnog, pomalo nepravilnog tlocrta što je vjerojatno posljedica više građevinskih faza. S južne strane zapadnog objekta nalazi se ogradieni prostor vrta s neostilskom fontanom u središtu.				
Arheološko nalazište Copića njive	Pojedinačno	Arheološka baština	ne	Pokrovnik
Arheološko nalazište Copića njive u Pokrovniku otkriveno je 1979. godine. Riječ je o iznimno značajnom višeslojnom nalazištu koje je bilo kontinuirano naseljeno od ranog neolitika do ranog eneolitika. U starijoj fazi naseljavanja mogu se pratiti tri faze razvoja starijeg neolitika (impresso A, impresso B i impresso-tremolo) što do sada najbolje pokazuje evoluciju kulture starijeg neolitika u središnjoj regiji istočne obale Jadrana. Značaj arheološkog nalazišta u Pokrovniku je i u mogućnosti proučavanja odnosa između starije impresso faze i mlađe danilske faze neolitika. Od pronađenog pokretnog arheološkog materijala, posebno je značajan nalaz dviju keramičkih figurina.				
Mlinica na Roškom slalu	Pojedinačno	Profana graditeljska baština	ne	Bogatić
Mlinica je građena od kamena, izvana je ožbukana. Krovište na dvije vode nekada je bilo prekriveno kamenim pločama. Zgrada je prizemnica. Ulagana vrata s kamenim dovratnicima su na istočnoj fasadi. Na jugu su tri prozora s kamenim okvirima. Mlinica ima šest koševa – mlinova koji rade na principu horizontalnog kola – mlin kašikare. Kašike su nekada bile drvene. U unutrašnjosti uz južni zid je tzv. Pozda – kamena klupa za ostavljanje tereta. Do mlinice je i tzv. „koš“.				
Mlinica Kulušić na Roškom slalu	Pojedinačno	Ostalo	ne	Bogatić
Mlinica Kulušić na Roškom slalu građena je kamenom nepravilnog oblika. Sastoji se od prizemlja i kata. Ima ožbukana pročelje, tlocrtni oblik u obliku slova L i krovište na dvije vode, nekad pokriveno kamenim pločama. Svi otvori su s kamenim pragovima. Na				

Naziv	Vrsta kulturnog dobra	Klasifikacija	UNESCO zaštita	Mjesto smještaja
južnom pročelju postavljena su vrata u prizemlju oko kojih su dva manja prozora i na katu dva prozora, a na bočnom krilu nalaze se jedna vrata u prizemlju i prozor na katu. Mlinica ima mlinove koji rade po principu horizontalnog kola – „mlina kašikara“, a kašike su nekada bile drvene. Mlinica Kulušić na Roškom slapu zbog tradicijskog oblikovanja i ambijentalne vrijednosti ima svojstva kulturnog dobra.				
Mlinica Skelin	Pojedinačno	Ostalo	ne	Bogatić
Mlinica Skelin je kompleks tri spojena objekta u nizu. Sjeverni objekt je prizeman, a dva objekta na jugu imaju prizemlje i kat. Otvori su na južnim fasadama. Dva južna objekta imaju identična glavna pročelja s po dva prozora na katu i vratima i jednim manjim prozorom u prizemlju. Sjeverni objekt ima tri manja prozora na glavnom pročelju. Mlinica ima šest mlinova koji rade po principu horizontalnog kola - „mlin kašikara“. Kašike su nekada bile drvene. Na najjužniji objekt u kompleksu je dozidana neprimjerena betonska prigradnja okomito na pravac protezanja originalnih objekata. Zbog sačuvanosti prvobitne funkcije i prvobitnog oblika, te zbog odlika narodnog graditeljstva ova mlinica ima spomeničku vrijednost (II. kategorija). Građevina kao spomenik kulture ima nacionalnu vrijednost i značaj.				
Utvrda Bogačin	Pojedinačno	Profana graditeljska baština	ne	Bogatić
Ostaci srednjovjekovne utvrde Bogačin nalaze se nedaleko od sela Bogatića, na okomitoj stijeni, koja je od prostora Brine odvojena 30-ak m dubokom provalijom. Ova utvrda kontrolira prošireni dio kanjona Krke koji se naziva Carigradska draga. Vlasnici Bogačina su bili vlastelini Martinušići. Bogačin se u izvornoj povijesnoj gradi prvi put spominje 1486. godine kao Bogochin, ali je velika vjerojatnost da postoji već i u ranom srednjem vijeku. Između 1520. i 1522. godine osvojili su ga Turci. Nakon 1686. g., kada su protjerani, utvrda ostaje napuštena i vremenom postaje izvor materijala za izgradnju kuća u selu Bogatiću. Pokusna istraživanja na području Bogačina utvrdila su postojanje pretpovijesnih gradina. Do utvrde vodi odlično očuvan srednjovjekovni put, a prilično su dobro sačuvani potpornji nekadašnjeg, vjerojatno, pokretnog mosta, preko kojeg se dolazi do glavnog ulaza u utvrdu. Od utvrde se danas vide samo ostaci nešto zida s vratima na sjeveroistočnom dijelu dok se na drugim djelovima ostaci jedva zamjećuju. Zidovi su rađeni od nepravilno klesanog kamena. Zbog izrazito lošeg stanja, Bogačinu je potrebna hitna sanacija i konzervacija.				
Spomen-kosturnica NOB-a i žrtava fašističkog terora	Pojedinačno	Memorijalna baština	ne	Drniš
Spomenik je postavljen 1962. godine na prostoru drniške tvrđave na Gradini. Radi se o monolitnom kamenom bloku koji je postavljen na početku platoa sastavljenog od ploča. Na kamenom bloku je natpis uklesan kapitalom.				
Arheološko nalazište Glavičina	Pojedinačno	arheološka baština	ne	Kadina Glavica
Arheološko nalazište Glavičina nalazi se na istoku Petrovog polja jedan kilometar sjeverozapadno od naselja Kadina Glavica ispod brda Glavičina (kota 335,8). Na tom mjestu bio je rimski pomoći vojni logor od 1. stoljeća poslije Krista. Prema sačuvanim spomenicima vojnika, na prostoru logora bile su sve do početka 3. stoljeća stacionirane jedna ala i četiri cohorte: ala I. <i>Claudia Nova</i> , cohorta III. <i>Alpinorum equitata</i> , cohorta I. <i>Lucensium equitata</i> , cohorta I. <i>Belgarum equitata</i> i cohorta I. <i>millaria Delmatarum</i> . Na satelitskoj slici prostora sjeverozapadno od naselja Kadina Glavica podno brda Glavičina, uočava se gotovo pravilna kvadratna parcela, dimenzija približno 200 x 200 metara što čini površinu od 4 hektara. Mjesto na kojem se nalazi vojni logor (<i>castellum</i>) predstavlja blagu padinu podno Glavičine s koje se pruža pogled prema Drnišu i Petrovom polju. Strateške kvalitete lokacije su evidentne: zahvaljujući smještaju na blagoj uzvisini prostor nije nikad poplavljen, a posve je pregledno Petrovo polje i planina Promina na sjeverozapadu. Unutar pretpostavljenog prostora logora pomoćnih postrojbi teren je podijeljen na nekoliko horizontalno položenih parcela u smjeru istok-zapad, dok se izvan ovog prostora parcele nižu u pravcu sjever-jug. Uočavaju se različite nepravilnosti na tlu i bojama niske vegetacije koje su posljedica postojanja arhitekture ispod površine. Prostor je odijeljen stepenastim nasipima od okoline, a na nekim rubovima parcele, osobito na istočnoj strani pružaju se kamene suhozidne gomile nastale raščišćavanjem obradive zemlje ispod kojih se mogu pretpostaviti stariji zidovi. Rubovi parcele gotovo sigurno odgovaraju perimetru obrambenog bedema. Na istočnom rubu nalaze se ostaci objekta zidanog kamenim klesancima povezanim vapnenim mortom, koji nije iz rimskog doba, ali je sazidan u potpunosti od kamenih blokova na kojima se vide tragovi obrade zubačom. Uz sjeverni rub prostora, koji je na najvišem dijelu pretpostavljenog logora na brdu Glavičina, nalazi se veliki nasip s kamenjem koji spričava eroziju tla i predstavlja rad ljudskih ruku. Na pojedinim mjestima vidljiva su zaobljenja uglova parcele što bi odgovaralo načinu na koji su Rimljani gradili uglove obrambenih zidova vojnih logora. Na terenu i satelitskoj snimci, vidi se pravac koji iz središta prostora kaštelu vodi u smjeru sjeverozapada, a mogao bi predstavljati trasu rimske ceste koja je prekrivena dubokim slojem zemlje nastalim kontinuiranom erozijom i naplavljivanjem tla.				
Crkva sv. Ilike	Pojedinačno	Sakralna baština	ne	Parčić
Crkva sv. Ilike u Parčićima je jednobrodna crkva s polukružnom apsidom. Pravilne je orientacije. Crkva ima dvostrešni krov i apsidu pokrivenu kamenim pločama. Vanjski zidovi su ravni, građeni od priklesanog uslojenog kamena. Na glavnom pročelju je portal s polukružnom slijepom lunetom i reljefnim križem u kružnici na nadvratniku. Pročelje završava preslicom na dva zvona koja je vjerojatno naknadno dodana na znatno veći originalni podanak. U brodu je otvoreno drveno kroviste, a u apsidi bačasti svod. U unutrašnjosti na zidovima su po tri slijede arkade sa svake strane. Crkva je sagrađena u 12. ili 13. stoljeću. Oko crkve nalazi se nekropola stećaka.				

Tablica 3.10 Kulturna baština koja se štiti Prostorno planskom dokumentacijom

Naziv građevine	Opis	Status
Crkva sv.Ivana, Badanj	Sakralna građevina	Evidentirana
Crkva Imena Isusovog, Drinovci	Sakralna građevina	Evidentirana
Crkva sv. Petra, Siverić	Sakralna građevina	Evidentirana
Crkva sv. Petra i Pavla, Širitovci	Sakralna građevina	Evidentirana
Crkva i samostan Majke od milosti na Visovcu, Drinovci	Sakralna građevina	Evidentirana
Crkva sv. Jurja, Žitnić	Sakralna građevina	Evidentirana
Sklop kuća uz minaret, Drniš	Povijesni sklop/grajevina	Evidentirana
Stambeni sklop Radnič, Drniš	Povijesni sklop/grajevina	Evidentirana
Zgrada mirovinskog osiguranja, Drniš	Povijesni sklop/grajevina	Evidentirana
Kuća Viličić	Povijesni sklop/grajevina	Evidentirana
Kuća Štrkalj	Povijesni sklop/grajevina	Evidentirana
Kuća Letica	Povijesni sklop/grajevina	Evidentirana
Kuća Manzzini	Povijesni sklop/grajevina	Evidentirana
Kuća Skelin	Povijesni sklop/grajevina	Evidentirana
Kuća Čorić	Povijesni sklop/grajevina	Evidentirana
Kuća Grubač	Povijesni sklop/grajevina	Evidentirana
Zgrada GIRD Kalun	Povijesni sklop/grajevina	Evidentirana
Mlinica na Čikoli, Drniš	Povijesni sklop/grajevina	Evidentirana
Most na Roškom slapi, Bogatić	Povijesni sklop/grajevina	Evidentirana

Na području Grada nalazi se velik broj arheoloških nalazišta od pretpovijesti do nedavne povijesti, a u tablici niže naveden je popis zaštićenih arheoloških lokaliteta s vremenskim periodom njihova nastanka (Tablica 3.11).

Tablica 3.11 Popis zaštićenih arheoloških lokaliteta Grada Drniša (Izvor: PPUG Drniša)

Mjesto	Naziv arheološkog lokaliteta	Period
Badanj	Gradina Andabaka	Pretpovijest
	crkva sv. Ivana	Antika, srednji vijek
	gradsko groblje	Antika, srednji vijek
Biočić	Biočić	Antika i srednji vijek
	crkva sv. Petra i Pavla	Antika
	Čakljine	Antika i rani srednji vijek
	Čičovica	Pretpovijest
	Erakovića gradina	Pretpovijest
	Ožegoviće	Antika
Brištani	Kamičak	Srednji vijek
	Brištani	Pretpovijest, antika
	Utvrda Kamičak	Pretpovijest
Donje Kričke	Kričke	Pretpovijest
Drniš	Balek	Pretpovijest
	Brine(pećina)	Pretpovijest
	Gradina	Pretpovijest, antika i srednji vijek
	Kalun	Pretpovijest
	Vickuša	Pretpovijest
	Gruibišića glavica	Antika
	Varoška glavica	Pretpovijest, antika
	Fenčevina	Rani srednji vijek
Kadina glavica	Zaselak Nakić Alfirević	Antika
	Dvorište	Antika
	Umac	Pretpovijest, antika
Ključ	Ključica	Srednji vijek
	Gradina	Pretpovijest

Mjesto	Naziv arheološkog lokaliteta	Period
Kričke	Crkva sv. Đurađ	Antika
	Perišića gradina	Pretpovijest
	Perišića gomila	Pretpovijest
	Perišića vrt	Pretpovijest
	Jerkovića gradine	Pretpovijest
	Kričke	Pretpovijest
	Kričkića gradina	Pretpovijest
Lišnjak	Brdo s crkvom sv. Ilike	Pretpovijest
	Mjesno groblje	Antika
Miljevci	Babingrad	Srednji vijek
	Drinovci	Antika, srednji vijek
	Gradina	Pretpovijest
Pakovo selo	Osoje	Pretpovijest
	Crkva sv. Frane	Antika
Petrovo Polje	Obljenjača	Pretpovijest
Pokrovnik	Copića njive	Pretpovijest
	Gradina	Pretpovijest, srednji vijek
Roški slap	Zazidana pećina	Pretpovijest
	Roški slap	Antika
Sedramić	Sedramić	Pretpovijest
Siverić	Cecela	Antika i srednji vijek
Svilaja	Ravne	Pretpovijest
Štikovo	Štikovo	Pretpovijest, srednji vijek
Tepluh	Mala Orišnica	Pretpovijest
	Utvrda Petrovac	Pretpovijest, antika
	Grudine-Grožničavac	Antika
	Mramorje	Srednji vijek
	Mrave	Antika
Trbounje/Čupići	Crkvina	Antika i kasna antika
Visovac	Samostan	Antički lokaliteti
Žitnić	Mujanova gradina	Pretpovijest
	Božurinkova gradina	Pretpovijest
	Novina	Pretpovijest
	Sv. Juraj	Srednji vijek

Na prostoru Grada Drniša kao povijesne graditeljske cjeline gradskog naselja i seoskog naselja zaštićene su i/ili su predložene za zaštitu sljedeće cjeline: povijesna jezgra Drniša, Nos Kalik (Zeljaci, Kalići, Skočići) i Štikovo.

Pojam nematerijalna kulturna baština obuhvaća: prakse, predstave, izrazi, znanje, vještine, kao i instrumente, predmete, rukotvorine i kulturne prostori koji su povezani s tim, koje zajednice, skupine i, u nekim slučajevima pojedinci, prihvaćaju kao dio svoje kulturne baštine. Nematerijalnu kulturnu baštinu, koja se prenosi iz generacije u generaciju, zajednice i skupine stalno iznova stvaraju kao reakciju na svoje okruženje, svoje uzajamno djelovanje s prirodom i svoju povijest. Ona im pruža osjećaj identiteta i kontinuiteta te tako promiče poštovanje za kulturnu raznolikost i ljudsku kreativnost.

Zaštićena nematerijalna kulturna dobra na području Županije:

- glazbeni izričaj ojkanje
- klapsko pjevanje
- nijemo kolo Dalmatinske zagore
- priprema sira iz mještine s područja Dalmatinske zagore
- tradicijsko umijeće izrade čipke na području Primoštena i Rogoznice
- umijeće izrade šibenske i drniške kape

- umijeće sokolarenja.

Ojkavica se obično opisuje kao "grubo, primitivno, nestandardno, netemperirano" petoglasje pomaknutog takta. Jedno je od posljednjih uporišta arhaičkog načina glazbenog razmišljanja dalmatinskog zaleda i simbol regionalnog identiteta. Prepoznatljiv stil je dvoglasno pjevanje u tjesnim intervalima, kao u žanru rere i ojkavice.

Nijemo kolo s područja Dalmatinske zagore ima svojstvo nematerijalnog kulturnog dobra i jedinstveno je po načinu izvođenja. Bez glazbene pratnje ili neovisno o njoj, kad ona postoji (svirka u tradicijski instrument diple, mijeh, tipa gajdi ili specifičan način pjevanja u malim skupinama potresanjem glasa - rera, ojkavica, vojkavica, ganga), jedino se na području Dalmatinske zagore izvodi u kolu koje se povremeno razbija u parove ili se tijekom cijelog plesa izvodi u parovima koji se kreću po krugu ili slobodno po plesnom prostoru.

U drniškom kraju poznate su „pjesme u kolu“ – poskočice, koje karakterizira ritmičnost. Uz njih su se bez glazbene pratnje kola igrala. Pokatkad su te pjesme svirane na glazbalima: fruli (čurliku), svirali (dvojnicama), diplama, usnoj harmonici, šargiji i, od šezdesetih godina 20. stoljeća, harmonici. Poskočice su svojom strukturom najbliže brojalicama. Poznate su još maškare u Miljevcima koje domicilno stanovništvo zove čaroljice. Naziv su dobile po „čaranju“ lica ugljenom.

U tradiciju ovog kraja svakako spada proizvodnja poznatog drniškog pršuta, drniške bukare, takozvanog suska i drniške kape.

3.7 Gospodarske značajke

3.7.1 Turizam i ugostiteljstvo

Smještajni kapaciteti Grada Drniša najvećim dijelom spadaju u kategoriju **kuće za odmor i sobe u domaćinstvu**, a većina smještajnih kapaciteta po kategorizaciji smještaja ima 3 i 4 zvjezdice. Ugostiteljski objekti su različitih kategorija, a najviše ih ima oblik **izletište/vinotićje/kušaonica**. U Gradu Drnišu ne postoje turističke agencije niti poslovnice turističkih agencija što predstavlja veliki ograničavajući faktor za razvoj turizma.

Prema istraživanju koje je proveo Institut za turizam u nacionalnim parkovima i parkovima prirode u Hrvatskoj, sve važniju ulogu u razvoju turizma imaju zaštićena područja pa se 7 % ukupne turističke potražnje u svijetu odnosi na ovakav tip turizma. Dio područja Grada Drniša nalazi se u obuhvatu Nacionalnog parka „Krka“ koji je poslije Nacionalnog parka Plitvička jezera najposjećenije zaštićeno područje u Hrvatskoj. Posjećivanje je usredotočeno na dijelove Skradinski buk, Visovac, Roški slap i, manjim dijelom, manastir Krka. Prema podacima iz Plana upravljanja razvojem i marketingom turizma drniškog područja, u NP „Krka“ većina od 951 106 posjetitelja u 2015. godini (75,91 %) su individualni posjetitelji (722 057), dok agencijski posjetitelji čine 24,08% gostiju (222 049).

Na području Županije zaštićeno je 13 prirodno vrijednih područja, od toga su 2 na području nadležnosti TZ Drniš:

- Nacionalni park „Krka“ (dijelom)
- Značajni krajobraz „Vodeni tok i kanjon Čikole“

Na području Grada Drniša u 2015. godini evidentirano je 3187 turističkih dolazaka što je za 20 % više nego u prethodnoj godini. Sličan trend rasta broja turističkih dolazaka vidljiv je u čitavom promatranom periodu od 2010. do 2014. godine. Kretanje broja noćenja u promatranom periodu prati vrlo sličan trend, a u 2014. godini evidentirano ih je ukupno 7841, dok ih je u 2015. bilo 9056. Zanimljivo je uočiti da broj domaćih dolazaka uglavnom stagnira. Ovakav trend rasta posjećenosti praćen je i povećanjem smještajnog kapaciteta. Tako je broj kreveta od 2010. do 2014. narastao za čak 207 %, a njihova popunjenošć je u 2014. godine bila na najvišoj razini od 17,10 %, da bi nakon naglog rasta kapaciteta od 2014. do 2015. u iznosu od 65,87 %, popunjenošć se vratila na razinu nešto manju od prethodne, 2013. godine. Obzirom na strukturu gostiju do 2015. godine prevladavali su gosti iz Hrvatske. U 2015. gostiju iz Njemačke je bilo više te su ostvarili 27,35 % svih noćenja, odnosno ukupno 2477 noćenja i 503 dolaska ili 29 % rasta dolazaka i 26 % rasta noćenja u odnosu na prethodnu godinu. Slijede gosti iz Francuske, Nizozemske, Belgije, Italije, Velike Britanije, Austrije, SAD i Švicarske.

Turistička ponuda Grada Drniša obogaćena je tradicionalnim specijalitetima kao što su drniški pršut i ovčji sir „iz mišine“. Drniški pršut je dobio certifikat zaštićenog autohtonog proizvoda uslijed čega je grad Drniš dobio službeni naziv „Grad pršuta“. Prema Planu upravljanja razvojem i marketingom turizma drniškog područja, vrijednost pršuta i drugih drniških delicija kao izvornih turističkih proizvoda je gotovo pa u potpunosti neiskorištena. U Drnišu i na drniškom području se održava veći broj posebnih događanja – „narodnih fešti“ (Miljevačke užance, Pučka fešta – Pakovo Selo, Sv. Rok – svetac zaštitnik Drniša), odnosno profesionalno organiziranih događanja (festival sira u Drnišu), ali i dalje gotovo isključivo u ljetnoj sezoni te bez značajnijeg utjecaja na turističku potražnju. Manifestacije koje se održavaju u Gradu Drnišu su trenutačno isključivo lokalnog sadržaja osim „Sajma pršuta“ koji ima tendenciju postati nacionalni događaj.

Zbog prirodnih osobitosti područja u Gradu Drnišu prisutan je aktivni turizam koji se ostvaruje kroz biciklizam, trekking/planinarenje, slobodno penjanje, kanjoning, zip-line i pješačenje. Trenutno postoje dvije označene biciklističke staze (biciklistička staza *Pokrovnik - Pakovo Selo* i Biciklistička staza *Vrh Promine*) koje nisu u potpunosti adekvatno označene i nemaju kompletну uporabno-projektну dokumentaciju, prvenstveno u vidu izostanka detaljne geodetske podloge.

3.7.2 Poduzetništvo

Na području Grada Drniša dvije poslovne zone, Poslovna zona Drniš i Poslovna zona Radonić, se nalaze u Jedinstvenom registru poduzetničke infrastrukture te mogu biti korisnici potpore, poticajnih mjera, darovnica ili povlastica. U te dvije zone ima i najviše ulaganja jer su komunalno opremljene i definirani su vlasnički odnosi, a poslovna zona Siverić je 90 % u privatnom vlasništvu.

U nekim poslovnim zonama (Brištane) osim što je izrađen Urbanistički plan uređenja još uvijek nisu počeli radovi na komunalnom opremanju.

Grad Drniš svojim geoprometnim položajem kao i postojećom mrežom prometnih pravaca nalazi se na raskrsnici putova prema većim dalmatinskim urbanim centrima, a kao takav, te zbog cijene zemljišta u pojedinoj poslovnoj zoni, predstavlja predmet interesa domaćih i inozemnih investitora.

Poslovna zona Drniš osnovana je 2000. godine, veličine je 40,2 ha i 45% zemljišta je u vlasništvu Grada Drniša, a 55 % zemljišta je u privatnom vlasništvu. Poduzetnici zauzimaju 18,77 ha zemljišta, od čega su 15,66 ha kupili izravno od privatnih vlasnika, a 3,11 ha od Grada Drniša. U zoni Drniš je za daljnju prodaju poduzeticima raspoloživo zemljište u vlasništvu Grada Drniša površine 9,45 ha i zasad stupanj aktivacije raspoložive površine zone iznosi 65, 9 % prema nalazima Državne revizije. Grad Drniš je gradskim aktima propisao mjere za poticanje poduzetničkih aktivnosti u poslovnim zonama na svom području, a odnose se na mogućnost oslobađanja od obveze plaćanja komunalnog doprinosa poduzetnika koji u poslovnim zonama grade objekte za obavljanje proizvodno-prerađivačkih poduzetničkih aktivnosti.

Zona se nalazi unutar Grada Drniša te je pokrivena Urbanističkim planom grada Drniša i smještena je uz županijsku cestu Đevrske – Širitovci – Drniš. Makrolokacijski područje se nalazi u relativnoj blizini autoceste A1 (cca 27 km) s kojom je povezana preko državne ceste D33. U planu je gradnja brze ceste Šibenik – Drniš – Knin – granica Bosne i Hercegovine, koja će prolaziti neposredno uz Zonu. U zoni je izgrađena osnovna infrastruktura, a očekuje se i spajanje na budući gradski kolektor otpadnih voda.

Poslovna zona Radonić veličine je 19,77 ha i u većinskom je vlasništvu Grada Drniša. Zona je smještena u zaleđu Šibenika u naselju Radonić, uz županijsku cestu Konjevrate – Radonić – Unešić, udaljena od autoputa A1 11 km. Zona je uvrštena u prostorni plan, te su ishodene građevinska i lokacijska dozvola. Kroz zonu prolaze telekomunikacijski kablovi, izgrađena je infrastruktura u zoni (vodovod, kanalizacija, javna rasvjeta). Zona je povezana na autocestu preko D-33 (na udaljenosti od 5 km), a od željezničkog kolodvora Šibenik i Luke Šibenik je udaljena oko 8 km. Trenutno je u dva poslovna subjekta zaposleno 100 djelatnika.

3.7.3 Lovstvo

Prema podacima Izvješća o stanju okoliša Šibensko–kninske županije iz 2009. godine na području Županije ustanovljeno je 9 državnih i 29 zajedničkih lovišta ukupne površine 260 600 ha. Ukupna površina zajedničkih lovišta u Županiji iznosi 187 591 ha, a državnih 73 009 ha. Na području Grada Drniša djeluju 2 lovačka društva, lovačko društvo „Kamenjarka“ Drniš i lovačko društvo „Jarebica“ Siverić, a u samom obuhvatu granica Grada Drniša nalazi se nekoliko lovišta koja su navedena u tablici niže (Tablica 3.12). Lovačko društvo "Kamenjarka" Drniš je najveće lovačko društvo (oko 320 članova i 60 pridruženih). Društvo se bavi čuvanjem, zaštitom, uzgojem i korištenje divljači sukladno Zakonu o lovstvu, gospodarenjem lovištem, zaštitom prirode i ljudskog okoliša, te brigom o ostalim životinjskim vrstama u lovištu.

Tablica 3.12 Popis lovišta na području Grada Drniša (Izvor: www.lovistarh.mps.hr)

Lovište	Površina (ha)	Glavne vrste divljači	Ovlaštenik prava lova
Drniš	11 376	zec obični, jarebica kamenjarka – grivna i trčka skvržulja	LD Kamenjarka Drniš
Promina	5078	svinja divlja, zec obični i jarebica kamenjarka – grivna	
Moseć I	4441	svinja divlja, zec obični i jarebica kamenjarka – grivna	
Pakovo Selo – Pokrovnik	9855	zec obični i jarebica kamenjarka – grivna	
Siverić	5294	fazan – gnjetlovi, jarebica kamenjarka – grivna i trčka skvržulja	LD Jarebica Siverić
Oklaj	10 120	zec obični, jarebica kamenjarka – grivna i trčka skvržulja	LD Promina Oklaj
Knin	8135	zec obični, jarebica kamenjarka – grivna i trčka skvržulja	LU Dinara Knin
Ružić	5001	zec obični, jarebica kamenjarka – grivna i trčka skvržulja	LU Sokol Ružić
Kozjak - Polača	18 331	jelen lopatar, srna obična, muflon, svinja divlja, zec obični i jarebica kamenjarka – grivna	Lotus d.o.o. Knin
Unešić	18204	zec obični, jarebica kamenjarka – grivna i trčka skvržulja	LD Prepelica Unešić
Lozovac	5334	zec obični i jarebica kamenjarka – grivna	LD Krka Lozovac-Konjevrate

3.8 Infrastruktura

3.8.1 Promet

3.8.1.1 Cestovni promet

Glavna prometnica na području Grada Drniša je cesta D 33 Šibenik – Drniš – Knin – BiH, koja je u cijelosti rekonstruirana iz pravca Šibenika do Drniša, dok je na dionici od Pakova Sela do Drniša, osobito u predjelu Moseća ova cesta izrazito nepovoljnih prometno-tehničkih karakteristika.

Cestovni promet Grada Drniša čini cestovna mreža javnih i nerazvrstanih cesta. Područjem Grada Drniša prolaze:

- državna cesta D33: G.P. Strmica (gr. R. BiH) – Knin – Drniš – čvor Vidici (D8)
- državna cesta D56: Čvorište Tromilja (D424) – Benkovac – Skradin – Drniš (D33) – Muć – čvorište Klis – Grlo (D1).

U mreži državnih cesta planirana je:

- izgradnja brze ceste Šibenik – Drniš – Knin – granica BiH D33
- izgradnja obilaznice Drniša – spoj s D33 i D56 na brzu cestu Šibenik – Drniš – Knin
- istraživanje D56 – dio nove trase u koridoru željeznice
- poboljšanje postojećih cesta rekonstrukcijom postojeće i/ili novom izgradnjom dijela trase.

U mreži županijskih cesta planirana je:

- izgradnja dijela trase Ž 6082 – obilaznica u Miočiću
- poboljšanje postojećih cesta rekonstrukcijom postojeće i/ili novom izgradnjom dijela trase.

U mreži lokalnih cesta planirane su nove lokalne prometnice:

- Žitnić (D33) – Malade
- Drniš (mini obilaznica) – groblje – Sv. Ivan (Badanj) – D33
- Drniš (Ž6246) – Knezovi
- Trbounje (Ž6055) – Lišnjak – vrh Promine
- Velušić (L65028) – groblje Sv. Ilija
- Siverić (D33) – groblje Sv. Petar – D33 (kroz naselje Siverić).

3.8.1.2 Zračni promet

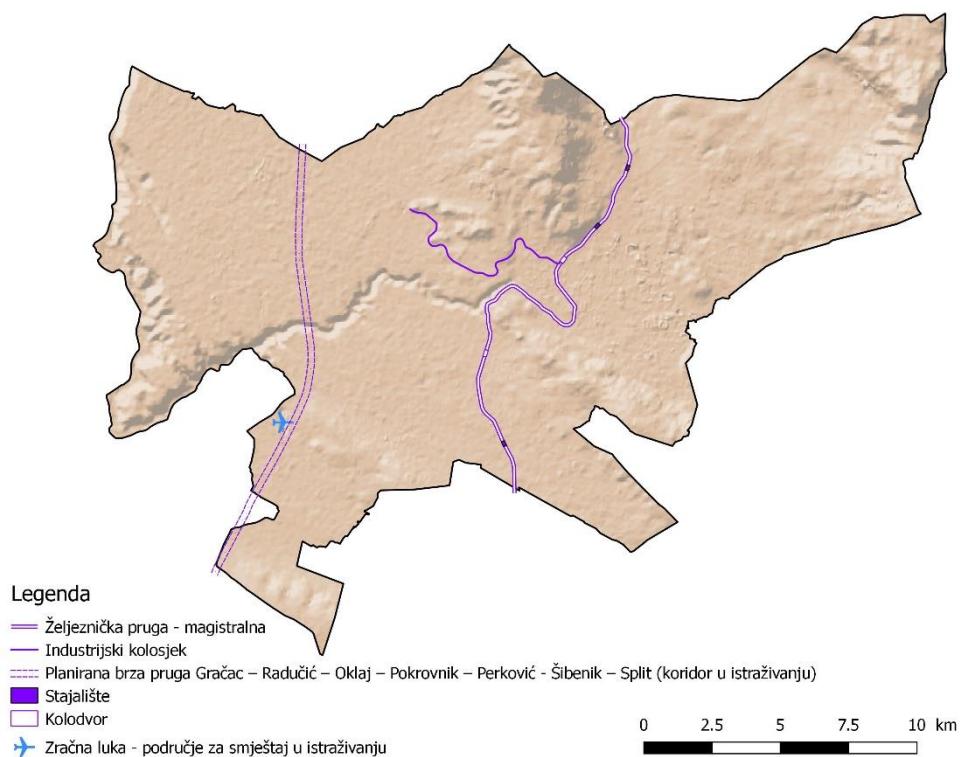
Na području Županije ne postoji zračna luka, te se zračni promet odvija preko zračne luke Split i zračne luke Zadar. Za izgradnju zračne luke predviđena je lokacija Pokrovnika u blizini Drniša, koja je navedena u prostornim planovima Županije i Grada Drniša, a u Programu prostornog uređenja RH, na području Županije je predviđena mogućnost lociranja tercijarne zračne luke 2C kategorije. Lokacija zračne luke Pokrovnik smještena je neposredno uz planirani koridor brze ceste Šibenik – Drniš – Knin – granica BH i željezničke pruge velike propusne moći na pravcu Gračac – Radučić – Oklaj – Pokrovnik – Perković - Šibenik – Split (Slika 3.14). Gradu Drnišu najbliža zračna luka je Split (Resnik) udaljena 56 km.

3.8.1.3 Željeznički promet

Željeznički promet na području Grada Drniša čini mreža željezničkih pruga i građevina razvrstanih u:

- magistralne glavne željezničke pruge (Oštarije – Gospic – Knin – Split),
- željezničke pruge za posebni promet – industrijski kolosijeci,
- željeznički kolodvor,
- željezničko stajalište.

Područjem Grada prolazi koridor planirane željezničke pruge velikog kapaciteta i brzine do 250 km/h Gračac - Radučić - Oklaj – Pokrovnik – Perković – Šibenik – Split.

Slika 3.14 Željeznički i zračni promet na području Grada Drniša (Izvor: PPUG Drniša)

3.8.2 Energetski sustavi

3.8.2.1 Elektroenergetski sustav

Elektroenergetsku mrežu na području Grada Drniša čine slijedeće elektroenergetske građevine:

- proizvodni uređaji
- transformatorska i rasklopna postrojenja
- prijenosni uređaji.

Tablica 3.13 Prijenosni sustavi na području Grada Drniša (Izvor: PPUG Drniša)

Dalekovodi napona 220 kV do 400 kV	
DV 400 kV Konjsko – RHE Velebit	postojeći
DV 220 kV Konjsko – Brinje	postojeći
DV 2x 400 kV Konjsko – RHE Velebit	planirani
Dalekovodi napona napona 110kv	
DV 110kV Bilice – Drniš	postojeći
DV 110kV Bilice – Knin	postojeći
DV 110kV Drniš – Knin	planirani
DV 110kV Drniš – HE Peruća	planirani
DV 110kV Drniš – EVP Žitnić	planirani
DV 110kV EVP Žitnić – Konjsko	planirani
DV 2x110 kV Bilice – Knin u planiranu HE Čikola II	planirani

Radi kvalitetne opskrbe električnom energijom cijelog područja Grada Drniša, izgrađena je transformatorska stanica 110/35/20 kV Drniš. Spoj ove transformatorske stanice na prijenosnu mrežu 110 kV po principu ulaz – izlaz ostvaren je

izgradnjom dvostrukog DV 2x110 kV sa spojem na postojeći DV 110 kV Knin – Bilice. Naselje Štikovo na Svilaji nema priključak na električnu mrežu.

Prema PPUG Drniša određena su područja za istraživanje mogućeg smještaja vjetroelektrana:

- Bubrig (Općina Unešić i Grad Drniš)
- Mideno brdo (Općina Unešić i Grad Drniš)
- Kozjak (Tutnjevina, Grad Drniš, Grad Knin, Općina Biskupija i Općina Kijevo)
- Svilaja (Općina Ružić i Grad Drniš).

Međutim, VE Bubrig je u pogonu od srpnja 2014., za VE Mideno brdo je proveden postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, nakon čega je MZOIP donio rješenje o potrebi provođenja glavne ocjene prihvativosti za ekološku mrežu koja još nije provedena. Za VE Kozjak je MZOIP u srpnju 2014. godine donio rješenje o obustavi postupka procjene utjecaja na okoliš, a za VE Svilaja MZOIP provodi postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš, koji nije završen za vrijeme pisanja ove Studije.

Zbog značajnog hidroenergetskog potencijala koji nije iskorišten planirana je izgradnja dviju hidroelektrana na rijeci Čikoli te su planirani hidroenergetski objekti u postojećim mlinicama na vodotocima, ali uz uvjet da se mlinice obnove i zadrže izvorni izgled te da se ne mijenja hidrološki režim i ne stvaraju akumulacije.

3.8.2.2 Plinovodi

Plinoopskrbnu mrežu na području Grada Drniša čini planirani transportni sustav magistralnog/regionalnog plinovoda s mjerno regulacijskom stanicom u Drnišu. Prema PPUG Drniša se omogućuje plinifikacija područja Grada Drniša izgradnjom novih građevina plinoopskrbne mreže, ali tako da se distribucijski plinovodi u pravilu smjesti unutar zajedničkog infrastrukturnog koridora prometnice, odnosno uz nju u zasebnom koridoru.

3.8.2.3 Solarna energija

Solarna energija se koristi kao dodatni izvor u kućanstvima, uslugama, poduzetništvu i sl., međutim ne koristi se u većim količinama. Najzastupljenija je uporaba termičkih solarnih kolektora za pripremu tople sanitarne vode i to za vrtić i drniški omladinski sportski klub, dok je njihova uporaba za grijanje prostora zanemariva.

Prema PPUG Drniša, određeno je područje za mogući smještaja fotonaponskih sunčanih elektrana snage veće od 200 kW – Razvodsko plandište koje je kontaktno područje prema Općini Promina.

3.8.3 Vodoopskrbni sustav

Vodoopskrba Grada Drniša riješena je u sklopu vodoopskrbnog sustava "Vodovod Čikola" i "Vodovod Dalmatinske zagore". Na području Grada Drniša oko 97 % stanovništva opskrbljeno je pitkom vodom iz vodovodnih sustava. Preostalih 3 % opskrbljuje se još uvijek iz sanitarno problematičnih lokalnih izvora. Vodoopskrbni sustav Komunalnog poduzeća Rad-a d.o.o. Drniš pokriva distribucijsko područje Grada Drniša i Općine Ružić.

Opskrba vodom potrošača iz ovog sustava vrši se uglavnom iz izvorišta pitke vode "Izvorište Čikola", kapaciteta je oko 200 l/s, izgrađen je većinom od azbestnocementnih cjevovoda, kao što je i distributivna mreža u samom Gradu Drnišu. Glavni cjevovod tog vodovoda je azbestcementni cjevovod profila Ø350 mm koji gravitacijskim putem dovodi vodu od vodospreme Čikola do vodospreme Runješa smještene na brdu nadomak Drniša. Vodosprema Čikola smještena je iznad vodozahvata Čikola, a vodu prima tlačenjem uz pomoć istoimene crpne stanice smještene uz vodozahvat.

Grad Drniš je pokrenuo projekt sufinanciran iz EU sredstava po nazivom "Vodoopskrbni sustav i sustav odvodnje s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda za grad Drniš". Tijekom izrade Studije vodoopskrbni sustav planiran projektom je izgrađen i u funkciji, čime se unaprijedilo prethodno opisano stanje vodoopskrbe, ali podaci o razmjeru poboljšanja nisu dostupni.

3.8.4 Kanalizacijski sustav

Na području Grada Drniša i njegovih naselja, postoji samo jedan sustav odvodnje koji se nalazi u samom gradu Drnišu.

Veliki problem kanalizacijskog sustava predstavljaju kanalizacijski ispusti koji se bez prethodnog pročišćavanja izljevaju u rijeku Čikolu.

Kroz Projekt IPA u završnoj fazi izrade je i uređaj za pročišćivanje otpadnih voda grada Drniša. Sam uređaj ima kapacitet za 5000 korisnika. Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda sastoji se od početnog mehaničkog tretmana otpadnih voda, biološkog tretmana s aktivnim muljem te dijela sa tretmanom mulja. Uređaj će doprinijeti ekološkom poboljšanju područja rijeke Krke kako kroz pojačanje turističkog potencijala tako kroz ekološku zaštitu rijetkog kraškog područja.

Tijekom izrade Studije sustav odvodnje planiran prethodno navedenim projektom je izgrađen i stavljen u funkciju, kao i uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, koji je još uvijek izvan funkcije jer je u fazi ispitivanja, nakon čega se planira njegovo puštanje u probni rad.

3.8.5 Otpad

Na području Grada Drniša gospodarenje otpadom tehnički provodi komunalno društvo Gradska čistoća Drniš d.o.o., a sustav organiziranog načina prikupljanja, odvoza i odlaganja otpada uspostavljen je na cijelokupnom području Grada. Prikupljanje komunalnog otpada koji nastaje u kućanstvima te kod pravnih osoba na području Grada Drniša obavlja se u kontejnerima zapremnine 1100 litara. Glomazni otpad se odvozi po dojavi, tj. na poziv korisnika. Otpad se odvozi i odlaže na odlagalište Moseć. Odlagalište je locirano kod naselja Žitnić, odnosno 4 km južno od grada Drniša u blizini ceste Šibenik - Drniš, udaljeno 1,5 km od rijeke Čikole. Odlagalište je smješteno na krškom terenu napuštenog rudnika boksita površine 12 000 m² i ima lokacijsku dozvolu i potvrdu glavnog projekta za sanaciju i zatvaranje. Na odlagalištu se odlaže otpad, koji se sakuplja na području Grada Drniša i Općine Ružić. Izrađena je dokumentacija za sanaciju i zatvaranje odlagališta otpada Moseć. Površina deponija je dijelom sanirana temeljem ugovora iz 2005. godine, dok se nastavak očekuje temeljem sporazuma Grada Drniša i Šibensko - kninske županije o zajedničkom ulaganju u II fazu izgradnje RCGO Bikarac.

Prema Planu gospodarenja otpadom Grada Drniša za razdoblje 2016. – 2022. godine, lokacija (k.č. 423/3 K.O. Drniš) za prikupljanje, obradu i privremeno odlaganje građevnog otpada (bez azbesta) planirana je uz odlagalište na Moseću, a lokacija za istraživanje, prikupljanje, obradu i trajno odlaganje građevnog otpada (bez azbesta) planirana je na prostoru bivšeg divljeg odlagališta Trbounje (k.č. 1191/2, 1176/3, 1176/1, 1177/2, 1177/1, 1167/3, 1168/1, 1168/2, 1191/5, 1176/4, 1175/1 KO Trbounje), za koje treba rješiti imovinsko-pravne odnose, izraditi projektnu dokumentaciju te osigurati financijska sredstva, dok je izgradnja reciklažnog dvorišta planirana u zoni I gospodarsko-proizvodne namjene (k.č. 2013/184 KO Drniš).

U nastavku Studije, odnosno poglavlju 7 Utjecaji Strategije na okoliš ne procjenjuje se utjecaj Strategije na infrastrukturu, već su utjecaji mjera koje planiraju infrastrukturne intervencije procijenjeni u odnosu na ostale sastavnice okoliša. Jedini utjecaj na infrastrukturu u okviru Strategije jeste poboljšanje stanja infrastrukture uslijed rekonstrukcije i dogradnje infrastrukturnih elemenata.

3.9 Stanovništvo

Šire područje Grada Drniša zauzima 355 km² i obuhvaća prominsko-miljevačku mikroregiju, Petrovo polje i drnišku Zagoru.

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, u Gradu Drnišu danas živi 7498 stanovnika. To je 12,76 % manje u odnosu na popis stanovništva 2001. godine, dok samo mjesto Drniš broji svega 3144 stanovnika. Gustoća naseljenosti pala je s 24,2 stanovnika/km², na 21,1 stanovnika/km², a prosječna gustoća naseljenosti u Hrvatskoj iznosi 75,7 stanovnika/km².

Iako cijelu Županiju karakterizira izrazita depopulacija u odnosu na hrvatski prosjek (na razini Županije prosječna naseljenost iznosi 37,8 stanovnika/km², a indeks starosti 1136, u usporedbi s hrvatskim prosjekom od 78,4 stanovnika/km² i indeksom starosti 90), Drniš je posebno demografski ugrožen.

Gotovo 42 % stanovništva Grada Drniša živi u samom gradu Drnišu (3144 stanovnika), gdje je i prije Domovinskog rata bio prisutan porast broja stanovnika, a jedino naselje koje ima povećanje broja stanovnika u odnosu na popis iz 2001. godine je Miočić (povrat stanovništva srpske nacionalnosti).

Obrazovna struktura stanovništva Grada Drniša ne može ocijeniti zadovoljavajućom jer čak petina ljudi nema završenu ni osnovnu školu. Prema popisu iz 2011. godine, udio nepismenog stanovništva je iznosio 3 % dok je na razini Hrvatske primjerice, prosjek iznosio 0,8 %. Ipak, ohrabruje podatak o smanjenju udjela stanovništva s nezavršenom osnovnom školom, a povećanju visokoobrazovanog stanovništva u odnosu na 2001. godinu.

Prema podacima iz HZZ Šibenik, u Drnišu je u 2014. bilo 479 nezaposlenih što je manji broj nego u 2013. godini. Od 479 nezaposlenih, 59,9 % čine žene, a Drniš ima zabilježen jedan od najvećih udjela mladih u dobi od 24 godine u ukupnom broju nezaposlenih u Županiji i to 28,4 %. Stopa nezaposlenosti u 2014. godini, koja se računa kao omjer nezaposlenih prema evidenciji HZZ-a i radno sposobnog stanovništva, iznosila je 10,60 %.

3.9.1 Migracije stanovništva

Prostorna pokretljivost stanovništva dosta je prisutna na ovom području. Najprisutnije su dnevne migracije stanovništva, kao dnevno kretanje radne snage od mesta stalnog boravka do radnog mjesta, budući da veliki broj stanovnika dnevno odlazi na posao u industrijski razvijenije okolne. Najčešće su to gradovi Šibenik, Knin i Split. Međutim, najveći problem ovog područja su emigracije mladih i obrazovanih osoba iz Grada Drniša u veće gradove, koji odlaze najčešće zbog većih plaća, kvalitetnijih radnih mesta i kvalitetnijeg života općenito.

3.9.2 Zdravlje ljudi i socijalna skrb

U Gradu Drnišu ne postoji opća bolnica te pacijenti većinom gravitiraju prema Općoj bolnici Šibenik. Dom zdravlja u Drnišu svojim uslugama pokriva praktički cijelo područje bivše Općine Drniš. Na sadašnjem području Grada Drniša funkcionira ambulanta u Miljevcima, a liječnici Doma zdravlja opslužuju i ambulante u Unešiću, Oklaju i Kljacima. Specijalisti iz Šibenika periodično ordiniraju u Domu zdravlja.

Socijalna skrb kao i inicijative uključivanja osoba u nepovoljnem položaju od iznimne su važnosti za povećanje kvalitete života u zajednici. Usporednim podacima popisa stanovništva u Gradu je uočen proces ubrzanog starenja stanovništva. Postotak osoba starijih od 60 godina u ukupnom broju stanovnika Grada Drniša iznosi 36,32%.

Na području Drniša još uvijek se osjećaju negativno naslijeđe rata i tranzicije, iako još uvijek postoji veći broj industrijskih/prerađivačkih pogona, uglavnom oslonjenih na tradiciju iskorištavanja prirodnih resursa.

Zaposleno je oko 2000 osoba, od čega 650 u gospodarstvu, pri čemu, ipak, postoji velika količina neiskorištenog poljoprivrednog zemljišta (gotovo 90 % od raspoloživih 2800 ha) i neadekvatan sustav „brendiranja“ i distribucije gotovih proizvoda. Uz tradicijske proizvode (mljeko, sir, vino), veliki je potencijal regionalni/lokalni „brend“ drniškog pršuta, što je prepoznato i kroz razvoj udruga proizvođača.

3.10 Mogući razvoj okoliša bez Provedbe Strategije

Strategija razvoja Grada Drniša do 2020. godine predstavlja dokument kojim se potiče sektorski razvoj uz mjere očuvanja okoliša te poboljšanja socio-ekonomske slike stanovništva.

U Strategiji su opisani negativni trendovi unutar sektora gospodarstva, sa naglaskom na turizam i poljoprivrednu, potom zaštite kulturnih dobara te društvenog razvoja. Ukoliko se Strategija ne bi provedla ti trendovi bi se nastavili, a prikazani su detaljno dalje u tekstu (izvor: SWOT analiza Strategije).

Gospodarski sektor:

- nedostatak trajnih obrtnih sredstava
- nesklonost udruživanja kod poduzetnika
- nedostatak stručnog kadra
- neiskorišteni objekti u vlasništvu Grada Drniša koji bi se mogli iskoristiti za poslovne inkubatore ili poduzetničke potporne institucije
- nekonkurentno gospodarstvo radi zastarjele tehnologije te nedovoljnog ulaganja u istraživanje i razvoj
- neiskorišteno komunalno opremljene poslovne zone

Turizam i ruralni razvoj:

- nedovoljna zainteresiranost stanovništva za bavljenje turizmom i poljoprivredom
- needuciranost i niska razina obrazovanja ljudi u poljoprivrednim djelatnostima
- neorganizirano tržište poljoprivrednih proizvoda (otkop, distribucija, plasman)
- nedovoljno korištenje modernih i novih tehnologija u poljoprivredi i turizmu
- zapuštene, neobrađivane poljoprivredne površine
- rascjepkanost poljoprivrednog zemljišta
- nepostojeći sustav navodnjavanja
- nepostojanje turističkih agencija i turističkih vodiča na području Grada
- nedovoljan broj smještajnih i kvalitetnih turističkih kapaciteta
- neriješeni imovinsko pravni odnosi koji koče turističke projekte
- miniranost zemljišta
- mnoge atraktivne povijesne građevine su teško dostupne – ne postoje uređeni prilazi ili putevi

Društveni razvoj:

- nedovoljni kapaciteti organizacija civilnog društva za izradu i provedbu EU projekata
- nedovoljan broj osobnih asistenata u nastavi
- nezaposlene osobe su nemotivirane i nedovoljno aktivne u traženju zaposlenja
- ne postoji jasan i transparentan način raspodjele finansijskih sredstava za udruge
- udruge u socijalnom sektoru nisu proaktivne i nedovoljno komuniciraju i surađuju
- nedovoljna interdisciplinarna i međusektorska suradnja (zdravstvo – sport – kultura – obrazovanje)
- nejasan sustav ocjenjivanja kvalitete programa i rada udruga
- nedostatak ljudskih resursa u kulturnim ustanovama
- nedovoljna promocija kulture i baštine
- loša dostupnost spomenicima kulture u ruralnim dijelovima Grada
- neadekvatni prostori pojedinih ustanova i udruga
- zastarjela školska infrastruktura
- neadekvatno opremljene sportske dvorane

Infrastruktura i okoliš:

- Divlja odlagališta građevinskog otpada
- Sustav odvodnje još uvijek nije riješen za cijelo područje Grada

- Problem s pokrivenošću širokopojasnim internetom određenog gradskog područja
- Loše stanje određenih lokalnih cesta
- Nedovoljno razvijena mreža biciklističkih i pješačkih staza
- Još uvijek značajan dio površina onečišćen minama
- Promet u mirovanju nije riješen
- Loša prometna povezanost grada s okolnim naseljima
- Javljuju se gubitci vode u vodoopskrbnom sustavu zbog dotrajalosti infrastrukture
- Neriješeni imovinsko pravni odnosi koji usporavaju ili koče potrebne infrastrukturne projekte
- Stanovništvo nije dovoljno osvješteno o razvrstavanju otpada i ekologiji
- Nepostojanje plinske mreže

4 Okolišne značajke područja na koja provedba Strategije može utjecati

Strategija definira prioritete razvoja Grada Drniša koji trebaju kroz svoje mjere integrirati načela održivog razvoja, kako bi provedba Strategije bila prihvatljiva za sve komponente okoliša. Početnom procjenom mjera Strategije procijenjeni su potencijalni utjecaji na komponente okoliša te su u ovom poglavlju izdvojene one komponente na koje se očekuju utjecaji uslijed provedbe Strategije.

Tablica 4.1 Potencijalni očekivani utjecaji na komponente okoliša

Komponenta okoliša	Analiza provedbe Strategije na pojedinu komponentu okoliša
Površinske i podzemne vode	Mjere koje se odnose na izgradnju mini kampa i intenziviranje poljoprivrede mogu negativno utjecati na vode. Međutim, poboljšanje komunalne infrastrukture (otpadne vode) doprinijet će smanjenju opterećenja na površinske i podzemne vode, uslijed postojećih ispusta otpadnih voda u prirodne recipijente. Sanacijom odlagališta uklonili bi se potencijalno opasni točkasti izvori onečišćenja što bi imalo pozitivan utjecaj na ekološko i kemijsko stanje površinskih voda, kao i na kemijsko stanje podzemnih voda.
Priroda	Pojedine mjere koje se odnose na izgradnju mini kampa, intenziviranje poljoprivrede i izgradnju zračne luke mogu izazvati potencijalno negativne utjecaje, dok je mjeru kojom se definira uređenje suhozida, obnova lokvi i zelenih površina te reintrodukcija vrsta dvojakog karaktera, tj. ovisno o načinu realizacije mjeru, utjecaj na prirodu može biti pozitivan ili negativan. Provedbom mjeru koja se odnosi na sanaciju divljih odlagališta očekuje se pozitivno djelovanje na ovu sastavnicu okoliša.
Korištenje zemljišta	Provedba Strategije može potencijalno djelovati na korištenje zemljišta uslijed poticanja razvoja sektorskih djelatnosti koje koriste zemljište kao resurs, razminiranja tla te sanacije divljih odlagališta.
Kvaliteta zraka i klimatske značajke	Provedbom Strategije očekuju se pozitivni i negativni utjecaji na kvalitetu zraka i klimatske značajke. Predviđeno korištenje energije iz obnovljivih izvora doprinijet će poboljšanju klimatskih značajki dok će obnova svinjogojske farme dovesti do mogućih negativnih utjecaja na kvalitetu zraka drniškog područja.
Kulturna baština	Provedbom Strategije očekuju se pozitivni utjecaji na kulturnu baštinu Grada Drniša. Ulaganja u obnovu kulturnih dobara, uređenje pristupnih puteva do određenih lokacija kulturnog karaktera te podizanje svijesti stanovništva o važnosti kulturne baštine doprinose očuvanju kulturne baštine ovog područja. Mjera koja se odnosi na uređenje Pećine u Pokrovniku je dvojakog karaktera, tj. može i pozitivno i negativno utjecati na kulturnu baštinu, što ovisi o načinu provedbe ove mjeru.
Gospodarske značajke	Uslijed provedbe Strategije očekuju se pozitivni učinci na gospodarstvo, prvenstveno uslijed ulaganja u turizam. Također, poboljšavanje i opremanje gospodarskih, tj. poslovnih zona doprinijet će boljem razvoju gospodarskog sektora Grada Drniša.
Stanovništvo	Provedbom Strategije očekuju se pozitivni utjecaji na stanovništvo prvenstveno uslijed unaprjeđenja komunalne infrastrukture, organiziranih edukacija u raznim sektorima, izgradnje i poboljšanja društvene infrastrukture.

5 Postojeći okolišni problemi koji su važni za Strategiju

U ovom poglavlju izdvojeni su osnovni okolišni problemi na koje Strategija kroz definirane prioritete i mjere nudi adekvatna rješenja. Ukoliko se Studijom identificira problem u okolišu za koji nije definirano rješenje u Strategiji, daje se prijedlog mjere kojom bi se problem uklonio.

Izdvojeni okolišni problemi u Gradu Drnišu:

- Glavni pritisci na tlo na području Županije, kako je navedeno u Izvješću o stanju okoliša Šibensko-kninske županije (OIKON, 2010), bili su: erozija tla, dehumizacija tla, trajni gubitak zemljišta prenamjenom uzrokovanim prvenstveno urbanizacijom, izgradnjom infrastrukture i eksploatacijom mineralnih sirovina, zatim iscrpljivanje i degradacija intenzivnom poljoprivredom te onečišćenje tla različitim onečišćujućim tvarima.
- Poseban oblik onečišćenja tla prisutan kako na području Županije, tako pogotovo na drniškom području, je onečišćenje minama.
- Prisutna su brojna nesanirana eksploatacijska polja zaostala nakon napuštanja rudarenja
- Na listi područja predviđenih za zaštitu u kategoriji značajni krajobraz, na području Grada Drniša, nalazi se planina Promina. Planina se uzdiže iz zaravnog sjevernog dijela Grada, 1148 m, a u ekološkoj mreži je međunarodno važno područje za ptice. Nije izrađena stručna podloga bez koje se ne može pokrenuti postupak zaštite.
- Ugrožena su izvorišta pitke vode zbog izljevanja kanalizacijskih ispusta bez filtera i pročišćivača u rijeku Čikolu.
- Socijalne odlike Grada Drniša su dugogodišnja nepovoljna demografska kretanja i nepovoljna demografska struktura (iseljavanje i ubrzano starenje, izrazito visok indeks starenja, opadanje radno sposobne i mlađe populacije), potom prilično nepovoljna obrazovna struktura stanovništva (visok udio osoba bez škole ili s nezavršenom osnovnom školom, nizak udio visokoobrazovanih osoba). Također, velik broj radnih mesta stanovnika Grada Drniša je van područja Grada.
- Kvaliteta turističke ponude je još uvijek ispod razine potencijala kojim drniški kraj raspolaze. To se ponajprije odnosi na male smještajne kapacitete te kvalitetu izvanpansionske ponude, posebno izvan sezone, kao i nedovoljno razvijene selektivne oblike turizma.
- Drniški kraj bogat je kulturno-povijesnom baštinom, međutim problem predstavlja nedovoljno ulaganje u obnovu, očuvanje spomenika kulture, uređenje terena, šetnica.
- Problemi u gospodarskom sektoru odnose se najčešće na administrativne barijere i nedovoljno razvijene poslovne usluge otežavaju privlačenje novih ulagača.
- Nedovoljna educiranost poljoprivrednih proizvođača i nedostatak osvještenosti o potencijalima u poljoprivredi predstavlja prepreku poljoprivrednom razvoju. Također, neadekvatna prometna i vodoopskrbna infrastruktura predstavljaju prepreku poljoprivrednom razvoju.

Zaključak: Analizom najznačajnijih problema Grada Drniša evidentiran je pozitivan pomak u rješavanju okolišnih problema kroz definirane prioritete Strategije. Ono što je izostavljeno iz strateških prioriteta, odnosno mjera jeste izrada stručne podloge za područje planine Promina koje je predviđeno za zaštitu u kategoriji značajni krajobraz te sanacija eksploatacijskih polja zaostalih nakon napuštanja rudarenja.

Preporuka Studije je da se unutar Prioriteta VIII: Zaštiti i adekvatno vrednovati prirodu i okoliš, Mjere VIII.1 Zaštiti i obnoviti biološku, krajobraznu i okolišnu raznolikost te unaprijediti upravljanje zaštićenim područjem Grada Drniša uvrste aktivnosti *Izrada stručne podloge za područje planine Promina koje je predviđeno za zaštitu u kategoriji značajni krajobraz i Sanacija eksploatacijskih polja koja su izvan funkcije.*

6 Ciljevi zaštite okoliša uspostavljeni po zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma, koji se odnose na Strategiju

Međunarodna konvencija/strategija	Ciljevi i svrha dokumenta
Konvencija o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša, Aarhus (1998.)	Cilj konvencije je da: „... radi doprinosa zaštiti prava svake osobe sadašnjega i budućih naraštaja na život u okolišu pogodnom za njegovo ili njezino zdravlje i dobrobit, svaka stranka jamči pravo pristupa informacijama, sudjelovanja javnosti u odlučivanju o okolišu i pristupa pravosuđu u pitanjima okoliša sukladno odredbama ove Konvencije“.
Protokol o strateškoj procjeni okoliša, Kijev (2003.)	Cilj Protokola je osigurati visoku razinu zaštite okoliša, uključujući i zdravlje, kroz: <ul style="list-style-type: none"> • osiguranje da se pitanja okoliša, uključujući i zdravlje, u potpunosti uzimaju u obzir u izradi planova i programa; • pridonošenje razmatranju zahtjeva okoliša, uključujući i zdravlja, u izradi politika i zakonodavstva; • uspostavljanje jasnih, transparentnih i učinkovitih postupaka za stratešku procjenu okoliša; • osiguranje sudjelovanja javnosti u strateškoj procjeni okoliša; i uključivanje na te načine zahtjeva okoliša, uključujući i zdravlja, u mjeru i instrumente čija je namjena poticati održivi razvitak.
Konvencija o biološkoj raznolikosti, Rio de Janeiro (1992.)	Očuvanje sveukupne biološke raznolikosti. Održivo korištenje komponenata biološke raznolikosti. Pravedna i ravnomjerna raspodjela dobrobiti koje proizlaze iz korištenja genetskih izvora. Ugradnja mjera očuvanja biološke raznolikosti u sve sektore, a naročito one koji direktno koriste prirodna dobra. Izrada nacionalnih strategija, programa i planova, ili uvrštanje mjera očuvanja biološke raznolikosti u postojeće strategije, programe i planove. Identifikacija aktivnosti koje imaju ili mogu imati utjecaj na biološku raznolikost te vršiti monitoring tih aktivnosti.
Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima, Stockholm (2001.)	Smanjenje ili uklanjanje proizvodnje, upotrebe, ispuštanja, uvoza i izvoza visoko toksičnih supstanci u svrhu zaštite ljudi i okoliša te odabir alternative za postojane organske onečišćujuće tvari.
Konvencija o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija)	Zaštita europske divlje flore i faune i njihovih prirodnih staništa, kao i ugroženih migratornih vrsta. Mjere očuvanja zahtijevaju zabranu svih oblika namjernog hvatanja, zadržavanja i ubijanja, namjernog oštećivanja ili uništavanja lokacija važnih za parenje ili odmaranje kao i bilo kojeg oblika uzneniranja ili trgovine ovim vrstama.
Konvencija o močvarama (Ramsarska konvencija), Ramsar (1971)	Misija Konvencije je: „očuvanje i mudro korištenje svih vlažnih staništa kroz aktivnosti na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini, putem međunarodne suradnje, kao doprinos postizanju održivoga razvoja diljem svijeta“.
Tematska strategija za zaštitu tla COM/2006/231	Opći cilj projekta je zaštita i održivo korištenje tla, a temelji se na sljedećim načelima: <ul style="list-style-type: none"> • Sprječavanje daljnog propadanja tla i očuvanje njegove funkcije,

	<ul style="list-style-type: none"> Vraćanje degradiranog tla na razinu funkcionalnosti, koja je u skladu sa sadašnjim i namjeravanim iskorištavanjem tla. <p>Europska komisija je identificirala najznačajnije prijetnje prema tlu u Europi: erozija, smanjenje organske tvari, onečišćenje tla, zaslanjivanje tla, zbijanje tla, prekrivanje tla i zemljišta, gubitak biološke raznolikosti, prenamjena zemljišta, plavljenja i klizišta.</p>
Konvencija o europskim krajobrazima, Firenze (2000.)	Konvencija ima za cilj promicati zaštitu krajobraza, upravljanje i planiranje te organizirati europsku suradnju o pitanjima krajobraza.
Konvencija Vijeća Europe o zaštiti arhitektonskog blaga Europe, Granada, (1985)	Svrha ove Konvencije jačanje je i promicanje politike usmjerene na konzervaciju i unapređenje europske graditeljske baštine. Konvencija potvrđuje potrebu za europskom solidarnošću glede konzervacije graditeljske baštine i promicanjem praktične suradnje između njezinih stranaka.
Europska konvencija o zaštiti arheološkog naslijedstva Europe, London (1969.)	Cilj konvencije je štititi arheološku baštinu Europe kao izvora kolektivnog sjećanja i kao osnove povjesnog i znanstvenog istraživanja.
Deklaracija o očuvanju smještaja struktura, mjesta i područja baštine, Xian (2005)	Preporuke se odnose na: <ul style="list-style-type: none"> zaštitu, očuvanje i poboljšanje povijesnih struktura graditeljske i prostorne baštine te naselja i krajolika, očuvanje i poboljšanje okoline, lokacije (setting) povijesnih građevina, naselja i krajolika, kao buffer zona u cilju sprječavanja degradacije njihovih vrijednosti.
Prijedlozi željenih standardiziranih instrumenata za povjesni urbani krajolik, UNESCO (2011)	Zaštita urbane baštine treba biti dio politike planiranja koje obuhvaća širi prostorni kontekst nove funkcije. Sadržaji, posebno turizam, trebaju omogućiti očuvanje baštine.
Povelja o zaštiti i upravljanju arheološkim naslijeđem, Lausanne (1990)	Istraživanja arheoloških resursa su glavni alat za zaštitu arheološke baštine te trebaju biti opća obaveza u okviru zaštite i planiranja. Razvojni projekti su jedna od najvećih prijetnji arheološkoj baštini. Dužnost developera je osigurati istraživanja arheološke baštine u studijama utjecaja prije provedbe zahvata.
Konvencija o vrijednosti kulturne baštine za društvo, Faro (2005)	Neki od ciljeva ove Konvencije su: <ul style="list-style-type: none"> priznati javni interes vezan uz dijelove kulturne baštine u skladu njihovim značajem za društvo; unaprijediti vrijednost kulturne baštine njezinom identifikacijom, proučavanjem, tumačenjem, zaštitom, očuvanjem i predstavljanjem; poticati gospodarsko i socijalno ozračje koje podupire sudjelovanje u aktivnostima vezanim uz kulturnu baštinu; unaprjeđivati zaštitu kulturne baštine kao središnjeg čimbenika u uzajamno povezanim ciljevima održivog razvoja, kulturne raznolikosti i suvremenog stvaralaštva; priznati vrijednost kulturne baštine smještene na područjima pod njihovom jurisdikcijom bez obzira na njezino porijeklo.
Međunarodna povelja o kulturnom turizmu, Mexico (1999)	Prirodna i kulturna baština, raznolikosti životne kulture glavne su turističke atrakcije. Turizam bi trebao donijeti korist ugostiteljskim zajednicama i pružiti motivaciju za bolju brigu i održavanje svoje kulturne baštine.
Konvencija o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine, UNESCO, (1972)	Cilj uspostavljanja ove konvencije je efikasna zaštita i očuvanje kulturne i prirodne baštine na teritoriji država potpisnica, kao i popularizacija navedene baštine.

7 Utjecaji Strategije na okoliš

Prilikom procjene utjecaja polazi se od činjenice da će se prilikom realizacije mjera Strategije poštivati sve zakonske odredbe, stoga se Studija oslanja na predmetne zakone i u svojoj procjeni ne analizira utjecaje koji podliježu zakonskim obavezama.

Procjena utjecaja temelji se na strateškoj razini, koja isključuje pojedinačne zahvate i specifičnu projektno vezanu procjenu utjecaja na okoliš. Sukladno metodološkim preporukama za izradu strateških studija koje analiziraju strategije, planove i programe na krovnoj razini, nastalima u okviru projekta „Jačanje kapaciteta za provedbu strateške procjene utjecaja na okoliš na regionalnoj i lokalnoj razini“ iz 2014. godine, procjena utjecaja izvršena je putem odabira strateškog cilja Studije. Strateški cilj na koji se procjenjuje utjecaj je „Usuglašenost mjera Strategije sa zahtjevima okoliša i prirode“. Iz odabira cilja vidljivo je da glavna metodološka smjernica za procjenu utjecaja predstavlja analizu prihvatljivosti mjera koje predlaže Strategija u odnosu na relevantne komponente okoliša i prirode.

Uz analizu svih mjera daje se ocjena njihove opravdanosti u odnosu na ekološke zahtjeve komponenti okoliša i prirode te se procjenjuju mogući neposredni, posredni, kratkoročni, srednjoročni, trajni, kumulativni i prekogranični utjecaji na okoliš.

Kriteriji za procjenu utjecaja

Prilikom procjene utjecaja mjera predloženih Strategijom, koriste se tri kategorije utjecaja:

Pozitivan utjecaj (+): Utjecaj je pozitivan ako predložena mjera poboljšava postojeće stanje komponenti okoliša u odnosu na sadašnje stanje ili trend. Do poboljšanja može doći uslijed rješavanja nekog od postojećih okolišnih problema ili uslijed pozitivne promjene postojećeg negativnog trenda.

Negativan utjecaj (-): Utjecaj se ocjenjuje kao negativan ako se procijeni da se provedbom mjera značajno negativan utjecaj ne može isključiti. Za ovu kategoriju utjecaja definiraju se mјere zaštite okoliša koje mogu isključiti/umanjiti mogućnost značajno negativnog utjecaja.

Neutralan utjecaj (/): Utjecaj je neutralan ukoliko mјere na strateškom nivou ne generiraju pozitivne ili negativne utjecaje na komponente okoliša. Za ovu kategoriju utjecaja također se mogu definirati mјere poboljšanja.

Prilikom opisa utjecaja predloženih mjer na okoliš i prirodu, koriste se sljedeći termini koji služe za detaljnije definiranje vrste i opsega pojedinačnih utjecaja:

Neposredan utjecaj – ako je predložena mјera direktni izvor opisanog utjecaja.

Posredan utjecaj – ako predložena mјera generira promjenu koja je izvor opisanog (budućeg) utjecaja.

Kratkoročan utjecaj – ako djelovanje utjecaja na okoliš/prirodu prestaje unutar 5 godina.

Srednjoročan utjecaj – ako djelovanje utjecaja na okoliš/prirodu prestaje između 5. i 10. godine od početka razvoja utjecaja.

Trajan utjecaj – ako utjecaj ima trajne posljedice po okoliš/prirodu te ne prestaje ni nakon 10 godina.

Kumulativan utjecaj – ako predložena mјera može međudjelovati s drugim predloženim mјerama Strategije ili postojećim ili planiranim aktivnostima, trendovima i zahvatima u prostoru, što generira utjecaje čije je zajedničko djelovanje veće od sume djelovanja pojedinačnih utjecaja.

Prekograničan utjecaj – ako predložena mјera može utjecati na okoliš/prirodu drugih država.

7.1 Procjena utjecaja Strategije na okoliš

Analiza utjecaja Strategije na okoliš podrazumijeva procjenu utjecaja svih mjera koje su definirane unutar strateških ciljeva te prioriteta razvoja Grada Drniša. U prvom koraku je za sve mjerne definiran potencijalni utjecaj (+, - ili /) na sastavnice okoliša, a potom su navedeni utjecaji detaljnije prikazani u Poglavlju 7.2 Opis utjecaja na sastavnice okoliša.

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
STRATEŠKI CILJ 1. Povećati konkurentnost gospodarstva i razviti formalno, neformalno i informalno obrazovanje prilagođeno potrebama tržišta rada			
PRIORITET I.: Razviti atraktivnu turističku ponudu temeljenu na jedinstvenoj povijesnoj, kulturnoj i prirodnoj baštini Drniša			
Mjera I.1. Obnoviti i urediti građevine kulturno-povijesne baštine POKAZATELJI Broj obnovljenih građevina kulturno povijesne baštine Broj km uredenih pristupnih staza/cesta Broj izrađene tehničke dokumentacije	<ul style="list-style-type: none"> • Revitalizacija ostataka tvrđave „Gradina“ u Drnišu • Revitalizacija doma kulture u Siveriću – Muzej rудarstva u Siveriću i višenamjenska dvorana • Revitalizacija starog kina – Centar za posjetitelje • Obnova materijalne kulturno-povijesne baštine (srednjovjekovne utvrde, sakralni objekti, spomenici kulture) • Uređivanje, izgradnja staza i cesta do lokaliteta kulturno-povijesne baštine • Izrada natječajne dokumentacije za revitalizaciju kulturno-povijesnih objekata 	Pozitivan utjecaj (+) na kulturnu baštinu proizlazi iz aktivnosti uređenja kulturnih dobara na području Grada Drniša. Pokazatelji ostvarenja mjerne su konkretni i doprinijet će boljoj promociji kulturno – povijesne baštine Grada Drniša, a time će pozitivno (+) utjecati i na turističku ponudu Grada Drniša.	Izrađena je Studija revitalizacije kulturne baštine Grada Drniša. Izrađen Glavni projekt "Turistička infrastruktura u razgledavanju srednjovjekovne utvrde Ključice i kanjona rijeke Čikole"
Mjera I.2. Jačati kvalitetu i sadržajnost postojeće turističke ponude u skladu s turističkim trendovima i selektivnim oblicima turizma (eno-gastro, aktivni, sportski, avanturistički i ciklo turizam) POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja recepcionsko-informativnog punkta „Kružine“ u NP „Krka“ • Biciklističko-poučna staza „Tragom Ivana Meštrovića“ kroz vinogorje Petrova polja • Obnova i uređenje kongresne dvorane u funkciji turističkih edukativnih radionica u Gradu Drnišu 	Navedena mjera pozitivno (+) se odražava na turističku ponudu područja Grada Drniša i njegovu kulturnu baštinu. Odnose se na uređenja postojećih turističkih kapaciteta te otvaranje novih.	Prema preporuci Master i marketing plana turizma Šibensko – kninske županije Grad Drniš bi se trebao usmjeriti na izletnike, bicikliste, planinare i turiste koji traže doživljaj i tematske programe usmjerene odabranim optimalnim tržišnim nišama. Započet je i

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
<p>Broj km i vrsta uredenih staza (pješačke, biciklističke)</p> <p>Broj km i vrsta otvorenih tematskih turističkih cesta (vinske, mirisne, pršutarske)</p> <p>Broj izgradene, postavljene, uređene manje turističke infrastrukture (vidikovci, zip line, viseći most)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pršutarske ceste – Za mirisima i okusima Drniškog pršuta • Međunarodni festival pršuta Drniš • Uređenje zapuštenih rudarskih staza od Siverića preko Promine do Trbounja i Oklaja u smislu stvaranja bolje podloge za uspješniji razvoj športa, rekreacije, turizma te uzgoja ljekovitog bilja • Stazama proizvodnje kreča – od „klačina“ do moderne tvornice • Proširenje usluge kapaciteta tematskih parkova „Na krilima kulturne baštine u svijetlu budućnosti“ • Eno-gastro manifestacije • Vinske i ostale tematske turističke staze • Pješačka staza sa solarnom (led) rasvjetom dužine 600 m – Križni put u Pokrovniku • Ulaganja u manju turističku infrastrukturu (zip line, viseći most, vidikovci) • Stalni postav Gradskog muzeja Drniš • Dislokacija fontane „Vrelo života“ Ivana Meštrovića • Projekt uređenja Pećine – izvor vode u Pokrovniku • Provedba Strategije razvoja turizma na rubnim dijelovima NP „Krka“ 	<p>Prilikom provođenja projekta uređenja Pećine – izvor vode u Pokrovniku mogući su negativni (-) utjecaji na kulturnu baštinu.</p>	<p>projekt „Pršutarske ceste – Za mirisima i okusima Drniškog pršuta“, a u planu je započinjanje i provedba više projekata kojima se planira ostvariti cilj ove mjere.</p> <p>Obzirom da projekt uređenja Pećine – izvor vode u Pokrovniku nije obuhvaćen Studijom revitalizacije kulturne baštine Grada Drniša, a Pećina je zaštićena kao nepokretno kulturno dobro, prilikom uređenja moguće je narušavanje baštinskih vrijednosti.</p>

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Mjera I.3. Povećati i unaprijediti smještajne kapacitete POKAZATELJI Broj kreveta u proširenim/novosagrađenim smještajnim kapacitetima Broj smještajnih objekata koji su podigli kategoriju	<ul style="list-style-type: none"> • Prenamjena bivšeg đačkog doma u hostel • Povećanje kategorije smještajnih objekata • Mini kamp na rubnim krajevima NP „Krka“ 	<p>Osim izravnog pozitivnog (+) utjecaja na turizam unapređenjem turističke ponude, Mjera I.3. posredno će pozitivno (+) utjecati na očuvanje kulturne baštine Grada Drniša jer ona uključuje revitalizaciju bivšeg Đačkog doma.</p> <p>Mjerom se predviđa izgradnja mini kampa na rubnim krajevima NP „Krka“ što može rezultirati negativnim (-) utjecajima na prirodu te površinske i podzemne vode.</p>	<p>Prema podacima TOMAS istraživanja „Ljeto 2014“ koje provodi Institut za turizam, europskim posjetiteljima su za ponovni posjet destinaciji najvažnije prirodne ljepote, kvaliteta smještaja, kulturne i povijesne atrakcije te cijene. Grad Drniš zajedno s partnerima planira prenamjenu u hostel bivšeg Đačkog doma u Drnišu, a u privatnoj inicijativi planirana je izgradnja mini kampa na rubnim krajevima NP „Krka“.</p>
Mjera I.4. Jačati kompetencije i umreženost dionika u turizmu POKAZATELJI Broj održanih treninga Broj educiranih osoba Broj studijskih putovanja Broj projekata inicijativa povezivanja dionika u turizmu	<ul style="list-style-type: none"> • Osmišljavanje edukacija i treninga • Centar za razvoj kompetencija u ruralnom turizmu • Održavanje okruglih, stolova i rasprava • Organiziranje studijskih putovanja i prezentiranja najbolje prakse iz RH i inozemstva • Osmišljavanje modela zajedničke suradnje 	<p>Ovom mjerom naglasak se stavlja na edukaciju i umreženost turističkih djelatnika što će pozitivno (+) utjecati na turizam Grada Drniša zbog doprinosa rješavanju postojećih problema i podizanju kvalitete turističke ponude.</p>	

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Mjera I.5. Povezati, promovirati i brendirati cjelokupnu turističku ponudu drniškog kraja POKAZATELJI Izrađen virtualan turistički vodič Broj novih marketinških aktivnosti Izrađen vizualni identitet destinacije Broj nastupa na sajmovima i drugim promotivnim događanjima Broj novih suvenira Broj projekata koji objedinjavaju turističku ponudu	<ul style="list-style-type: none"> • Virtualni turistički vodič za cijelo područje Grada • Odlazak na turističke sajmove • Postavljanje turističke signalizacije • Osmišljavanje marketinške strategije i promocije • Osmišljavanje vizualnog identiteta • Osmišljavanje atraktivnih, prepoznatljivih suvenira • Jačanje kapaciteta TZ Drniša 	Ova mjera generirala bi pozitivne (+) utjecaje na turizam kroz formiranje Grada Drniša kao autentične turističke destinacije.	
PRIORITET II.: Stvoriti uvjete za konkurentniju poljoprivrednu proizvodnju baziranu na znanju i inovacijama			
Mjera II.1. Poticati interesno udruživanje poljoprivrednih proizvođača i unaprijediti distribuciju i prodaju POKAZATELJI Izgrađena hladnjača Broj izgrađenih otkupnih stanica Broj interesnih udruženja	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja i stavljanje u funkciju otkupnih stanica • Provođenje aktivnosti direktnog marketinga • Potpora poljoprivrednicima pri osnivanju klastera, udruga, zadruga i ostalih interesnih udruženja • Uspostavljanju kratkih opskrbnih lanaca radi izravnijeg povezivanja proizvođača i krajnjeg kupca • Izgradnja hladnjače u Poslovnoj zoni Drniš 	Ovom mjerom se doprinosi razvoju poljoprivrednog sektora te se stoga njeni utjecaji procjenjuju kao pozitivni(+) . Mjera II.1. generira utjecaje na poduzetništvo, odnosno oni se procjenjuju kao pozitivni (+) .	

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Mjera II.2. Povećati kompetencije poljoprivrednih proizvođača, pružiti im odgovarajuće usluge te poticati proizvodnju isplativih poljoprivrednih proizvoda (ljekovito bilje) POKAZATELJI Broj provedenih treninga Broj educiranih osoba Broj održanih savjetovanja Broj prijavljenih projekata za EU fondove, nacionalna sredstva Broj sufinanciranih projekata	<ul style="list-style-type: none"> Osmišljavanje edukacija i treninga o razvoju i provedbi projekata, zakonodavnom okviru, novim tehnologijama, korištenju OIE u poljoprivredi, dodanoj vrijednosti u proizvodnom procesu Promovirati bavljenje poljoprivredom Educirati poljoprivrednike početnike o isplativim kulturama Promovirati sadnju ljekovitog i mirodijskog bilja 	Ovom mjerom se doprinosi razvoju poljoprivrednog sektora na području Grada Drniša, stoga se njeni utjecaji procjenjuju kao pozitivni(+) .	
Mjera II.3. Stvoriti uvjete za održivu i učinkovitu obradu poljoprivrednih površina POKAZATELJI Broj okrugljenih parcela Poljoprivredna površina s mogućnošću navodnjavanja (ha) Dostupna površina za poljoprivrednu proizvodnju (ha)	<ul style="list-style-type: none"> Nova izmjera zemljišta Sustav navodnjavanja „Torak“ Miljevci Pilot projekt okrugnjavanja/komasacije poljoprivrednih parcela u Petrovu polju Ulaganje u rješenja za navodnjavanje poljoprivrednih površina Projekt ulaganja u infrastrukturu za navodnjavanje i odvodnju u funkciji razvoja i prilagodbe poljoprivrede – Mini akumulacije na rijeci Čikoli u visini korita rijeke Sufinanciranje istražnih radova i izrade bušotina za navodnjavanje Projekt čišćenja poljoprivrednih područja kontaminiranih minama na području Grada Drniša 	Ovom mjerom se doprinosi razvoju poljoprivrednog sektora te se njeni utjecaji procjenjuju kao pozitivni(+) . Mjere II.3 može potencijalno negativno (-) djelovati na sastavnice okoliša priroda te površinske i podzemne vode, s obzirom da se radi o poticanju izgradnje sustava navodnjavanja.	U suradnji s Hrvatskim vodama Grad Drniš priprema pilot projekt izgradnje akumulacije na rijeci Čikoli za potrebe navodnjavanja od 40 do 50 ha poljoprivrednih površina u Petrovom polju. Projekt je kompatibilan s ciljevima Plana navodnjavanja za područje Šibensko-kninske županije, odnosno s Projektom navodnjavanja i gospodarenja zemljишtem i vodama koji je pokrenula Vlada Republike Hrvatske (http://sibenskiportal.rtl.hr/2013/10/03/grgr-drniš-i-hrvatske-vode-na-cikoli-namjeravaju-graditi-branu/). RAD d.o.o. Drniš s partnerima planira započeti projekt navodnjavanja „Torak“ Miljevci, a Grad Drniš zajedno s Općinom Ružić i Županijom planira komasaciju poljoprivrednih površina u Petrovu polju.

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Mjera II.4. Kontinuirano raditi na brendiranju i promociji Drniškog pršuta i ostalih poljoprivrednih proizvoda POKAZATELJI Certificiran hrvatski pršut Broj brendiranih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda Osmišljen vizualni identitet „proizvedeno u Drnišu“ Broj lokacija „Drniškog dućana“	<ul style="list-style-type: none"> • Završetak certificiranja hrvatskog pršuta • Podizanje svijesti kod krajnjih potrošača o važnosti certifikacije proizvoda s naglaskom na oznake zaštite hrvatskog pršuta • Brendiranje ostalih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda • Osmišljavanje vizualnog identiteta proizvedeno u Drnišu • Osmišljavanje Drniškog dućana u većim hrvatskim gradovima gdje bi se mogli kupiti tradicionalni prehrambeni proizvodi • Uspostavljanje sustava kvalitete • Umrežavanje gradova poznatih po proizvodnji pršuta (Slovenija, Italija, Francuska, Španjolska, Portugal) 	Mjera II.4. doprinijet će razvoju turističke ponude Grada Drniša pa se njezini utjecaji procjenjuju kao pozitivni (+) .	Grad Drniš zajedno s partnerima namjerava nastaviti s certificiranjem autohtonih poljoprivrednih proizvoda te pokrenuti projekte „Umrežavanje gradova poznatih po proizvodnji pršuta (Slovenija, Italija, Francuska, Španjolska, Portugal)“ i „Brendiranje poljoprivrednih proizvoda (pršut, sir, vino)“.
PRIORITET III.: Stvoriti nužne preduvjete za poticajno poslovno okruženje i konkurentno poduzetništvo i obrtništvo			
Mjera III.1. Jačati ljudske kapacitete i promovirati samozapošljavanje i zajednički tržišni nastup gospodarstvenika POKAZATELJI Broj provedenih edukacija Broj educiranih Broj interesnih udruživanja Broj poduzetnika koji koriste neki oblik mjera aktivne politike zapošljavanja Broj fizičkih osoba koje su se uključile u mjerne aktivne politike zapošljavanja	<ul style="list-style-type: none"> • Edukacije za zaposlenike potpornih institucija • Projekt „I ja sam poduzetnik“ • Izgradnja infrastrukture u poslovnoj zoni Drniš • Savjetovanje i educiranje poduzetnika o dostupnim poticajima, otvorenim natječajima, poticajima za zapošljavanje • Pružanje pomoći u razvoju i provedbi projekta • Pomoć prilikom udruživanja u klaster, zadruge • Promoviranje korištenja mjera aktivne politike zapošljavanja 	Mjera koja promovira razvoj gospodarstva na ovoj razini nema negativne utjecaje na sastavnice okoliša. Pozitivni utjecaji (+) na stanovništvo i gospodarske značajke proizlaze iz aktivnosti edukacije poduzetnika te opremanja poslovnih zona.	Navedena mjera promovira razvoj i izgradnju već postojeće poslovne zone te se na strateškoj razini mogu isključiti potencijalni negativni utjecaji na okolišne komponente.

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Mjera III.2. Razviti poduzetničku infrastrukturu i aktivno raditi na privlačenju ulagača POKAZATELJI Broj izgrađenih/opremljenih poslovnih zona Izgrađena trafostanica u zoni Radonić Osnovan odjel za privlačenje ulaganja i podršku ulagačima Broj prijavljenih projekata Broj odobrenih projekata za sufinanciranje	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja i opremanje poslovnih zona • Projekt izgradnje komunalne infrastrukture u Poslovnoj zoni Radonić • Projekt gradnje 3 trafostanice u Poslovnoj zoni Radonić • Projekt izgradnje i infrastrukturnog uređenja prehrambene industrijske zone u Brištanima • Osnivanje odjela za privlačenje ulagača i osposobljavanje zainteresiranih građana za ulaganje • Pružanje podrške u razradi i provedbi ulagačkih projekata 	<p>Mjera koja promovira razvoj gospodarstva na ovoj razini nema negativne utjecaje na sastavnice okoliša.</p> <p>Pozitivni utjecaji (+) na stanovništvo i gospodarske značajke proizlaze iz aktivnosti edukacije poduzetnika te opremanja poslovnih zona.</p>	<p>Obzirom da je zbog administrativnih barijera i nedovoljno razvijenih poslovnih usluga otežano privlačenje novih ulagača u gospodarskom sektoru Grad Drniš planira osnovati odjel za privlačenje ulagača i osposobljavanje zainteresiranih građana za ulaganje te izgraditi infrastrukturu u poslovnim zonama (izgradnja infrastrukture u Poslovnoj zoni Drniš, projekt gradnje 3 trafostanice i izgradnja komunalne infrastrukture u Poslovnoj zoni Radonić, projekt izgradnje i infrastrukturnog uređenja prehrambene industrijske zone u Brištanima).</p> <p>Navedena mjera promovira razvoj i izgradnju već postojeće poslovne zone Radonić te se na strateškoj razini mogu isključiti potencijalni utjecaji na okolišne komponente.</p> <p>Poslovna zona Brištane se nalaze unutar područja ekološke mreže HR1000026 Krka i okolni plato i na mozaičnom stanišnom tipu Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci / Dračici koje je okarakterizirano kao ugroženi i rijetki stanišni tip.</p> <p>Obzirom da poslovna zona Brištane zauzima 0,14 % prethodno spomenutog stanišnog tipa na području Grada Drniša, a područje ekološke mreže unutar kojeg se nalazi je područje očuvanja značajno za ptice te</p>

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
			lokacija na kojoj je smještena je neposredno uz županijsku cestu Ž6077, a njezina gospodarska namjena je prehrambena, na strateškoj razini se ne očekuju negativni utjecaji provođenja projekta izgradnje i infrastrukturnog uređenja poslovne zone Brištane na okoliš.
PRIORITET IV.: Unaprijediti sustav obrazovanja, osposobljavanja i volontiranja na području Drniša			
Mjera IV.1 Jačati kvalitetu predškolskog i školskog obrazovanja i stručnog kadra na svim razinama (vrtić, osnovna škola i srednja škola) u gradu POKAZATELJI Broj opremljenih učionica u školama, vrtiću Broj educiranih nastavnika Broj mobilnosti nastavnika/učenika Broj stipendiranih učenika Broj moderniziranih/novorazvijenih kurikuluma Broj djece s osiguranim asistentom u nastavi Broj novih izvannastavnih aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> Opremanje vrtića, osnovne škole i srednje škole (namještaj, pametne ploče, ICT) Od Gradine do grada – Edukativni program za djecu predškolske i osnovnoškolske dobi u svrhu osvještavanja djece o važnosti poznавanja povijesti i kulturne baštine svojega kraja te podizanja svijesti o potrebi odgovornog odnosa prema baštini Edukacija profesora, učitelja, odgajatelja Promovirati mobilnost učenika i nastavnika Stipendiranje učenika Osiguravanje pomoćnika u nastavi Razvoj izvannastavnih aktivnosti Modernizacija i razvoj novih kurikuluma uskladištenih s potrebama gospodarstva 	Mjera se pozitivno (+) odražava na stanovništvo i kulturnu baštinu drniškog kraja.	
Mjera IV.2. Raditi na povezivanju i osmišljavanju modela suradnje između obrazovanja, gospodarstva, javnog i civilnog sektora POKAZATELJI Broj projekata obrazovnog i civilnog sektora	<ul style="list-style-type: none"> Osigurati praksu, posjete poduzećima, OPG-ovima „Budućnost je na selu – vratimo ranjive skupine mlađih modernoj, inovativnoj i održivoj poljoprivredi u Šibensko - kninskoj županiji“ 	Mjera na strateškoj razini ne generira utjecaje, odnosno neutralnog (/) je karaktera.	Procjenom utjecaja ove mjere na strateškoj razini nije utvrđen negativan utjecaj na sastavnice okoliša, a pozitivan utjecaj na strateškoj razini se također ne može utvrditi jer nije poznato koliko će rezultat realizacije ove

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Broj učenika na praksi u poduzećima	<ul style="list-style-type: none"> • Obrazovanje za poduzetništvo – promocija pršuta i drugih autohtonih proizvoda ruralnog područja • Pratiti i analizirati potrebe gospodarstva za radnom snagom • Educirati o poduzetništvu kroz predškolsko i školsko obrazovanje • Projekti između obrazovnih institucija i udruga 		mjere u konačnici utjecati na razvoj gospodarstva na području Grada Drniša.
Mjera IV.3. Razviti održive programe osposobljavanja odraslih i promovirati volontiranje i cjeloživotno učenje POKAZATELJI Broj novo razvijenih programa za nezaposlene Broj osoba uključenih u volontiranje	<ul style="list-style-type: none"> • Razviti programe osposobljavanja za osobe s invaliditetom, bivše branitelje • Volonterski centar Drniš • Promicati volonterske primjere dobre prakse iz drugih EU zemalja • Osvijestiti stanovništvo o važnostima cjeloživotnog učenja 	Mjera se pozitivno (+) odražava na stanovništvo.	Ostvarenjem ove mjere poboljšala bi se obrazovna struktura stanovništva što bi u konačnici pozitivno utjecalo, kako na socio-ekonomske značajke tako i na zdravlje stanovništva.
STRATEŠKI CILJ 2. Povećati kvalitetu i dostupnost svih vrsta javnih usluga te osigurati kvalitetnu temeljnu infrastrukturu uz očuvanje prirodne i kulturne baštine			
PRIORITET V.: Povećati kvalitetu i dostupnost društvenih sadržaja i razviti primjerene socijalno-zdravstvene usluge			
Mjera V.1. Izgraditi i poboljšati društvenu infrastrukturu PRIORITETI Izgrađen starački dom Natkrivena zelena tržnica Broj novoizgrađenih/rekonstruiranih škola Broj novoizgrađenih sportsko rekreativnih sadržaja Broj izgrađenih/rekonstruiranih/opremljenih dječjih igrališta Broj obnovljenih društvenih domova	<ul style="list-style-type: none"> • Starački dom u Drnišu • Izgradnja, rekonstrukcija škola i školskih igrališta • Izgradnja Dječjeg vrtića u Drinovcima • Natkrivanje zelene tržnice u Drnišu • Izgradnja i obnova sportsko rekreativske infrastrukture • Izgradnja nove zgrade Narodne knjižnice Drniš Uređenje prostora u prizemlju Doma kulture za kulturno umjetnički amaterizam 	Pozitivan (+) utjecaj realizacije Mjere V.1. na stanovništvo ogleda se u podizanju kvalitete života stanovnika Grada Drniša.	

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka razglosa za potrebe raznih nastupa i manifestacija na drniškom području • Opremanje kompjutorske učionice • Projekt izgradnje kupališno-rekreacijskog centra Drniš (bazen u Fenčevini) • Projekt izgradnje kuglane u Drnišu • Obnova društvenih domova (prostori za mlade, umirovljenike) 		
Mjera V.2. Razviti nove izvaninstitucionalne socijalne i zdravstvene usluge i stvoriti uvjete za veću društvenu uključenost osoba u nepovoljnem položaju POKAZATELJI Broj novoosmišljenih izvaninstitucionalnih usluga socijalne i zdravstvene skrbi Broj osoba korisnika izvaninstitucionalnih usluga	<ul style="list-style-type: none"> • Savjetovalište za sigurno provođenje slobodnog vremena i korištenje modernih medija • Osnivanje centara za pomoći u kući • Razviti poludnevne boravke za djecu / starije • Razviti mobilne medicinske timove 	Mjera se pozitivno (+) odražava na stanovništvo.	Ostvarenjem ove mjeru podigla bi se razina socijalne i zdravstvene skrbi što bi pozitivno utjecalo na kvalitetu življenja i zdravlje stanovništva na području Grada Drniša.
Mjera V.3. Promovirati zdravlje i zdrav način života u svim dobnim skupinama POKAZATELJI Broj organiziranih događanja povezanih sa sportom Broj promotivnih kampanja	<ul style="list-style-type: none"> • Promocija svjetskog dana sporta, dana hrane, dana srca, dana šećerne bolesti, dana zdravlja i drugih važnih javnozdravstvenih datuma • Promocija rekreacije • Poticanje mlađih na bavljenje sportom • Razvoj sporta na području Grada Drniša i mala škola tenisa • Promocija pravilne prehrane • Uspostava polivalentnog zdravstvenog savjetovališta • Organizacija sportskih događanja u Gradu 	Mjera se pozitivno (+) odražava na stanovništvo.	Provođenjem ove mjeru potaklo bi se unapređenje zdravlja i stvaranje potencijala za dobro zdravlje što bi pozitivno utjecalo i na kvalitetu življenja i zdravlje stanovništva na području Grada Drniša.

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Mjera V.4. Jačati kapacitete organizacija civilnog društva i poticati njihovu veću uključenost i angažiranost u razvoju grada POKAZATELJI Broj organiziranih edukacija/treninga Broj educiranih osoba Osigurani prostori za OCD (m ²) Razvijen model i kriteriji financiranja OCD Broj organizacija civilnoga društva koje su prijavile projekte/programe Broj usluga koje pružaju organizacije civilnoga društva Broj prijavljenih/odobrenih projekata/programa OCD na natječaje iz EU fondova ili nacionalne natječaje Broj zajedničkih projekata/inicijativa OCD-ova Broj volonterskih programa	<ul style="list-style-type: none"> • Educirati članove OCD, o mogućim izvorima financiranja za OCD, o zakonodavnom okviru, o pisanju projekata financiranih iz EU fondova • Osigurati infrastrukturne kapacitete za udruge • Razviti prihvatljiv model financiranja OCD-ova • Poticati na osmišljavanje i provedbu projekata socijalne inkluzije, sporta, zdravlja • Klub mladih „ENTER“ • Bratimljenje gradova i umrežavanje gradova • Umrežavanje OCD-ova 	Mjera se pozitivno (+) odražava na stanovništvo.	
PRIORITET VI.: Sustavno raditi na očuvanju, razvijanju i promoviranju kulturnih sadržaja Grada			
Mjera VI.1. Povećati kvalitetu, raznolikost i dostupnost kulturnih sadržaja POKAZATELJI Broj novih zbirk Broj novih muzejskih postava Broj posjetitelja muzeja Broj provedenih edukacija zaposlenika u kulturi Broj educiranih osoba Broj partnerskih projekata s drugim institucijama	<ul style="list-style-type: none"> • Unutarnje uređenje polivalentne dvorane u Domu kulture Drniš • Jačati kapacitete zaposlenika u kulturi • Promovirati kulturne sadržaje • Povezati dionike iz područja kulture • Razviti nove kulturne sadržaje prilagođene mladima • Organiziranje tematskih izložbi, novih postava u muzeju 	Navedena mjera pozitivno (+) se odražava na kulturnu baštinu Grada Drniša te posredno i na turističku ponudu. Utjecaji na ostale sastavnice okoliša uslijed provedbe ove mjeru se ne očekuju.	

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
	<ul style="list-style-type: none"> • Promicati značaj knjižnice, čitanja i informatičke pismenosti • Promovirati muzejsku građu • Uvođenje IKT u promociji kulturnih sadržaja 		
Mjera VI.2. Očuvati nematerijalnu kulturnu baštinu drniškog kraja POKAZATELJI Broj manifestacija Broj posjetitelja Broj tiskanih materijala promocije drniške tradicije	<ul style="list-style-type: none"> • Održavanje kulturnih manifestacija • Festival ojkavice- Miljevci • Tiskanje materijala koji promoviraju tradicionalnu kulturnu baštinu • Poticati mlade na bavljenje folklorom 	Navedena mjeru pozitivno (+) se odražava na kulturnu baštinu Grada Drniša te posredno i na turističku ponudu. Utjecaji na ostale sastavnice okoliša uslijed provedbe ove mjeru se ne očekuju.	U svrhu očuvanja nematerijalne kulturne baštine Grad Drniš planira nastaviti s održavanjem kulturnih manifestacija i Festivala ojkavice u Miljevcima.
PRIORITET VII.: Razviti kvalitetnu prometnu, plinsku i informatičku infrastrukturu i osigurati veću energetsku učinkovitost Grada			
Mjera VII.1. Unaprijediti cestovnu infrastrukturu i promet u mirovanju POKAZATELJI Broj km obnovljenih/uređenih nerazvrstanih cesta Broj km izgrađenih uređenih gradskih/županijskih/državnih prometnica	<ul style="list-style-type: none"> • Uređenje infrastrukture u naselju Meterizi (Ulica Ključica i Ulica Put Knezova) • Projekt sanacije i modernizacije nerazvrstane ceste Sedramić- Brnade • Projekt sanacije i modernizacije nerazvrstane ceste Lišnjak- Velušić • Projekt sanacije i modernizacije nerazvrstane ceste Siverić- Tepljuh duljine 5 km • Projekt nerazvrstanih cesta na području Grada Drniša • Prometnica Pazar- priprema kompletne infrastrukture za stambene parcele • Uvođenje naplate parkiranja • Izgradnja pješačkih i biciklističkih traka uz prometnice • Postavljanje prometne signalizacije 	Mjera podrazumijeva sanaciju cesta, otvaranje biciklističkih i pješačkih staza uz već postojeću cestovnu infrastrukturu te uvođenje naplate parkirališta. Aktivnosti definirane za realizaciju mjeru nemaju negativan utjecaj na sastavnice okoliša na strateškoj razini, međutim pozitivan (+) utjecaj se očekuje na stanovništvo uslijed podizanja kvalitete života na drniškom području.	Za projekte „Sanacija i modernizacija nerazvrstane ceste Sedramić – Brnade“, „Nerazvrstana cesta Lišnjak – Velušić“ i „Prometnica Pazar - priprema kompletne infrastrukture za stambene parcele“ izrađen je glavni projekt. Obzirom da se ne predviđaju novi koridori cesta utjecaj je ocijenjen kao neutralan.

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Mjera VII.2. Izgraditi zračnu luku Pokrovnik POKAZATELJI Izgrađena zračna luka	<ul style="list-style-type: none"> Aerodrom Pokrovnik (air park ili mali sportski aerodrom) Projekt hrvatskog zrakoplovnog turizma- FLY CROATIA – mreža letjelišta 	Ova mjeru može generirati potencijalno negativan (-) utjecaj na prirodu, tj. na ciljne vrste ptica unutar područja ekološke mreže HR1000026 Krka i okolni plato. Utjecaj može biti negativan ukoliko se ustanovi da područje planiranog letjelišta vrste grabiljivica koriste kao hranilište ili migracijski koridor.	
Mjera VII.3. Osigurati širokopojasni Internet na području cijelog Grada Broj kućanstava s pristupom internetskim brzinama od 30 Mbit/s	<ul style="list-style-type: none"> Okvirna analiza mogućnosti provedbe projekta i izrada nacrt-a plana razvoja širokopojasne infrastrukture za Grad Drniš Uvođenje širokopojasnog interneta za sva kućanstva 	Na strateškoj razini, realizacija Mjere VII.3. neće dovesti do negativnih utjecaja na okoliš te su jedini evidentirani utjecaji pozitivnog (+) karaktera koji će se prvenstveno odraziti na kvalitetu života ljudi na području Grada Drniša.	Prema Strategiji razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016. do 2020. godine, ključnu ulogu u uspješnoj provedbi imaju tijela javne vlasti na regionalnoj (županijskoj) i lokalnoj razini (gradovi i općine), koje treba poticati i pomoći im da se aktivno uključe u provedbu Strategije razvoja širokopojasnog pristupa u RH.
Mjera VII.4. Plinofikacija Drniša POKAZATELJI Broj km izgrađene plinske mreže Broj kućanstava s pristupom prirodnom plinu Broj poduzetnika s pristupom prirodnom plinu	<ul style="list-style-type: none"> Izgradnja plinofikacijske mreže na području Grada Drniša duljine 8000 m 	Izgradnjom plinofikacijske mreže, što je propisano ovom mjerom, očekuje se pozitivan (+) utjecaj na stanovništvo uslijed podizanja kvalitete života ljudi. Na strateškoj razini nisu evidentirani utjecaji na ostale okolišne teme.	Prema PPUG Drniša smještaj distribucijskih plinovoda planiran je unutar zajedničkog infrastrukturnog koridora prometnice, odnosno uz nju u zasebnom koridoru.
Mjera VII.5. Promovirati korištenje OIE i povećati energetsku učinkovitost u svim sektorima POKAZATELJI Troškovi energije javnih objekata	<ul style="list-style-type: none"> Pokretanje JPP obnova svinjogojske farme s kogeneracijskim/trigeneracijskim postrojenjem ili ispomoći privatnom ulagaču Pokretanje JPP solarna termoelektrana ili FN elektrana 	Mjera VII.5. potencijalno pozitivno (+) djeluje na sektor poljoprivrede uslijed poticanja izgradnje SE u sklopu poljoprivrednih aktivnosti.	SE koja je dio mjeru VII.5. planirana je za korištenje u poljoprivredi. Realizirat će se na poljoprivrednoj površini, na visini od četiri metra, što omogućava nesmetan rad poljoprivrednim strojevima i potpunu

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Broj kućanstva koja su koristila poticaje namijenjene energetskoj učinkovitosti Broj javnih objekata kojima je povećana energetska učinkovitost Broj gospodarskih objekata kojima je povećana energetska učinkovitost Broj stambenih zgrada kojima je povećana energetska učinkovitost Izrađen elaborat o energetskom pregledu javne rasvjete	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada elaborata o energetskom pregledu javne rasvjete • Poticanje energetske učinkovitosti obiteljskih kuća • Poticanje energetske učinkovitosti stambenih zgrada • Projekt energetske obnove javnih objekata na području grada • Projekt energetske obnove poslovnih objekata na području grada • Projekt termo-solarne energane • Sunčana elektrana u poljoprivrednoj proizvodnji 	Ukoliko se realiziraju aktivnosti predviđene ovom mjerom može se očekivati pozitivan (+) utjecaj na klimu. Međutim, realizacija Mjere VII.5. može dovesti do negativnog (-) utjecaja koji se odnosi na obnovu svinjogojske farme. Obzirom da još uvijek ne postoji projektna dokumentacija za obnovu svinjogojske farme i da se problem sagledava na strateškoj razini, mogući negativni utjecaji se prvenstveno odnose na neodgovarajuće zbrinjavanje gnojovke, otpadnih voda te emisije onečišćujućih tvari u zrak što bi se negativno odrazilo na površinske i podzemne vode te kvalitetu zraka.	poljoprivrednu iskoristivost zemlje na kojoj se elektrana nalazi. Projekt će biti financiran iz europskih fondova ili uz pomoć Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost.
PRIORITET VIII.: Zaštiti i adekvatno vrednovati prirodu i okoliš			
Mjera VIII.1. Zaštiti i obnoviti biološku, krajobraznu i okolišnu raznolikost te unaprijediti upravljanje zaštićenim područjem Grada Drniša Broj projekata zaštite/obnove biološke (biljke, životinje, njihovo stanište) raznolikosti Broj projekata obnove krajobrazne (geomorfološki oblici, tlo, minerali, vodotoci, stajačice, vegetacija) raznolikosti Broj km obnovljenih suhozida	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt uređivanja zapuštenih suhozida na cijelom području Grada Drniša • Projekt obnove zapuštenih lokvi te njihova zaštita na cijelom području Grada Drniša • Projekt čišćenja i uređivanja bunara na cijelom području Grada Drniša • Projekt čišćenja i uređenja javnih gusterni iz doba Austro-ugarske (Širitovci, Kaočine, Drinovci, Nos Kalik) • Sadnja drvoreda uz zaobilaznicu u Drnišu 	Pozitivan (+) utjecaj na bioraznolikost i krajobraz očituje se kroz aktivnosti zaštite biološki i krajobrazno značajnih područja, međutim ukoliko se planirani projekti uređenja, čišćenja i obnove provedu na neadekvatan način mogući su negativni (-) utjecaji na prirodu.	Procjenom na strateškoj razini uočeno je da će realizacija planirane mini akumulacije na Čikoli sadržana u Mjeri II.3. dodatno otežati provođenje projekta vraćanja raka i žaba u Čikolu koji je predviđen Mjerom VIII.1.

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Broj uređenih/očišćenih bunara Broj uređenih javnih cisterni iz Austro-ugarske Uređen botanički vrt u Kadinoj Glavici Uređen Drniški park	<ul style="list-style-type: none"> • Botanički vrt u Kadinoj Glavici kod crkve sv. Josipa Radnika • Projekt vraćanja raka i žaba u Čikolu - suradnja s Hrvatskim centrom za autohtone vrste riba i rakova krških voda - Otočac • Projekt obnove i hortikulturnog uređenja drniškog parka 		
Mjera VIII.2. Razminirati tlo onečišćeno minama POKAZATELJI Broj ha razminiranog zemljišta	<ul style="list-style-type: none"> • Razminiranje poljoprivrednog zemljišta • Razminiranje ostalih površina 	Pozitivan (+) utjecaj na korištenje zemljišta i stanovništvo.	
Mjera VIII.3. Poboljšati kvalitetu vodoopskrbe i odvodnje POKAZATELJI Postotak stanovništva priključenih na vodoopskrbnu mrežu Postotak stanovništva priključenih na kanalizacijski sustav Broj km izgrađenog/obnovljenog vodoopskrbnog sustava Broj km izgrađenog/obnovljenog kanalizacijskog sustava Broj izrađene tehničke dokumentacije Smanjenje gubitaka vode u vodoopskrbi u %	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt vodoopskrbe naselja Štikovo • Vodoopskrbni cjevovod Kalun- industrijska zona Drniš (2596 m) • Rekonstrukcija cjevovoda Čikola - Drniš • Izgradnja fekalne kanalizacije naselja Badanj • Kanalizacija dijela grada Drniša i industrijske zone Drniš • Izrada tehničke dokumentacije za projekte odvodnje i navodnjavanja 	Pozitivni (+) utjecaji na stanovništvo rezultat su povećanja postotka kućanstava priključenih na vodovodni i kanalizacijski sustav. Pozitivni (+) utjecaji očituju se i na kakvoču površinskih i podzemnih voda.	2014. godine poslan zahtjev za financiranje izgradnje fekalne kanalizacije naselja Badanj. Grad Drniš je pokrenuo projekt sufinanciran iz EU sredstava po nazivom "Vodoopskrbni sustav i sustav odvodnje s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda za grad Drniš". Vodoopskrbni sustav i sustav odvodnje su izgrađeni i u funkciji, dok je uređaj za pročišćavanje otpadnih voda izgrađen i u fazi ispitivanja, nakon čega se planira njegovo puštanje u probni rad. Ciljevi projekta su omogućiti čistu i pitku vodu svim građanima Drniša, smanjiti gubitke u vodoopskrbnom sustavu te očuvati kakvoču podzemnih voda.
Mjera VIII.4. Povećati kvalitetu gospodarenja otpadom POKAZATELJI Broj uređenih spremnika otpada za više stambene zgrade	<ul style="list-style-type: none"> • Uređenje lokacija na kojima se nalaze spremnici otpada za više stambene zgrade • Izgradnja i opremanje mini sortirnice komunalnog otpada kapaciteta do 1000 tona godišnje 	Pozitivan utjecaj (+) na stanovništvo uslijed rješavanja tekućeg problema neadekvatnog odlaganja otpada.	Za vrijeme pisanja Studije, donošenje Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2016. – 2022. je u proceduri.

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Uređeno odlagalište zelenog i biootpada Izgrađeno reciklažno dvorište za građevinski otpad Broj postavljenih i označenih zelenih otoka Broj saniranih odlagališta otpada	<ul style="list-style-type: none"> • Odlaganje zelenog i bio otpada • Uređenje lokacija na kojima se nalaze zeleni otoci i njihovo obilježavanje • Razvoj sustava prikupljanja komunalnog otpada nabavkom podzemnih i polupodzemnih sustava spremnika te njihovog pražnjenja odgovarajućim tipom kamiona smećara podizača • Razvoj sustava prikupljanja komunalnog otpada „Od vrata do vrata“ nabavkom komunalne opreme spremnika 80l, 120l, 240l s dodatnim identifikacijskim sustavom za praćenje količine pražnjenja posuda • Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta za područje Grada Drniša • Reciklažno dvorište za građevinski otpad • Sanacija divljih odlagališta 	Sanacijom divljih odlagališta očekuju se pozitivni (+) utjecaji na tlo, prirodu te površinske i podzemne vode.	Prema Planu gospodarenja otpadom Grada Drniša za razdoblje 2016 – 2022. izgradnja reciklažnog dvorišta planirana je i obuhvaćena Urbanističkim planom uređenja grada Drniša u zoni „I“ gospodarsko-proizvodne namjene, dok je reciklažno dvorište građevinskog otpada predviđeno uz odlagalište na Moseću i na prostoru bivšeg divljeg odlagališta Trbounje. Predviđene lokacije se nalaze u III. zoni sanitarno zaštićene i na rubnim dijelovima područja ekološke mreže značajnog za ptice HR1000026 Krka i okolni plato (izuzev lokacije uz odlagalište Moseć koja se nalazi izvan ovog područja ekološke mreže). Shodno prethodno navedenom, provedbom ove mjere se ne očekuju negativni utjecaji na okoliš.
PRIORITET IX.: Zaštiti ljudske živote i otkloniti ili umanjiti rizike proizašle djelovanjem elementarnih nepogoda			
Mjera IX.1. Jačati kapacitete civilne zaštite i uspostaviti učinkovit sustav zaštite od elementarnih nepogoda i ostalih opasnosti POKAZATELJI Izgrađen vatrogasni dom Oformljen centar za zaštitu ljudi i imovine Akumulacija vode Mali Točak	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobiti sve strukture u Drnišu za pravodoban i kvalitetan odgovor na elementarne nepogode • Projekt sigurnost turista i domicilnog stanovništva • Mali Točak na Promini – akumulacija vode sa popratnim sadržajima (protupožarna zaštita, napajanje životinja i sl.) • Projekt izgradnje vatrogasnog doma u Poslovnoj zoni Drniš • Središnji centar za zaštitu ljudi i imovine 	Pozitivan utjecaj (+) na stanovništvo ogleda se u poboljšanju sustava zaštite.	Mali Točak na Promini je mali kaptirani izvor s pitkom vodom. Obzirom na nedostatak detaljne projektne dokumentacije za planiranu akumulaciju vode Mali Točak na Promini na strateškoj razini nije moguće evidentirati utjecaje na okoliš.

7.2 Opis utjecaja na sastavnice okoliša

U nastavku se prikazuju mogući pozitivni i/ili negativni utjecaji mjera grupirani po sastavnicama okoliša. Mjere koje nemaju evidentiran utjecaj na okoliš (neutralan utjecaj), sukladno metodologiji opisanoj u Poglavlju 7, nisu dalje obrađivane.

7.2.1 Površinske i podzemne vode

Mjera	Utjecaj	Neposredan	Posredan	Kratkoročan	Srednjoročan	Trajan	Kumulativan	Prekognaničan
Mjera I.3. Povećati i unaprijediti smještajne kapacitete	-	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera II.3. Stvoriti uvjete za održivu i učinkovitu obradu poljoprivrednih površina	-	✓	✗	✗	✗	✓	✓	✗
Mjera VII.5. Promovirati korištenje OIE i povećati energetsку učinkovitost u svim sektorima	-	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VIII.3. Poboljšati kvalitetu vodoopskrbe i odvodnje	+	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VIII.4. Povećati kvalitetu gospodarenja otpadom	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗

Realizacijom projekta izgradnje mini kampa na rubnim krajevima NP „Krka“ koji je predviđen Mjerom I.3. mogući su **negativni** utjecaji onečišćenja voda koji bi nastali kao posljedica ispuštanja otpadnih voda u recipijent, čime bi se narušilo stanje površinskih i podzemnih voda na području Grada Drniša.

Mjera II.3 može izazvati **negativne** utjecaje na površinske i podzemne vode. Izgradnja akumulacija može dovesti do povećanja vodostaja uzvodno te do smanjenja vodostaja nizvodno. Povećanje vodostaja može uzrokovati povećanu infiltraciju vode u vodonosnik, dok smanjenje može uzrokovati dreniranje vodonosnika.

Sukladno tome, gradnja akumulacija može utjecati na razinu podzemne vode, a time i na izdašnost izvora koji su hidrogeološki povezani s podzemnim vodama na koje utječe izgradnja akumulacije.

Izgradnjom sustava navodnjavanja „Torak“ Miljevci očekuje se povećanje količina crpljenja vode zbog čega će doći do lokalnog smanjivanja razina podzemne vode u vodonosniku što posljedično može utjecati na izdašnost izvorišta.

Izuzev prethodno navedenih utjecaja, provođenjem Mjere II.3. dovelo bi do intenziviranja poljoprivrede. Povećanjem poljoprivredne proizvodnje povećat će se i količina umjetnih gnojiva i pesticida na poljoprivrednim površinama, a koji mogu, ili infiltracijom u podzemlje dospijeti u podzemne vode, ili ispiranjem s poljoprivrednih površina prilikom oborina završiti u okolnim površinskim vodama. Povećanje koncentracije ovih tvari u vodnim tijelima **negativno** utječe na kakvoću vode dok intenzitet utjecaja ovisi o tipu i količini gnojiva i pesticida koji će koristiti u poljoprivrednoj proizvodnji. S obzirom da se na području Grada Drniša nalaze II., III. i IV. zona sanitarne zaštite uspostavljene u svrhu zaštite izvorišta Jaruga i Torak, IV. zona sanitarne zaštite izvorišta Čikola i IV zona sanitarne zaštite izvorišta Miljacka, povećanje poljoprivredne proizvodnje može neposredno utjecati i na kakvoću vode za ljudsku potrošnju.

Obnova svinjogojske farme predviđena Mjerom VII.5. može predstavljati (velika koncentracija stoke na jednom mjestu, velike količine tekućeg gnoja) značajan točkasti izvori onečišćenja. Neadekvatnim spremanjem i postupanjem sa gnojem i gnojovkom te s otpadnim vodama može doći do značajnih onečišćenja površinskih i podzemnih voda.

Mjera VIII.3. **pozitivno** će djelovati na kakvoću površinskih i podzemnih voda uslijed uređenja sustava odvodnje otpadnih voda, koje predstavljaju pritisak na kakvoću voda uslijed njihovog ispuštanja u prirodne recipijente.

Mjerom VIII.4. predviđena je sanacija divljih odlagališta na području Grada Drniša. Nesanirana divlja odlagališta su tip točkastog izvora onečišćenja te mogu imati značajan negativan utjecaj na površinske i podzemne vode. Sanacijom odlagališta uklonili bi se potencijalno opasni točkasti izvori onečišćenja što bi imalo **pozitivan** utjecaj na ekološko i kemijsko stanje površinskih voda, kao i na kemijsko stanje podzemnih voda.

Kumulativni utjecaji:

Kumulativan utjecaj akumulacija u nizu može biti značajan. Akumulacije u nizu mogu utjecati na povećanje vodnih masa i na povišenje vrhova vodnih valova čime se povećava opasnost od poplava. Povećanje vodnih valova može utjecati i na eroziju korita kao i na eroziju obala. Osim toga, može doći do promjena hidroloških uvjeta koje mogu imati dalekosežne i nepovratne posljedice na vodotoke i podzemne vode.

7.2.2 Priroda

Mjera	Utjecaj	Neposredan	Posredan	Kratkoročan	Srednjoročan	Trajan	Kumulativan	Prekogniran
Mjera I.3. Povećati i unaprijediti smještajne kapacitete	-	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera II.3. Stvoriti uvjete za održivu i učinkovitu obradu poljoprivrednih površina	-	✓	✗	✗	✗	✓	✓	✗
Mjera VII.2. Izgraditi zračnu luku Pokrovnik	-	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VIII.1. Zaštiti i obnoviti biološku, krajobraznu i okolišnu raznolikost te unaprijediti upravljanje zaštićenim područjem Grada Drniša	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VIII.4. Povećati kvalitetu gospodarenja otpadom	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗

Realizacijom projekta izgradnje mini kampa na rubnim krajevima NP „Krka“ koji je predviđen Mjerom I.3. mogući su **negativni** utjecaji na prirodu koji bi nastali kao rezultat degradacije i fragmentacije staništa, te povećane koncentracije ljudi na području planiranog kampa što može imati za posljedicu uzneniranje životinjskih vrsta. Izuzev navedenih utjecaja povećanjem smještajnih kapaciteta, odnosno dodavanjem sadržaja mini kampa moguće je neposredan utjecaj na krajobrazne karakteristike područja. **Negativan** utjecaj moguće je unošenjem novih antropogenih elemenata. Obzirom da je izgradnja mini kampa planirana na rubnim krajevima zaštićenog područja NP „Krka“ na strateškoj razini se ne mogu isključiti **negativni** utjecaji planiranog projekta na navedeno zaštićeno područje.

Mjera II.3. podrazumijeva izgradnju sustava za navodnjavanje „Torak“ Miljevci i akumulacije za navodnjavanje na rijeci Čikoli, koja je dio ekološke mreže. Obzirom da se izvorište Torak nalazi unutar NP „Krka“, područja ekološke mreže HR2000918 Šire područje NP „Krka“ te obuhvaća stanišne tipove koji se nalaze na popisu ugroženih i rijetkih stanišnih tipova od nacionalnog i europskog značaja, izvedbom predviđenog sustava navodnjavanja moguće su **negativni** utjecaji na ova područja i staništa, koji bi nastali kao posljedica njihovog narušavanja. Do **negativnih** utjecaja može doći i izvedbom projekta akumulacije za navodnjavanje na Čikoli. Akumulacije uzrokuju poplavljivanje staništa koja prirodno nisu bila pod vodom.

Promjene u prirodnim dijelovima rijeka mogu značajno utjecati na karakter staništa i sve povezane ekosustave iznad i ispod pregrade. Izgradnjom pregrade sastav flore i faune može biti modificiran zbog degradacije prirodne riparijske (priobalne drvenaste) vegetacije. S tim povezano prekidi ekološkog kontinuma imaju značajne utjecaje na prisutne riblje zajednice kao i na one koje koriste te vodotoke za migracije.

Poprečne strukture na vodotocima kao što su preljevi i brane, mogu usporiti snagu vode te smanjiti mogućnosti rijeka da transportiraju čestice. Voda nizvodno od brane nadoknađuje manjak sedimenta pojačanim erodiranjem korita. Postepeno erozija produbljuje korito što može uzrokovati snižavanje vodnog lica i degradaciju nizvodnih aluvijalnih područja.

Ujezerivanjem se utječe na promjenu kemijskog sastava vode, dinamiku sedimentacije i brzinu protoka što mijenja sastav vrsta rječne flore i faune iz rječnog tipa (lotički) u stajaći tip (lentički). Brane kao migracijske barijere utječu na migratorne vrste riba. Mini akumulacija na rijeci Čikoli može dovesti do **negativnog** utjecaja na rječni krajobraz unošenjem antropogenih elemenata i moguće geometrijske regulacije u pojedinim dijelovima korita.

Mjera VII.2., kojom se planira izgradnja zračne luke Pokrovnik, može **negativno** djelovati na prirodu, odnosno na ciljne vrste ptica unutar područja ekološke mreže HR1000026 Krka i okolni plato. Utjecaj može biti negativan ukoliko se ustanovi da područje planiranog letjelišta vrste grabljivica koriste kao hranilište ili migracijski koridor. Kako bi se odredio intenzitet utjecaja i njegovu značajnost potrebno je proći postupak ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu te definirati odgovarajuće mjere ublažavanja.

Mjerom VIII.1. **pozitivno** se djeluje na prirodu, odnosno bioraznolikost i kvalitete kulturnih krajobrazova. Mjera podrazumijeva projekte sanacije biološki i krajobrazno značajnih područja Grada Drniša, međutim ova mjera je dvojakoog karaktera, jer može dovesti i do **negativnih** utjecaja na prirodu. Ukoliko se projekti obuhvaćeni ovom mjerom, izuzev projekta čišćenja i uređenja bunara i javnih gustirni, realiziraju na neadekvatan način može doći do narušavanja bioraznolikosti, staništa i krajobraznih značajki Grada Drniša.

Pozitivan utjecaj na prirodu očekuje se provedbom mjeru VIII.4. kojom će se potaknuti uređenje sustava za gospodarenje otpadom. Jedna od pozitivnih promjena uređenja tog sustava su projekti sanacije divljih odlagališta, koja predstavljaju pritisak na divlje vrste i staništa te krajobrazne karakteristike područja.

Kumulativni utjecaji:

Kumulativni utjecaji provedbe Strategije mogući su uslijed realizacije dodatnih akumulacija na rijeci Čikoli. Sveukupan utjecaj akumulacije na vodotok može se procijeniti tek onda kad se njenim pojedinačnim utjecajima pridodaju svi postojeći antropogeni utjecaji na promatranom dijelu vodotoka. U slučaju da postoji interakcija između postojećih utjecaja i planiranog zahvata mogu se pojaviti značajni negativni kumulativni utjecaji. Kumulativni utjecaji proizlaze iz svih utjecaja prisutnih na određenom području. U rječnim okolišima jedan od kumulativnih utjecaja je gubitak ribljih vrsta ili njihove brojnosti, a proizlazi iz pojedinačnih utjecaja kao što su gubitak staništa, stvaranje migracijskih barijera, promjene prirodne morfologije rijeke uzrokovane stabilizacijom toka te erozijom sedimenta i ispiranjem nutrijenata.

7.2.3 Korištenje zemljišta

Mjera	Utjecaj	Neposredan	Posredan	Kratkoročan	Srednjoročan	Trajan	Kumulativan	Prekograničan
Mjera II.1. Poticati interesno udruživanje poljoprivrednih proizvođača i unaprijediti distribuciju i prodaju	+	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera II.2. Povećati kompetencije poljoprivrednih proizvođača, pružiti im odgovarajuće usluge te poticati proizvodnju isplativih poljoprivrednih proizvoda (ljekovito bilje)	+	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera II.3. Stvoriti uvjete za održivu i učinkovitu obradu poljoprivrednih površina	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VII.5. Promovirati korištenje OIE i povećati energetsku učinkovitost u svim sektorima	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VIII.2. Razminirati tlo onečišćeno minama	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗

Mjera	Utjecaj	Neposredan	Posredan	Kratkoročan	Srednjoročan	Trajan	Kumulativan	Prekograničan
Mjera VIII.4. Povećati kvalitetu gospodarenja otpadom	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗

Preduvjeti za razvoj i rast poljoprivredne proizvodnje stvaraju se udruživanjem poljoprivrednika što se navodi i u Strategiji razvoja klastera u Republici Hrvatskoj od 2011. do 2020. godine, a Mjerom II.1. predviđena je potpora poljoprivrednicima pri osnivanju klastera, udruga, zadruga i ostalih interesnih udruženja što će u konačnici imati **pozitivan** utjecaj na poljoprivredni razvoj područja.

Prema Planu upravljanja razvojem i marketingom turizma drniškog područja iz 2016. godine nerentabilnost poljoprivredne proizvodnje na drniškom području je rezultat niza problema koji uključuju slabu organiziranost proizvođača, kao i njihovu needuciranost što se planira promijeniti Mjerom II.2. te će se tako ostvariti **pozitivan** utjecaj na poljoprivredu, a time i na korištenje zemljišta.

Mjera II.3. i VIII.2. direktno je usmjerena na unapređenje poljoprivrede, a svojim aktivnostima koje uključuju komasaciju poljoprivrednih parcela, projekte navodnjavanja te razminiranje područja **pozitivno** će utjecati na razvoj i rentabilnost poljoprivrede Grada Drniša i uopće na kvalitetu tla drniškog područja.

Korištenje sunčanih elektrana u poljoprivrednoj proizvodnji koje je predviđeno Mjerom VII.5. imat će **pozitivan** utjecaj na poljoprivrednu proizvodnju.

Mjerom VIII.4. predviđa se sanacija divljih odlagališta otpada na području Grada Drniša. Nesanirana divlja odlagališta otpada mogu onečistiti tlo koje prekrivaju organskim i anorganskim onečišćivalima te na taj način negativno utjecati na njegovu kvalitetu. Sanacijom odlagališta uklonili bi se potencijalno opasni točkasti izvori onečišćenja što bi imalo **pozitivan** utjecaj na kakvoću tla na lokaciji divljih odlagališta otpada.

7.2.4 Kvaliteta zraka i klimatske značajke

Mjera	Utjecaj	Neposredan	Posredan	Kratkoročan	Srednjoročan	Trajan	Kumulativan	Prekograničan
Mjera VII.5. Promovirati korištenje OIE i povećati energetsku učinkovitost u svim sektorima	+	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗
	-	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗

Realizacijom aktivnosti predviđenih Mjerom VII.5. može se očekivati potencijalno **pozitivan** utjecaj na klimatske značajke, jer će korištenje energije iz obnovljivih izvora rezultirati smanjenim korištenjem konvencionalnih izvora energije čime se smanjuje količina stakleničkih plinova koji danas predstavljaju najveći pritisak na klimu, međutim ne može se isključiti moguće **negativno** djelovanje na kvalitetu zraka, obzirom da Mjera VII.5. predviđa obnovu svinjogojske farme. Farme svinja izvor su emisija dušikovih oksida, amonijaka, metana, sumporovodika, merkaptana i tiofenola. Amonijak, sumporovodik, merkaptani i tiofenoli su neugodnog mirisa i mogu se širiti na velike udaljenosti.

7.2.5 Kulturna baština

Mjera	Utjecaj	Neposredan	Posredan	Kratkoročan	Srednjoročan	Trajan	Kumulativan	Prekograničan
Mjera I.1. Obnoviti i urediti građevine kulturno-povijesne baštine	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera I.2. Jačati kvalitetu i sadržajnost postojeće turističke ponude u skladu s turističkim trendovima i selektivnim oblicima turizma (eno-gastro, aktivni, sportski, avanturistički i ciklo turizam)	-	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera I.3. Povećati i unaprijediti smještajne kapacitete	+	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera IV.1 Jačati kvalitetu predškolskog i školskog obrazovanja i stručnog kadra na svim razinama (vrtić, osnovna škola i srednja škola) u gradu	+	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VI.1. Povećati kvalitetu, raznolikost i dostupnost kulturnih sadržaja	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VI.2. Očuvati nematerijalnu kulturnu baštinu drniškog kraja	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗

Drniški kraj bogat je kulturno-povijesnom baštinom koja je još uvijek u velikoj mjeri neiskorištena zbog nedostupnosti i neuređenosti. Kako bi se to promijenilo potreban su ulaganja u obnovu, očuvanje spomenika kulture, uređenje terena i šetnica. Stoga Mjera I.1. koja uključuje obnavljanje i uređenje građevina kulturno-povijesne baštine će neposredno **pozitivno** utjecati na povijesne građevine, jer će revitalizacijom biti zaštićene od daljnje devastacije.

Pećina u Pokrovniku je zaštićena kao nepokretno kulturno dobro, a projekt njezinog uređenja sadržan u Mjeri I.2. nije obuhvaćen Studijom revitalizacije kulturne baštine Grada Drniša pa su prilikom radova uređenja mogući **negativni** utjecaji na kulturnu baštinu koji bi nastali kao posljedica narušavanja baštinskih vrijednosti ovog kulturnog dobra ukoliko se uređenje ne bude adekvatno provedlo, međutim adekvatnim uređenjem ovog kulturnog dobra doprinijelo bi se očuvanju kulturnih dobara drniškog područja, što bi bio **pozitivan** utjecaj na kulturnu baštinu.

Jedna od sastavnica Mjere I.3. je prenamjena bivšeg Đačkog doma u hostel. Iako će ova mjera neposredno utjecati na kvalitetu turističke ponude Grada Drniša, posredno će **pozitivno** utjecati na kulturnu baštinu ovog kraja jer će doći do revitalizacije ovog objekta koji pripada zaštićenom kulturnom dobru.

U cilju ostvarenja Mjere IV.1. Gradski muzej u Drnišu planira realizirati edukativni program za djecu predškolske i osnovnoškolske dobi u svrhu osvještavanja djece o važnosti poznавanja povijesti i kulturne baštine svojega kraja te podizanje svijesti o potrebi odgovornog odnosa prema baštini pod nazivom „Od Gradine do grada“ što će imati posredno **pozitivan** utjecaj na očuvanje kulturne baštine.

Mjerama VI.1. i VI.2. predviđeno je približavanje materijalne i nematerijalne kulturne baštine javnosti što može samo **pozitivno** djelovati na njezinu konzerviranost i očuvanje od zaborava.

7.2.6 Gospodarske značajke

Mjera	Utjecaj	Neposredan	Posredan	Kratkoročan	Srednjoročan	Trajan	Kumulativan	Prekograničan
Mjera I.1. Obnoviti i urediti građevine kulturno-povijesne baštine	+	✓	✓	✗	✗	✓	✗	✗

Mjera	Utjecaj	Neposredan	Posredan	Kratkoročan	Srednjoročan	Trajan	Kumulativan	Prekograničan
Mjera I.2. Jačati kvalitetu i sadržajnost postojeće turističke ponude u skladu s turističkim trendovima i selektivnim oblicima turizma (eno-gastro, aktivni, sportski, avanturistički i ciklo turizam)	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera I.3. Povećati i unaprijediti smještajne kapacitete	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera I.4. Jačati kompetencije i umreženost dionika u turizmu	+	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera I.5. Povezati, promovirati i brendirati cjelokupnu turističku ponudu drniškog kraja	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera II.1. Poticati interesno udruživanje poljoprivrednih proizvođača i unaprijediti distribuciju i prodaju	+	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera II.4. Kontinuirano raditi na brendiranju i promociji Drniškog pršuta i ostalih poljoprivrednih proizvoda	+	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera III.1. Jačati ljudske kapacitete i promovirati samozapošljavanje i zajednički tržišni nastup gospodarstvenika	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera III.2. Razviti poduzetničku infrastrukturu i aktivno raditi na privlačenju ulagača	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VI.1. Povećati kvalitetu, raznolikost i dostupnost kulturnih sadržaja	+	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VI.2. Očuvati nematerijalnu kulturnu baštinu drniškog kraja	+	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗

Mjera I.1. kojom je predviđena revitalizacija kulturno-povijesne baštine, osim utjecaja na kulturna dobra imat će posredno pozitivan utjecaj i na turizam Grada Drniša jer će povijesne građevine ostati dostupnije posjetiteljima, a projektom izgradnje turističke infrastrukture u razgledavanju srednjovjekovne utvrde Ključice i kanjona rijeke Čikole koji je predviđen unutar ove mjere neposredno će se pozitivno utjecati na turističku ponudu.

Prema Master i marketing planu turizma Šibensko-kninske županije Grad Drniš bi se trebao usmjeriti na izletnike, bicikliste, planinare i turiste koji traže doživljaj i tematizirane programe usmjerene odabranim optimalnim tržišnim nišama, što se namjerava postići aktivnostima koje uključuje Mjera I.2. te se s ostvarenjem cilja ove mjeru očekuje pozitivan utjecaj na turizam.

Prema podacima TOMAS istraživanja „Ljeto 2014“ koje provodi Institut za turizam, Euroljanima su za ponovni posjet destinaciji najvažnije prirodne ljepote, kvaliteta smještaja, kulturne i povijesne atrakcije te cijene. U sklopu Mjere I.3. Grad Drniš zajedno s partnerima planira prenamjenu u hostel bivšeg Đačkog doma u Drnišu, a u privatnoj inicijativi planirana je izgradnja mini-kampa na rubnim krajevima NP „Krka“ što će unaprijediti turističku ponudu Grada Drniša, a time pozitivno utjecati na turizam područja.

Mjerom I.4. planirano je otvaranje Centra za razvoj kompetencija u ruralnom turizmu što bi u konačnici imalo pozitivan utjecaj na poslovanje subjekata koji obavljaju turističke usluge, a time i na turizam Grada Drniša.

Cilj Mjere I.5. je povećati prepoznatljivost i vidljivost turističkih sadržaja drniškog područja na domaćem i međunarodnom tržištu što se namjerava ostvariti kroz niz aktivnosti. Ova mjera je direktno usmjerena ka razvoju turizma pa će na njega imati pozitivan utjecaj.

Planom upravljanja razvojem i marketingom turizma drniškog područja iz 2016. godine navedeno je da je nerentabilnost poljoprivredne proizvodnje na drniškom području rezultat niza problema od kojih je jedan nepostojanje prerađivačkih i otkupnih kapaciteta što se namjerava dijelom riješiti kroz ostvarenje cilja Mjere II.1. te će se tako u konačnici pozitivno utjecati i na razvoj gospodarstva Grada Drniša.

Prema Planu upravljanja razvojem i marketingom turizma drniškog područja pršut, kozji i ovčji sir, janjetina i vina Merlot i Debit (osim njih autohtone sorte su i Maraština, Plavina i Lasina) su autohtona hrana i piće drniškog kraja, jasno prepoznatljiva diljem Hrvatske, ali i nedovoljno pozicionirana na domaćem i stranom tržištu s obzirom na njihov potencijal pa je vrijednost pršuta i drugih drniških delicija kao izvornih turističkih proizvoda gotovo u potpunosti neiskorištena. Iz tog razloga je potrebno ukupnu gastronomsku ponudu standardizirati i temeljito organizirati njen razvoj kroz proizvodnju i ponudu, posebno koristeći eko i etno obilježja. Mjera II.4. svojim aktivnostima će upravo utjecati na rješavanje navedenog problema pa će tako **pozitivno** utjecati na turizam drniškog kraja.

Obzirom da je zbog administrativnih barijera i nedovoljno razvijenih poslovnih usluga otežano privlačenje novih ulagača u gospodarskom sektoru Grad Drniš u sklopu Mjere III.1. i III.2. planira educirati poduzetnike, osnovati odjel za privlačenje ulagača i osposobljavanje zainteresiranih građana za ulaganje te izgraditi infrastrukturu u poslovnim zonama što će **pozitivno** utjecati na poduzetničku atmosferu Grada Drniša, a time i na poduzetništvo u globalu.

Promoviranjem kulturnih sadržaja i kulturnih manifestacija Mjere VI.1. i VI.2. prvenstveno će pozitivno utjecati na kulturu drniškog područja, ali će posredno **pozitivno** utjecati i na turizam ovog područja unapređenjem kvalitete turističke ponude.

7.2.7 Stanovništvo

Mjera	Utjecaj	Neposredan	Posredan	Kratkoročan	Srednjoročan	Trajan	Kumulativan	Prekognaničan
Mjera III.1. Jačati ljudske kapacitete i promovirati samozapošljavanje i zajednički tržišni nastup gospodarstvenika	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera III.2. Razviti poduzetničku infrastrukturu i aktivno raditi na privlačenju ulagača	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera IV.1 Jačati kvalitetu predškolskog i školskog obrazovanja i stručnog kadra	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera IV.3. Razviti održive programe osposobljavanja odraslih i promovirati volontiranje i cjeleživotno učenje	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera V.1. Izgraditi i poboljšati društvenu infrastrukturu	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera V.2. Razviti nove izvaninstitucionalne socijalne i zdravstvene usluge i stvoriti uvjete za veću društvenu uključenost osoba u nepovoljnem položaju	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera V.3. Promovirati zdravlje i zdrav način života u svim dobnim skupinama	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera V.4. Jačati kapacitete organizacija civilnog društva i poticati njihovu veću uključenost i angažiranost u razvoju Grada	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VII.1. Unaprijediti cestovnu infrastrukturu i promet u mirovanju	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VII.3. Osigurati širokopojasni Internet na području cijelog Grada	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VII.4. Plinifikacija Drniša	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VIII.2. Razminirati tlo onečišćeno minama	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VIII.3. Poboljšati kvalitetu vodoopskrbe i odvodnje	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VIII.4. Povećati kvalitetu gospodarenja otpadom	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera IX.1. Jačati kapacitete civilne zaštite i uspostaviti učinkovit sustav zaštite od elementarnih nepogoda i ostalih opasnosti	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗

Mjere koje su definirane Strategijom imaju **pozitivan** socijalni utjecaj na prosperitet domaćeg stanovništva i kvalitetu življenja (mogućnost zaposlenja, širenja poslovanja, ostanka mladih obitelji, doseljavanja novog stanovništva radi posla, poboljšanje obrazovne slike).

Jačanje zapošljivosti stanovnika, koje se potiče između ostalih i Mjerama III.1 i III.2., doprinosi ostanku stanovništva na prostoru Grada Drniša. Kako je prema dostupnim podacima u Gradu Drnišu vidljiv višegodišnji pad broja stanovnika, Strategija predstavlja **pozitivan** pomak u rješavanju tog tekućeg problema.

Prema popisu iz 2011. godine, udio nepismenog stanovništva u Gradu Drnišu iznosio je 3 %, što je izrazito nepovoljan podatak za ovo područje. Mjere IV.1. i IV.3. mogu doprinijeti poboljšanju obrazovne strukture stanovništva, čime se **pozitivno** djeluje na ovu sastavnicu okoliša..

Podizanje razine socijalne i zdravstvene skrbi, koje se potiče Mjerama V.1., V.2., V.3., V.4., VII.1., VII.3. i VII.4. **pozitivno** će se odraziti na stanovništvo, odnosno doprinijet će kvaliteti življenja te zdravlju stanovništva na području Drniša.

Razminiranjem tla onečišćenog minama, što je predviđeno Mjerom VIII.2., podići će se razina sigurnosti življenja što će **pozitivno** utjecati na kvalitetu življenja i zdravlje stanovništva Grada Drniša.

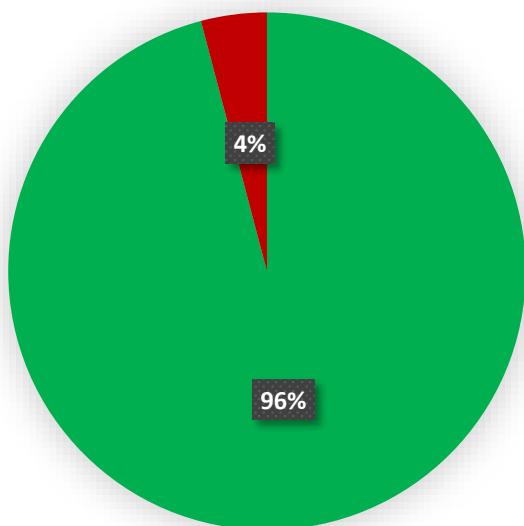
Zaštita od prirodnih nepogoda, adekvatno i okolišno prihvatljivo odlaganje otpada te uređen sustav odvodnje otpadnih voda, koje je planirano Mjerama VIII.3., VIII.4. te IX.1. **pozitivno** djeluju na stanovništvo. Realizacija navedenih mjera doprinijela bi poboljšanju zdravlja stanovništva uslijed smanjenja pritiska onečišćivača na okoliš te unaprjeđenja sustava civilne zaštite.

7.3 Procjena utjecaja na strateški cilj

Strateški cilj na koji Studija procjenjuje utjecaj Strategije glasi: „Usuglašenost mjera Strategije sa zahtjevima okoliša i prirode“. Ovaj cilj daje uvid u održivost razvoja Grada Drniša kojeg je definirala Strategija u odnosu na potrebno očuvanje prirodnih resursa. Ostvarenost cilja analizira se putem procjene utjecaja svih mjera na okoliš i prirodu u poglavljiju 7.1 Procjena utjecaja Strategije na okoliš.

U konačnoj ocjeni ispunjenosti strateškog cilja mjere su podijeljene u dvije skupine, u prvoj skupini su mjere za koje je utvrđen neutralan utjecaj objedinjene s mjerama koje su generirale pozitivan utjecaj, dok su u drugu skupinu uvrštene mjere koje imaju negativan utjecaj na okoliš i prirodu.

Slika ispod (Slika 7.1) pokazuje omjer pozitivnih/neutralnih (■) i negativnih (■) utjecaja mjera Strategije na okoliš i prirodu, iz čega je vidljivo da 96 % mjera Strategije ima pozitivno ili neutralno djelovanje na analizirane sastavnice okoliša.

Slika 7.1 Omjer pozitivnih/neutralnih i negativnih utjecaja Strategije na okoliš i prirodu

Sa stajališta strateške procjene utjecaja na okoliš strateški cilj je zadovoljen, odnosno mjere koje se planiraju implementirati Strategijom zadovoljavaju uvjete zaštite okoliša i prirode uz Studijom predložene mjere zaštite.

8 Mjere zaštite okoliša

U ovom poglavlju definirane su mjere zaštite okoliša za one mjere Strategije za koje je na strateškoj razini utvrđeno da mogu imati potencijalno negativan utjecaj na okoliš.

Mjera Strategije	Utjecaj	Sastavnica okoliša na koju mjera utječe	Mjera zaštite okoliša
Mjera I.2. Jačati kvalitetu i sadržajnost postojeće turističke ponude u skladu s turističkim trendovima i selektivnim oblicima turizma (eno-gastro, aktivni, sportski, avanturistički i ciklo turizam)	Realizacijom projekta uređenja Pećine u Pokrovniku mogući su negativni utjecaji na kulturnu baštinu koji bi nastali kao posljedica narušavanja baštinskih vrijednosti ovog kulturnog dobra ukoliko se uređenje ne bude adekvatno provedlo.	Kulturna baština	Prije provedbe projekta uređenja Pećine u Pokrovniku potrebno je konzultirati se s Konzervatorskim odjelom u Šibeniku.
Mjera I.3. Povećati i unaprijediti smještajne kapacitete	Realizacijom projekta izgradnje mini kampa na rubnim krajevima NP „Krka“ mogući su negativni utjecaji onečišćenja voda koji bi nastali kao posljedica ispuštanja otpadnih voda u recipijent, čime bi se narušilo stanje površinskih i podzemnih voda na području Grada Drniša.	Površinske i podzemne vode	Tijekom realizacije projekta izgradnje mini kampa potrebno je osigurati adekvatno zbrinjavanje otpadnih voda.
	Izgradnjom mini kampa na rubnim područjima NP „Krka“ mogući su negativni utjecaji na staništa, životinjske vrste, krajobrazne karakteristike područja pa tako i na zaštićeno područje NP „Krka“.	Priroda	Prilikom pripreme projekta izgradnje planiranog mini kampa izbjegići narušavanje ugroženih i rijetkih staništa, izbjegći prekomjerno uzneniravanje zaštićenih životinjskih vrsta koje bi rezultiralo narušanjem stabilnosti populacija na području Grada Drniša te izgradnju mini kampa planirati na način da se ne ugroze temeljna obilježja zbog kojih je područje NP „Krka“ proglašeno zaštićenim. Obzirom na moguće negativne utjecaje na krajobrazne karakteristike područja, prilikom izgradnje mini kampa u najvećoj mogućoj mjeri sačuvati postojeću vegetaciju, posebno autohtone vrste drveća i grmlja.
Mjera II.3. Stvoriti uvjete za održivu i učinkovitu obradu poljoprivrednih površina	Gradnja akumulacija i sustava navodnjavanja može utjecati na razinu podzemne vode, a time i na izdašnost izvora. Uslijed jačanja poljoprivredne proizvodnje mogu se očekivati negativni utjecaji na kvalitetu površinskih i podzemnih voda zbog povećane količine umjetnih gnojiva i pesticida koje će se koristiti na obrađivanim površinama.	Površinske i podzemne vode	Prilikom projektiranja akumulacije napraviti numerički i analitički model toka površinske i podzemne vode na temelju kojeg je potrebno odrediti veličinu akumulacije/brane koja neće značajno narušiti postojeće stanje površinskih i podzemnih vodnih tijela. Sustav navodnjavanja „Torak“ Miljevcu izvoditi na način da se ne naruši količina vode za ljudsku potrošnju na izvorištu Torak te uz poštivanje Pravilnika o unutarnjem redu u Nacionalnom parku "Krka" (NN 119/11) i Pravilnika o

Mjera Strategije	Utjecaj	Sastavnica okoliša na koju mjera utječe	Mjera zaštite okoliša
	<p>Izgradnjom sustava za navodnjavanje „Torak“ Miljevci mogući su negativni utjecaji na područje NP „Krka“, područje ekološke mreže HR2000918 Šire područje NP „Krka“ te rijetke i ugrožene stanišne tipove.</p> <p>Gradnja akumulacije za navodnjavanje na rijeci Čikoli dovela bi do promjene stanišnih uvjeta i krajobraznih karakteristika te bi došlo do utjecaja na divlje vrste koje koriste staništa pod utjecajem. Također, moguć je kumulativni utjecaj akumulacija na rijeci Čikoli, ukoliko se realiziraju zahvati iz Prostornog plana.</p>		<p>uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11, 47/13).</p> <p>Provoditi monitoring stanja površinskih i podzemnih vodnih tijela. Ukoliko se prilikom provođenja monitoringa pokaže da je uslijed intenzifikacije poljoprivredne proizvodnje došlo do povišenja koncentracija hranjivih tvari i pesticida u vodnim tijelima te u vodi za ljudsku potrošnju, potrebno je provesti korake kojima će se kakvoča voda dovesti u prvotno stanje.</p>
	<p>Izgradnjom zračne luke Pokrovnik moguće je negativan utjecaj na ptice unutar područja ekološke mreže HR1000026 Krka i okolni plato.</p>	Priroda	<p>Projekt sustava za navodnjavanje „Torak“ Miljevci planirati na način da se značajno ne naruše ciljevi očuvanja područja ekološke mreže HR2000918 Šire područje NP „Krka“, rijetki i ugroženi stanišni tipovi te temeljna obilježja zbog kojih je područje NP „Krka“ proglašeno zaštićenim.</p> <p>Projekt mini akumulacije na rijeci Čikoli planirati na način da se značajno ne naruše rijetka i ugrožena te staništa bitna za očuvanje ciljnih vrsta područja ekološke mreže HR 2000919 Čikola uz omogućavanje longitudinalne migracije vodenih životinjskih vrsta te uz osiguranje ekološki prihvatljivog protoka nizvodno od akumulacije. Planiranu akumulaciju potrebno je izvesti na način da se u najvećoj mogućoj mjeri sačuvaju postojeće krajobrazne karakteristike bez narušavanja krajobraznih vrijednosti prostora.</p> <p>Prije realizacije zahvata analizirati kumulativni utjecaj svih vodnih građevina na Čikoli.</p>
Mjera VII.2. Izgraditi zračnu luku Pokrovnik		Priroda	Zbog mogućih utjecaja na gnijezdeće populacije ptica potrebno utvrditi da li i na koji način ptice koriste područje planiranog zahvata (omitoloski monitoring) i shodno tome planirati izgradnju zračne luke Pokrovnik.
Mjera VII.5. Promovirati korištenje OIE i povećati energetsku učinkovitost u svim sektorima	<p>Obnovom svinjogojske farme moguće je generiranje negativnih utjecaja na površinske i podzemne vode.</p> <p>Obnovom svinjogojske farme moguće je generiranje negativnih utjecaja na kvalitetu zraka drniškog područja.</p>	<p>Površinske i podzemne vode</p> <p>Kvaliteta zraka i klimatske značajke</p>	<p>Prilikom obnove svinjogojske farme potrebno je osigurati adekvatno zbrinjavanje gnojovki i otpadnih voda.</p> <p>Tijekom obnove svinjogojske farme primijeniti tehnička rješenja koja uključuju mjere zaštite zraka.</p>

Mjera Strategije	Utjecaj	Sastavnica okoliša na koju mjera utječe	Mjera zaštite okoliša
Mjera VIII.1. Zaštiti i obnoviti biološku, krajobraznu i okolišnu raznolikost te unaprijediti upravljanje zaštićenim područjem Grada Drniša	Ukoliko se projekti obuhvaćeni ovom mjerom, izuzev projekata čišćenja i uređenja bunara i javnih gustirni, realiziraju na neadekvatan način može doći do narušavanja bioraznolikosti, staništa i krajobraznih značajki Grada Drniša.	Priroda	Prije provedbe projekata uređivanja zapuštenih suhozida, obnove zapuštenih lokvi, botaničkog vrta i projekta vraćanja raka i žaba u Čikolu potrebno je konzultirati se s HAOP-om. Prilikom realizacije projekta sadnje drvoreda uz zaobilaznicu u Drnišu i projekta obnove i hortikulturalnog uređenja drniškog parka u što većoj mjeri koristiti biljni materijal karakterističan za područje Dalmatinske zagore i Sjeverno-dalmatinske zaravni.

Osim definiranih utjecaja i shodno tome propisanih mjera zaštite, Studija je kroz analizu postojećih okolišnih problema u Gradu Drnišu evidentirala mogućnost za dopunjavanjem jednog prioriteta Strategije. Naime, na listi područja predviđenih za zaštitu u kategoriji značajni krajobraz, na području Grada Drniša, nalazi se planina Promina. S obzirom da nije izrađena stručna podloga za to područje još uvijek nije pokrenut postupak zaštite. Osim prethodno navedenog, na području Grada Drniša uočen je problem nesaniranih eksploatacijskih polja zaostalih nakon prestanka rudarenja koja osim narušenog krajobraza i daljnje devastacije tla predstavljaju potencijalnu opasnost za stanovništvo drniškog područja.

Iz navedenog razloga Studija predlaže dopunu Prioriteta VIII: Zaštiti i adekvatno vrednovati prirodu i okoliš, Mjere VIII.1: Zaštiti i obnoviti biološku, krajobraznu i okolišnu raznolikost te unaprijediti upravljanje zaštićenim područjem Grada Drniša.

Prioritet Strategije	Mjera	Dopuna sadržaja mjere
VIII. Zaštiti i adekvatno vrednovati prirodu i okoliš	VIII.1. Zaštiti i obnoviti biološku, krajobraznu i okolišnu raznolikost te unaprijediti upravljanje zaštićenim područjem Grada Drniša	Izraditi stručnu podlogu za područje planine Promina koje se planira zaštiti. Konzultirati HAOP za realizaciju navedene aktivnosti. Sanacija eksploatacijskih polja koja su izvan funkcije.

Obzirom na Studijom predloženu aktivnost sanacije eksploatacijskih polja, prije provedbe aktivnosti potrebno je provesti istraživanje faune šišmiša na lokacijama eksploatacijskih polja koja se planiraju sanirati kako bi se izbjegli potencijalno negativni utjecaji na ovu skupinu sisavaca za koje je poznato da često stvaraju kolonije u prostorima podzemnih kopova.

Preporuka Studije je također da je prije bilo kakvih zahvata u blizini ili na lokacijama/objektima kulturne baštine potrebno konzultirati se s Konzervatorskim odjelom u Šibeniku koji je nadležan za područje Županije, a prilikom projektiranja mini akumulacije na rijeci Čikoli konzultirati se s HAOP-om kako bi se izbjegla umanjena efikasnost projekta vraćanja raka i žaba u Čikolu, tj. kako bi se postupak reintrodukcije mogao izvesti na što adekvatniji način.

Osim prethodno navedenih preporuka, Studijom se predlažu konzultacije s Ministarstvom zaštite okoliša i energetike i Nacionalnim parkom „Krka“ prilikom planiranja projekta sustava navodnjavanja „Torak“ Miljevci.

9 Zaključak

Strategija predstavlja ključni strateški dokument kojim se definira smjer ukupnog gospodarskog i društvenog razvoja na administrativnom području Grada Drniša u razdoblju do 2020. godine te su njime obuhvaćeni procesi koji izravno doprinose razvoju Grada Drniša kroz nekoliko ključnih područja - poticanje razvoja poljoprivrede, poticanje razvoja turizma, razvoj poduzetništva, društveno-kulturni razvoj i razvoj društvene infrastrukture, kao i razvoj komunalne i okolišne infrastrukture.

Strateška procjena utjecaja na okoliš je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom Strategije te se objedinjavanjem Strategije s uvjetima za zaštitu okoliša stvara osnova za promicanje održivog razvijanja. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode je postupkom prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu donijelo Rješenje da je Strategija prihvatljiva za ekološku mrežu.

Tijekom pregleda strateških i planskih dokumenata Republike Hrvatske, Županije i Grada Drniša koji su povezani s provedbom Strategije utvrđena je usuglašenost Strategije sa svim navedenim strateškim i planskim dokumentima izuzev sadržaja Mjere VIII.3. koja se odnosi na Projekt vodoopskrbe naselja Štikovo i sadržaja Mjere IX.1. koja se odnosi na akumulaciju vode – Mali Točak na Promini koji nisu predviđeni odgovarajućim prostornim planom.

Prilikom procjene utjecaja kao glavna metodološka smjernica koristila se analiza prihvatljivosti mjera koje predlaže Strategija u odnosu na relevantne komponente okoliša i njihove sastavnice. Procijenjeni su mogući neposredni, posredni, kratkoročni, srednjoročni, trajni, kumulativni i prekogranični utjecaji na okoliš. Nakon analize utvrđeno je da 96 % mjera Strategije ima pozitivno ili neutralno djelovanje na okoliš, a za mjere kod kojih je utvrđen mogući značajan negativan utjecaj navedene su i obrazložene mjere zaštite okoliša.

Mjere sa mogućim negativnim utjecajem na okoliš su:

- Mjera I.2. Jačati kvalitetu i sadržajnost postojeće turističke ponude u skladu s turističkim trendovima i selektivnim oblicima turizma (eno-gastro, aktivni, sportski, avanturistički i ciklo turizam)
- Mjera I.3. Povećati i unaprijediti smještajne kapacitete
- Mjera II.3. Stvoriti uvjete za održivu i učinkovitu obradu poljoprivrednih površina
- Mjera VII.2. Izgraditi zračnu luku Pokrovnik
- Mjera VII.5. Promovirati korištenje OIE i povećati energetsku učinkovitost u svim sektorima
- Mjera VIII.1. Zaštiti i obnoviti biološku, krajobraznu i okolišnu raznolikost te unaprijediti upravljanje zaštićenim područjem Grada Drniša

Za Mjelu I.2. je utvrđen potencijalno negativan utjecaj na *Kulturnu baštinu* te je Studijom predložena mjera zaštite okoliša prema kojoj je potrebno konzultirati Konzervatorski odjel u Šibeniku prije provedbe projekta uređenja Pećine u Pokrovniku.

Obzirom na potencijalno negativan utjecaj izgradnje mini kampa definiranog Mjerom I.3. na *Površinske i podzemne vode te Prirodu*, Studijom su predložene mjere zaštite okoliša. Mjera zaštite koja se odnosi na *Površinske i podzemne vode* nalaže da je potrebno tijekom realizacije projekta izgradnje mini kampa osigurati adekvatno zbrinjavanje otpadnih voda, dok se mjerama zaštite koje se odnose na *Prirodu* nalaže da je potrebno *prilikom pripreme projekta izgradnje planiranog mini kampa izbjegći narušavanje ugroženih i rijetkih staništa, izbjegći prekomjerno uznenimiravanje zaštićenih životinjskih vrsta koje bi rezultiralo narušavanjem stabilnosti populacija na području Grada Drniša te izgradnju mini kampa planirati na način da se ne ugroze temeljna obilježja zbog kojih je područje NP „Krka“ proglašeno zaštićenim*. Obzirom na moguće negativne utjecaje na krajobrazne karakteristike područja, Studijom je predložena mjera zaštite kojom se navodi da je potrebno *prilikom izgradnje mini kampa u najvećoj mogućoj mjeri sačuvati postojeću vegetaciju, posebno autohtone vrste drveća i grmlja*.

Za projekte navodnjavanja Studijom je utvrđen potencijalno negativan utjecaj na *Površinske i podzemne vode i Prirodu* te su predložene mjere zaštite okoliša. Obzirom na zaštitu *Površinskih i podzemnih voda* potrebno je prilikom projektiranja *akumulacije napraviti numerički i analitički model toka površinske i podzemne vode na temelju kojeg je potrebno odrediti veličinu akumulacije/brane koja neće značajno narušiti postojeće stanje površinskih i podzemnih vodnih tijela, dok je Sustav navodnjavanja „Torak“ Miljevci potrebno izvoditi na način da se ne naruši količina vode za ljudsku potrošnju na izvoru Torak uz poštivanje Pravilnika o unutarnjem redu u Nacionalnom parku "Krka" (NN 119/11) i Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarno zaštite izvorišta (NN 66/11, 47/13). Osim prethodno navedenog, kako bi se izbjegli posredni utjecaji nastali intenziviranjem poljoprivrede Studijom se predlaže provođenje monitoringa stanja površinskih i podzemnih vodnih tijela. Ukoliko se prilikom provođenja monitoringa pokaže da je uslijed intenzifikacije poljoprivredne proizvodnje došlo do povišenja koncentracija hranjivih tvari i pesticida u vodnim tijelima te u vodi za ljudsku potrošnju, potrebno je provesti korake kojima će se kakvoća voda dovesti u prvotno stanje. Za zaštitu Prirode predložena je mjeru prema kojoj je potrebno projekt sustava za navodnjavanje „Torak“ Miljevci planirati na način da se značajno ne naruše ciljevi očuvanja područja ekološke mreže HR2000918 Šire područje NP „Krka“, rijetki i ugroženi stanišni tipovi te temeljna obilježja zbog kojih je područje NP „Krka“ proglašeno zaštićenim, a projekt izgradnje akumulacije na Čikoli za navodnjavanje planirati na način da se značajno ne naruše rijetka i ugrožena te staništa bitna za očuvanje ciljnih vrsta područja ekološke mreže HR 2000919 Čikola uz omogućavanje longitudinalne migracije vodenih životinjskih vrsta te uz osiguranje ekološki prihvatljivog protoka nizvodno od akumulacije, a prije realizacije zahvata provesti analizu kumulativnih utjecaja svih vodnih građevina na Čikoli. Kako se ne bi narušile krajobrazne karakteristike područja Studijom je predložena mjeru zaštite kojom se navodi da je planiranu akumulaciju potrebno izvesti na način da se u najvećoj mogućoj mjeri sačuvaju postojeće krajobrazne karakteristike bez narušavanja krajobraznih vrijednosti prostora.*

S ciljem izbjegavanja mogućih negativnih utjecaja izgradnje zračne luke Pokrovnik na *Prirodu*, što je predviđeno Mjerom VII.2., predložena je mjeru zaštite prema kojoj je potrebno utvrditi da li i na koji način ptice koriste područje planiranog zahvata (*ornitološki monitoring*) i shodno tome planirati izgradnju zračne luke Pokrovnik.

Kako bi se izbjegli potencijalno negativni utjecaji na Površinske i podzemne vode te Kvalitetu zraka i klimatske značajke koji mogu nastati provedbom Mjere VII.5., Studijom su predložene mjeru zaštite okoliša prema kojima je prilikom obnove svinjogojske farme potrebno osigurati adekvatno zbrinjavanje gnojovki i otpadnih voda te primjeniti tehnička rješenja koja uključuju mjeru zaštite zraka.

Obzirom na negativne utjecaje na *Prirodu* koji mogu nastati provođenjem Mjere VIII.1. navedene su mjeru zaštite kojima se predlaže da se prije provedbe projekata uređivanja zapuštenih suhozida, obnove zapuštenih lokvi, botaničkog vrta i projekta vraćanja raka i žaba u Čikolu potrebno konzultirati s Hrvatskom agencijom za okoliš i prirodu, a prilikom realizacije projekta sadnje drvoreda uz zaobilaznicu u Drnišu i projekta obnove i hortikulturalnog uređenja drniškog parka potrebno je u što većoj mjeri koristiti biljni materijal karakterističan za područje Dalmatinske zagore i Sjeverno-dalmatinske zaravni.

Analizom postojećih okolišnih problema u Gradu Drnišu evidentirana je mogućnost za dopunjavanjem Prioriteta VIII. Strategije. Ovom Studijom predlaže se uvrštanje izrade stručne podloge za područje planine Promina koje se planira zaštiti u sadržaju Mjere VIII.1 Prioriteta VIII. uz prethodne konzultacije s HAOP-om, kao i aktivnosti sanacije eksploracijskih polja koja su izvan funkcije.

Obzirom na Studijom predloženu aktivnost sanacije eksploracijskih polja, prije provedbe aktivnosti potrebno je provesti istraživanje faune šišmiša na lokacijama eksploracijskih polja koja se planiraju sanirati kako bi se izbjegli potencijalno negativni utjecaji na ovu skupinu sisavaca za koje je poznato da često stvaraju kolonije u prostorima podzemnih kopova.

Preporuka Studije je također da je prije bilo kakvih zahvata u blizini ili na lokacijama/objektima kulturne baštine potrebno konzultirati se s Konzervatorskim odjelom u Šibeniku koji je nadležan za područje Županije, a prilikom projektiranja mini akumulacije na rijeci Čikoli konzultirati se s HAOP-om kako bi se izbjegla umanjena efikasnost projekta vraćanja raka i žaba u Čikolu, tj. kako bi se postupak reintrodukcije mogao izvesti na što adekvatniji način.

Osim prethodno navedenih preporuka, Studijom se predlažu konzultacije s Ministarstvom zaštite okoliša i energetike i Nacionalnim parkom „Krka“ prilikom planiranja projekta sustava navodnjavanja „Torak“ Miljevci.

Zaključno prethodno navedenom, implementacijom predloženih mjera zaštite okoliša Strategija će u potpunosti zadovoljiti uvjete zaštite okoliša i prirode.

10 Varijantna rješenja

Studija ne obrađuje varijantna rješenja, budući da Strategija, kao polazni dokument koji je predmet analize, ne predviđa druge pogodne mogućnosti za realizaciju pojedinih mjera.

11 Praćenje stanja okoliša

Uzimajući u obzir da su ovom strateškom procjenom analizirane mjere koje je definirala Strategija te da procjenom utjecaja ovih mjera na sastavnice okoliša nisu detektirani utjecaji koji bi zahtijevali praćenje stanja na strateškoj razini, Studija nije definirala način praćenja stanja okoliša. Ono će se propisivati i obavljati za one aktivnosti koje će se provoditi na razini procjene utjecaja pojedinih zahvata na okoliš i ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.

12 Izvori podataka

12.1 Znanstveni i stručni radovi

- Antolović, J., Frković, A., Grubešić, M., Holcer, D., Vuković, M., Flajšman, E., Grgurev, M., Hamidović, D., Pavlinić, I. i Tvrtković, N. (2006): Crvena knjiga sisavaca Hrvatske. Ministarstvo kulture, Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb
- Cambi N., Glavičić M., Maršić D., Miletić Ž., Zaninović J (2007) Rimska vojska u Burnumu (monografija), Gradski muzej Drniš ; Javna ustanova "Nacionalni park Krka", Drniš ; Šibenik ; Zadar
- Ivanović, A., Sikirica V., Marković, S. & Sakač, K.: Osnovna geološka karta SFRJ 1: 100 000 List Drniš K33-9. Inst. geol. istraž. Zagreb (1967- 1972), Savezni geol. zavod Beograd, 1977.
- Ivanović, A., Sikirica V. & Sakač, K.: Osnovna geološka karta 1: 100 000. Tumač za list Drniš K33-9. Inst. geol. istraž. Zagreb (1972), Savezni geol. zavod Beograd, 59 str., Beograd, 1978.
- Jelić, D., Kuljerić, M., Koren, T., Treer, D., Šalamon, D., Lončar, M., Podnar-Lešić, M., Janev Hutinec, B., Bogdanović, T., Mekinić, S. i Jelić, K. (2012): Crvena knjiga vodozemaca i gmazova Hrvatske. Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb
- Mrakovčić, M., Brigić, A., Buj, I., Čaleta, M., Mustafić, P. i Zanella, D. (2006): Crvena knjiga slatkovodnih riba Hrvatske. Ministarstvo kulture i Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb
- Nikolić, T. i Topić, J. (urednici) (2005): Crvena knjiga vaskularne flore Hrvatske. Ministarstvo kulture, Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb
- Relja, R., Alfirević, N. (2014). Lokalne i regionalne sociokulturne odrednice razvoja posebnih oblika turizma: studija slučaja drniške regije. Godišnjak Titius : godišnjak za interdisciplinarna istraživanja porječja Krke, 6-7(6-7), 451-46.
- Romić D., Marušić J. (2005): Nacionalni projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva i Agronomski fakultet Zagreb, Zagreb.
- Tutiš, V., Kralj, J., Radović, D., Ćiković, D., Barišić, S. (ur.) (2013): Crvena knjiga ptica Hrvatske. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb
- Zaninović J., Gaurina D. (1998) Drniški kraj na stariim zemljovidima, Drniš
- Zaninović J., (2008): Ranokršćanski sakralni kompleks „Crkvina“ u selu Trbounje kod Drniša,, Archaeologia Adriatica II, Zadar
- Zaninović J., Gaurina D. (2008) Nelipićeve utvrde na rijekama Krki i Ćikoli, Zbornik radova sa znanstvenog skupa “Miljevci u prošlosti”, Drniš

12.2 Internetske baze podataka

Agencija za zaštitu okoliša – Corine Land Cover, 2012

FCD – Flora Croatica Database, <http://hirc.botanic.hr/fcd>

Geološka karta Hrvatske mjerilo 1:300.000, <http://webgis.hgi-cgs.hr/gk300/default.aspx>

Hrvatske šume, <http://javni-podaci-karta.hrsume.hr/>

Lovački portal, <http://www.lovac.info/lovacki-portal-lovac-home/karte-lovista-hrvatske.html>

Ministarstvo kulture – Registr kulturnih dobara Republike Hrvatske

Ministarstvo poljoprivrede, https://lovistarh.mps.hr/lovstvo_javnost/Lovista.aspx

Oikon - Kartiranje staništa Republike Hrvatske, 2004

Web portal Državne geodetske uprave, www.dgu.hr

Web portal Informacijskog sustava zaštite prirode, www.bioportal.hr

12.3 Zakoni, pravilnici, uredbe, direktive i odluke

Direktivom 92/43/EEZ o zaštiti prirodnih staništa i divljih biljnih i životinjskih vrsta (SL L 206, 22.07.1992.)

Direktiva 2001/42/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš

Direktiva europskog parlamenta i vijeća o energetskoj učinkovitosti (2012/27/EU)

Direktiva 2001/80/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2001. o ograničenju emisija određenih onečišćujućih tvari u zrak iz velikih uređaja za loženje

Direktiva 2000/60/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. kojom se uspostavlja okvir za djelovanje zajednice na području politike voda

Odluka o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine, br. 96/16)

Pravilnik o arheološkim istraživanjima (Narodne novine, br. 102/10)

Pravilnik o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva (Narodne novine, br. 56/08)

Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (Narodne novine, br. 80/13, 43/14)

Pravilnik o određivanju kulturnih predmeta koji se smatraju nacionalnim blagom država članica Europske unije (Narodne novine, br. 38/04)

Pravilnik o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (Narodne novine, br. 125/13, 141/13)

Pravilnik o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima (Narodne novine, br. 88/14).

Pravilnik o posebnim uvjetima za obavljanje djelatnosti javne odvodnje (Narodne novine, br. 28/11, 16/14)

Pravilnik o posebnim uvjetima za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe (Narodne novine, br. 28/11, 16/14)

Pravilnik o povjerenstvu za stratešku procjenu (Narodne novine, br. 70/08)

Pravilnik o praćenju kvalitete zraka (Narodne novine 03/13),

Pravilnik o sanitarno tehničkim i higijenskim te drugim uvjetima koje moraju ispunjavati vodoopskrbni objekti (Narodne novine, br. 44/14)

Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama (Narodne novine, br. 144/13, 75/16)

Pravilnik o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (Narodne novine, br. 66/11, 47/13)

Pravilnik o unutarnjem redu u Nacionalnom parku „Krka“ (Narodne novine, br. 119/11)

Pravilnik o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja štetnim tvarima (Narodne novine, br. 9/14)

Pravilnik o praćenju kvalitete zraka (Narodne novine br. 03/13),

Uredba o ekološkoj mreži (Narodne novine, br. 124/13)

Uredba o emisijskim kvotama za određene onečišćujuće tvari u zraku u Republici Hrvatskoj, (Narodne novine br. 108/13)

Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (Narodne novine, br. 61/14)

- Uredba o razinama onečišćujućih tvari u zraku (Narodne novine, br. 117/12)
- Uredba o standardu kakvoće voda (Narodne novine, br. 73/13, 151/14)
- Uredba o standardu kakvoće voda (Narodne novine, br. 89/10)
- Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (Narodne novine, br. 64/08)
- Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski sloj i fluoriranim stakleničkim plinovima (Narodne novine, br. 90/14)
- Uredba o uslužnim područjima (Narodne novine, br. 67/14)
- Uredba o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (Narodne novine, br. 117/12)
- Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine, br. 64/08)
- Zakon o financiranju vodnog gospodarstva (Narodne novine, br. 53/09, 90/11, 56/13, 154/14)
- Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, br. 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14)
- Zakon o lovstvu (Narodne novine, br. 140/05, 75/09, 153/09, 14/14)
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, br. 39/13)
- Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, br. 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12, 55/12, 80/13)
- Zakon o šumama (Narodne novine, br. 140/05, 82/06, 129/08, 80/10, 124/10, 25/12, 68/12, 148/13, 94/14)
- Zakon o vodama (Narodne novine, br. 153/09, 63/11, 130/11, 56/13 i 14/14)
- Zakon o vodi za ljudsku potrošnju (Narodne novine, br. 56/13)
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine, br. 69/99, 151/03, 157/03; Ispravak Narodne novine, br. 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14)
- Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13)
- Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13)
- Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (Narodne novine, br. 79/07, 113/08 i 43/09)
- Zakon o zaštiti zraka (Narodne novine 130/11, 47/14)

12.4 Konvencije, protokoli, sporazumi

Konvencija o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Aarhus, 1998.)

Protokol o strateškoj procjeni okoliša (Kijev, 2003.)

Konvencija o biološkoj raznolikosti (Rio de Janeiro, 1992.)

Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (Stockholm, 2001.)

Konvencija o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija)

Konvencija o močvarama (Ramsarska konvencija, 1971).

Tematska strategija za zaštitu tla COM/2006/231

Konvencija o europskim krajobrazima (Firenze, 2000.)

Europska konvencija o zaštiti arheološkog nasljeđstva Europe (London, 1969.)

Deklaracija o očuvanju smještaja struktura, mjesta i područja baštine (Xian, 2005)

Prijedlozi željenih standardiziranih instrumenata za povijesni urbani krajolik (UNESCO, 2011)

Europska konvencija o zaštiti arheološke baštine (Valletta, 1992)

Konvencija Vijeća Europe o zaštiti arhitektonskog blaga Europe, (Grenada, 1985)

Povelja o zaštiti i upravljanju arheološkim naslijedjem (Lausanne, 1990)

Konvencija o vrijednosti kulturne baštine za društvo (Faro, 2005)

Međunarodna povelja o kulturnom turizmu, (Mexico, 1999)

Konvencija o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine (UNESCO, 1972)

12.5 Planovi, programi, strategije

Akcijijski plan razvoja ekološke poljoprivrede u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2011.-2016., Ministarstvo poljoprivrede Republike Hrvatske, 2011

Master i marketing plan turizma Šibensko-kninske županije (2005), The European Union's CARDS Programme for Croatia

Nacionalna šumarska politika i strategija (Narodne novine, br. 120/2003)

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016.

Nacionalna strategija zaštite od požara za razdoblje od 2013. do 2022. (Narodne novine, br. 68/13)

Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020., Ministarstvo gospodarstva Republike Hrvatske, 2014

Plan upravljanja razvojem i marketingom turizma drniškog područja, Eupolis grupa, 2016.

Plan upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021., Hrvatske vode, 2016.

Plan gospodarenja otpadom Grada Drniša za razdoblje 2016. – 2022. godine, (Službeni glasnik Grada Drniša, br. 5/16)

Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2013. do 2016. godine (Narodne novine, br. 01/14, 151/14)

Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014. – 2020., Ministarstvo poljoprivrede, 2015.

Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 84/13)

Prostorni plan Šibensko-kninske županije (Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije, br. 09/12, 04/13, 02/14)

Prostorni plan uređenja Grada Drniša (Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije, br. 1/15; Službeni glasnik Grada Drniša, br. 6/15)

Provjedbeni plan obrane od poplava branjenog područja 27, Hrvatske vode, 2014

Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske

Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 76/13)

Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. - 2030. (Narodne novine, br. 131/14)

Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine (Narodne novine, br. 55/13)

Strategija razvoja Grada Drniša do 2020. godine, WYG Savjetovanje, 2015.

Strategija razvoja klastera u Republici Hrvatskoj od 2011. do 2020., Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, 2011.

Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020. (Narodne novine, br. 136/13)

Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (Narodne novine, br. 124/14)

Strategija održivog razvijanja Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 30/09)

Strategija razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016. do 2020. godine (Narodne novine, br. 68/16)

Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2020. (Narodne novine, br. 130/09)

Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 143/08)

Strategija upravljanja vodama (Narodne novine, br. 91/08)

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 130/05)

Strateški plan ministarstva kulture 2015. – 2017., Ministarstvo kulture, 2014.

Urbanistički plan uređenja Grada Drniša (Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije, br. 12/02, 11/06, 6/09, 6/13, 14/13 i 8/14)

Urbanistički plan uređenja gospodarske zone Brištane (Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije, br. 1/12)

Urbanistički plan uređenja gospodarske zone Radonić (Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije, br. 14/09)

12.6 Izvješća

Godišnje izvješće o praćenju kvalitete zraka na području Republike Hrvatske za 2014. godinu, Agencija za zaštitu okoliša, 2015.

Izvješće o stanju okoliša Šibensko-kninske županije iz 2009., OIKON d.o.o. – Institut za primijenjenu ekologiju, 2010.

Izvješće o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2009. do 2012., Agencija za zaštitu okoliša, 2014.

Stanje MSP-a na području Grada Drniša, Vektorski format podataka ESRI.shp, Hrvatski centar za razminiranje, Sisak, 02.09.2016.

13 Sažetak

13.1 Uvod

Strateška procjena utjecaja na okoliš je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom strategije, plana ili programa. Strateškom procjenom stvara se osnova za promicanje održivog razvijanja kroz objedinjavanje uvjeta za zaštitu okoliša u strategije, planove i programe pojedinog područja. Time se omogućava da se mjerodavne odluke o prihvaćanju strategija, plana i programa donose uz poznavanje mogućih značajnih utjecaja koje bi strategija, plan i program svojom provedbom mogao imati na okoliš, a nositeljima zahvata pružaju se okvirni djelevanja i daje se mogućnost uključivanja bitnih elemenata zaštite okoliša u donošenju odluka (Zakon o zaštiti okoliša NN 80/13, 78/15).

Izrađivač Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine (u daljem tekstu: Strategija) je WYG savjetovanje d.o.o., Ulica grada Vukovara 269/IV, Zagreb, a koordinator Strategije je Grad Drniš, Trg kralja Tomislava 1, Drniš. Postupak strateške procjene prema Odluci o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine (Službeni glasnik Grada Drniša 02/16) provodi Upravni odjel za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti Grada Drniša u koordinaciji s Upravnim odjelom za prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalno gospodarstvo i zaštitu okoliša Grada Drniša. Postupak strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju provodi se temeljem odredbi Zakona o zaštiti okoliša, Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/08, u daljem tekstu: Uredba), Pravilnika o povjerenstvu za stratešku procjenu (NN 70/08) i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08). Ovim postupkom se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom Strategije.

Za Strategiju je proveden postupak prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu sukladno Zakonu o zaštiti prirode za koji je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode donijelo Rješenje (KLASA: UP/I 612-07/15-71/199, URBROJ: 517-07-2-1-16-4) od 19. veljače 2016. godine da je Strategija prihvatljiva za ekološku mrežu te stoga nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti. Iz tog razloga Strateška studija utjecaja na okoliš Strategije ne uključuje poglavje Glavna ocjena.

U slučaju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju, za njezinu je provedbu, prema Zakonu o zaštiti okoliša, nadležan Upravni odjel za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti Grada Drniša. Upravni odjel proveo je postupak analitičkog pregleda te je gradonačelnik Grada Drniša 16. ožujka 2016. godine donio Odluku o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine (KLASA: 351-01/15-10/9; URBROJ: 2182/06-16-5).

U svrhu informiranja javnosti, informacija o provedbi postupka određivanja sadržaja Studije objavljena je na internetskoj stranici Grada Drniša (www.drnis.hr). Odluka o sadržaju strateške studije utjecaja na okoliš donesena je 01. srpnja 2016. godine (KLASA: 351-01/15-10/9, URBROJ: 2182/06-16-49).

Sukladno navedenoj Odluci o sadržaju Studije i odredbama Zakona o zaštiti okoliša, obrađene su sastavnice okoliša na koje provedba Strategije može imati utjecaj:

- Geološke značajke
- Površinske i podzemne vode
- Priroda (bioraznolikost, zaštićena područja, ekološka mreža, krajobraz)
- Korištenje zemljišta (tlo, poljoprivreda, šumsko područje)
- Kvaliteta zraka i klimatske značajke
- Kulturna baština
- Gospodarske značajke (turizam i ugostiteljstvo, poduzetništvo, lovstvo)
- Infrastruktura (promet, energetski sustavi, vodoopskrbni sustav, sustav odvodnje, otpad)
- Stanovništvo (migracije stanovništva, zdravlje ljudi i socijalna skrb).

S ciljem što preciznije i kvalitetnije izrade Studije u više navrata su provedene konzultacije s predstvincima Upravnog odjela za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti Grada Drniša te predstvincima Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalno gospodarstvo i zaštitu okoliša Grada Drniša.

13.2 Okolišne značajke područja na koja provedba Strategije može utjecati

Strategija definira prioritete razvoja Grada Drniša koji trebaju kroz svoje mjere integrirati načela održivog razvoja, kako bi provedba Strategije bila prihvatljiva za sve komponente okoliša. Početnom procjenom mjera Strategije procijenjeni su potencijalni utjecaji na komponente okoliša te su u ovom poglavlju izdvojene one komponente na koje se očekuju utjecaji uslijed provedbe Strategije.

Tablica 13.1 Potencijalni očekivani utjecaji na komponente okoliša

Komponenta okoliša	Analiza provedbe Strategije na pojedinu komponentu okoliša
Površinske i podzemne vode	Mjere koje se odnose na izgradnju mini kampa i intenziviranje poljoprivrede mogu negativno utjecati na vode. Međutim, poboljšanje komunalne infrastrukture (otpadne vode) doprinijet će smanjenju opterećenja na površinske i podzemne vode, uslijed postojećih ispusta otpadnih voda u prirodne recipijente. Sanacijom odlagališta uklonili bi se potencijalno opasni točkasti izvori onečišćenja što bi imalo pozitivan utjecaj na ekološko i kemijsko stanje površinskih voda, kao i na kemijsko stanje podzemnih voda.
Priroda	Pojedine mjere koje se odnose na izgradnju mini kampa, intenziviranje poljoprivrede i izgradnju zračne luke mogu izazvati potencijalno negativne utjecaje, dok je mjeru kojom se definira uređenje suhozida, obnova lokvi i zelenih površina te reintrodukcija vrsta dvojakog karaktera, tj. ovisno o načinu realizacije mjeru, utjecaj na prirodu može biti pozitivan ili negativan. Provedbom mjeru koja se odnosi na sanaciju divljih odlagališta očekuje se pozitivno djelovanje na ovu sastavnicu okoliša.
Korištenje zemljišta	Provedba Strategije može potencijalno djelovati na korištenje zemljišta uslijed poticanja razvoja sektorskih djelatnosti koje koriste zemljište kao resurs, razminiranja tla te sanacije divljih odlagališta.
Kvaliteta zraka i klimatske značajke	Provedbom Strategije očekuju se pozitivni i negativni utjecaji na kvalitetu zraka i klimatske značajke. Predviđeno korištenje energije iz obnovljivih izvora doprinijet će poboljšanju klimatskih značajki dok će obnova svinjogojske farme dovesti do mogućih negativnih utjecaja na kvalitetu zraka drniškog područja.
Kulturna baština	Provedbom Strategije očekuju se pozitivni utjecaji na kulturnu baštinu Grada Drniša. Ulaganja u obnovu kulturnih dobara, uređenje pristupnih puteva do određenih lokacija kulturnog karaktera te podizanje svijesti stanovništva o važnosti kulturne baštine doprinose očuvanju kulturne baštine ovog područja. Mjera koja se odnosi na uređenje Pećine u Pokrovniku je dvojakog karaktera, tj. može i pozitivno i negativno utjecati na kulturnu baštinu, što ovisi o načinu provedbe ove mjeru.
Gospodarske značajke	Uslijed provedbe Strategije očekuju se pozitivni učinci na gospodarstvo, prvenstveno uslijed ulaganja u turizam. Također, poboljšavanje i opremanje gospodarskih, tj. poslovnih zona doprinijet će boljem razvoju gospodarskog sektora Grada Drniša.
Stanovništvo	Provedbom Strategije očekuju se pozitivni utjecaji na stanovništvo prvenstveno uslijed unaprijeđenja komunalne infrastrukture, organiziranih edukacija u raznim sektorima, izgradnje i poboljšanja društvene infrastrukture.

13.3 Utjecaji Strategije na okoliš

Prilikom procjene utjecaja polazi se od činjenice da će se prilikom realizacije mjera Strategije poštivati sve zakonske odredbe, stoga se Studija oslanja na predmetne zakone i u svojoj procjeni ne analizira utjecaje koji podlježu zakonskim obavezama.

Procjena utjecaja temelji se na strateškoj razini, koja isključuje pojedinačne zahvate i specifičnu projektno vezanu procjenu utjecaja na okoliš. Sukladno metodološkim preporukama za izradu strateških studija koje analiziraju strategije, planove i programe na krovnoj razini, nastalima u okviru projekta „Jačanje kapaciteta za provedbu strateške procjene utjecaja na okoliš na regionalnoj i lokalnoj razini“ iz 2014. godine, procjena utjecaja izvršena je putem odabira strateškog cilja Studije. Strateški cilj na koji se procjenjuje utjecaj je „Usuglašenost mjera Strategije sa zahtjevima okoliša i prirode“. Iz odabira cilja vidljivo je da glavna metodološka smjernica za procjenu utjecaja predstavlja analizu prihvatljivosti mjera koje predlaže Strategija u odnosu na relevantne komponente okoliša i prirode.

Uz analizu svih mjera daje se ocjena njihove opravdanosti u odnosu na ekološke zahtjeve komponenti okoliša i prirode te se procjenjuju mogući neposredni, posredni, kratkoročni, srednjoročni, trajni, kumulativni i prekogranični utjecaji na okoliš.

Kriteriji za procjenu utjecaja

Prilikom procjene utjecaja mjera predloženih Strategijom, koriste se tri kategorije utjecaja:

Pozitivan utjecaj (+): Utjecaj je pozitivan ako predložena mjera poboljšava postojeće stanje komponenti okoliša u odnosu na sadašnje stanje ili trend. Do poboljšanja može doći uslijed rješavanja nekog od postojećih okolišnih problema ili uslijed pozitivne promjene postojećeg negativnog trenda.

Negativan utjecaj (-): Utjecaj se ocjenjuje kao negativan ako se procijeni da se provedbom mjera značajno negativan utjecaj ne može isključiti. Za ovu kategoriju utjecaja definiraju se mjere zaštite okoliša koje mogu isključiti/umanjiti mogućnost značajno negativnog utjecaja.

Neutralan utjecaj (/): Utjecaj je neutralan ukoliko mjere na strateškom nivou ne generiraju pozitivne ili negativne utjecaje na komponente okoliša. Za ovu kategoriju utjecaja također se mogu definirati mjere poboljšanja.

Prilikom opisa utjecaja predloženih mjera na okoliš i prirodu, koriste se sljedeći termini koji služe za detaljnije definiranje vrste i opsega pojedinačnih utjecaja:

Neposredan utjecaj – ako je predložena mjera direktni izvor opisanog utjecaja.

Posredan utjecaj – ako predložena mjera generira promjenu koja je izvor opisanog (budućeg) utjecaja.

Kratkoročan utjecaj – ako djelovanje utjecaja na okoliš/prirodu prestaje unutar 5 godina.

Srednjoročan utjecaj – ako djelovanje utjecaja na okoliš/prirodu prestaje između 5. i 10. godine od početka razvoja utjecaja.

Trajan utjecaj – ako utjecaj ima trajne posljedice po okoliš/prirodu te ne prestaje ni nakon 10 godina.

Kumulativan utjecaj – ako predložena mjera može međudjelovati s drugim predloženim mjerama Strategije ili postojećim ili planiranim aktivnostima, trendovima i zahvatima u prostoru, što generira utjecaje čije je zajedničko djelovanje veće od sume djelovanja pojedinačnih utjecaja.

Prekograničan utjecaj – ako predložena mjera može utjecati na okoliš/prirodu drugih država.

13.3.1 Procjena utjecaja Strategije na okoliš

Analiza utjecaja Strategije na okoliš podrazumijeva procjenu utjecaja svih mjera koje su definirane unutar strateških ciljeva te prioriteta razvoja Grada Drniša. U prvom koraku je za sve mjere definiran potencijalni utjecaj (+, - ili /) na sastavnice okoliša, a potom su navedeni utjecaji detaljnije prikazani u Poglavlju 13.3.2. Opis utjecaja na sastavnice okoliša.

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
STRATEŠKI CILJ 1. Povećati konkurentnost gospodarstva i razviti formalno, neformalno i informalno obrazovanje prilagođeno potrebama tržišta rada			
PRIORITET I.: Razviti atraktivnu turističku ponudu temeljenu na jedinstvenoj povijesnoj, kulturnoj i prirodnoj baštini Drniša			
Mjera I.1. Obnoviti i urediti građevine kulturno-povijesne baštine POKAZATELJI Broj obnovljenih građevina kulturno povijesne baštine Broj km uređenih pristupnih staza/cesta Broj izrađene tehničke dokumentacije	<ul style="list-style-type: none"> Revitalizacija oštakata tvrđave „Gradina“ u Drnišu Revitalizacija doma kulture u Siveriću – Muzej rудarstva u Siveriću i višenamjenska dvorana Revitalizacija starog kina – Centar za posjetitelje Obnova materijalne kulturno-povijesne baštine (srednjovjekovne utvrde, sakralni objekti, spomenici kulture) Uređivanje, izgradnja staza i cesta do lokaliteta kulturno-povijesne baštine Izrada natječajne dokumentacije za revitalizaciju kulturno-povijesnih objekata 	Pozitivan utjecaj (+) na kulturnu baštinu proizlazi iz aktivnosti uređenja kulturnih dobara na području Grada Drniša. Pokazatelji ostvarenja mjere su konkretni i doprinijet će boljom promociji kulturno – povijesne baštine Grada Drniša, a time će pozitivno (+) utjecati i na turističku ponudu Grada Drniša.	Izrađena je Studija revitalizacije kulturne baštine Grada Drniša. Izrađen Glavni projekt "Turistička infrastruktura u razgledavanju srednjovjekovne utvrde Ključice i kanjona rijeke Čikole"
Mjera I.2. Jačati kvalitetu i sadržajnost postojeće turističke ponude u skladu s turističkim trendovima i selektivnim oblicima turizma (eno-gastro, aktivni, sportski, avanturistički i ciklo turizam) POKAZATELJI Broj km i vrsta uređenih staza (pješačke, biciklističke)	<ul style="list-style-type: none"> Izgradnja recepcionsko-informativnog punkta „Kružine“ u NP „Krka“ Biciklističko-poučna staza „Tragom Ivana Meštrovića“ kroz vinogorje Petrova polja Obnova i uređenje kongresne dvorane u funkciji turističkih edukativnih radionica u Gradu Drnišu Pršutarske ceste – Za mirisima i okusima Drniškog pršuta 	Navedena mjera pozitivno (+) se odražava na turističku ponudu područja Grada Drniša i njegovu kulturnu baštinu. Odnose se na uređenja postojećih turističkih kapaciteta te otvaranje novih. Prilikom provođenja projekta uređenja Pećine – izvor vode u Pokrovniku	Prema preporuci Master i marketing plana turizma Šibensko – kninske županije Grad Drniš bi se trebao usmjeriti na izletnike, bicikliste, planinare i turiste koji traže doživljaj i tematske programe usmjereni odabranim optimalnim tržišnim nišama. Započet je i projekt „Pršutarske ceste – Za mirisima i okusima Drniškog pršuta“, a u planu je

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Broj km i vrsta otvorenih tematskih turističkih cesta (vinske, mirisne, pršutarske) Broj izgrađene, postavljene, uređene manje turističke infrastrukture (vidikovci, zip line, viseći most)	<ul style="list-style-type: none"> • Međunarodni festival pršuta Drniš • Uređenje zapuštenih rudarskih staza od Siverića preko Promine do Trbounja i Oklaja u smislu stvaranja bolje podloge za uspješniji razvoj športa, rekreacije, turizma te uzgoja ljekovitog bilja • Stazama proizvodnje kreča – od „klačina“ do moderne tvornice • Proširenje usluge kapaciteta tematskih parkova „Na krilima kulturne baštine u svijetlu budućnost“ • Eno-gastro manifestacije • Vinske i ostale tematske turističke staze • Pješačka staza sa solarnom (led) rasvjетom dužine 600 m – Križni put u Pokrovniku • Ulaganja u manju turističku infrastrukturu (zip line, viseći most, vidikovci) • Stalni postav Gradskog muzeja Drniš • Dislokacija fontane „Vrelo života“ Ivana Meštrovića • Projekt uređenja Pećine – izvor vode u Pokrovniku • Provjeda Strategije razvoja turizma na rubnim dijelovima NP „Krka“ 	mogući su negativni (-) utjecaji na kulturnu baštinu.	započinjanje i provedba više projekata kojima se planira ostvariti cilj ove mjere. Obzirom da projekt uređenja Pećine – izvor vode u Pokrovniku nije obuhvaćen Studijom revitalizacije kulturne baštine Grada Drniša, a Pećina je zaštićena kao nepokretno kulturno dobro, prilikom uređenja moguće je narušavanje baštinskih vrijednosti.

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Mjera I.3. Povećati i unaprijediti smještajne kapacitete POKAZATELJI Broj kreveta u proširenim/novosagrađenim smještajnim kapacitetima Broj smještajnih objekata koji su podigli kategoriju	<ul style="list-style-type: none"> • Prenamjena bivšeg đačkog doma u hostel • Povećanje kategorije smještajnih objekata • Mini kamp na rubnim krajevima NP „Krka“ 	<p>Osim izravnog pozitivnog (+) utjecaja na turizam unapređenjem turističke ponude, Mjera I.3. posredno će pozitivno (+) utjecati na očuvanje kulturne baštine Grada Drniša jer ona uključuje revitalizaciju bivšeg Đačkog doma.</p> <p>Mjerom se predviđa izgradnja mini kampa na rubnim krajevima NP „Krka“ što može rezultirati negativnim (-) utjecajima na prirodu te površinske i podzemne vode.</p>	<p>Prema podacima TOMAS istraživanja „Ljeto 2014“ koje provodi Institut za turizam, europskim posjetiteljima su za ponovni posjet destinaciji najvažnije prirodne ljepote, kvaliteta smještaja, kulturne i povijesne atrakcije te cijene. Grad Drniš zajedno s partnerima planira prenamjenu u hostel bivšeg Đačkog doma u Drnišu, a u privatnoj inicijativi planirana je izgradnja mini kampa na rubnim krajevima NP „Krka“.</p>
Mjera I.4. Jačati kompetencije i umreženost dionika u turizmu POKAZATELJI Broj održanih treninga Broj educiranih osoba Broj studijskih putovanja Broj projekata inicijativa povezivanja dionika u turizmu	<ul style="list-style-type: none"> • Osmišljavanje edukacija i treninga • Centar za razvoj kompetencija u ruralnom turizmu • Održavanje okruglih, stolova i rasprava • Organiziranje studijskih putovanja i prezentiranja najbolje prakse iz RH i inozemstva • Osmišljavanje modela zajedničke suradnje 	<p>Ovom mjerom naglasak se stavlja na edukaciju i umreženost turističkih djelatnika što će pozitivno (+) utjecati na turizam Grada Drniša zbog doprinosa rješavanju postojećih problema i podizanju kvalitete turističke ponude.</p>	

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Mjera I.5. Povezati, promovirati i brendirati cjelokupnu turističku ponudu drniškog kraja POKAZATELJI Izrađen virtualan turistički vodič Broj novih marketinških aktivnosti Izrađen vizualni identitet destinacije Broj nastupa na sajmovima i drugim promotivnim događanjima Broj novih suvenira Broj projekata koji objedinjavaju turističku ponudu	<ul style="list-style-type: none"> • Virtualni turistički vodič za cijelo područje Grada • Odlazak na turističke sajmove • Postavljanje turističke signalizacije • Osmišljavanje marketinške strategije i promocije • Osmišljavanje vizualnog identiteta • Osmišljavanje atraktivnih, prepoznatljivih suvenira • Jačanje kapaciteta TZ Drniša 	Ova mjera generirala bi pozitivne (+) utjecaje na turizam kroz formiranje Grada Drniša kao autentične turističke destinacije.	
PRIORITET II.: Stvoriti uvjete za konkurentniju poljoprivrednu proizvodnju baziranu na znanju i inovacijama			
Mjera II.1. Poticati interesno udruživanje poljoprivrednih proizvođača i unaprijediti distribuciju i prodaju POKAZATELJI Izgrađena hladnjača Broj izgrađenih otkupnih stanica Broj interesnih udruženja	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja i stavljanje u funkciju otkupnih stanica • Provođenje aktivnosti direktnog marketinga • Potpora poljoprivrednicima pri osnivanju klastera, udruga, zadruga i ostalih interesnih udruženja • Uspostavljanju kratkih opskrbnih lanaca radi izravnijeg povezivanja proizvođača i krajnjeg kupca • Izgradnja hladnjače u Poslovnoj zoni Drniš 	Ovom mjerom se doprinosi razvoju poljoprivrednog sektora te se stoga njeni utjecaji procjenjuju kao pozitivni(+) . Mjera II.1. generira utjecaje na poduzetništvo, odnosno oni se procjenjuju kao pozitivni (+) .	

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Mjera II.2. Povećati kompetencije poljoprivrednih proizvođača, pružiti im odgovarajuće usluge te poticati proizvodnju isplativih poljoprivrednih proizvoda (ljekovito bilje) POKAZATELJI Broj provedenih treninga Broj educiranih osoba Broj održanih savjetovanja Broj prijavljenih projekata za EU fondove, nacionalna sredstva Broj sufinanciranih projekata	<ul style="list-style-type: none"> Osmišljavanje edukacija i treninga o razvoju i provedbi projekata, zakonodavnom okviru, novim tehnologijama, korištenju OIE u poljoprivredi, dodanoj vrijednosti u proizvodnom procesu Promovirati bavljenje poljoprivredom Educirati poljoprivrednike početnike o isplativim kulturama Promovirati sadnju ljekovitog i mirodijskog bilja 	Ovom mjerom se doprinosi razvoju poljoprivrednog sektora na području Grada Drniša, stoga se njeni utjecaji procjenjuju kao pozitivni(+) .	
Mjera II.3. Stvoriti uvjete za održivu i učinkovitu obradu poljoprivrednih površina POKAZATELJI Broj okrupnjenih parcela Poljoprivredna površina s mogućnošću navodnjavanja (ha) Dostupna površina za poljoprivrednu proizvodnju (ha)	<ul style="list-style-type: none"> Nova izmjera zemljišta Sustav navodnjavanja „Torak“ Miljevci Pilot projekt okrupnjavanja/komasacije poljoprivrednih parcela u Petrovu polju Ulaganje u rješenja za navodnjavanje poljoprivrednih površina Projekt ulaganja u infrastrukturu za navodnjavanje i odvodnju u funkciji razvoja i prilagodbe poljoprivrede – Mini akumulacije na rijeci Čikoli u visini korita rijeke Sufinanciranje istražnih radova i izrade bušotina za navodnjavanje Projekt čišćenja poljoprivrednih područja kontaminiranih minama na području Grada Drniša 	Ovom mjerom se doprinosi razvoju poljoprivrednog sektora te se njeni utjecaji procjenjuju kao pozitivni(+) . Mjere II.3 može potencijalno negativno (-) djelovati na sastavnice okoliša priroda te površinske i podzemne vode, s obzirom da se radi o poticanju izgradnje sustava navodnjavanja.	U suradnji s Hrvatskim vodama Grad Drniš priprema pilot projekt izgradnje akumulacije na rijeci Čikoli za potrebe navodnjavanja od 40 do 50 ha poljoprivrednih površina u Petrovom polju. Projekt je kompatibilan s ciljevima Plana navodnjavanja za područje Šibensko-kninske županije, odnosno s Projektom navodnjavanja i gospodarenja zemljишtem i vodama koji je pokrenula Vlada Republike Hrvatske (http://sibenskiportal.rtl.hr/2013/10/03/grgr-drniš-i-hrvatske-vode-na-cikoli-namjeravaju-graditi-branu/). RAD d.o.o. Drniš s partnerima planira započeti projekt navodnjavanja „Torak“ Miljevci, a Grad Drniš zajedno s Općinom Ružić i Županijom planira komasaciju poljoprivrednih površina u Petrovu polju.

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Mjera II.4. Kontinuirano raditi na brendiranju i promociji Drniškog pršuta i ostalih poljoprivrednih proizvoda POKAZATELJI Certificiran hrvatski pršut Broj brendiranih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda Osmišljen vizualni identitet „proizvedeno u Drnišu“ Broj lokacija „Drniškog dućana“	<ul style="list-style-type: none"> • Završetak certificiranja hrvatskog pršuta • Podizanje svijesti kod krajnjih potrošača o važnosti certifikacije proizvoda s naglaskom na oznake zaštite hrvatskog pršuta • Brendiranje ostalih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda • Osmišljavanje vizualnog identiteta proizvedeno u Drnišu • Osmišljavanje Drniškog dućana u većim hrvatskim gradovima gdje bi se mogli kupiti tradicionalni prehrambeni proizvodi • Uspostavljanje sustava kvalitete • Umrežavanje gradova poznatih po proizvodnji pršuta (Slovenija, Italija, Francuska, Španjolska, Portugal) 	Mjera II.4. doprinijet će razvoju turističke ponude Grada Drniša pa se njezini utjecaji procjenjuju kao pozitivni (+) .	Grad Drniš zajedno s partnerima namjerava nastaviti s certificiranjem autohtonih poljoprivrednih proizvoda te pokrenuti projekte „Umrežavanje gradova poznatih po proizvodnji pršuta (Slovenija, Italija, Francuska, Španjolska, Portugal)“ i „Brendiranje poljoprivrednih proizvoda (pršut, sir, vino)“.
PRIORITET III.: Stvoriti nužne preduvjete za poticajno poslovno okruženje i konkurentno poduzetništvo i obrtništvo			
Mjera III.1. Jačati ljudske kapacitete i promovirati samozapošljavanje i zajednički tržišni nastup gospodarstvenika POKAZATELJI Broj provedenih edukacija Broj educiranih Broj interesnih udruživanja Broj poduzetnika koji koriste neki oblik mjera aktivne politike zapošljavanja Broj fizičkih osoba koje su se uključile u mjerne aktivne politike zapošljavanja	<ul style="list-style-type: none"> • Edukacije za zaposlenike potpornih institucija • Projekt „I ja sam poduzetnik“ • Izgradnja infrastrukture u poslovnoj zoni Drniš • Savjetovanje i educiranje poduzetnika o dostupnim poticajima, otvorenim natječajima, poticajima za zapošljavanje • Pružanje pomoći u razvoju i provedbi projekta • Pomoć prilikom udruživanja u klastere, zadruge • Promoviranje korištenja mjera aktivne politike zapošljavanja 	Mjera koja promovira razvoj gospodarstva na ovoj razini nema negativne utjecaje na sastavnice okoliša. Pozitivni utjecaji (+) na stanovništvo i gospodarske značajke proizlaze iz aktivnosti edukacije poduzetnika te opremanja poslovnih zona.	Navedena mjera promovira razvoj i izgradnju već postojeće poslovne zone te se na strateškoj razini mogu isključiti potencijalni negativni utjecaji na okolišne komponente.

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Mjera III.2. Razviti poduzetničku infrastrukturu i aktivno raditi na privlačenju ulagača POKAZATELJI Broj izgrađenih/opremljenih poslovnih zona Izgrađena trafostanica u zoni Radonić Osnovan odjel za privlačenje ulaganja i podršku ulagačima Broj prijavljenih projekata Broj odobrenih projekata za sufinanciranje	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja i opremanje poslovnih zona • Projekt izgradnje komunalne infrastrukture u Poslovnoj zoni Radonić • Projekt gradnje 3 trafostanice u Poslovnoj zoni Radonić • Projekt izgradnje i infrastrukturnog uređenja prehrambene industrijske zone u Brištanima • Osnivanje odjela za privlačenje ulagača i osposobljavanje zainteresiranih građana za ulaganje • Pružanje podrške u razradi i provedbi ulagačkih projekata 	<p>Mjera koja promovira razvoj gospodarstva na ovoj razini nema negativne utjecaje na sastavnice okoliša.</p> <p>Pozitivni utjecaji (+) na stanovništvo i gospodarske značajke proizlaze iz aktivnosti edukacije poduzetnika te opremanja poslovnih zona.</p>	<p>Obzirom da je zbog administrativnih barijera i nedovoljno razvijenih poslovnih usluga otežano privlačenje novih ulagača u gospodarskom sektoru Grad Drniš planira osnovati odjel za privlačenje ulagača i osposobljavanje zainteresiranih građana za ulaganje te izgraditi infrastrukturu u poslovnim zonama (izgradnja infrastrukture u Poslovnoj zoni Drniš, projekt gradnje 3 trafostanice i izgradnja komunalne infrastrukture u Poslovnoj zoni Radonić, projekt izgradnje i infrastrukturnog uređenja prehrambene industrijske zone u Brištanima).</p> <p>Navedena mjera promovira razvoj i izgradnju već postojeće poslovne zone Radonić te se na strateškoj razini mogu isključiti potencijalni utjecaji na okolišne komponente.</p> <p>Poslovna zona Brištane se nalaze unutar područja ekološke mreže HR1000026 Krka i okolni plato i na mozaičnom stanišnom tipu Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci / Dračici koje je okarakterizirano kao ugroženi i rijetki stanišni tip.</p> <p>Obzirom da poslovna zona Brištane zauzima 0,14 % prethodno spomenutog stanišnog tipa na području Grada Drniša, a područje ekološke mreže unutar kojeg se nalazi je područje očuvanja značajno za ptice te</p>

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
			lokacija na kojoj je smještena je neposredno uz županijsku cestu Ž6077, a njezina gospodarska namjena je prehrambena, na strateškoj razini se ne očekuju negativni utjecaji provođenja projekta izgradnje i infrastrukturnog uređenja poslovne zone Brištane na okoliš.
PRIORITET IV.: Unaprijediti sustav obrazovanja, osposobljavanja i volontiranja na području Drniša			
Mjera IV.1 Jačati kvalitetu predškolskog i školskog obrazovanja i stručnog kadra na svim razinama (vrtić, osnovna škola i srednja škola) u gradu POKAZATELJI Broj opremljenih učionica u školama, vrtiću Broj educiranih nastavnika Broj mobilnosti nastavnika/učenika Broj stipendiranih učenika Broj moderniziranih/novorazvijenih kurikuluma Broj djece s osiguranim asistentom u nastavi Broj novih izvannastavnih aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> Opremanje vrtića, osnovne škole i srednje škole (namještaj, pametne ploče, ICT) Od Gradine do grada – Edukativni program za djecu predškolske i osnovnoškolske dobi u svrhu osvještavanja djece o važnosti poznавanja povijesti i kulturne baštine svojega kraja te podizanja svijesti o potrebi odgovornog odnosa prema baštini Edukacija profesora, učitelja, odgajatelja Promovirati mobilnost učenika i nastavnika Stipendiranje učenika Osiguravanje pomoćnika u nastavi Razvoj izvannastavnih aktivnosti Modernizacija i razvoj novih kurikuluma uskladištenih s potrebama gospodarstva 	Mjera se pozitivno (+) odražava na stanovništvo i kulturnu baštinu drniškog kraja.	
Mjera IV.2. Raditi na povezivanju i osmišljavanju modela suradnje između obrazovanja, gospodarstva, javnog i civilnog sektora POKAZATELJI Broj projekata obrazovnog i civilnog sektora	<ul style="list-style-type: none"> Osigurati praksu, posjete poduzećima, OPG-ovima „Budućnost je na selu – vratimo ranjive skupine mlađih modernoj, inovativnoj i održivoj poljoprivredi u Šibensko - kninskoj županiji“ 	Mjera na strateškoj razini ne generira utjecaje, odnosno neutralnog (/) je karaktera.	Procjenom utjecaja ove mjere na strateškoj razini nije utvrđen negativan utjecaj na sastavnice okoliša, a pozitivan utjecaj na strateškoj razini se također ne može utvrditi jer nije poznato koliko će rezultat realizacije ove

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Broj učenika na praksi u poduzećima	<ul style="list-style-type: none"> • Obrazovanje za poduzetništvo – promocija pršuta i drugih autohtonih proizvoda ruralnog područja • Pratiti i analizirati potrebe gospodarstva za radnom snagom • Educirati o poduzetništvu kroz predškolsko i školsko obrazovanje • Projekti između obrazovnih institucija i udruga 		mjere u konačnici utjecati na razvoj gospodarstva na području Grada Drniša.
Mjera IV.3. Razviti održive programe osposobljavanja odraslih i promovirati volontiranje i cjeloživotno učenje POKAZATELJI Broj novo razvijenih programa za nezaposlene Broj osoba uključenih u volontiranje	<ul style="list-style-type: none"> • Razviti programe osposobljavanja za osobe s invaliditetom, bivše branitelje • Volonterski centar Drniš • Promicati volonterske primjere dobre prakse iz drugih EU zemalja • Osvijestiti stanovništvo o važnostima cjeloživotnog učenja 	Mjera se pozitivno (+) odražava na stanovništvo.	Ostvarenjem ove mjere poboljšala bi se obrazovna struktura stanovništva što bi u konačnici pozitivno utjecalo, kako na socio-ekonomske značajke tako i na zdravlje stanovništva.
STRATEŠKI CILJ 2. Povećati kvalitetu i dostupnost svih vrsta javnih usluga te osigurati kvalitetnu temeljnu infrastrukturu uz očuvanje prirodne i kulturne baštine			
PRIORITET V.: Povećati kvalitetu i dostupnost društvenih sadržaja i razviti primjerene socijalno-zdravstvene usluge			
Mjera V.1. Izgraditi i poboljšati društvenu infrastrukturu PRIORITETI Izgrađen starački dom Natkrivena zelena tržnica Broj novoizgrađenih/rekonstruiranih škola Broj novoizgrađenih sportsko rekreativnih sadržaja Broj izgrađenih/rekonstruiranih/opremljenih dječjih igrališta Broj obnovljenih društvenih domova	<ul style="list-style-type: none"> • Starački dom u Drnišu • Izgradnja, rekonstrukcija škola i školskih igrališta • Izgradnja Dječjeg vrtića u Drinovcima • Natkrivanje zelene tržnice u Drnišu • Izgradnja i obnova sportsko rekreativske infrastrukture • Izgradnja nove zgrade Narodne knjižnice Drniš Uređenje prostora u prizemlju Doma kulture za kulturno umjetnički amaterizam 	Pozitivan (+) utjecaj realizacije Mjere V.1. na stanovništvo ogleda se u podizanju kvalitete života stanovnika Grada Drniša.	

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka razglosa za potrebe raznih nastupa i manifestacija na drniškom području • Opremanje kompjutorske učionice • Projekt izgradnje kupališno-rekreacijskog centra Drniš (bazen u Fenčevini) • Projekt izgradnje kuglane u Drnišu • Obnova društvenih domova (prostori za mlade, umirovljenike) 		
Mjera V.2. Razviti nove izvaninstitucionalne socijalne i zdravstvene usluge i stvoriti uvjete za veću društvenu uključenost osoba u nepopolnjom položaju POKAZATELJI Broj novoosmišljenih izvaninstitucionalnih usluga socijalne i zdravstvene skrbi Broj osoba korisnika izvaninstitucionalnih usluga	<ul style="list-style-type: none"> • Savjetovalište za sigurno provođenje slobodnog vremena i korištenje modernih medija • Osnivanje centara za pomoći kući • Razviti poludnevne boravke za djecu / starije • Razviti mobilne medicinske timove 	Mjera se pozitivno (+) odražava na stanovništvo.	Ostvarenjem ove mjeru podigla bi se razina socijalne i zdravstvene skrbi što bi pozitivno utjecalo na kvalitetu življenja i zdravlje stanovništva na području Grada Drniša.
Mjera V.3. Promovirati zdravlje i zdrav način života u svim dobnim skupinama POKAZATELJI Broj organiziranih događanja povezanih sa sportom Broj promotivnih kampanja	<ul style="list-style-type: none"> • Promocija svjetskog dana sporta, dana hrane, dana srca, dana šećerne bolesti, dana zdravlja i drugih važnih javnozdravstvenih datuma • Promocija rekreacije • Poticanje mlađih na bavljenje sportom • Razvoj sporta na području Grada Drniša i mala škola tenisa • Promocija pravilne prehrane • Uspostava polivalentnog zdravstvenog savjetovališta • Organizacija sportskih događanja u Gradu 	Mjera se pozitivno (+) odražava na stanovništvo.	Provođenjem ove mjeru potaklo bi se unapređenje zdravlja i stvaranje potencijala za dobro zdravlje što bi pozitivno utjecalo i na kvalitetu življenja i zdravlje stanovništva na području Grada Drniša.

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Mjera V.4. Jačati kapacitete organizacija civilnog društva i poticati njihovu veću uključenost i angažiranost u razvoju grada POKAZATELJI Broj organiziranih edukacija/treninga Broj educiranih osoba Osigurani prostori za OCD (m ²) Razvijen model i kriteriji financiranja OCD Broj organizacija civilnoga društva koje su prijavile projekte/programe Broj usluga koje pružaju organizacije civilnoga društva Broj prijavljenih/odobrenih projekata/programa OCD na natječaje iz EU fondova ili nacionalne natječaje Broj zajedničkih projekata/inicijativa OCD-ova Broj volonterskih programa	<ul style="list-style-type: none"> • Educirati članove OCD, o mogućim izvorima financiranja za OCD, o zakonodavnom okviru, o pisanju projekata financiranih iz EU fondova • Osigurati infrastrukturne kapacitete za udruge • Razviti prihvatljiv model financiranja OCD-ova • Poticati na osmišljavanje i provedbu projekata socijalne inkluzije, sporta, zdravlja • Klub mladih „ENTER“ • Bratimljenje gradova i umrežavanje gradova • Umrežavanje OCD-ova 	Mjera se pozitivno (+) odražava na stanovništvo.	
PRIORITET VI.: Sustavno raditi na očuvanju, razvijanju i promoviranju kulturnih sadržaja Grada			
Mjera VI.1. Povećati kvalitetu, raznolikost i dostupnost kulturnih sadržaja POKAZATELJI Broj novih zbirk Broj novih muzejskih postava Broj posjetitelja muzeja Broj provedenih edukacija zaposlenika u kulturi Broj educiranih osoba Broj partnerskih projekata s drugim institucijama	<ul style="list-style-type: none"> • Unutarnje uređenje polivalentne dvorane u Domu kulture Drniš • Jačati kapacitete zaposlenika u kulturi • Promovirati kulturne sadržaje • Povezati dionike iz područja kulture • Razviti nove kulturne sadržaje prilagođene mladima • Organiziranje tematskih izložbi, novih postava u muzeju 	Navedena mjera pozitivno (+) se odražava na kulturnu baštinu Grada Drniša te posredno i na turističku ponudu. Utjecaji na ostale sastavnice okoliša uslijed provedbe ove mjeru se ne očekuju.	

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
	<ul style="list-style-type: none"> • Promicati značaj knjižnice, čitanja i informatičke pismenosti • Promovirati muzejsku građu • Uvođenje IKT u promociji kulturnih sadržaja 		
Mjera VI.2. Očuvati nematerijalnu kulturnu baštinu drniškog kraja POKAZATELJI Broj manifestacija Broj posjetitelja Broj tiskanih materijala promocije drniške tradicije	<ul style="list-style-type: none"> • Održavanje kulturnih manifestacija • Festival ojkavice- Miljevci • Tiskanje materijala koji promoviraju tradicionalnu kulturnu baštinu • Poticati mlade na bavljenje folklorom 	Navedena mjeru pozitivno (+) se odražava na kulturnu baštinu Grada Drniša te posredno i na turističku ponudu. Utjecaji na ostale sastavnice okoliša uslijed provedbe ove mjeru se ne očekuju.	U svrhu očuvanja nematerijalne kulturne baštine Grad Drniš planira nastaviti s održavanjem kulturnih manifestacija i Festivala ojkavice u Miljevcima.
PRIORITET VII.: Razviti kvalitetnu prometnu, plinsku i informatičku infrastrukturu i osigurati veću energetsku učinkovitost Grada			
Mjera VII.1. Unaprijediti cestovnu infrastrukturu i promet u mirovanju POKAZATELJI Broj km obnovljenih/uređenih nerazvrstanih cesta Broj km izgrađenih uređenih gradskih/županijskih/državnih prometnica	<ul style="list-style-type: none"> • Uređenje infrastrukture u naselju Meterizi (Ulica Ključica i Ulica Put Knezova) • Projekt sanacije i modernizacije nerazvrstane ceste Sedramić- Brnade • Projekt sanacije i modernizacije nerazvrstane ceste Lišnjak- Velušić • Projekt sanacije i modernizacije nerazvrstane ceste Siverić- Tepljuh duljine 5 km • Projekt nerazvrstanih cesta na području Grada Drniša • Prometnica Pazar- priprema kompletne infrastrukture za stambene parcele • Uvođenje naplate parkiranja • Izgradnja pješačkih i biciklističkih traka uz prometnice • Postavljanje prometne signalizacije 	Mjera podrazumijeva sanaciju cesta, otvaranje biciklističkih i pješačkih staza uz već postojeću cestovnu infrastrukturu te uvođenje naplate parkirališta. Aktivnosti definirane za realizaciju mjeru nemaju negativan utjecaj na sastavnice okoliša na strateškoj razini, međutim pozitivan (+) utjecaj se očekuje na stanovništvo uslijed podizanja kvalitete života na drniškom području.	Za projekte „Sanacija i modernizacija nerazvrstane ceste Sedramić – Brnade“, „Nerazvrstana cesta Lišnjak – Velušić“ i „Prometnica Pazar - priprema kompletne infrastrukture za stambene parcele“ izrađen je glavni projekt. Obzirom da se ne predviđaju novi koridori cesta utjecaj je ocijenjen kao neutralan.

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Mjera VII.2. Izgraditi zračnu luku Pokrovnik POKAZATELJI Izgrađena zračna luka	<ul style="list-style-type: none"> • Aerodrom Pokrovnik (air park ili mali sportski aerodrom) • Projekt hrvatskog zrakoplovnog turizma- FLY CROATIA – mreža letjelišta 	Ova mjeru može generirati potencijalno negativan (-) utjecaj na prirodu, tj. na ciljne vrste ptica unutar područja ekološke mreže HR1000026 Krka i okolni plato. Utjecaj može biti negativan ukoliko se ustanovi da područje planiranog letjelišta vrste grabiljivica koriste kao hranilište ili migracijski koridor.	
Mjera VII.3. Osigurati širokopojasni Internet na području cijelog Grada Broj kućanstava s pristupom internetskim brzinama od 30 Mbit/s	<ul style="list-style-type: none"> • Okvirna analiza mogućnosti provedbe projekta i izrada nacrt-a plana razvoja širokopojasne infrastrukture za Grad Drniš • Uvođenje širokopojasnog interneta za sva kućanstva 	Na strateškoj razini, realizacija Mjere VII.3. neće dovesti do negativnih utjecaja na okoliš te su jedini evidentirani utjecaji pozitivnog (+) karaktera koji će se prvenstveno odraziti na kvalitetu života ljudi na području Grada Drniša.	Prema Strategiji razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016. do 2020. godine, ključnu ulogu u uspješnoj provedbi imaju tijela javne vlasti na regionalnoj (županijskoj) i lokalnoj razini (gradovi i općine), koje treba poticati i pomoći im da se aktivno uključe u provedbu Strategije razvoja širokopojasnog pristupa u RH.
Mjera VII.4. Plinofikacija Drniša POKAZATELJI Broj km izgrađene plinske mreže Broj kućanstava s pristupom prirodnom plinu Broj poduzetnika s pristupom prirodnom plinu	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja plinofikacijske mreže na području Grada Drniša duljine 8000 m 	Izgradnjom plinofikacijske mreže, što je propisano ovom mjerom, očekuje se pozitivan (+) utjecaj na stanovništvo uslijed podizanja kvalitete života ljudi. Na strateškoj razini nisu evidentirani utjecaji na ostale okolišne teme.	Prema PPUG Drniša smještaj distribucijskih plinovoda planiran je unutar zajedničkog infrastrukturnog koridora prometnice, odnosno uz nju u zasebnom koridoru.
Mjera VII.5. Promovirati korištenje OIE i povećati energetsku učinkovitost u svim sektorima POKAZATELJI Troškovi energije javnih objekata	<ul style="list-style-type: none"> • Pokretanje JPP obnova svinjogojske farme s kogeneracijskim/trigeneracijskim postrojenjem ili ispomoći privatnom ulagaču • Pokretanje JPP solarna termoelektrana ili FN elektrana 	Mjera VII.5. potencijalno pozitivno (+) djeluje na sektor poljoprivrede uslijed poticanja izgradnje SE u sklopu poljoprivrednih aktivnosti.	SE koja je dio mjeru VII.5. planirana je za korištenje u poljoprivredi. Realizirat će se na poljoprivrednoj površini, na visini od četiri metra, što omogućava nesmetan rad poljoprivrednim strojevima i potpunu

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
<p>Broj kućanstva koja su koristila poticaje namijenjene energetskoj učinkovitosti Broj javnih objekata kojima je povećana energetska učinkovitost Broj gospodarskih objekata kojima je povećana energetska učinkovitost Broj stambenih zgrada kojima je povećana energetska učinkovitost Izrađen elaborat o energetskom pregledu javne rasvjete</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada elaborata o energetskom pregledu javne rasvjete • Poticanje energetske učinkovitosti obiteljskih kuća • Poticanje energetske učinkovitosti stambenih zgrada • Projekt energetske obnove javnih objekata na području grada • Projekt energetske obnove poslovnih objekata na području grada • Projekt termo-solarne energane • Sunčana elektrana u poljoprivrednoj proizvodnji 	<p>Ukoliko se realiziraju aktivnosti predviđene ovom mjerom može se očekivati pozitivan (+) utjecaj na klimu.</p> <p>Međutim, realizacija Mjere VII.5. može dovesti do negativnog (-) utjecaja koji se odnosi na obnovu svinjogojske farme. Obzirom da još uvijek ne postoji projektna dokumentacija za obnovu svinjogojske farme i da se problem sagledava na strateškoj razini, mogući negativni utjecaji se prvenstveno odnose na neodgovarajuće zbrinjavanje gnojovke, otpadnih voda te emisije onečišćujućih tvari u zrak što bi se negativno odrazilo na površinske i podzemne vode te kvalitetu zraka.</p>	poljoprivrednu iskoristivost zemlje na kojoj se elektrana nalazi. Projekt će biti financiran iz europskih fondova ili uz pomoć Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost.
PRIORITET VIII.: Zaštiti i adekvatno vrednovati prirodu i okoliš			
<p>Mjera VIII.1. Zaštiti i obnoviti biološku, krajobraznu i okolišnu raznolikost te unaprijediti upravljanje zaštićenim područjem Grada Drniša Broj projekata zaštite/obnove biološke (biljke, životinje, njihovo stanište) raznolikosti Broj projekata obnove krajobrazne (geomorfološki oblici, tlo, minerali, vodotoci, stajačice, vegetacija) raznolikosti Broj km obnovljenih suhozida</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt uređivanja zapuštenih suhozida na cijelom području Grada Drniša • Projekt obnove zapuštenih lokvi te njihova zaštita na cijelom području Grada Drniša • Projekt čišćenja i uređivanja bunara na cijelom području Grada Drniša • Projekt čišćenja i uređenja javnih gusterni iz doba Austro-ugarske (Širitovci, Kaočine, Drinovci, Nos Kalik) • Sadnja drvoreda uz zaobilaznicu u Drnišu 	Pozitivan (+) utjecaj na bioraznolikost i krajobraz očituje se kroz aktivnosti zaštite biološki i krajobrazno značajnih područja, međutim ukoliko se planirani projekti uređenja, čišćenja i obnove provedu na neadekvatan način mogući su negativni (-) utjecaji na prirodu.	Procjenom na strateškoj razini uočeno je da će realizacija planirane mini akumulacije na Čikoli sadržana u Mjeri II.3. dodatno otežati provođenje projekta vraćanja raka i žaba u Čikolu koji je predviđen Mjerom VIII.1.

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Broj uređenih/očišćenih bunara Broj uređenih javnih cisterni iz Austro-ugarske Uređen botanički vrt u Kadinoj Glavici Uređen Drniški park	<ul style="list-style-type: none"> • Botanički vrt u Kadinoj Glavici kod crkve sv. Josipa Radnika • Projekt vraćanja raka i žaba u Čikolu - suradnja s Hrvatskim centrom za autohtone vrste riba i rakova krških voda - Otočac • Projekt obnove i hortikulturnog uređenja drniškog parka 		
Mjera VIII.2. Razminirati tlo onečišćeno minama POKAZATELJI Broj ha razminiranog zemljišta	<ul style="list-style-type: none"> • Razminiranje poljoprivrednog zemljišta • Razminiranje ostalih površina 	Pozitivan (+) utjecaj na korištenje zemljišta i stanovništvo.	
Mjera VIII.3. Poboljšati kvalitetu vodoopskrbe i odvodnje POKAZATELJI Postotak stanovništva priključenih na vodoopskrbnu mrežu Postotak stanovništva priključenih na kanalizacijski sustav Broj km izgrađenog/obnovljenog vodoopskrbnog sustava Broj km izgrađenog/obnovljenog kanalizacijskog sustava Broj izrađene tehničke dokumentacije Smanjenje gubitaka vode u vodoopskrbi u %	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt vodoopskrbe naselja Štikovo • Vodoopskrbni cjevovod Kalun- industrijska zona Drniš (2596 m) • Rekonstrukcija cjevovoda Čikola - Drniš • Izgradnja fekalne kanalizacije naselja Badanj • Kanalizacija dijela grada Drniša i industrijske zone Drniš • Izrada tehničke dokumentacije za projekte odvodnje i navodnjavanja 	Pozitivni (+) utjecaji na stanovništvo rezultat su povećanja postotka kućanstava priključenih na vodovodni i kanalizacijski sustav. Pozitivni (+) utjecaji očituju se i na kakvoču površinskih i podzemnih voda.	2014. godine poslan zahtjev za financiranje izgradnje fekalne kanalizacije naselja Badanj. Grad Drniš je pokrenuo projekt sufinanciran iz EU sredstava po nazivom "Vodoopskrbni sustav i sustav odvodnje s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda za grad Drniš". Vodoopskrbni sustav i sustav odvodnje su izgrađeni i u funkciji, dok je uređaj za pročišćavanje otpadnih voda izgrađen i u fazi ispitivanja, nakon čega se planira njegovo puštanje u probni rad. Ciljevi projekta su omogućiti čistu i pitku vodu svim građanima Drniša, smanjiti gubitke u vodoopskrbnom sustavu te očuvati kakvoču podzemnih voda.
Mjera VIII.4. Povećati kvalitetu gospodarenja otpadom POKAZATELJI Broj uređenih spremnika otpada za više stambene zgrade	<ul style="list-style-type: none"> • Uređenje lokacija na kojima se nalaze spremnici otpada za više stambene zgrade • Izgradnja i opremanje mini sortirnice komunalnog otpada kapaciteta do 1000 tona godišnje 	Pozitivan utjecaj (+) na stanovništvo uslijed rješavanja tekućeg problema neadekvatnog odlaganja otpada.	Za vrijeme pisanja Studije, donošenje Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2016. – 2022. je u proceduri.

Naziv mjere	Sadržaj mjere	Potencijalni utjecaji	Komentar
Uređeno odlagalište zelenog i biootpada Izgrađeno reciklažno dvorište za građevinski otpad Broj postavljenih i označenih zelenih otoka Broj saniranih odlagališta otpada	<ul style="list-style-type: none"> • Odlaganje zelenog i bio otpada • Uređenje lokacija na kojima se nalaze zeleni otoci i njihovo obilježavanje • Razvoj sustava prikupljanja komunalnog otpada nabavkom podzemnih i polupodzemnih sustava spremnika te njihovog pražnjenja odgovarajućim tipom kamiona smećara podizača • Razvoj sustava prikupljanja komunalnog otpada „Od vrata do vrata“ nabavkom komunalne opreme spremnika 80l, 120l, 240l s dodatnim identifikacijskim sustavom za praćenje količine pražnjenja posuda • Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta za područje Grada Drniša • Reciklažno dvorište za građevinski otpad • Sanacija divljih odlagališta 	Sanacijom divljih odlagališta očekuju se pozitivni (+) utjecaji na tlo, prirodu te površinske i podzemne vode.	Prema Planu gospodarenja otpadom Grada Drniša za razdoblje 2016 – 2022. izgradnja reciklažnog dvorišta planirana je i obuhvaćena Urbanističkim planom uređenja grada Drniša u zoni „I“ gospodarsko-proizvodne namjene, dok je reciklažno dvorište građevinskog otpada predviđeno uz odlagalište na Moseću i na prostoru bivšeg divljeg odlagališta Trbounje. Predviđene lokacije se nalaze u III. zoni sanitarno zaštićene i na rubnim dijelovima područja ekološke mreže značajnog za ptice HR1000026 Krka i okolni plato (izuzev lokacije uz odlagalište Moseć koja se nalazi izvan ovog područja ekološke mreže). Shodno prethodno navedenom, provedbom ove mjere se ne očekuju negativni utjecaji na okoliš.
PRIORITET IX.: Zaštiti ljudske živote i otkloniti ili umanjiti rizike proizašle djelovanjem elementarnih nepogoda			
Mjera IX.1. Jačati kapacitete civilne zaštite i uspostaviti učinkovit sustav zaštite od elementarnih nepogoda i ostalih opasnosti POKAZATELJI Izgrađen vatrogasni dom Oformljen centar za zaštitu ljudi i imovine Akumulacija vode Mali Točak	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobiti sve strukture u Drnišu za pravodoban i kvalitetan odgovor na elementarne nepogode • Projekt sigurnost turista i domicilnog stanovništva • Mali Točak na Promini – akumulacija vode sa popratnim sadržajima (protupožarna zaštita, napajanje životinja i sl.) • Projekt izgradnje vatrogasnog doma u Poslovnoj zoni Drniš • Središnji centar za zaštitu ljudi i imovine 	Pozitivan utjecaj (+) na stanovništvo ogleda se u poboljšanju sustava zaštite.	Mali Točak na Promini je mali kaptirani izvor s pitkom vodom. Obzirom na nedostatak detaljne projektne dokumentacije za planiranu akumulaciju vode Mali Točak na Promini na strateškoj razini nije moguće evidentirati utjecaje na okoliš.

13.3.2 Opis utjecaja na sastavnice okoliša

U nastavku se prikazuju mogući pozitivni i/ili negativni utjecaji mjera grupirani po sastavnicama okoliša. Mjere koje nemaju evidentiran utjecaj na okoliš (neutralan utjecaj), sukladno metodologiji opisanoj u Poglavlju 13.3., nisu dalje obradivane.

13.3.2.1 Površinske i podzemne vode

Mjera	Utjecaj	Neposredan	Posredan	Kratkoročan	Srednjoročan	Trajan	Kumulativan	Prekograničan
Mjera I.3. Povećati i unaprijediti smještajne kapacitete	-	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera II.3. Stvoriti uvjete za održivu i učinkovitu obradu poljoprivrednih površina	-	✓	✗	✗	✗	✓	✓	✗
Mjera VII.5. Promovirati korištenje OIE i povećati energetsку učinkovitost u svim sektorima	-	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VIII.3. Poboljšati kvalitetu vodoopskrbe i odvodnje	+	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VIII.4. Povećati kvalitetu gospodarenja otpadom	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗

Realizacijom projekta izgradnje mini kampa na rubnim krajevima NP „Krka“ koji je predviđen Mjerom I.3. mogući su **negativni** utjecaji onečišćenja voda koji bi nastali kao posljedica ispuštanja otpadnih voda u recipijent, čime bi se narušilo stanje površinskih i podzemnih voda na području Grada Drniša.

Mjera II.3 može izazvati **negativne** utjecaje na površinske i podzemne vode. Izgradnja akumulacija može dovesti do povećanja vodostaja uzvodno te do smanjenja vodostaja nizvodno. Povećanje vodostaja može uzrokovati povećanu infiltraciju vode u vodonosnik, dok smanjenje može uzrokovati dreniranje vodonosnika.

Sukladno tome, gradnja akumulacija može utjecati na razinu podzemne vode, a time i na izdašnost izvora koji su hidrogeološki povezani s podzemnim vodama na koje utječe izgradnja akumulacije.

Izgradnjom sustava navodnjavanja „Torak“ Miljevci očekuje se povećanje količina crpljenja vode zbog čega će doći do lokalnog smanjivanja razina podzemne vode u vodonosniku što poslijedično može utjecati na izdašnost izvorišta.

Izuvez prethodno navedenih utjecaja, provođenjem Mjere II.3. dovelo bi do intenziviranja poljoprivrede. Povećanjem poljoprivredne proizvodnje povećat će se i količina umjetnih gnojiva i pesticida na poljoprivrednim površinama, a koji mogu, ili infiltracijom u podzemlje dospijeti u podzemne vode, ili ispiranjem s poljoprivrednih površina prilikom oborina završiti u okolnim površinskim vodama. Povećanje koncentracije ovih tvari u vodnim tijelima **negativno** utječe na kakvoću vode dok intenzitet utjecaja ovisi o tipu i količini gnojiva i pesticida koji će koristiti u poljoprivrednoj proizvodnji. S obzirom da se na području Grada Drniša nalaze II., III. i IV. zona sanitarno zaštite uspostavljene u svrhu zaštite izvorišta Jaruga i Torak, IV. zona sanitarno zaštite izvorišta Čikola i IV zona sanitarno zaštite izvorišta Miljacka, povećanje poljoprivredne proizvodnje može neposredno utjecati i na kakvoću vode za ljudsku potrošnju.

Obnova svinjogojske farme predviđena Mjerom VII.5. može predstavljati (velika koncentracija stoke na jednom mjestu, velike količine tekućeg gnoja) značajan točkasti izvori onečišćenja. Neadekvatnim spremanjem i postupanjem sa gnojem i gnojovkom te s otpadnim vodama može doći do značajnih onečišćenja površinskih i podzemnih voda.

Mjera VIII.3. **pozitivno** će djelovati na kakvoću površinskih i podzemnih voda uslijed uređenja sustava odvodnje otpadnih voda, koje predstavljaju pritisak na kakvoću voda uslijed njihovog ispuštanja u prirodne recipijente.

Mjerom VIII.4. predviđena je sanacija divljih odlagališta na području Grada Drniša. Nesanirana divlja odlagališta su tip točkastog izvora onečišćenja te mogu imati značajan negativan utjecaj na površinske i podzemne vode. Sanacijom odlagališta uklonili bi se potencijalno opasni točkasti izvori onečišćenja što bi imalo **pozitivan** utjecaj na ekološko i kemijsko stanje površinskih voda, kao i na kemijsko stanje podzemnih voda.

Kumulativni utjecaji:

Kumulativan utjecaj akumulacija u nizu može biti značajan. Akumulacije u nizu mogu utjecati na povećanje vodnih masa i na povišenje vrhova vodnih valova čime se povećava opasnost od poplava. Povećanje vodnih valova može utjecati i na eroziju korita kao i na eroziju obala. Osim toga, može doći do promjena hidroloških uvjeta koje mogu imati dalekosežne i nepovratne posljedice na vodotoke i podzemne vode.

13.3.2.2 Priroda

Mjera	Utjecaj	Neposredan	Posredan	Kratkoročan	Srednjoročan	Trajan	Kumulativan	Prekognaničan
Mjera I.3. Povećati i unaprijediti smještajne kapacitete	-	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera II.3. Stvoriti uvjete za održivu i učinkovitu obradu poljoprivrednih površina	-	✓	✗	✗	✗	✓	✓	✗
Mjera VII.2. Izgraditi zračnu luku Pokrovnik	-	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VIII.1. Zaštiti i obnoviti biošku, krajobraznu i okolišnu raznolikost te unaprijediti upravljanje zaštićenim područjem Grada Drniša	+ -	✓ ✓	✗ ✗	✗ ✗	✗ ✗	✓ ✓	✗ ✗	✗ ✗
Mjera VIII.4. Povećati kvalitetu gospodarenja otpadom	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗

Realizacijom projekta izgradnje mini kampa na rubnim krajevima NP „Krka“ koji je predviđen Mjerom I.3. mogući su **negativni** utjecaji na prirodu koji bi nastali kao rezultat degradacije i fragmentacije staništa, te povećane koncentracije ljudi na području planiranog kampa što može imati za posljedicu uznemiravanje životinjskih vrsta. Izuzev navedenih utjecaja povećanjem smještajnih kapaciteta, odnosno dodavanjem sadržaja mini kampa moguće je neposredan utjecaj na krajobrazne karakteristike područja. **Negativan** utjecaj moguće je unošenjem novih antropogenih elemenata. Obzirom da je izgradnja mini kampa planirana na rubnim krajevima zaštićenog područja NP „Krka“ na strateškoj razini se ne mogu isključiti **negativni** utjecaji planiranog projekta na navedeno zaštićeno područje.

Mjera II.3. podrazumijeva izgradnju sustava za navodnjavanje „Torak“ Miljevci i akumulacije za navodnjavanje na rijeci Čikoli, koja je dio ekološke mreže. Obzirom da se izvorište Torak nalazi unutar NP „Krka“, područja ekološke mreže HR2000918 Šire područje NP „Krka“ te obuhvaća stanišne tipove koji se nalaze na popisu ugroženih i rijetkih stanišnih tipova od nacionalnog i europskog značaja, izvedbom predviđenog sustava navodnjavanja moguće su **negativni** utjecaji na ova područja i staništa, koji bi nastali kao posljedica njihovog narušavanja. Do **negativnih** utjecaja može doći i izvedbom projekta akumulacije za navodnjavanje na Čikoli. Akumulacije uzrokuju poplavljivanje staništa koja prirodno nisu bila pod vodom.

Promjene u prirodnim dijelovima rijeka mogu značajno utjecati na karakter staništa i sve povezane ekosustave iznad i ispod pregrade. Izgradnjom pregrade sastav flore i faune može biti modificiran zbog degradacije prirodne riparijske (priobalne drvenaste) vegetacije. S tim povezano prekidi ekološkog kontinuuma imaju značajne utjecaje na prisutne riblje zajednice kao i na one koje koriste te vodotoke za migracije.

Poprečne strukture na vodotocima kao što su preljevi i brane, mogu usporiti snagu vode te smanjiti mogućnosti rijeke da transportiraju čestice. Voda nizvodno od brane nadoknađuje manjak sedimenta pojačanim erodiranjem korita. Postepeno erozija produbljuje korito što može uzrokovati snižavanje vodnog lica i degradaciju nizvodnih aluvijalnih područja.

Ujezerivanjem se utječe na promjenu kemijskog sastava vode, dinamiku sedimentacije i brzinu protoka što mijenja sastav vrsta riječne flore i faune iz riječnog tipa (lotički) u stajaći tip (lentički). Brane kao migracijske barijere utječu na migratorne vrste riba. Mini akumulacija na rijeci Čikoli može dovesti do **negativnog** utjecaja na riječni krajobraz unošenjem antropogenih elemenata i moguće geometrijske regulacije u pojedinim dijelovima korita.

Mjera VII.2., kojom se planira izgradnja zračne luke Pokrovnik, može **negativno** djelovati na prirodu, odnosno na ciljne vrste ptica unutar područja ekološke mreže HR1000026 Krka i okolni plato. Utjecaj može biti negativan ukoliko se ustanovi da područje planiranog letjelišta vrste grabljivica koriste kao hranilište ili migracijski koridor. Kako bi se odredio intenzitet utjecaja i njegovu značajnost potrebno je proći postupak ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu te definirati odgovarajuće mjere ublažavanja.

Mjerom VIII.1. **pozitivno** se djeluje na prirodu, odnosno bioraznolikost i kvalitet kulturnih krajobrazova. Mjera podrazumijeva projekte sanacije biološki i krajobrazno značajnih područja Grada Drniša, međutim ova mjera je dvojakog karaktera, jer može dovesti i do **negativnih** utjecaja na prirodu. Ukoliko se projekti obuhvaćeni ovom mjerom, izuzev projekta čišćenja i uređenja bunara i javnih gustinji, realiziraju na neadekvatan način može doći do narušavanja bioraznolikosti, staništa i krajobraznih značajki Grada Drniša.

Pozitivan utjecaj na prirodu očekuje se provedbom mjeru VIII.4. kojom će se potaknuti uređenje sustava za gospodarenje otpadom. Jedna od pozitivnih promjena uređenja tog sustava su projekti sanacije divljih odlagališta, koja predstavljaju pritisak na divlje vrste i staništa te krajobrazne karakteristike područja.

Kumulativni utjecaji:

Kumulativni utjecaji provedbe Strategije mogući su uslijed realizacije dodatnih akumulacija na rijeci Čikoli. Sveukupan utjecaj akumulacije na vodotok može se procijeniti tek onda kad se njenim pojedinačnim utjecajima pridodaju svi postojeći antropogeni utjecaji na promatranom dijelu vodotoka. U slučaju da postoji interakcija između postojećih utjecaja i planiranog zahvata mogu se pojaviti značajni negativni kumulativni utjecaji. Kumulativni utjecaji proizlaze iz svih utjecaja prisutnih na određenom području. U riječnim okolišima jedan od kumulativnih utjecaja je gubitak ribljih vrsta ili njihove brojnosti, a proizlazi iz pojedinačnih utjecaja kao što su gubitak staništa, stvaranje migracijskih barijera, promjene prirodne morfologije rijeke uzrokovane stabilizacijom toka te erozijom sedimenta i ispiranjem nutrijenata.

13.3.2.3 Korištenje zemljišta

Mjera	Utjecaj	Neposredan	Posredan	Kratkoročan	Srednjoročan	Trajan	Kumulativan	Prekograničan
Mjera II.1. Poticati interesno udruživanje poljoprivrednih proizvođača i unaprijediti distribuciju i prodaju	+	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera II.2. Povećati kompetencije poljoprivrednih proizvođača, pružiti im odgovarajuće usluge te poticati proizvodnju isplativih poljoprivrednih proizvoda (ljekovito bilje)	+	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera II.3. Stvoriti uvjete za održivu i učinkovitu obradu poljoprivrednih površina	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VII.5. Promovirati korištenje OIE i povećati energetsku učinkovitost u svim sektorima	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VIII.2. Razminirati tlo onečišćeno minama	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VIII.4. Povećati kvalitetu gospodarenja otpadom	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗

Preduvjeti za razvoj i rast poljoprivredne proizvodnje stvaraju se udruživanjem poljoprivrednika što se navodi i u Strategiji razvoja klastera u Republici Hrvatskoj od 2011. do 2020. godine, a Mjerom II.1. predviđena je potpora poljoprivrednicima

pri osnivanju klastera, udruga, zadruga i ostalih interesnih udruženja što će u konačnici imati **pozitivan** utjecaj na poljoprivredni razvoj područja.

Prema Planu upravljanja razvojem i marketingom turizma drniškog područja iz 2016. godine nerentabilnost poljoprivredne proizvodnje na drniškom području je rezultat niza problema koji uključuju slabu organiziranost proizvođača, kao i njihovu needuciranost što se planira promijeniti Mjerom II.2. te će se tako ostvariti **pozitivan** utjecaj na poljoprivredu, a time i na korištenje zemljišta.

Mjera II.3. i VIII.2. direktno je usmjerena na unapređenje poljoprivrede, a svojim aktivnostima koje uključuju komasaciju poljoprivrednih parcela, projekte navodnjavanja te razminiranje područja **pozitivno** će utjecati na razvoj i rentabilnost poljoprivrede Grada Drniša i uopće na kvalitetu tla drniškog područja.

Korištenje sunčanih elektrana u poljoprivrednoj proizvodnji koje je predviđeno Mjerom VII.5. imat će **pozitivan** utjecaj na poljoprivrednu proizvodnju.

Mjerom VIII.4. predviđa se sanacija divljih odlagališta otpada na području Grada Drniša. Nesanirana divlja odlagališta otpada mogu onečistiti tlo koje prekrivaju organskim i anorganskim onečišćivalima te na taj način negativno utjecati na njegovu kvalitetu. Sanacijom odlagališta uklonili bi se potencijalno opasni točkasti izvori onečišćenja što bi imalo **pozitivan** utjecaj na kakvoću tla na lokaciji divljih odlagališta otpada.

13.3.2.4 Kvaliteta zraka i klimatske značajke

Mjera	Utjecaj	Neposredan	Posredan	Kratkoročan	Srednjoročan	Trajan	Kumulativan	Prekogničan
		+	✗	✓	✗	✗	✓	✗
Mjera VII.5. Promovirati korištenje OIE i povećati energetsku učinkovitost u svim sektorima	-	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗

Realizacijom aktivnosti predviđenih Mjerom VII.5. može se očekivati potencijalno **pozitivan** utjecaj na klimatske značajke, jer će korištenje energije iz obnovljivih izvora rezultirati smanjenjem korištenjem konvencionalnih izvora energije čime se smanjuje količina stakleničkih plinova koji danas predstavljaju najveći pritisak na klimu, međutim ne može se isključiti moguće **negativno** djelovanje na kvalitetu zraka, obzirom da Mjera VII.5. predviđa obnovu svinjogojske farme. Farme svinja izvor su emisija dušikovih oksida, amonijaka, metana, sumporovodika, merkaptana i tiofenola. Amonijak, sumporovodik, merkaptani i tiofenoli su neugodnog mirisa i mogu se širiti na velike udaljenosti.

13.3.2.5 Kulturna baština

Mjera	Utjecaj	Neposredan	Posredan	Kratkoročan	Srednjoročan	Trajan	Kumulativan	Prekogničan
		+	✓	✗	✗	✗	✓	✗
Mjera I.1. Obnoviti i urediti gradevine kulturno-povijesne baštine	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera I.2. Jačati kvalitetu i sadržajnost postojeće turističke ponude u skladu s turističkim trendovima i selektivnim oblicima turizma (eno-gastro, aktivni, sportski, avanturistički i ciklo turizam)	-	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera I.3. Povećati i unaprijediti smještajne kapacitete	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗

Mjera	Utjecaj	Neposredan	Posredan	Kratkoročan	Srednjoročan	Trajan	Kumulativan	Prekograničan
Mjera IV.1 Jačati kvalitetu predškolskog i školskog obrazovanja i stručnog kadra na svim razinama (vrtić, osnovna škola i srednja škola) u gradu	+	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VI.1. Povećati kvalitetu, raznolikost i dostupnost kulturnih sadržaja	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VI.2. Očuvati nematerijalnu kulturnu baštinu drniškog kraja	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗

Drniški kraj bogat je kulturno-povijesnom baštinom koja je još uvijek u velikoj mjeri neiskorištena zbog nedostupnosti i neuredenosti. Kako bi se to promijenilo potreban su ulaganja u obnovu, očuvanje spomenika kulture, uređenje terena i šetnica. Stoga Mjera I.1. koja uključuje obnavljanje i uređenje građevina kulturno-povijesne baštine će neposredno **pozitivno** utjecati na povijesne građevine, jer će revitalizacijom biti zaštićene od daljnje devastacije.

Pećina u Pokrovniku je zaštićena kao nepokretno kulturno dobro, a projekt njezinog uređenja sadržan u Mjeri I.2. nije obuhvaćen Studijom revitalizacije kulturne baštine Grada Drniša pa su prilikom radova uređenja mogući **negativni** utjecaji na kulturnu baštinu koji bi nastali kao posljedica narušavanja baštinskih vrijednosti ovog kulturnog dobra ukoliko se uređenje ne bude adekvatno provedlo, međutim adekvatnim uređenjem ovog kulturnog dobra doprinijelo bi se očuvanju kulturnih dobara drniškog područja, što bi bio **pozitivan** utjecaj na kulturnu baštinu.

Jedna od sastavnica Mjere I.3. je prenamjena bivšeg Đačkog doma u hostel. Iako će ova mjera neposredno utjecati na kvalitetu turističke ponude Grada Drniša, posredno će **pozitivno** utjecati na kulturnu baštinu ovog kraja jer će doći do revitalizacije ovog objekta koji pripada zaštićenom kulturnom dobru.

U cilju ostvarenja Mjere IV.1. Gradski muzej u Drnišu planira realizirati edukativni program za djecu predškolske i osnovnoškolske dobi u svrhu osvještavanja djece o važnosti poznavanja povijesti i kulturne baštine svojega kraja te podizanje svijesti o potrebi odgovornog odnosa prema baštini pod nazivom „Od Gradine do grada“ što će imati posredno **pozitivan** utjecaj na očuvanje kulturne baštine.

Mjerama VI.1. i VI.2. predviđeno je približavanje materijalne i nematerijalne kulturne baštine javnosti što može samo **pozitivno** djelovati na njezinu konzerviranost i očuvanje od zaborava.

13.3.2.6 Gospodarske značajke

Mjera	Utjecaj	Neposredan	Posredan	Kratkoročan	Srednjoročan	Trajan	Kumulativan	Prekograničan
Mjera I.1. Obnoviti i urediti građevine kulturno-povijesne baštine	+	✓	✓	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera I.2. Jačati kvalitetu i sadržajnost postojeće turističke ponude u skladu s turističkim trendovima i selektivnim oblicima turizma (eno-gastro, aktivni, sportski, avanturistički i ciklo turizam)	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera I.3. Povećati i unaprijediti smještajne kapacitete	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera I.4. Jačati kompetencije i umreženost dionika u turizmu	+	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera I.5. Povezati, promovirati i brendirati cijelokupnu turističku ponudu drniškog kraja	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗

Mjera	Utjecaj	Neposredan	Posredan	Kratkoročan	Srednjoročan	Trajan	Kumulativan	Prekograničan
Mjera II.1. Poticati interesno udruživanje poljoprivrednih proizvodača i unaprijediti distribuciju i prodaju	+	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera II.4. Kontinuirano raditi na brendiranju i promociji Drniškog pršuta i ostalih poljoprivrednih proizvoda	+	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera III.1. Jačati ljudske kapacitete i promovirati samozapošljavanje i zajednički tržišni nastup gospodarstvenika	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera III.2. Razviti poduzetničku infrastrukturu i aktivno raditi na privlačenju ulagača	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VI.1. Povećati kvalitetu, raznolikost i dostupnost kulturnih sadržaja	+	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VI.2. Očuvati nematerijalnu kulturnu baštinu drniškog kraja	+	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗

Mjera I.1. kojom je predviđena revitalizacija kulturno-povijesne baštine, osim utjecaja na kulturna dobra imat će posredno **pozitivan** utjecaj i na turizam Grada Drniša jer će povijesne građevine ostati dostupnije posjetiteljima, a projektom izgradnje turističke infrastrukture u razgledavanju srednjovjekovne utvrde Ključice i kanjona rijeke Čikole koji je predviđen unutar ove mjere neposredno će se **pozitivno** utjecati na turističku ponudu.

Prema Master i marketing planu turizma Šibensko-kninske županije Grad Drniš bi se trebao usmjeriti na izletnike, bicikliste, planinare i turiste koji traže doživljaj i tematizirane programe usmjerene odabranim optimalnim tržišnim nišama, što se namjerava postići aktivnostima koje uključuje Mjera I.2. te se s ostvarenjem cilja ove mjeru očekuje **pozitivan** utjecaj na turizam.

Prema podacima TOMAS istraživanja „Ljeto 2014“ koje provodi Institut za turizam, Euroljanimu su za ponovni posjet destinaciji najvažnije prirodne ljepote, kvaliteta smještaja, kulturne i povijesne atrakcije te cijene. U sklopu Mjere I.3. Grad Drniš zajedno s partnerima planira prenamjenu u hostel bivšeg Đačkog doma u Drnišu, a u privatnoj inicijativi planirana je izgradnja mini-kampa na rubnim krajevima NP „Krka“ što će unaprijediti turističku ponudu Grada Drniša, a time **pozitivno** utjecati na turizam područja.

Mjerom I.4. planirano je otvaranje Centra za razvoj kompetencija u ruralnom turizmu što bi u konačnici imalo **pozitivan** utjecaj na poslovanje subjekata koji obavljaju turističke usluge, a time i na turizam Grada Drniša.

Cilj Mjere I.5. je povećati prepoznatljivost i vidljivost turističkih sadržaja drniškog područja na domaćem i međunarodnom tržištu što se namjerava ostvariti kroz niz aktivnosti. Ova mjera je direktno usmjerena ka razvoju turizma pa će na njega imati **pozitivan** utjecaj.

Planom upravljanja razvojem i marketingom turizma drniškog područja iz 2016. godine navedeno je da je nerentabilnost poljoprivredne proizvodnje na drniškom području rezultat niza problema od kojih je jedan nepostojanje preradivačkih i otkupnih kapaciteta što se namjerava dijelom riješiti kroz ostvarenje cilja Mjere II.1. te će se tako u konačnici **pozitivno** utjecati i na razvoj gospodarstva Grada Drniša.

Prema Planu upravljanja razvojem i marketingom turizma drniškog područja pršut, kozji i ovčji sir, janjetina i vina Merlot i Debit (osim njih autohtone sorte su i Maraština, Plavina i Lasina) su autohtona hrana i piće drniškog kraja, jasno prepoznatljiva diljem Hrvatske, ali i nedovoljno pozicionirana na domaćem i stranom tržištu s obzirom na njihov potencijal pa je vrijednost pršuta i drugih drniških delicija kao izvornih turističkih proizvoda gotovo u potpunosti neiskorištena. Iz tog razloga je potrebno ukupnu gastronomsku ponudu standardizirati i temeljito organizirati njen razvoj kroz proizvodnju i ponudu, posebno koristeći eko i etno obilježja. Mjera II.4. svojim aktivnostima će upravo utjecati na rješavanje navedenog problema pa će tako **pozitivno** utjecati na turizam drniškog kraja.

Obzirom da je zbog administrativnih barijera i nedovoljno razvijenih poslovnih usluga otežano privlačenje novih ulagača u gospodarskom sektoru Grad Drniš u sklopu Mjere III.1. i III.2. planira educirati poduzetnike, osnovati odjel za privlačenje ulagača i osposobljavanje zainteresiranih građana za ulaganje te izgraditi infrastrukturu u poslovnim zonama što će **pozitivno** utjecati na poduzetničku atmosferu Grada Drniša, a time i na poduzetništvo u globalu.

Promoviranjem kulturnih sadržaja i kulturnih manifestacija Mjere VI.1. i VI.2. prvenstveno će pozitivno utjecati na kulturu drniškog područja, ali će posredno **pozitivno** utjecati i na turizam ovog područja unapređenjem kvalitete turističke ponude.

13.3.2.7 Stanovništvo

Mjera	Utjecaj	Neposredan	Posredan	Kratkoročan	Srednjoročan	Trajan	Kumulativan	Prekograničan
Mjera III.1. Jačati ljudske kapacitete i promovirati samozapošljavanje i zajednički tržišni nastup gospodarstvenika	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera III.2. Razviti poduzetničku infrastrukturu i aktivno raditi na privlačenju ulagača	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera IV.1. Jačati kvalitetu predškolskog i školskog obrazovanja i stručnog kadra	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera IV.3. Razviti održive programe osposobljavanja odraslih i promovirati volontiranje i cijeloživotno učenje	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera V.1. Izgraditi i poboljšati društvenu infrastrukturu	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera V.2. Razviti nove izvaninstitucionalne socijalne i zdravstvene usluge i stvoriti uvjete za veću društvenu uključenost osoba u nepovoljnem položaju	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera V.3. Promovirati zdravlje i zdrav način života u svim dobним skupinama	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera V.4. Jačati kapacitete organizacija civilnog društva i poticati njihovu veću uključenost i angažiranost u razvoju Grada	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VII.1. Unaprijediti cestovnu infrastrukturu i promet u mirovanju	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VII.3. Osigurati širokopojasni Internet na području cijelog Grada	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VII.4. Plinofikacija Drniša	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VIII.2. Razminirati tlo onečišćeno minama	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VIII.3. Poboljšati kvalitetu vodoopskrbe i odvodnje	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera VIII.4. Povećati kvalitetu gospodarenja otpadom	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Mjera IX.1. Jačati kapacitete civilne zaštite i uspostaviti učinkovit sustav zaštite od elementarnih nepogoda i ostalih opasnosti	+	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗

Mjere koje su definirane Strategijom imaju **pozitivan** socijalni utjecaj na prosperitet domaćeg stanovništva i kvalitetu življenja (mogućnost zaposlenja, širenja poslovanja, ostanka mladih obitelji, doseljavanja novog stanovništva radi posla, poboljšanje obrazovne slike).

Jačanje zapošljivosti stanovnika, koje se potiče između ostalih i Mjerama III.1 i III.2., doprinosi ostanku stanovništva na prostoru Grada Drniša. Kako je prema dostupnim podacima u Gradu Drnišu vidljiv višegodišnji pad broja stanovnika, Strategija predstavlja **pozitivan** pomak u rješavanju tog tekućeg problema.

Prema popisu iz 2011. godine, udio nepismenog stanovništva u Gradu Drnišu iznosio je 3 %, što je izrazito nepovoljan podatak za ovo područje. Mjere IV.1. i IV.3. mogu doprinijeti poboljšanju obrazovne strukture stanovništva, čime se **pozitivno** djeluje na ovu sastavnicu okoliša..

Podizanje razine socijalne i zdravstvene skrbi, koje se potiče Mjerama V.1., V.2., V.3., V.4., VII.1., VII.3. i VII.4. **pozitivno** će se odraziti na stanovništvo, odnosno doprinijet će kvaliteti življenja te zdravlju stanovništva na području Drniša.

Razminiranjem tla onečišćenog minama, što je predviđeno Mjerom VIII.2., podići će se razina sigurnosti življenja što će **pozitivno** utjecati na kvalitetu življenja i zdravlje stanovništva Grada Drniša.

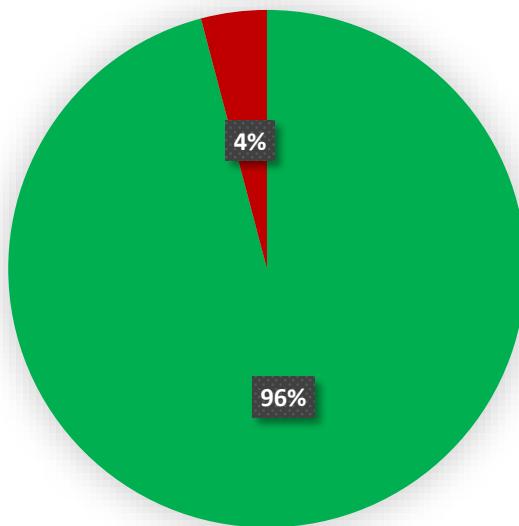
Zaštita od prirodnih nepogoda, adekvatno i okolišno prihvatljivo odlaganje otpada te uređen sustav odvodnje otpadnih voda, koje je planirano Mjerama VIII.3., VIII.4. te IX.1. **pozitivno** djeluju na stanovništvo. Realizacija navedenih mjera doprinijela bi poboljšanju zdravlja stanovništva uslijed smanjenja pritiska onečišćivača na okoliš te unaprjeđenja sustava civilne zaštite.

13.3.3 Procjena utjecaja na strateški cilj

Strateški cilj na koji Studija procjenjuje utjecaj Strategije glasi: „Usuglašenost mjera Strategije sa zahtjevima okoliša i prirode“. Ovaj cilj daje uvid u održivost razvoja Grada Drniša kojeg je definirala Strategija u odnosu na potrebno očuvanje prirodnih resursa. Ostvarenost cilja analizira se putem procjene utjecaja svih mjera na okoliš i prirodu u poglavljiju 13.3.1. Procjena utjecaja Strategije na okoliš.

U konačnoj ocjeni ispunjenosti strateškog cilja mjere su podijeljene u dvije skupine, u prvoj skupini su mjere za koje je utvrđen neutralan utjecaj objedinjene s mjerama koje su generirale pozitivan utjecaj, dok su u drugu skupinu uvrštene mjere koje imaju negativan utjecaj na okoliš i prirodu.

Slika ispod (Slika 13.1) pokazuje omjer pozitivnih/neutralnih (■) i negativnih (■) utjecaja mjera Strategije na okoliš i prirodu, iz čega je vidljivo da 96 % mjera Strategije ima pozitivno ili neutralno djelovanje na analizirane sastavnice okoliša.

Slika 13.1 Omjer pozitivnih/neutralnih i negativnih utjecaja Strategije na okoliš i prirodu

Sa stajališta strateške procjene utjecaja na okoliš strateški cilj je zadovoljen, odnosno mjere koje se planiraju implementirati Strategijom zadovoljavaju uvjete zaštite okoliša i prirode uz Studijom propisane mjere zaštite.

13.4 Mjere zaštite okoliša

U ovom poglavlju definirane su mjere zaštite okoliša za one mjere Strategije za koje je na strateškoj razini utvrđeno da mogu imati potencijalno negativan utjecaj na okoliš.

Mjera Strategije	Utjecaj	Sastavnica okoliša na koju mјera utječe	Mjera zaštite okoliša
Mjera I.2. Jačati kvalitetu i sadržajnost postojeće turističke ponude u skladu s turističkim trendovima i selektivnim oblicima turizma (eno-gastro, aktivni, sportski, avanturistički i ciklo turizam)	Realizacijom projekta uređenja Pećine u Pokrovniku mogući su negativni utjecaji na kulturnu baštinu koji bi nastali kao posljedica narušavanja baštinskih vrijednosti ovog kulturnog dobra ukoliko se uređenje ne bude adekvatno provedlo.	Kulturna baština	Prije provedbe projekta uređenja Pećine u Pokrovniku potrebno je konzultirati se s Konzervatorskim odjelom u Šibeniku.
Mjera I.3. Povećati i unaprijediti smještajne kapacitete	Realizacijom projekta izgradnje mini kampa na rubnim krajevima NP „Krka“ mogući su negativni utjecaji onečišćenja voda koji bi nastali kao posljedica ispuštanja otpadnih voda u recipijent, čime bi se narušilo stanje površinskih i podzemnih voda na području Grada Drniša.	Površinske i podzemne vode	Tijekom realizacije projekta izgradnje mini kampa potrebno je osigurati adekvatno zbrinjavanje otpadnih voda.
	Izgradnjom mini kampa na rubnim područjima NP „Krka“ mogući su negativni utjecaji na staništa, životinske vrste, krajobrazne karakteristike područja pa tako i na zaštićeno područje NP „Krka“.	Priroda	Prilikom pripreme projekta izgradnje planiranog mini kampa izbjegići narušavanje ugroženih i rijetkih staništa, izbjegći prekomerno uznemiravanje zaštićenih životinjskih vrsta koje bi rezultiralo narušanjem stabilnosti populacija na području Grada Drniša te izgradnju mini kampa planirati na način da se ne ugroze temeljna obilježja zbog kojih je područje NP „Krka“ proglašeno zaštićenim. Obzirom na moguće negativne utjecaje na krajobrazne karakteristike područja, prilikom izgradnje mini kampa u najvećoj mogućoj mjeri sačuvati postojeću vegetaciju, posebno autohtone vrste drveća i grmlja.
Mjera II.3. Stvoriti uvjete za održivu i učinkovitu obradu poljoprivrednih površina	Gradnja akumulacija i sustava navodnjavanja može utjecati na razinu podzemne vode, a time i na izdašnost izvora. Uslijed jačanja poljoprivredne proizvodnje mogu se očekivati negativni utjecaji na kvalitetu površinskih i podzemnih voda zbog povećane količine umjetnih gnojiva i pesticida koje će se koristiti na obradivanim površinama.	Površinske i podzemne vode	Prilikom projektiranja akumulacije napraviti numerički i analitički model toka površinske i podzemne vode na temelju kojeg je potrebno odrediti veličinu akumulacije/brane koja neće značajno narušiti postojeće stanje površinskih i podzemnih vodnih tijela. Sustav navodnjavanja „Torak“ Miljevići izvoditi na način da se ne naruši količina vode za ljudsku potrošnju na izvorištu Torak te uz poštivanje Pravilnika o unutarnjem redu u Nacionalnom parku "Krka" (NN 119/11) i Pravilnika o

Mjera Strategije	Utjecaj	Sastavnica okoliša na koju mjera utječe	Mjera zaštite okoliša
	<p>Izgradnjom sustava za navodnjavanje „Torak“ Miljevci mogući su negativni utjecaji na područje NP „Krka“, područje ekološke mreže HR2000918 Šire područje NP „Krka“ te rijetke i ugrožene stanišne tipove.</p> <p>Gradnja akumulacije za navodnjavanje na rijeci Čikoli dovela bi do promjene stanišnih uvjeta i krajobraznih karakteristika te bi došlo do utjecaja na divlje vrste koje koriste staništa pod utjecajem. Također, moguć je kumulativni utjecaj akumulacija na rijeci Čikoli, ukoliko se realiziraju zahvati iz Prostornog plana.</p>		<p>uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11, 47/13).</p> <p>Provoditi monitoring stanja površinskih i podzemnih vodnih tijela. Ukoliko se prilikom provođenja monitoringa pokaže da je uslijed intenzifikacije poljoprivredne proizvodnje došlo do povišenja koncentracija hranjivih tvari i pesticida u vodnim tijelima te u vodi za ljudsku potrošnju, potrebno je provesti korake kojima će se kakvoča voda dovesti u prvotno stanje.</p>
	<p>Izgradnjom zračne luke Pokrovnik moguće je negativan utjecaj na ptice unutar područja ekološke mreže HR1000026 Krka i okolni plato.</p>	Priroda	<p>Projekt sustava za navodnjavanje „Torak“ Miljevci planirati na način da se značajno ne naruše ciljevi očuvanja područja ekološke mreže HR2000918 Šire područje NP „Krka“, rijetki i ugroženi stanišni tipovi te temeljna obilježja zbog kojih je područje NP „Krka“ proglašeno zaštićenim.</p> <p>Projekt mini akumulacije na rijeci Čikoli planirati na način da se značajno ne naruše rijetka i ugrožena te staništa bitna za očuvanje ciljnih vrsta područja ekološke mreže HR 2000919 Čikola uz omogućavanje longitudinalne migracije vodenih životinjskih vrsta te uz osiguranje ekološki prihvatljivog protoka nizvodno od akumulacije. Planiranu akumulaciju potrebno je izvesti na način da se u najvećoj mogućoj mjeri sačuvaju postojeće krajobrazne karakteristike bez narušavanja krajobraznih vrijednosti prostora.</p> <p>Prije realizacije zahvata analizirati kumulativni utjecaj svih vodnih građevina na Čikoli.</p>
Mjera VII.2. Izgraditi zračnu luku Pokrovnik		Priroda	Zbog mogućih utjecaja na gnijezdeće populacije ptica potrebno utvrditi da li i na koji način ptice koriste područje planiranog zahvata (ornitološki monitoring) i shodno tome planirati izgradnju zračne luke Pokrovnik.
Mjera VII.5. Promovirati korištenje OIE i povećati energetsku učinkovitost u svim sektorima	<p>Obnovom svinjogojske farme moguće je generiranje negativnih utjecaja na površinske i podzemne vode.</p> <p>Obnovom svinjogojske farme moguće je generiranje negativnih utjecaja na kvalitetu zraka drniškog područja.</p>	<p>Površinske i podzemne vode</p> <p>Kvaliteta zraka i klimatske značajke</p>	<p>Prilikom obnove svinjogojske farme potrebno je osigurati adekvatno zbrinjavanje gnojovki i otpadnih voda.</p> <p>Tijekom obnove svinjogojske farme primijeniti tehnička rješenja koja uključuju mjere zaštite zraka.</p>

Mjera Strategije	Utjecaj	Sastavnica okoliša na koju mjera utječe	Mjera zaštite okoliša
Mjera VIII.1. Zaštiti i obnoviti biološku, krajobraznu i okolišnu raznolikost te unaprijediti upravljanje zaštićenim područjem Grada Drniša	Ukoliko se projekti obuhvaćeni ovom mjerom, izuzev projekata čišćenja i uređenja bunara i javnih gustirni, realiziraju na neadekvatan način može doći do narušavanja bioraznolikosti, staništa i krajobraznih značajki Grada Drniša.	Priroda	Prije provedbe projekata uređivanja zapuštenih suhozida, obnove zapuštenih lokvi, botaničkog vrta i projekta vraćanja raka i žaba u Čikolu potrebno je konzultirati se s HAOP-om. Prilikom realizacije projekta sadnje drvoreda uz zaobilaznicu u Drnišu i projekta obnove i hortikulturalnog uređenja drniškog parka u što većoj mjeri koristiti biljni materijal karakterističan za područje Dalmatinske zagore i Sjeverno-dalmatinske zaravni.

Osim definiranih utjecaja i shodno tome propisanih mjera zaštite, Studija je kroz analizu postojećih okolišnih problema u Gradu Drnišu evidentirala mogućnost za dopunjavanjem jednog prioriteta Strategije. Naime, na listi područja predviđenih za zaštitu u kategoriji značajni krajobraz, na području Grada Drniša, nalazi se planina Promina. S obzirom da nije izrađena stručna podloga za to područje još uvijek nije pokrenut postupak zaštite. Osim prethodno navedenog, na području Grada Drniša uočen je problem nesaniranih eksploatacijskih polja zaostalih nakon prestanka rudarenja koja osim narušenog krajobraza i daljnje devastacije tla predstavljaju potencijalnu opasnost za stanovništvo drniškog područja.

Iz navedenog razloga Studija predlaže dopunu Prioriteta VIII: Zaštiti i adekvatno vrednovati prirodu i okoliš, Mjere VIII.1: Zaštiti i obnoviti biološku, krajobraznu i okolišnu raznolikost te unaprijediti upravljanje zaštićenim područjem Grada Drniša.

Prioritet Strategije	Mjera	Dopuna sadržaja mjere
VIII. Zaštiti i adekvatno vrednovati prirodu i okoliš	VIII.1. Zaštiti i obnoviti biološku, krajobraznu i okolišnu raznolikost te unaprijediti upravljanje zaštićenim područjem Grada Drniša	Izraditi stručnu podlogu za područje planine Promina koje se planira zaštiti. Konzultirati HAOP za realizaciju navedene aktivnosti. Sanacija eksploatacijskih polja koja su izvan funkcije.

Obzirom na Studijom predloženu aktivnost sanacije eksploatacijskih polja, prije provedbe aktivnosti potrebno je provesti istraživanje faune šišmiša na lokacijama eksploatacijskih polja koja se planiraju sanirati kako bi se izbjegli potencijalno negativni utjecaji na ovu skupinu sisavaca za koje je poznato da često stvaraju kolonije u prostorima podzemnih kopova.

Preporuka Studije je također da je prije bilo kakvih zahvata u blizini ili na lokacijama/objektima kulturne baštine potrebno konzultirati se s Konzervatorskim odjelom u Šibeniku koji je nadležan za područje Županije, a prilikom projektiranja mini akumulacije na rijeci Čikoli konzultirati se s HAOP-om kako bi se izbjegla umanjena efikasnost projekta vraćanja raka i žaba u Čikolu, tj. kako bi se postupak reintrodukcije mogao izvesti na što adekvatniji način.

Osim prethodno navedenih preporuka, Studijom se predlažu konzultacije s Ministarstvom zaštite okoliša i energetike i Nacionalnim parkom „Krka“ prilikom planiranja projekta sustava navodnjavanja „Torak“ Miljevci.

13.5 Zaključak

Strategija predstavlja ključni strateški dokument kojim se definira smjer ukupnog gospodarskog i društvenog razvoja na administrativnom području Grada Drniša u razdoblju do 2020. godine te su njime obuhvaćeni procesi koji izravno doprinose razvoju Grada Drniša kroz nekoliko ključnih područja - poticanje razvoja poljoprivrede, poticanje razvoja turizma, razvoj poduzetništva, društveno-kulturni razvoj i razvoj društvene infrastrukture, kao i razvoj komunalne i okolišne infrastrukture.

Strateška procjena utjecaja na okoliš je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom Strategije te se objedinjavanjem Strategije s uvjetima za zaštitu okoliša stvara osnova za promicanje održivog razvijanja. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode je postupkom prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu donijelo Rješenje da je Strategija prihvatljiva za ekološku mrežu.

Tijekom pregleda strateških i planskih dokumenata Republike Hrvatske, Županije i Grada Drniša koji su povezani s provedbom Strategije utvrđena je usuglašenost Strategije sa svim navedenim strateškim i planskim dokumentima izuzev sadržaja Mjere VIII.3. koja se odnosi na Projekt vodoopskrbe naselja Štikovo i sadržaja Mjere IX.1. koja se odnosi na akumulaciju vode – Mali Točak na Promini koji nisu predviđeni odgovarajućim prostornim planom.

Prilikom procjene utjecaja kao glavna metodološka smjernica koristila se analiza prihvatljivosti mjera koje predlaže Strategija u odnosu na relevantne komponente okoliša i njihove sastavnice. Procijenjeni su mogući neposredni, posredni, kratkoročni, srednjoročni, trajni, kumulativni i prekogranični utjecaji na okoliš. Nakon analize utvrđeno je da 96 % mjera Strategije ima pozitivno ili neutralno djelovanje na okoliš, a za mjere kod kojih je utvrđen mogući značajan negativan utjecaj navedene su i obrazložene mjere zaštite okoliša.

Mjere sa mogućim negativnim utjecajem na okoliš su:

- Mjera I.2. Jačati kvalitetu i sadržajnost postojeće turističke ponude u skladu s turističkim trendovima i selektivnim oblicima turizma (eno-gastro, aktivni, sportski, avanturistički i ciklo turizam)
- Mjera I.3. Povećati i unaprijediti smještajne kapacitete
- Mjera II.3. Stvoriti uvjete za održivu i učinkovitu obradu poljoprivrednih površina
- Mjera VII.2. Izgraditi zračnu luku Pokrovnik
- Mjera VII.5. Promovirati korištenje OIE i povećati energetsku učinkovitost u svim sektorima
- Mjera VIII.1. Zaštiti i obnoviti biološku, krajobraznu i okolišnu raznolikost te unaprijediti upravljanje zaštićenim područjem Grada Drniša

Za Mjelu I.2. je utvrđen potencijalno negativan utjecaj na *Kulturnu baštinu* te je Studijom predložena mjera zaštite okoliša prema kojoj je potrebno konzultirati Konzervatorski odjel u Šibeniku prije provedbe projekta uređenja Pećine u Pokrovniku.

Obzirom na potencijalno negativan utjecaj izgradnje mini kampa definiranog Mjerom I.3. na *Površinske i podzemne vode te Prirodu*, Studijom su predložene mjere zaštite okoliša. Mjera zaštite koja se odnosi na *Površinske i podzemne vode* nalaže da je potrebno tijekom realizacije projekta izgradnje mini kampa osigurati adekvatno zbrinjavanje otpadnih voda, dok se mjerama zaštite koje se odnose na *Prirodu* nalaže da je potrebno *prilikom pripreme projekta izgradnje planiranog mini kampa izbjegći narušavanje ugroženih i rijetkih staništa, izbjegći prekomjerno uzneniranje zaštićenih životinjskih vrsta koje bi rezultiralo narušavanjem stabilnosti populacija na području Grada Drniša te izgradnju mini kampa planirati na način da se ne ugroze temeljna obilježja zbog kojih je područje NP „Krka“ proglašeno zaštićenim*. Obzirom na moguće negativne utjecaje na krajobrazne karakteristike područja, Studijom je predložena mjera zaštite kojom se navodi da je potrebno *prilikom izgradnje mini kampa u najvećoj mogućoj mjeri sačuvati postojeću vegetaciju, posebno autohtone vrste drveća i grmlja*.

Za projekte navodnjavanja Studijom je utvrđen potencijalno negativan utjecaj na *Površinske i podzemne vode i Prirodu* te su predložene mjere zaštite okoliša. Obzirom na zaštitu *Površinskih i podzemnih voda* potrebno je *prilikom projektiranja*

akumulacije napraviti numerički i analitički model toka površinske i podzemne vode na temelju kojeg je potrebno odrediti veličinu akumulacije/brane koja neće značajno narušiti postojeće stanje površinskih i podzemnih vodnih tijela, dok je Sustav navodnjavanja „Torak“ Miljevci potrebno izvoditi na način da se ne naruši količina vode za ljudsku potrošnju na izvorištu Torak uz poštivanje Pravilnika o unutarnjem redu u Nacionalnom parku "Krka" (NN 119/11) i Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11, 47/13). Osim prethodno navedenog, kako bi se izbjegli posredni utjecaji nastali intenziviranjem poljoprivrede Studijom se predlaže provođenje monitoringa stanja površinskih i podzemnih vodnih tijela. Ukoliko se prilikom provođenja monitoringa pokaže da je uslijed intenzifikacije poljoprivredne proizvodnje došlo do povišenja koncentracija hranjivih tvari i pesticida u vodnim tijelima te u vodi za ljudsku potrošnju, potrebno je provesti korake kojima će se kakvoća voda dovesti u prvotno stanje. Za zaštitu Prirode predložena je mjera prema kojoj je potrebno projekt sustava za navodnjavanje „Torak“ Miljevci planirati na način da se značajno ne naruše ciljevi očuvanja područja ekološke mreže HR2000918 Šire područje NP „Krka“, rijetki i ugroženi stanišni tipovi te temeljna obilježja zbog kojih je područje NP „Krka“ proglašeno zaštićenim, a projekt izgradnje akumulacije na Čikoli za navodnjavanje planirati na način da se značajno ne naruše rijetka i ugrožena te staništa bitna za očuvanje ciljnih vrsta područja ekološke mreže HR 2000919 Čikola uz omogućavanje longitudinalne migracije vodenih životinjskih vrsta te uz osiguranje ekološki prihvatljivog protoka nizvodno od akumulacije, a prije realizacije zahvata provesti analizu kumulativnih utjecaja svih vodnih građevina na Čikoli. Kako se ne bi narušile krajobrazne karakteristike područja Studijom je predložena mjera zaštite kojom se navodi da je planiranu akumulaciju potrebno izvesti na način da se u najvećoj mogućoj mjeri sačuvaju postojeće krajobrazne karakteristike bez narušavanja krajobraznih vrijednosti prostora.

S ciljem izbjegavanja mogućih negativnih utjecaja izgradnje zračne luke Pokrovnik na *Prirodu*, što je predviđeno Mjером VII.2., predložena je mjera zaštite prema kojoj je potrebno *utvrditi da li i na koji način ptice koriste područje planiranog zahvata (ornitološki monitoring) i shodno tome planirati izgradnju zračne luke Pokrovnik*.

Kako bi se izbjegli potencijalno negativni utjecaji na Površinske i podzemne vode te Kvalitetu zraka i klimatske značajke koji mogu nastati provedbom Mjere VII.5., Studijom su predložene mјere zaštite okoliša prema kojima je *prilikom obnove svinjogojske farme potrebno osigurati adekvatno zbrinjavanje gnojovki i otpadnih voda te primjeniti tehnička rješenja koja uključuju mјere zaštite zraka*.

Obzirom na negativne utjecaje na *Prirodu* koji mogu nastati provođenjem Mjere VIII.1. navedene su mјere zaštite kojima se predlaže da se *prije provedbe projekata uređivanja zapuštenih suhozida, obnove zapuštenih lokvi, botaničkog vrta i projekta vraćanja raka i žaba u Čikolu potrebno konzultirati s Hrvatskom agencijom za okoliš i prirodu, a prilikom realizacije projekta sadnje drvoreda uz zaobilaznicu u Drnišu i projekta obnove i hortikulturalnog uređenja drniškog parka potrebno je u što većoj mjeri koristiti biljni materijal karakterističan za područje Dalmatinske zagore i Sjeverno-dalmatinske zaravni*.

Analizom postojećih okolišnih problema u Gradu Drnišu evidentirana je mogućnost za dopunjavanjem Prioriteta VIII. Strategije. Ovom Studijom predlaže se uvrštanje izrade stručne podloge za područje planine Promina koje se planira zaštiti u sadržaj Mjere VIII.1 Prioriteta VIII. uz prethodne konzultacije s HAOP-om, kao i aktivnosti sanacije eksploracijskih polja koja su izvan funkcije.

Obzirom na Studijom predloženu aktivnost sanacije eksploracijskih polja, prije provedbe aktivnosti potrebno je provesti istraživanje faune šišmiša na lokacijama eksploracijskih polja koja se planiraju sanirati kako bi se izbjegli potencijalno negativni utjecaji na ovu skupinu sisavaca za koje je poznato da često stvaraju kolonije u prostorima podzemnih kopova.

Preporuka Studije je također da je prije bilo kakvih zahvata u blizini ili na lokacijama/objektima kulturne baštine potrebno konzultirati se s Konzervatorskim odjelom u Šibeniku koji je nadležan za područje Županije, a prilikom projektiranja mini akumulacije na rijeci Čikoli konzultirati se s HAOP-om kako bi se izbjegla umanjena efikasnost projekta vraćanja raka i žaba u Čikolu, tj. kako bi se postupak reintrodukcije mogao izvesti na što adekvatniji način.

Osim prethodno navedenih preporuka, Studijom se predlaže konzultacije s Ministarstvom zaštite okoliša i energetike i Nacionalnim parkom „Krka“ prilikom planiranja projekta sustava navodnjavanja „Torak“ Miljevci.

Zaključno prethodno navedenom, implementacijom predloženih mjera zaštite okoliša Strategija će u potpunosti zadovoljiti uvjete zaštite okoliša i prirode.

14 Prilozi

14.1 Prilog 1 - Odluka o sadržaju Strateške studije utjecaja na okoliš

REPUBLIKA HRVATSKA

ŠIBENSKO - KNINSKA ŽUPANIJA

GRAD DRNIŠ

Upravni odjel za gospodarstvo,
financije i društvene djelatnosti

Klasa:351-01/15-10/9

Ur.br.:2182/06-16-49

Drniš, 1. srpnja 2016. godine

Na temelju članka 68. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/13, 153/13 i 78/15) i članka 9. stavka 2. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (Narodne novine broj 64/08), Upravni odjel za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti donosi:

ODLUKU

o sadržaju Strateške studije procjene utjecaja na okoliš

Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine

I.

Ovom Odlukom utvrđuje se sadržaj Strateške studije utjecaja na okoliš Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine (u dalnjem tekstu: Strateška studija).

Strateški ciljevi, prioriteti i mјere Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine

II.

Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 47/14), koji predstavlja pravni okvir za donošenje Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine, uređuju se ciljevi i načela upravljanja regionalnim razvojem Republike Hrvatske, planski dokumenti politike regionalnog razvoja, tijela nadležna za upravljanje regionalnim razvojem, ocjenjivanje stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, način utvrđivanja urbanih i potpomognutih područja, poticanje razvoja potpomognutih područja, provedba, praćenje i izvještavanje o provedbi politike regionalnoga razvoja u svrhu što učinkovitijeg

korištenja fondova Europske unije. Strategija razvoja Grada Drniša do 2020. godine je temeljni strateški planski dokument Grada Drniša u kojem će se odrediti strateški ciljevi i prioriteti razvoja.

Strateški ciljevi, prioriteti i mjere obuhvaćaju:

STRATEŠKI CILJ 1. Povećati konkurentnost gospodarstva i razviti formalno, neformalno i informalno obrazovanje prilagođeno potrebama tržišta rada

I. PRIORITET

Razviti atraktivnu turističku ponudu temeljenu na jedinstvenoj povijesnoj, kulturnoj i prirodnoj baštini Drniša

Mjere

- I.1. Obnoviti i urediti građevine kulturno-povijesne baštine
- I.2. Jačati kvalitetu i sadržajnost postojeće turističke ponude u skladu s turističkim trendovima i selektivnim oblicima turizma (eno-gastro, aktivni, sportski, avanturistički i ciklo turizam)
- I.3. Povećati i unaprijediti smještajne kapacitete
- I.4. Jačati kompetencije i umreženost dionika u turizmu
- I.5. Povezati, promovirati i brendirati cjelokupnu turističku ponudu drniškog kraja

II. PRIORITET

Stvoriti uvjete za konkurentniju poljoprivrednu proizvodnju baziranu na znanju i inovacijama

Mjere

- II.1. Poticati interesno udruživanje poljoprivrednih proizvođača i unaprijediti distribuciju i prodaju
- II.2. Povećati kompetencije poljoprivrednih proizvođača, pružiti im odgovarajuće usluge te poticati proizvodnju isplativih poljoprivrednih proizvoda (ljekovito bilje)
- II.3. Stvoriti uvjete za održivu i učinkovitu obradu poljoprivrednih površina
- II.4. Kontinuirano raditi na brendiranju i promociji Drniškog pršuta i ostalih poljoprivrednih proizvoda

III. PRIORITET

Stvoriti nužne preduvjete za poticajno poslovno okruženje i konkurentno poduzetništvo i obrtništvo

Mjere

- III.1. Jačati ljudske kapacitete i promovirati samozapošljavanje i zajednički tržišni nastup gospodarstvenika
- III.2. Razviti poduzetničku infrastrukturu i aktivno raditi na privlačenju ulagača

IV. PRIORITET

Unaprijediti sustav obrazovanja, osposobljavanja i volontiranja na području Drniš

Mjere

- IV.1. Jačati kvalitetu predškolskog i školskog obrazovanja i stručnost kadra na svim razinama (vrtić, osnovna škola i srednja škola) u gradu

- IV.2. Raditi na povezivanju i osmišljavanju modela suradnje između obrazovanja, gospodarstva, javnog i civilnog sektora
- IV.3. Razviti održive programe osposobljavanja odraslih i promovirati volontiranje i cjeloživotno učenje

STRATEŠKI CILJ 2. Povećati kvalitetu i dostupnost svih vrsta javnih usluga te osigurati kvalitetnu temeljnu infrastrukturu uz očuvanje prirodne i kulturne baštine

V. PRIORITET

Povećati kvalitetu i dostupnost društvenih sadržaja i razviti primjerene socijalno-zdravstvene usluge

Mjere

- V.1. Izgraditi i poboljšati društvenu infrastrukturu
- V.2. Razviti nove izvaninstitucionalne socijalne i zdravstvene usluge i stvoriti uvjete za veću društvenu uključenost osoba u nepovoljnem položaju
- V.3. Promovirati zdravlje i zdrav način života u svim dobnim skupinama
- V.4. Jačati kapacitete organizacija civilnog društva i poticati njihovu veću uključenost i angažiranost u razvoju grada

VI. PRIORITET

Sustavno raditi na očuvanju, razvijanju i promoviranju kulturnih sadržaja grada

Mjere

- VI.1. Povećati kvalitetu, raznolikost i dostupnost kulturnih sadržaja
- VI.2. Očuvati nematerijalnu kulturnu baštinu drniškog kraja

VII. PRIORITET

Razviti kvalitetnu prometnu, plinsku i informatičku infrastrukturu i osigurati veću energetsku učinkovitost grada

Mjere

- VII.1. Unaprijediti cestovnu infrastrukturu i promet u mirovanju
- VII.2. Izgraditi zračnu luku Pokrovnik
- VII.3. Osigurati širokopojasni Internet na području cijelog grada
- VII.4. Plinifikacija Drniša
- VII.5. Promovirati korištenje OIE i povećati energetsку učinkovitost u svim sektorima

VIII. PRIORITET

Zaštititi i adekvatno vrednovati prirodu i okoliš

Mjere

- VIII.1. Zaštiti i obnoviti biološku, krajobraznu i okolišnu raznolikost te unaprijediti upravljanje zaštićenim područjem Grada Drniša
- VIII.2. Razminirati tlo onečišćeno minama
- VIII.3. Poboljšati kvalitetu vodoopskrbe i odvodnje
- VIII.4. Povećati kvalitetu gospodarenja otpadom

IX. PRIORITET

Zaštiti ljudske živote i otkloniti ili umanjiti rizike proizašle djelovanjem elementarnih nepogoda

Mjere

- IX.1. Jačati kapacitete civilne zaštite i uspostaviti učinkovit sustav zaštite od elementarnih nepogoda i ostalih opasnosti

Obvezni sadržaj Strateške studije

III.

Strateška studija sadrži osobito:

- kratki pregled sadržaja i glavnih ciljeva Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine i odnosa s drugim odgovarajućim planovima i programima;
- podatke o postojećem stanju okoliša i mogući razvoj okoliša bez provedbe Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine;
- okolišne značajke područja na koja provedba Strategija razvoja Grada Drniša do 2020. godine može značajno utjecati;
- postojeće okolišne probleme koji su važni za Strategiju razvoja Grada Drniša do 2020. godine, posebno uključujući one koji se odnose na područja posebnog ekološkog značaja, primjerice područja određena u skladu s propisima o zaštiti prirode;
- ciljeve zaštite okoliša uspostavljene po zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma, koji se odnose na Strategiju razvoja Grada Drniša te način na koji su ti ciljevi i druga pitanja zaštite okoliša uzeti u obzir tijekom izrade;
- vjerojatno značajne utjecaje (sekundarne, kumulativne, sinergijske, kratkoročne, srednjoročne i dugoročne, stalne i privremene, pozitivne i negativne) Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine na okoliš, uključujući biološku raznolikost, zaštićena područja prema posebnom propisu, ljude, biljni i životinjski svijet, tlo, vodu, zrak, klimu, materijalnu imovinu, kulturno-povijesnu baštinu, krajobraz, uzimajući u obzir i njihove međuodnose;
- mjere zaštite okoliša uključujući mjere sprječavanja, smanjenja, ublažavanja i kompenzacije nepovoljnih utjecaja provedbe Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine na okoliš;
- kratki prikaz razloga za odabir razmotrenih varijantnih rješenja, obrazloženje najprihvatljivijeg varijantnog rješenja, uključujući i naznaku razmatranih varijanti i opis provedene procjene, te poteškoće (primjerice tehničke nedostatke ili nedostatke znanja i iskustva) pri prikupljanju i procjeni potrebnih podataka;
- opis predviđenih mjera praćenja;
- ostale podatke i zahtjeve u Zakonom utvrđenom postupku određivanja sadržaja Strateške studije sukladno dostavljenim mišljenjima;
- ne-tehnički sažetak Strateške studije s naznakom razmatranih varijanti;

Strateška studija dodatno sadrži analizu mjera definiranih u okviru ciljeva i prioriteta razvoja.

Popis tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima, od kojih je zatraženo mišljenje o sadržaju i razini obuhvata Strateške studije

IV.

Popis tijela od kojih je zatraženo mišljenje

Tijela od kojih je zatraženo mišljenje o sadržaju Strateške studije:

1. Ministarstvo gospodarstva, Uprava za industrijsku politiku, energetiku i rudarstvo, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb,
2. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za zaštitu prirode, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb,
3. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu tla i mora, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb,
4. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb,
5. Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb,
6. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Trg Kralja P. Krešimira IV 1, 10000 Zagreb,
7. Ministarstvo poduzetništva i obrta, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb,
8. Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Ulica Republike Austrije 20, 10000 Zagreb,
9. Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Uprava pomorske i unutarnje plovidbe, brodarstva, luka i pomorskog dobra, Prisavlje 14, 10000 Zagreb,
10. Ministarstvo zdravljia, Ksaver 200a, 10000 Zagreb,
11. Ministarstvo poljoprivrede, Uprava poljoprivrede i prehrambene industrije, Služba za poljoprivredno zemljiste, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb,
12. Ministarstvo poljoprivrede, Uprava vodnog gospodarstva, Ulica grada Vukovara 220, 10000 Zagreb,
13. Ministarstvo poljoprivrede, Uprava šumarstva, lovstva i drvene industrije, Planinska 2a, 10000 Zagreb,
14. Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva, Planinska 2a, 10000 Zagreb,
15. Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za vodno područje dalmatinskih slivova, Vukovarska 35, 21000 Split,
16. Hrvatske šume, Uprava šuma Podružnica Split, Kralja Zvonimira 35, 21000 Split,
17. Ministarstvo obrane, Uprava za materijalne resurse, Sektor za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Sarajevska cesta br. 7 (objekt broj 7), 10000 Zagreb,
18. Ministarstvo turizma, Prisavlje 14, 10000 Zagreb,

19. Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Šibensko-kninska, Odjel upravnih i inspekcijskih poslova, Inspektorat unutarnjih poslova, Velimira Škorpika 5, 22000 Šibenik,
20. Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Šibeniku, Stube Čulinovića 1/3, 22000 Šibenik,
21. Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Runjaninova 2, 10000 Zagreb,
22. Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Područni ured za zaštitu i spašavanje Šibenik, Odjel za zaštitu i spašavanje, Velimira Škorpika 5, 22000 Šibenik,
23. Državni ured za upravljanje državnom imovinom, Dežmanova 10, 10000 Zagreb,
24. Ured državne uprave u Šibensko-kninskoj županiji, Trg Pavla Šubića I br. 2, 22000 Šibenik,
25. Zavod za prostorno uređenje Šibensko-kninske županije, Vladimira Nazora br. 1/IV, 22000 Šibenik,
26. HEP Proizvodnja d.o.o., Ulica grada Vukovara 37, 10000 Zagreb,
27. Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, 10000 Zagreb,
28. HEP Distribucija d.o.o. Zagreb, DP Elektra, Ante Šupuka 1, 22000 Šibenik,
29. JKP „Vodovod i odvodnja“, Ul. Kralja Zvonimira 50, 22000 Šibenik,
30. RAD d.o.o. komunalno poduzeće Drniš, S. Radića 69, 22320 Drniš,
31. Županijska uprava za ceste-Šibenik, Velimira Škorpika 27, 22000 Šibenik,
32. HŽ Infrastruktura društvo s ograničenom odgovornošću za upravljanje, održavanje i izgradnju željezničke infrastrukture, Antuna Mihanovića 12, 10000 Zagreb,
33. Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Šibensko-kninske županije, Prilaz tvornici 39/2, 22000 Šibenik,
34. Hrvatska agencija za telekomunikacije, PP 162, Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb.
35. Hrvatske ceste d.o.o., Vončinina 3, 10000 Zagreb,
36. HAKOM, Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb.
37. Gradska čistoća Drniš d.o.o., Stjepana Radića 69, 22320 Drniš

Tijekom zakonom utvrđenog roka zaprimljena su mišljenja i/ili prijedlozi o sadržaju Strateške studije od:

- Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Područni ured za zaštitu i spašavanje Šibenik od 20.04.2016
- Ministarstvo gospodarstva, Uprava za energetiku i rудarstvo, Sektor za rudarstvo od 25.04.2016.
- Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva od 25.04.2016.
- Ministarstvo poljoprivrede od 28.04.2016.
- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode od 28.04.2016.

- Hrvatske ceste d.o.o., Sektor za razvoj i strateško planiranje, Odjel za razvoj i planiranje od 29.04.2016
- HŽ Infrastruktura d.o.o. od 03.05.2016.
- Ministarstvo obrane, Uprava za materijalne resurse, Sektor za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša, služba za graditeljstvo i zaštitu okoliša od 03.05.2016.
- Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Šibensko-kninska, Služba upravnih i inspekcijskih poslova, Inspektorat unutarnjih poslova od 03.05.2016.
- Ministarstvo turizma od 03.05.2016.
- Ministarstvo poduzetništva i obrta, Uprava za međunarodnu suradnju, investicije i inovacije od 06.05.2016.
- Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Uprava cestovnog i željezničkog prometa i infrastrukture od 06.05.2016.
- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom, Sektor za procjenu utjecaja na okoliš i industrijsko onečišćenje od 06.05.2016.
- Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Sektor za razvoj, investicije i izgradnju od 09.05.2016.
- Ministarstvo zdravlja od 09.05.2016.
- HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o., Elektra Šibenik od 13.05.2016
- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode od 13.05.2016.
- Gradska čistoća Drniš d.o.o. od 16.05.2016.
- JU Zavod za prostorno uređenje Šibensko-kninske Županije od 17.05.2016.
- Ministarstvo poljoprivrede od 23.05.2016.
- Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Šibeniku od 25.05.2016.
- Hrvatska agencija za prirodu i okoliš od 07.06.2016.

Informiranje javnosti

V.

U svrhu informiranja javnosti, informacija o provedbi postupka određivanja sadržaja Strateške studije objavljena je na internetskoj stranici Grada Drniša (www.drnis.hr) u razdoblju od 21. ožujka do 30. lipnja 2016. godine.

Osnovni podaci o izrađivaču Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine

VI.

Nositelj izrade Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine je Grad Drniš, Trg kralja Tomislava 1, Drniš.

Izrađivač Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine je WYG savjetovanje d.o.o., Ulica grada Vukovara 269G/IV, Zagreb.

Nadležnost za izradu Strateške studije

VII.

U skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša i Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša ("Narodne novine" br. 57/10.), stratešku studiju mora izraditi pravna osoba koja ima suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i prirode za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša, i to poslova izrade studije o značajnom utjecaju plana, programa i strategije na okoliš.

Objava Odluke o sadržaju Strateške studije

VIII.

Sukladno odredbama članka 160. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša, članka 7. stavka 5. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš i članka 5. stavka 1. točke 2. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine, broj 64/08) Upravni odjel za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti Grada Drniša, na propisan način objaviti će ovu Odluku na internetskoj stranici Grada Drniša (www.drnis.hr) u svrhu informiranja javnosti.

14.2 Prilog 2 – Odluka o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine

Na temelju članka 63. Zakona o zaštiti okoliša („*Narodne novine*“ broj 80/13, 153/13 i 78/15) i članka 21. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („*Narodne novine*“ broj 64/08), a u skladu sa odredbama članka 70. Statuta Grada Drniša („*Šužbeni vjesnik Šibensko-kninske županije*“, broj 15/09, 4/13, 11/13 i 14/13 i „*Šužbeni glasnik Grada Drniša*“ br. 4/15), Gradonačelnik Grada Drniša dana 16. ožujka 2016. godine donosi

O D L U K U o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine

Članak 1.

Izrada Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine (u dalnjem tekstu: Strategija) započela je donošenjem Odluke o izradi Strategije na sjednici Gradskog vijeća Grada Drniša održanoj 13. ožujka 2015. godine.

Donošenjem ove Odluke započinje postupak strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine

Članak 2.

Postupak strateške procjene prema ovoj Odluci provodi Upravni odjel za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti Grada Drniša.

Postupak će se provoditi u koordinaciji s Upravnim odjelom za prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalno gospodarstvo i zaštitu okoliša Grada Drniša.

Članak 3.

Razlozi za izradu Strategije su:

- Strategija razvoja jedinice lokalne samouprave predstavlja strateški razvojni dokument jedinice lokalne samouprave.
- Strategija će dati odgovore na pitanja u kojem smjeru treba ići razvoj Grada i na koji način ga ostvariti te dati sliku o potrebama svih subjekata i skupina u društvu.
- Strategija će pomoći pri rješavanju problema s kojima se Grad susreće (npr. prihodi, zaposlenost, privlačenje investicija i slično).
- Strategija je osnova za buduće korištenje bespovratnih sredstava u programskom razdoblju 2015.-2020. (usklađena sa Sektorskim strategijama Republike Hrvatske i Županijskom razvojnom strategijom).

Članak 4.

Ciljevi Strategije su slijedeći:

- **SC1** Povećati konkurentnost gospodarstva i razviti formalno, neformalno i informalno obrazovanje prilagođeno potrebama tržišta rada
- **SC2** Povećati kvalitetu i dostupnost svih vrsta javnih usluga te osigurati kvalitetnu temeljnu infrastrukturu uz očuvanje prirodne i kulturne baštine

Članak 5.

Obuhvat Strategije određen je granicama Grada Drniša, sukladno Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj.

Članak 6.

Radnje koje će se provesti u postupku strateške procjene utjecaja na okoliš RS, provode se sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša, („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13 i 78/15), Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“ broj 64/08), redoslijedom kako je utvrđeno u Prilogu I. ove Odluke.

Prema Rješenju Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Uprave za zaštitu prirode, KLASA:UP/I 612-07/16-71/32, URBROJ: 517-07-2-1-16-4, od dana 19. veljače 2016. godine., u postupku prethodne ocjene utvrđeno je da je Strategija razvoja Grada Drniša prihvatljiva za ekološku mrežu.

Članak 7.

U postupku strateške procjene prema ovoj Odluci sudjelovati će tijela i osobe koje su navedene u Prilogu II. ove Odluke.

Članak 8.

Upravni odjel za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti Grada Drniša je o ovoj Odluci dužan informirati javnost sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša i odredbama Uredbe o informiranju i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“ broj 64/08) kojima se uređuje informiranje javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

Članak 9.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviti će se u „Službenom glasniku Grada Drniša“.

Klasa:351-01/15-10/9

Urbroj:2182/06-16-5

Drniš, 17. ožujka 2016. godine

GRAD DRNIŠ

Gradonačelnik

mr.sc. Josip Begonja

PRILOG I.

Redoslijed radnji koje će se provesti u postupku strateške procjene utjecaja Strategije razvoja Grada Drniša na okoliš:

1. Upravni odjel za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti Grada Drniša, sukladno odredbi članka 3. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš plana i programa na okoliš („Narodne novine“, broj 64/08) (u dalnjem tekstu: Uredba) započinje postupak strateške procjene utjecaja na okoliša za strategiju razvoja Grada Drniša (u dalnjem tekstu SRGD) u roku od osam dana od dana donošenja ove Odluke. U svrhu određivanja sadržaja Strateške studije Upravni odjel za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti Grada Drniša će zatražiti mišljenje o sadržaju Strateške studije i razini obuhvata podataka od tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima nadležnih za pojedine sastavnice okoliša i opterećenja za okoliše (npr. vode, priroda, zrak, more, tlo, krajobraz, kulturno-povijesna baština, buka, otpad i dr.).
2. U svrhu usuglašavanja mišljenja o potrebnom sadržaju Strateške studije i utvrđivanja konačnog sadržaja Strateške studije u tijeku roka za dostavu mišljenja provodi se rasprava s tijelima navedenim u Prilogu II. ove radnje provode se sukladno odredbama članka 5. do 9. Uredbe o strateškoj procjeni plana i programa na okoliš.
3. U postupku određivanja sadržaja Strateške studije Upravni odjel za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti Grada Drniša objavljuje na internetskoj stranici Grada Drniša Odluku o započinjanju postupka strateške procijene utjecaja na okoliš Strategije, te informira javnost o načinu sudjelovanja u postupku strateške procjene, a sukladno odredbama članka 5., 6. i 12. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08).
4. Nakon pribavljanja mišljenja tijela iz točke 1. te mišljenja javnosti dostavljenih u postupku informiranja Upravni odjel za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti Grada Drniša utvrđuje konačan sadržaj Strateške studije i donosi Odluku o sadržaju Strateške studije koju objavljuje na internetskoj stranici Grada Drniša, a sukladno člancima 9. i 10. Uredbe. Postupak će se provesti u suradnji s Upravnim odjelom za prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalno gospodarstvo i zaštitu okoliša Grada Drniša.
5. Upravni odjel za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti Grada Drniša u roku od osam dana od dana donošenja Odluke o sadržaju Strateške studije istu dostavlja ovlašteniku koji će izraditi Stratešku studiju.
6. Nakon što ovlaštenik izradi Stratešku studiju i stručni izradivač izradi Nacrt prijedloga Strategije, sve zajedno dostavlja na uvid i raspravu povjerenstvu kojeg imenuje Gradonačelnik.
Ove radnje se obavljaju prema članku 13. Uredbe.
7. Postupak imenovanja i rad povjerenstva propisan je odredbama Pravilnika o povjerenstvu za stratešku procjenu („Narodne novine“, broj 70/08). Nakon što u postupku prema članku 13. Uredbe povjerenstvo ocijeni da je Strateška studija cjelovita i stručno utemeljena donosi mišljenje o rezultatima Strateške studije u odnosu na Nacrt prijedloga SRGD.
8. Nakon što razmotri mišljenje povjerenstva, Upravni odjel za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti Grada Drniša donosi Odluku o upućivanju Strateške studije i

prijedlog SRGD na javnu raspravu koju objavljuje na internetskoj stranici Grada Drniša, sukladno članku 15. Uredbe.

9. Postupak sudjelovanja javnosti na javnoj raspravi o Strateškoj studiji i prijedlogu SRGD provodi se prema odredbama članka 5, 6. i 12. Uredbe i informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.
10. Istodobno s upućivanjem na javnu raspravu Upravno odjel za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti Grada Drniša dostavlja Stratešku studiju i prijedlog Strategije na mišljenje tijelima i osobama sukladno Uredbi.
11. Nakon provedene javne rasprave, prikupljanja mišljenja, primjedbi i prijedloga s javne rasprave i prikupljanja mišljenja iz točke 8. dostavljaju se na očitovanje ovlašteniku izrade Strateške studije i stručnom izrađivaču Strategije. Ovlaštenik izrade Strateške studije svojim očitovanjem predlaže konačne mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša, vezane uz Strategiju.
12. Prije stavljanja u proceduru donošenja pri utvrđivanju konačnog prijedloga Strategije obavezno se uzimaju u obzir rezultati strateške procjene, mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisom te se razmatraju primjedbe, prijedlozi i mišljenja javnosti, koji su dani na prijedlog i mišljenje savjetodavnog stručnog povjerenstva.
13. Nakon provedene javne rasprave, a prije upućivanja konačnog prijedloga Strategije u postupak donošenja, Upravni odjel za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti Grada Drniša je dužan pribaviti mišljenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode o provedenoj strateškoj procjeni sukladno članku 18. Uredbe.
14. Nakon donošenja Strategije Upravni odjel za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti Grada Drniša izrađuje izvješće o provedenoj strateškoj procjeni Strategije, sukladno odredbama članka 19. Uredbe, o čemu izvješćuje javnost i tijela koja su sudjelovala u postupku strateške procjene sukladno članku 6. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.
15. Tijelo nadležno za donošenje Strategije, nakon donošenja dužno je donijeti program praćenja stanja okoliša u odnosu na provedbu Strategije, sukladno članku 20. Uredbe.

PRILOG II.

Popis tijela koja su prema posebnim propisima dužna sudjelovati u postupku strateške procjene utjecaja Strategije razvoja Grada Drniša na okoliš:

1. Ministarstvo gospodarstva, Uprava za industrijsku politiku, energetiku i rudarstvo, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb,
2. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za zaštitu prirode, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb,
3. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu tla i mora, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb,
4. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb,
5. Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb,
6. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Trg Kralja P. Krešimira IV 1, 10000 Zagreb,
7. Ministarstvo poduzetništva i obrta, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb,
8. Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Ulica Republike Austrije 20, 10000 Zagreb,
9. Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Uprava pomorske i unutarnje plovidbe, brodarstva, luka i pomorskog dobra, Prisavlje 14, 10000 Zagreb,
10. Ministarstvo zdravljia, Ksaver 200a, 10000 Zagreb,
11. Ministarstvo poljoprivrede, Uprava poljoprivrede i prehrambene industrije, Služba za poljoprivredno zemljište, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb,
12. Ministarstvo poljoprivrede, Uprava vodnog gospodarstva, Ulica grada Vukovara 220, 10000 Zagreb,
13. Ministarstvo poljoprivrede, Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije, Planinska 2a, 10000 Zagreb,
14. Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva, Planinska 2a, 10000 Zagreb,
15. Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za vodno područje dalmatinskih slivova, Vukovarska 35, 21000 Split,
16. Hrvatske šume, Uprava šuma Podružnica Split, Kralja Zvonimira 35, 21000 Split,
17. Ministarstvo obrane, Uprava za materijalne resurse, Sektor za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Sarajevska cesta br. 7 (objekt broj 7), 10000 Zagreb,
18. Ministarstvo turizma, Prisavlje 14, 10000 Zagreb,
19. Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Šibensko-kninska, Odjel upravnih i inspekcijskih poslova, Inspektorat unutarnjih poslova, Velimira Škorpika 5, 22000 Šibenik,
20. Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Šibeniku, Stube Čulinovića 1/3, 22000 Šibenik,
21. Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Runjaninova 2, 10000 Zagreb,
22. Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Područni ured za zaštitu i spašavanje Šibenik, Odjel za zaštitu i spašavanje, Velimira Škorpika 5, 22000 Šibenik,

23. Državni ured za upravljanje državnom imovinom, Dežmanova 10, 10000 Zagreb,
24. Ured državne uprave u Šibensko-kninskoj županiji, Trg Pavla Šubića I br. 2, 22000 Šibenik,
25. Zavod za prostorno uređenje Šibensko-kninske županije, Vladimira Nazora br. 1/IV, 22000 Šibenik,
26. HEP Proizvodnja d.o.o., Ulica grada Vukovara 37, 10000 Zagreb,
27. Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, 10000 Zagreb,
28. HEP Distribucija d.o.o. Zagreb, DP Elektra, Ante Šupuka 1, 22000 Šibenik,
29. JKP „Vodovod i odvodnja“, Ul. Kralja Zvonimira 50, 22000 Šibenik,
30. RAD d.o.o. komunalno poduzeće Drniš, S. Radića 69, 22320 Drniš,
31. Županijska uprava za ceste-Šibenik, Velimira Škorpika 27, 22000 Šibenik,
32. HŽ Infrastruktura društvo s ograničenom odgovornošću za upravljanje, održavanje i izgradnju željezničke infrastrukture, Antuna Mihanovića 12, 10000 Zagreb,
33. Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Šibensko-kninske županije, Prilaz tvornici 39/2, 22000 Šibenik,
34. Hrvatska agencija za telekomunikacije, PP 162, Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb.
35. Hrvatske ceste d.o.o., Vončinina 3, 10000 Zagreb,
36. HAKOM, Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb.
37. Gradska čistoća Drniš d.o.o., Stjepana Radića 69, 22320 Drniš

14.3 Prilog 3 - Rješenje MZOIP-a o prihvatljivosti za ekološku mrežu

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01 / 3717 111 fax: 01 / 4866 100

Uprava za zaštitu prirode
KLASA: UP/I 612-07/16-71/32
URBROJ: 517-07-2-1-16-4
Zagreb, 19. veljače 2016.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode temeljem članka 48. stavka 5. vezano uz članak 26. stavak 2. i članak 46. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/2013), povodom zahtjeva nositelja izrade strategije Grada Drniša, Trg kralja Tomislava 1, Drniš, za prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine, nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

Strategija razvoja Grada Drniša do 2020. godine, nositelja izrade strategije Grada Drniša, Trg kralja Tomislava 1, Drniš, prihvatljiva je za ekološku mrežu.

Obrázloženje

Grad Drniš, Trg kralja Tomislava 1, Drniš, nositelj izrade strategije, podnio je 3. veljače 2016. godine, Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, Upravi za zaštitu prirode zahtjev (KLASA: 351-01/15-10/9, URBROJ: 2182/06-16-3) za provedbu postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Strategije razvoja Grada Drniša do 2020. godine (u dalnjem tekstu: Strategija). U zahtjevu su u bitnom navedeni podaci sukladno odredbama članka 48. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode (u dalnjem tekstu: Zakon) i članka 9. Pravilnika o ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu (Narodne novine, broj 146/2014).

Po zaprimljenom zahtjevu sukladno odredbama članka 48. stavka 3. Zakona, Ministarstvo je dopisom od 8. veljače 2016. g. (KLASA: UP/I 612-07/16-71/32, URBROJ: 517-07-2-1-16-2) zatražilo od Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (u dalnjem tekstu: Agencija) mišljenje o mogućnosti značajnih negativnih utjecaja Strategije na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Agencija je 18. veljače 2016. g. dostavila mišljenje (KLASA: 612-07/16-42/19, URBROJ: 427-07-3-16-2 od 15. veljače 2016.) u kojem navodi da se prethodnom ocjenom može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja Strategije na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

U provedbi postupka ovo Ministarstvo je razmotrilo predmetni zahtjev, polazišta, ciljeve i obuhvat Strategije, podatke o ekološkoj mreži (područja ekološke mreže, ciljne vrste i stanišne tipove) te je utvrdilo slijedeće.

Strategija predstavlja ključni strateški dokument kojim se definira smjer ukupnog gospodarskog i društvenog razvoja na administrativnom području Grada Drniša u razdoblju

od 2015. do 2020. godine. Strategijom su definirana dva strateška cilja s prioritetima i mjerama koji će doprinijeti ostvarenju postavljenih ciljeva. Strateški ciljevi su: Povećati konkurentnost gospodarstva i razviti formalno, neformalno i informalno obrazovanje prilagođeno potrebama tržišta rada i Povećati kvalitetu i dostupnost svih vrsta javnih usluga te osigurati kvalitetnu temeljnu infrastrukturu uz očuvanje prirodne i kulturne baštine.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži (Narodne novine, broj 124/2013, 105/2015) na području obuhvata Strategije, odnosno Grada Drniša nalaze se područja ekološke mreže – Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000922 Svilaja, HR2000918 Šire područje NP Krka, HR2000132 Područje oko špilje Škarin Samograd, HR2000175 Trogrlo, HR2001208 Modrića bunar špilja i HR2000919 Čikola te Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000026 Krka i okolni plato.

Razmatrajući predmetni zahtjev, a nakon provedene analize ovo Ministarstvo nalazi da je predmetna Strategija dokument općenitog karaktera s nedostatnom razinom definiranosti planiranih projekata/zahvata (prostorni smještaj istih). Planirani prioriteti i mјere u bitnom se odnose na provedbu aktivnosti vezanih uz: obnovu/uređenje građevina kulturno-povijesne baštine; ulaganja u proširenje turističke ponude (izgradnja manje infrastrukture – biciklističko-poučne staze, vidikovci, zip-line, uređenje tematskih staza, organizacija enogastro manifestacija i dr.); stvaranje uvjeta za konkurentniju poljoprivrednu proizvodnju baziranu na znanju i inovacijama; brendiranje i promociju Drniškog pršuta i ostalih poljoprivrednih proizvoda; razvoj poduzetničke infrastrukture; opremanje vrtića, srednjih i osnovnih škola; izgradnju i poboljšanje društvene infrastrukture (starački domovi, sportsko-rekreacijska infrastruktura, natkrivena tržnica, kuglana, obnova društvenih domova i dr.); jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva i poticanje njihove veće uključenosti u razvoju Grada; obnovu/rekonstrukciju cestovne i komunalne infrastrukture; gospodarenje otpadom; izgradnju zračne luke Pokrovnik; uvođenje širokopojasnog interneta za sva kućanstva; razminiranje poljoprivrednog zemljišta, itd. Obzirom na relativno malu površinu područja ekološke mreže na području obuhvata Strategije, uzimajući u obzir opći karakter Strategije, na strateškom nivou za planirane prioritet i mјere koji će pridonijeti ostvarenju postavljenih strateških ciljeva, moguće je isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Uvezši u obzir sve navedeno, ovo Ministarstvo smatra da Strategija neće imati značajan negativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je stoga riješeno kao u izreci. Za programske dokumente nižeg reda kojima će se utvrditi prostorni smještaj i obilježja pojedinih projekata/zahvata koji bi mogli imati značajan negativan utjecaj na ekološku mrežu obvezno je provesti ocjenu prihvatljivosti.

Sukladno odredbama članka 26. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode za strategije, planove i programe, za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene, prethodna ocjena obavlja se prije pokretanja postupka strateške procjene utjecaja strategije, plana i programa na okoliš.

Člankom 46. Zakona o zaštiti prirode propisano je da za strategije, planove i programe za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene, Ocjenu prihvatljivosti provodi Ministarstvo u skladu s člankom 26. Zakona.

Ako Ministarstvo isključi mogućnost značajnih negativnih utjecaja strategije, plana i programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, sukladno odredbama članka 48. stavka 5. Zakona o zaštiti prirode donosi rješenje da je strategija, plan ili program prihvatljiv za ekološku mrežu.

U skladu s odredbama članka 51. stavka 3. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje objavljuje se na internetskoj stranici Ministarstva.

Podnositelj zahtjeva oslobođen je plaćanja upravne pristojbe temeljem članka 6. stavka 1. Zakona o upravnim pristojbama (Narodne novine, br. 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/2000, 116/2000, 163/2003, 17/2004, 110/2004, 141/2004, 150/2005, 153/2005, 129/2006, 117/2007, 25/2008, 60/2008, 20/2010, 69/2010, 126/2011, 112/2012, 19/2013, 80/2013, 40/2014, 69/2014, 87/2014 i 94/2014).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Ovo je Rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog Rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom судu neposredno u pisanim oblicima, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

1. Grad Drniš, Trg kralja Tomislava 1, 22320 Drniš (*R s povratnicom*),
2. U spis predmeta, ovdje

14.4 Prilog 4 - Suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE
10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01 / 3717 111 fax: 01 / 3717 149

KLASA: UP/I 351-02/15-08/100
URBROJ: 517-06-2-1-15-3
Zagreb, 25. siječnja 2015.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na temelju odredbe članka 40. stavka 5. i u svezi s odredbom članka 271. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, brojevi 80/13, 153/13 i 78/15) te članka 22. stavka 1. Pravilnika o uvjetima za izдавanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 57/10), povodom zahtjeva tvrtke IRES EKOLOGIJA d.o.o., Prilaz baruna Filipovića 21, Zagreb, zastupane po osobi ovlaštenoj za zastupanje sukladno zakonu, radi izdavanja suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša, donosi

RJEŠENJE

- I. Tvrkti IRES EKOLOGIJA d.o.o., Prilaz baruna Filipovića 21, Zagreb, izdaje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša:
  1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije;
  2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije utjecaja na okoliš;
  3. Izrada programa zaštite okoliša;
  4. Izrada izvješća o stanju okoliša;
  5. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš;
  6. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša;
  7. Izrada elaborata o usklađenosti proizvoda s mjerilima u postupku ishodenja znaka zaštite okoliša „Prijatelj okoliša“ i znaka EU Ecolabel;
  8. Izrada podloga za ishodenje znaka zaštite okoliša „Prijatelj okoliša“.
- II. Suglasnost iz točke I. ove izreke prestaje važiti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu propisa iz članka 40. stavka 12. Zakona o zaštiti okoliša.
- III. Ovo rješenje upisuje se u očeviđnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koji vodi Ministarstvo zaštite okoliša i prirode.

- IV. Uz ovo rješenje prileži popis zaposlenika ovlaštenika: voditelja stručnih poslova u zaštiti okoliša i stručnjaka slijedom kojih su ispunjeni propisani uvjeti glede zaposlenih stručnjaka za izdavanje suglasnosti iz točke I. ove izreke.

O b r a z l o ž e n j e

Tvrtka IRES EKOLOGIJA d.o.o. iz Zagreba (u dalnjem tekstu: ovlaštenik) podnijela je ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije; Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš; Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća; Izrada programa zaštite okoliša; Izrada izvješća o stanju okoliša; Izrada izvješća o sigurnosti; Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš; Praćenje stanja okoliša; Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša; Izrada elaborata o usklađenosti proizvoda s mjerilima u postupku ishođenja znaka zaštite okoliša „Prijatelj okoliša“ i znaka EU Ecolabel; Izrada podloga za ishođenje znaka zaštite okoliša „Prijatelj okoliša“.

Ovlaštenik je uz zahtjev za izdavanje suglasnosti priložio odgovarajuće dokaze prema zahtjevima propisanim odredbama članka 5. i 20. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (u dalnjem tekstu: Pravilnik), koji je donesen temeljem Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 110/07), a odgovarajuće se primjenjuje u predmetnom postupku slijedom odredbe članka 271. stavka 2. točke 21. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, brojevi 80/13, 153/13 i 78/15) kojom je ostavljen na snazi u dijelu u kojem nije suprotan tom Zakonu.

Ovlaštenik je naveo činjenice i podnio dokaze na podlozi kojih se moglo utvrditi pravo stanje stvari. U postupku je obavljen uvid u zahtjev i priloženu dokumentaciju te je utvrđeno da su ispunjeni svi propisani uvjeti i da je zahtjev za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša iz točke I. izreke ovog rješenja osnovan.

U dijelu koji se odnosi na izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova: Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća i Praćenje stanja okoliša, ovlaštenik ne ispunjava uvjete jer nema zaposlene stručnjake odgovarajuće stručne sposobljenosti za obavljanje tih poslova. Ove činjenice utvrđene su uvidom u dostavljenu dokumentaciju vezano za stručnjake i vezano za stručne radove u kojima su sudjelovali ti stručnjaci: popis radova i naslovne stranice, a koje pravna osoba navodi kao relevantne i kojima potkrepljuje svoje navode da raspolaže stručnjacima odgovarajuće stručne sposobljenosti za obavljanje navedenih poslova. Naime, ovlaštenik uz svoj zahtjev nije dostavio dokaze iz kojih je očito da su zaposlenici sudjelovali kao voditelji ili odgovorne osobe u izradi najmanje tri odgovarajuće stručne podloge, dokumentacije vezane za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća, odnosno odgovarajuće stručno iskustvo u izradi bilo kojeg drugog dokumenta s tim u svezi. Nadalje, uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da ovlaštenik nije dostavio potvrdu Hrvatske akreditacijske agencije o stručnoj i tehničkoj sposobljenosti u svrhu obavljanja stručnih poslova praćenja stanja okoliša.

Slijedom naprijed navedenog, zbog odgovarajuće primjene Pravilnika, ovu suglasnost potrebno je uskladiti s odredbama propisa iz članka 40. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, nakon njegova donošenja. Stoga se suglasnost izdaje s rokom važnosti kako stoji u točci II.

izreke ovoga rješenja. Točka III. izreke ovoga rješenja utemeljena je na odredbi članka 40. stavka 9. Zakona o zaštiti okoliša. Točka IV. izreke ovoga rješenja temelji se na naprijed izloženim utvrđenom činjeničnom stanju.

Temeljem svega naprijed navedenoga valjalo je riješiti kao u izreci ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnog suda u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 6, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom судu neposredno u pisanim obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba za zahtjev i ovo Rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima u ukupnom iznosu od 70,00 kuna prema Tar. br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, brojevi 8/96, 77/96, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 60/08, 20/10, 69/10, 126/11, 112/12, 19/13, 80/13, 40/14, 69/14, 87/14 i 94/14).

Privitak: Popis zaposlenika kao u točki IV. izreke rješenja.

Dostaviti:

1. IRES EKOLOGIJA d.o.o., Prilaz baruna Filipovića 21, Zagreb (**R! s povratnicom**)
2. Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
3. Očeviđnik, ovdje
4. Spis predmeta, ovdje

P O P I S

zaposlenika ovlaštenika: IRES EKOLOGIJA d.o.o., Prilaz baruna Filipovića 21, Zagreb, slijedom kojih je ovlaštenik ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva
KLASA: UP/I 351-02/15-08/100; URBROJ: 517-06-2-1-16-3 od 25. siječnja 2016.

STRUČNI POSLOVI ZAŠTITE OKOLIŠA	VODITELJ STRUČNIH POSLOVA	ZAPOSLENI STRUČNJACI
1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije	Mirko Mesarić, dipl.ing.biol.	<i>Edin Lugić, dipl.ing.biol. Jelena Likić, prof.biol. dr.sc.Maja Kljenak</i>
2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije utjecaja na okoliš	voditelj naveden pod 1)	<i>stručnjaci navedeni pod 1)</i>
3. Izrada programa zaštite okoliša	voditelj naveden pod 1)	<i>stručnjaci navedeni pod 1)</i>
4. Izrada izvješća o stanju okoliša	voditelj naveden pod 1)	<i>stručnjaci navedeni pod 1)</i>
5. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš	voditelj naveden pod 1)	<i>stručnjaci navedeni pod 1)</i>
6. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša	voditelj naveden pod 1)	<i>stručnjaci navedeni pod 1)</i>
7. Izrada elaborata o usklađenosti proizvoda s mjerilima u postupku ishodenja znaka zaštite okoliša "Prijatelj okoliša" i znaka EU Ecolabel	voditelj naveden pod 1)	<i>stručnjaci navedeni pod 1)</i>
8. Izrada podloga za ishodenje znaka zaštite okoliša „Prijatelj okoliša“	voditelj naveden pod 1)	<i>stručnjaci navedeni pod 1)</i>